༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ།

ཚ

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

༄༅། །རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ།

༼ཆ༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། པོད། ༢༥

Je Yabse Sungbum Volume 25

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།
རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT
Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society,
Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org,

པར་ཐེངས་དང་པོ།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:
750 copies, 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎི་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:
Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག v

ཀློག་གྲུར་ངེས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་རང་དོན་ལེའུ། 1

- མཚན་གྱི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་སོགས། 2
- བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། 3
- བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། 8
- ཀློག་གྲུར་ངེས་པའི་ཐབས་བཤད་པ། 8
- རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། 8
- གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 8
- མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 13
- མཚན་གཞིར་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 28
- རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ། 29
- མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ། 29
- ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་པ། 29
- མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ། 38
- མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ། 47
- བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན། 48
- དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ། 52
- འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ། 54
- སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད། 54
- འབྲས་བུ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད། 54
- རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད། 58

འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ། 58
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། 59
སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ། 66
སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ། 66
གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ། 75
ལོག་ལྟོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྟོད་སྤང་། 75
གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་གཟུང་བ། 79
བརྡའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། 91
གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ། 100
རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། 100
བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། 102
དངོས་པོ་སྒྲས་བརྗོད་ན་སྒྲ་ཚད་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ། 105
སྒྲ་དང་ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། 105
སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་འཐད་པ། 106
དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་གཞི་མཐུན་སོགས་མི་འཐད་པ། 106
དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྤྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ། 108
དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པ། 110
སྤྱིའི་ངོ་བོ་དགག་པ། 110
སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། 112
རང་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ། 114
གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ། 115
རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། 122
དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་མེད་གྲུབ་ཚུལ། 123

རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ། 124
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བ། 130
དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། 132
དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དངོས། 132
དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་རྩོད་སྤང་། 135
དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་སྤང་། 135
མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོད་པ་སྤང་བ། 139
ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ། 139
སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། 139
སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པ། 145
སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ། 145
རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག 145
རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག 150
མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། 150
ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ། 152
རིག་བྱེད་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། 158
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ། 158
དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། 161
རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པ། 164
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ། 175
ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ། 176
ལོག་རྟོག་ལྷུན་པོའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ། 178

ངེས་ལེགས་དང་དེའི་བགྲོད་ལམ་བཤད་པ་ཚད་གྲུབ་ལེའུ། 181

ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ། 181

སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ། 181

ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ། 183

ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ། 183

ལུགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ། 183

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། 183

ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། 183

ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ། 189

ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྦྱར་བ། 189

གྲུར་པ་སློས་པའི་དགོས་པ་དང་རྟོད་སྤང་། 191

ཤེས་བྱ་ཀུན་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ། 191

ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པ། 198

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ། 201

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྒྲུབ་པ། 201

བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ། 201

བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ། 201

དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ། 201

སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ། 201

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ། 202

སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། 205

ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ། 208

ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་དགག་པ། 208

ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ། 208
ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག 213
རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ། 215
ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག 215
རྡུལ་ཕྲན་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ། 222
ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྱད་ཅན་ཡིན་པ་བཀག་པར་གནོད་པ་སྤང་བ། 227
གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པ། 230
དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ། 233
དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ། 236
རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་བཤད་པ། 236
གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བཤད་པ། 239
དེ་དག་ཀུན་ལས་སྟོན་པ་ཚད་མར་གྲུབ་པ། 240
ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ། 240
ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། 240
སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ། 240
བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ། 240
བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ། 241
བདེན་བཞིའི་སྤྱིའི་དོན། 241
བདེན་བཞིའི་ཡན་ལག་གི་དོན། 245
སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། 245
ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། 253
འགོག་པའི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། 255
ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ། 265

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ། 265
བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བར་བསྒྲུབ་པ། 269
བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། 269
བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒོམས་ཀྱང་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པ།......................270
བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་།.............270
དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། 280
ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ། 284
དེ་ལས་བདེ་གཤེགས། སྟོན་པ། བརྟེ་བ་བཅས་འགྲུབ་ཚུལ།..287
དེ་དག་ཀུན་ལས་ཐུབ་པ་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། 288
སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ། 288

མངོན་སུམ་ངེས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་མངོན་སུམ་ལེའུ། 291
མངོན་སུམ་ངེས་པའི་ཐབས་བཤད་པ། 291
ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ།...291
ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ། 291
གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ། 291
གཞལ་བྱ་ཕུང་སུམ་དགག་པ། 291
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། 300
སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། 300
དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ། 300
སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ།..306
སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ། 309
རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ། 310
གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས། 316

ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང་། ... 320
རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་བློ་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ། ... 321
ཁ་དོག་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ། ... 321
རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ། ... 328
གཞན་དག་གི་མི་རྟག་པ་དགག་པ། ... 330
ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ། ... 332
མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། ... 333
མངོན་སུམ་བཤད་པ། ... 333
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ... 333
མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ། ... 333
ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག ... 333
རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ། ... 339
དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། ... 339
སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། ... 348
མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ། ... 348
མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ... 353
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ། ... 353
དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། ... 353
རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ། ... 354
མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ... 358
སྤྱར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། ... 359
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་གདབ་པ། ... 359
དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདབ་པ། ... 369

ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པ། .370
ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ། 372
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོད་པ་ལེན་སོགས་བཤད་པ། 373
རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ། 379
མཚན་གཞི་བསྒྲུབ་པ་ལས་བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག 379
བདེ་སོགས་ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ། 384
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཤད་པ། 389
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ། 394
མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། 400
མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་དོན། 400
མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུའི་ཡན་ལག་གི་དོན། 405
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོ་བཤད་པ། 405
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་བཤད་པ། 412
ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། 412
ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ། 416
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་བཤད་པ། 419
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ། 419
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ། 421
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ། 423
ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ། 428
བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ། 428
ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ། 428
དོན་ཁས་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ། 428

ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ། 428
ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ། 433
རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ། 437
ཕྱི་རོལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པ། 439
ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ། 442
རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ། 444
རིགས་པ་སྔ་མས་གྲུབ་པ། 444
རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། 444
སྟོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་དགག་པ། 444
བློ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པ་མི་འཐད། 444
བློ་སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག 444
དཀར་སོགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག 446
རང་རིག་མེད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། 449
རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། 451
རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 451
རང་བློ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པ། 454
དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ། 456
རང་རིག་མེད་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། 457
ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་མི་འཐད་པ། 458
དུ་མས་ཉན་བློ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་ལ་དགག་པ། 459
དོན་འཛིན་པའི་བློ་དང་བློ་དེ་སྟོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག 459
དོན་འཛིན་པའི་བློ་དང་བློ་དེ་སྟོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པ། 464
ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ། 464

ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བློ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 464
རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ། 470

གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་གཞན་དོན་ལེའུ། 473
གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པ། 473
མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཚུལ། 473
རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན། 473
རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིའི་དོན། 473
རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན། 475
རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། 475
དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ། 482
གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པ། 482
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། 490
ཕྱོགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། 490
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 490
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན། 490
རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 492
འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། 492
རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་དངོས། 499
དངོས་ལས་དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ། 499
རྒྱས་བཤད་ལས་རང་སྒྲའི་དགོས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ། 499
གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ། 499
རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ། 508
མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ། 509

ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ། 513
ཞར་བྱུང་ཚིག་ཟླད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། 515
རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། 517
མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་པ། 517
སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ། 517
ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ། 519
ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་སྤྱིའི་དོན། 519
ཡན་ལག་གི་དོན་ལས་ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། 522
ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ། 525
གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ། 528
གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་སྤྱིའི་དོན། 528
ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ། 529
གྲགས་པས་བསལ་བའི་ཚུལ། 529
གྲགས་པའི་དབྱེ་བ། 536
རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན། 537
མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ། 538
གཞི་གང་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་བཤད་པ། 540
ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ། 546
གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། 553
གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པ། 557
དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། 562
དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མདོར་བསྟན་པ། 562
དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 562

ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་བཤད་པ། 562
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པ། 564
དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ། 564
དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 565
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་པའི་དགོས་པ། 565
ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། 568
སྒྲོག་སོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། 568
དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ། 571
དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ། 583
མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། 583
རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན། 583
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན། 586
མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ། 587
བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ། 592

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 596

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གང་གི་ཞབས་རྡུལ་གཙུག་གིས་གུས་མནོས་པས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རབ་རྫོགས་ཤིང་། །ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀུན་གདུང་འཇོམས་པ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་མ་ལུས་གཅིག་བསྡུས་པ། །གང་ཞིག་རིང་ནས་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་པས། །ཟབ་མོའི་གནས་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་མཛད་པ། །འཇམ་དབྱངས་དམ་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་ལྷམ་མེ་བ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དག །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་ཀུན་ནས་གསལ་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་བྱེད་ཅིང་། །ཀུན་རྫོབ་སླུས་ཚེ་དོན་དམ་ཉམས་འགྱུར་བ། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྷུང་གཞན་དབང་གྱུར་པ་ཡི། །བློ་དམན་རིགས་པའི་སྣང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་བྲལ་ཞིང་། །ལུང་ཙམ་གཅིག་པུར་འཆེལ་བའི་བློ་ཅན་དང་། །གང་དག་རང་རྒྱུད་ཙམ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་འདོད་གཟུང་ཕྱིར་བཤད། །གསུང་རབ་མཚོ་ཆེན་སྙེ་བདུན་སྦུབ་ཤིང་གིས། །ལེགས་པར་བསྲུབས་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི་དེས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་ནད་བཅོམ་ནས། །བློ་ལྡན་འཆི་མེད་རྒྱལ་བའི་གནས་ཐོབ་བྱ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་འདིར་བཤད་ཀྱི། །ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པས་དཀྲུགས་པའི་ཡིད་བོར་ལ། །རྩེ་གཅིག་གུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཉོན། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཐྲ། །བདག་ནི་ཐོས་ཙུང་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དམན་ཡང་། །དམ་པའི་བཤེས་དང་འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཡི། །དྲིན་ལས་རིགས་པའི་ལམ་བཟང་འབྱེད་པར་སྤྲོ།།

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱན་མངའ་བ། མ་

རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དྲུངས་ཕྱུང་བ། སེམས་ཅན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐར་པར་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་སླད་དུ། བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལྷུར་མཛད་པ། ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེ་ཟླ་མེད་པ་དེས། འགྲོ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པའི་སླད་དུ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི། གསུང་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པས། དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀྲལ་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གཟིགས་ཤིང་། གཞན་དག་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། བློའི་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དག་ལུང་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ལུང་གི་གནོད་བསྒྲུབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་སྙམ་དུ་དོགས་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཉིད་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་གདན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞིང་། དེ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་གཟིགས་ནས་སྤྱིར་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཞིང་གཙོ་བོར་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་ཡན་ལག་གི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་མཛད་ལ། ལུས་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་མཛད་དོ།།

འདི་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་དང་། མཚན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན་

ནོ།[1]།དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་པྲ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་དང་པོ་དང་རབ་སོགས་ལ་འཇུག་ལ། ཙྪ་ཊ་འཛལ་བ་ལ་འཇུག་པས་དང་པོར་འཛལ་བ་ཞེས་པ་དོན་འགྱུར་དུ་མཛད་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བྱའོ། །བར་ཧྲི་ཀཱ་ནི་རྣམ་འགྲེལ། ཀཱ་རི་ཀ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་ཡང་ཚད་མའི་སྒྲས་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་བས་རྣམ་འགྲེལ་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་བསྡུགས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྒྱུར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཞེས་སོགས་གྱུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསྟོད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྡུས་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། དྲང་སྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ནི་གནས་སྐབས་རྫོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་དང་མཐར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཆུ་ལུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡིན་ཡང་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཆུ་ལུད་ལ་བལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། ཆུ་ལུད་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇུག་པའི་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་ཡིན་ཡང་སྐྱབས་འགྲོའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་མི་འགལ་ལ། ངག་དེ་ཁོ་ན་ལས་འཇུག་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱང་པ་ཕྱེད་དང་བཞིས་བསྟོད་ནས། ཕྱི་མ་ཕྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱབས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༧། གཙང། ཤོག ༣ ན ༣ དོན་ཏོ།། ཞོལ་གཙང་ད་དྲག་དབང་གི་འོག་ཏུ་ཏོ་མང་དུ་འབྱུང་།

སུ་སོང་ནས་ལུས་ངག་གིས་འདུད་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པའམ་སྒོ་གསུམ་ཆར་གྱིས་འདུད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །བསྟོད་པ་ལ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་དང་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཁང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ངོ་བོ་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གཉིས་དེ་ནས་ཁང་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སོ། །ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིགས་སྒོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར།[1]།ཞེས་[2]གསུངས་པ་ལྟར་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྡེ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་ཁང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་སྟོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་པོ་གསུམ་ག་ནས་སྟོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་ནུས་པས་ཟབ་ཅིང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཇི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༩༩༢ ཐེང་། ༣

2 ཞོལ། ཤོག ༣ ན ༩། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༡ ཅེས་གསུངས་

སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ནི་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པའམ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཀུན་ཏུའམ་ཀུན་ནས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གང་ལས་འགྲུབ་པ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག །བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། འབད་རྩོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པའི་དུས་ཀུན་ནས་དང་། ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཀུན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་འཇུག་ཞིང་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཐབས་ལས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་གང་ལ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་གུས་པས་འདུད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་བལྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྟོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་ངོ་། །རྟོག་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ནས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་རང་གི་སེམས་ནི་སྔར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གསུང་

རབ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་དེས་ཐུགས་ཕྱོགས་ནས་ད་དུང་ལྷུར་ཏེ་དང་ལེན་ཆེད་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

སློབ་དཔོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ལྷུར་བླངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་མི་རྩོམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བདག་ལ་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་སྐྱེ་བོ་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། རྒྱུ་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་ཕྱོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཙམ་སྟོན་པའི་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཕྲག་དོག་པའི་དྲི་མ་དག་གིས་རྒྱུད་དཀྲུགས་ནས་གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་སྡང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་དཀྲུགས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་དང་ཉེས་བཤད་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་མི་འཛུག་གོ །དོན་གཉེར་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་གཟུ་བོར་མི་གནས། གནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་གཉེར་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མེད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །འདི་ཞེས་ཉེ་ཚིག་སྨོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་རྫོགས་པ་ལ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བྲལ་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྐྱེ་བོ་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཕན་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་པ་སྨོས་པ་མི་རིགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལ་སྡང་བ་འདོར་བ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བརྩམས་པའི་དགོས

པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ཕན་ཡང་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་བསམ་པའང་མེད་པའི་ཚིག་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་ལ་ཐུག་དོག་གིས་སྡང་བ་མི་ཕན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་བཟློག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ལེགས་བཤད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་སྤོངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བའི། །ཉན་པོ་སྣོད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད།[1]།ཅེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་འཕངས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་རྩོམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྨོད་པ་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལོག་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་རྩོམ་པའི་རྒྱུར་སྟོན་བཞེད་ནས་ཕྲག་དོག་ཅེས་དང་སེམས་པའང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་འདི་ལྟར་འདོན་ཏེ། བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་པའང་ཡིན། །ཞེས་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདི་ནི་སྔར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་གྱུར་པས་ད་ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་སྙམ་དུ་སེམས་པའང་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྲེལ་འདི་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པར་བཞེད་ནས་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་རང་ལ་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་རྟོག་ལ་ཚང་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། ཕྱི་མར་ཡང་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བར་སྨོན་ལམ་ཡང་ཡང་གདབ། མ་ཚང་ན་ནམ་ཞིག་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་འབད། གཞན་དུ་ན། བཞི་བརྒྱ་པར། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་ཐུབ་པའི་ལྟ་བུར་མཛོད།[2]།ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༡༠༩ བྱང་། ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༡༠༩ བྱང་། ༣

ན་སྣམ་པས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི། གཞན་དང་ཁ་གཤགས་འགྲེད་པ་ཙམ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་། གྲགས་པ་ཐེ་ཙམ་ཐོབ་ན་སྣམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་ཁམ་པོ་ཆེ་གསོག་པས་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གསུང་བ་ལྟར། གཟུང་ན་ཚིག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྐོག་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་ཟླུན་པོའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལས་བཟླིང་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་དང་པོར་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་ནུས་ལ། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱིས་དོན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དགོས་པ་དེ་བཟློག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེའི་རྗེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་སྟོན་པའི་གོ་རིམས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི་རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་

ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་ནི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་[1]ཞེས་དང་། འདི་དག་གིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་ཞེས་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སྒོ་དུ་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོབ་ནུས་པའི་ཐབས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་འགྲེལ་བར་བྱེད་ལ། གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་སོགས་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རགས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པར་ཞུགས་པའི་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་ལེའུ་དང་པོ་འདིར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༦༡༨ ཕྲེང་། ༢

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་དང་པོར་གཏན་ཚིགས་བཤད་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར[1]རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལ་སོགས་པར་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་ལ། སྔེ་བདུན་འགྲེལ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ཤིང་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་ངེས་ན་གཞན་དུ[2]བཤད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་གྲངས་ངེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལེའུ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༧ བ ༦ ཡོག་པའི་རྟོག་པ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༡ ན ༢ གཞན་དུ་རིམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་

ཞེས་[1]སྒྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་གསུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྐང་པ་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། རྐང་པ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་དང་།

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་དང་གསུམ་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད་དོ། །རྐང་པ་གཉིས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲངས་ངེས་མི་འགྲུབ་ན་དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་གསུམ་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཚད་མས་བསྒྲུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་ནུས་ལ། སྦྱོར་ཚུལ་དང་པོ་ནི་གྲངས་ངེས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་སོ་སོར་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན་ལྟར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་ངེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྐང་པ་བཞི་པ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་སོ་སོར་ཤེས་པའི་དོན་དང་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་དབང་ལས་ཐ་མར་བསྟན་གྱི། ཚད་མས་ངེས་པའི་རིམ་པ་ལས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་ལྟར། ལྟར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ངེས་པར་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སྔར་ཡང་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་མིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༤། གཙང། ཤོག ༡ ན ༥ ཅེས་སྒྱུར་རོ།། ཞོལ་གཙང་ཞེས་ཅེས་ཅི་རིགས་འབྱུང་བར་ཟུར་དུ་བྲིས་མེད།

གིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་རིམ་པ་བཞིན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཁེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་དེའི་ཆས་[1]ཁྱབ་ཅེས་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་བཟུང་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་དང་། རྗོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་རིགས་པ་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་ཆོས་གས་དོན་བཟུང་ན་རྟགས་དེ་ཚོགས་དོན་སྟེར་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྒྲ་འགལ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བཟུང་ན་རྗེས་ཁྱབ་སྟོན་པ་དང་སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་གཟུང་བར་གོ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མིན་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཉེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་ཡང་ཟློས་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་[2]ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༩ ན ༣ དེའི་ཆོས་ཁྱབ་ཅེས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༦ ཐྲེང་། ༡༠

ཅན་དུ་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་ཀྱང་གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡང་བསྟན་ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། ངེས་ན་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྩོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་རྐང་པ་བཞི་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་རྟགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱ་བོ་དང་ཁམ་པ་དང་། སྔོ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས། སྐྱ་བོ་སོགས་ཀྱང་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དེ་དག་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྩྭ་དང་སོག་མའི་མེ་དང་དེ་ཡང་གསལ་བ་དང་འབར་བ་སོགས་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་དུ་བའི་གོ་བྱེར་ཐལ། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལྡོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལའི་སྟེང་དུ་དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལའི་དུ་བ་དེ་ལའི་མེ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལ་ལ་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། མེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་དེ་

ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་ངེས་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་མེ་གྲུབ་དུས་ན་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་སྐྱེས་དུས་ན་མེ་འགགས་པས་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་རྒྱུ་མེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཧི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་སུ་འཐད་དེ། དུ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་ན་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། རྒྱུ་དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་ཉེས་པ་སྔ་མ་དེ་དག་མེད་ལ། ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །

མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྔ་མར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་ཙམ་བཀོད་ལ། སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྡོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྨྲས་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་ནུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཀོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཚེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་བཀོད་ལ། རྟགས་སུ་སྤྱི་མཚན་སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་

པར་ཉན་དགོས་སོ།།

ཡང་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་དུས་སྔ་ཕྱིར་གནས་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་གྲུབ་པ་འགལ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསམ་བ་བསྟན་མི་ནུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྷག་ཆོད་འབབ་ཞིག་གོ །དེས་ན་ཕ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྙམ་ཡང་རྟགས་སུ་ནི་དུ་བ་ཉིད་སོང་བ་སྟེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་མི་རྟག་པ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་འདི་ཡང་ཚོགས་གླུར་གོ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཡོད་ཙམ་ཞེས་པས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་བཅད་ནས་བྱས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་ཡོད་ཙམ་ནས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བདག་ཅིག་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་བཤད་ནས་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་རུང་བའི་རྟོད་སྤང་དང་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་འདིའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་ཟ་ལ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཤ་ཟ་ལ་གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་

གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོར་དེ་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་ན་དེ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་ནི་ལུང་གི་ཚད་མ་སོགས་མང་ཚིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་[1]པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལ་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་དེ་ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གཟིགས་པའི་ངེས་པ་མེད། དེར་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་གཟིགས་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་གཞི་གང་ན་ཡོད་ན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉམས་སོ། །གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡང་གཞི་དེར་དེ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་[2]ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་དེ་ལྟར་དེར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེད་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཡོད་ངེས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བརྗོད་ན་ལན་གང་ཡིན། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེར་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །སྔ་ཕྱིའི་ཁྱབ་པ་མེད་སྣམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༡༡ བ ༥ ཅེས་པ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༢ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༣ ཕྱིར་ཅེ་ན།

ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་སོམས་ཤིག །འོ་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་དེ་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཡིན་གྱི་དེར་དེ་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྦྱོར་བ་སྔ་མ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ཅེས་དམ་འཆའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་སྡུད་ཅིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འགོད་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པར་སྡུད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་དང་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་རོ། །འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཤ་ཟ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའོ།།

འོ་ན་རྒྱུའམ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འབྲས་རྟགས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཡོད་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་མེ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཤ་ཟ་ཡོད་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཏེ། ལོག་ཕྱོགས་དམ་འཆའ་བ་ན་གཞི་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་པས་སོ།།

དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་ཞེས་མི་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་

པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་རིགས་སམ་མི་རིགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་མི་རིགས་ཞེས་སྨྲ་བ་སྨྲོན་པའི་ཚིག་དང་མཚུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྤྱོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལས། ངའམ་ང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོད་བཟུང་གི །གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་བཟུང་སྟེ། ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་རེ་[1]ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་གང་ཟག་འདི་སྐྱོན་འདི་དག་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སམ་འདི་དག་འདི་ལས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་སྨོད་པ་ནི་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་པས་ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་དོང་བཞིན་དུ་གནས་འདི་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །སྔར་གྱི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ་དག་སྣང་སྦྱོང་བར་མ་ནུས་ནའང་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་སྨྲ་བ་ཅུང་དུ་བྱས་ན་མཛེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་རུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཅེས་པ་མ་མིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༢༣༨ ཕྲེང་། ༡༢

ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་དོན་དང་། དཔྱེ་བ་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་འགར་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། འགོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་ཅིང་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་ཅིང་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བལྟར་རུང་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་དུས་དང་གྲངས་ངེས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དགག་གཞི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་འཕེལ་བ་མིན་པ་དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་གར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།[1] ཞེས་གསུངས་པའི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་དགག་གཞི་སྣང་མི་རུང་ངོ་།།

དེས་ན། དེ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ན་ངེས་པར་རྗེས་དཔག་འཇུག་དགོས་སོ། །སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་རྟགས་གཞན་མི་འཇུག་གོ །སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་དགག་གཞི་དེར། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དེར་དེའི་འབྲེལ་ཟླ་སྣང་རུང་དང་འགལ་ཟླ་སྣང་རུང་གཉིས་སུ་ངེས་ལ།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༦༡༢ ཐེང་། ༡༨

འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ། ཁྱབ་བྱེད་སྣང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །རྒྱུ་སྣང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འཇུག་དུས་དང་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཙམ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་པས་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་བཞིར་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ།།

གཞི་དེར། འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་བ་དེ་བསྒྲུབ་ནས་འགོག་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་དུ་འགལ་ཟླ་ཡང་འགོག་ནུས་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་རང་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ། རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་སོ། །རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་ནུས་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་འགལ་ཟླ་ལ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཙམ་གྱི་འགལ་ཟླས་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་། དངོས་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས་དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ་[1]ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ།།

འདིར་རྒྱ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་ནས་འགོག་པ་ལ། དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ཟླ་དང་། དངོས་སུ་མི་གནོད་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པའི་གཙོ་བོ་འགལ་དམིགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པར་ཤེས་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༤༣ བྱང་། ༡

ཆེད་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་འགོག་པ་ལ་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་འདི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས། རྟགས་གཞན་འཕེན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀུང་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གྲང་རེག་གཅིག་པུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དུ་མར་དབྱེར་རུང་ངོ་། །ཡང་འདིར་བཤད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། འོག་ནས་བཤད་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཡང་འདིར། མདོར་བསྟན་དང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པས་དགོས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིས་མཚོན་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ། འགལ་ཟླའི་ངོ་བོ་མེས་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་ཀྱི། མེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་གྲང་རེག་འགོད་པ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རྒྱུས་འགོག་མི་ནུས་ན་འབྲས་བུས་ཀྱང་མི་ནུས་ལ། དེས་ནུས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ནུས་པས་གཞི་འགར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། བུད་ཤིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་བུད་ཤིང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲང་རེག་འགོག་པ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་གྲང་རེག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དག་དང་ནི་ཁྱོད་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲང་འབྲས་སྤུང་ལོང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་སོ། །སྤྱོར་བ་དེས་འཕངས་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་ཏོ།།

དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ལན་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་གྱིས་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་འགོག་པ་མེའི་ནྡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི་དུས་དང་ལ་སོགས་པ་གྲང་རེག་འགོག་ནུས་ཀྱི་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མེ་དང་གྲང་རེག་གཞི་དེར། ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡུལ་དང་། དུ་བ་སྣང་དུ་རུང་བའི་དུས་དང་སོགས་པས་དེ་དྲག་ཏུ་འཕྱུར་བཞིན་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ཞེས་སོ། །བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་ལ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གྲང་བ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཡང་གི་སྒྲས་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་ལྟར་འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་རྟགས་གང་བྱུང་གིས་མི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གོ་བས་རྟགས་སུ་འཐད་ཅིང་རྟགས་ཆོས་རྫས་ཐ་དད་དང་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅོད་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ལན་ཚོགས་པ་ཞེས་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱོགས་རྟགས་མིན་པ་ནི། མི་མཐུན་ཞེས་པ་འོག་མ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་འབྲས་

བུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱུ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱུའི་སྤྱི་དགོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྟན་ཟིན་ལ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དགོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྔ་མ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུའི་སྤྱི་དགོག་པ་འབྲས་རྟགས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། རྒྱུ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་འབྲས་བུར་མ་ཟད་རུང་བ་དགོག་པའང་མི་ནུས་པ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། སྔ་མས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས་རུང་བ་དགོག་ན་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་གྲངས་ངེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་བས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས། དེ་སྐྱེ་རུང་གི་རྗེས་[1]སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དགོག་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གཞིར་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་དགོག་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་། ཕྱི་མའི་ནུས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲུར་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་ལྡོག་པ་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་དོན་གང་ཡིན་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཞི་དེ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་ངེས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་སྐྱེ་བར་ངེས་ནས། སྐྱེ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙོམས་ཤིག །དེས་ན་ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་སྟེ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་དགོད་པར་བྱ་ཞིང་རྟགས་དང་རྟོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ ན ༢ རྗེས་སུ་ གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༢ རྗེས་སུ་

ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རྟུང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །འོ་ན་ཞིང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་སྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། དེ་མི་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་བ་སངས་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཚང་[1]རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ངེས་ནས་བསྐྱེད་ངེས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ།།

སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ། སྲིད་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཆོས་ཅན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞིར་ཚད་མས་ངེས་ན། སྐྱེར་མི་རུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་གཞིར་བསྐལ་དོན་གྱི་ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། མེད་ངེས་སུ་འགྱུར་བས་བསྐལ་དོན་ཉམས་ལ། སྲིད་ན། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་པར་[2]ཁས་བླངས་ཀྱང་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས། ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་མི་སྐྱེད་པའང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༤ དེ་རྒྱ་བ་ལ་

2 གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༦ མེད་པའང་སྲིད་པས་

ཚོགས་པ་ཆང་བའི་ཞིང་དེ་ཡིན་ན་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་སྨྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བུམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བུམ་པའང་ཡིན་མེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོའི་རྟགས་ལས་དེའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་དེ་རྟགས་སུ་རིགས་ལ། རྟགས་ཆོས་རྣམ་ཐ་དད་ཅིང་། རྒྱུ་འབྲས་མིན་པས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ལན་དངོས་དཔེས་སྟོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་ཁ་ནང་དུ་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་དུ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བུ་རམ་གྱི་རོ་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྟགས་དེས་གཞི་དེར་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་གཉིས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་རོའི་ཉེར་ལེན་རོ་སྔ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རོ་སྔ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའོ། །དེ་དངོས་སུ་དཔགས་པའི་སྟོབས་ལས། ཚད་མ་ཅིག་ཤོས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། རོ་གཟུགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྩོད་པའི་བསམ་པ་ལ། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུགས་ཉིད་དཔོག་པའི་རྟགས་སུ་འོས་མེད་དུ་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག །དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་འབྲས་རྟགས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་རྩོད་པ་དེ་ཟུག་པར་ཁས་བླང་དགོས་ལ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་མི་གསལ་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་ན། དུ་བས་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ནུས་པ་དེ་དང་དུ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །བུད

ཤིང་གི་འགྱུར་བ་ནི་ཐལ་བ་དང་སོལ་བ་སོགས་སོ། །དཔེའི་སྦྱོར་བ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། མེས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མའི་ནུས་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་བུ་རམ་གྱི་རོ་མེད་ལ། རོ་སྔ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིའང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྦྱར་ནས་མདོར་ན། བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མས་བུ་རམ་གྱི་རོའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་ལ། བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་སྔ་མས་དེ་ལས་ལོག་སྟེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་ན་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་རང་དུས་ན་འདས་པའི་བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི། བུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་རྟགས་བཞི་པ་ངེས་པར་ཁས་བླངས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དག་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལྷག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེར་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མིང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་ཡང་ལྷག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དཔྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ན་རེ། རྒྱུ་ཁ་ཡར་བས་འབྲས་བུ་དཔོག་ནུས་ཏེ། ལུས་རྒྱས། དབང་པོ་དྭངས། བློ་གསལ་བ་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པར། འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཆུ་ལུད་དང་བྲལ་བའི་ནས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ནུས་པ་འགྱུར་ནས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནས་ཀྱིས་རང་འབྲས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྲིད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལས་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཡང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་នོ།།

འབྲས་བུའི་སྤྱིས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་ལྡོག་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མཐོང་བ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱོད་པ་པ་གང་དག་ཚིག་སྨྲ་བ་ལས་སྨྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དང་ཞེ་སྡང་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་ཆོས་ཅན། སྨྲ་བ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཚིག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀུན་ནས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་[1]དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ ན ༤། གཅང་། ཤོག ༡༥ བ ༡ འདོད་པའོ།། གཉིས་པ་ནི།

ཀྱིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བཞིན་དུ་དེར་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྐྲམ་དུ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་བདེ་བ་དང་ཟད་འདོད་བྱམས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་སྙིང་རྗེའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྲིས་ལྡོག་ཁྱབ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཙམ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐྲུ་བའི་འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཆོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་པའི་འབྲས་དེ་དང་ཐྲུ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཙོས་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། གཞོགས་མེ་ལ་སོགས་པས་འགག་ཞིག་མ་ཆོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དག་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྔ་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ལྷག་ལྡན་གྱི་མིང་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་སྦྲ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལྷག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས་པས་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་སྲུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་

ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཙམ་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚིག་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་བཞེད་པར་རིགས་ཏེ། དེས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་ཟད་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལའང་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིས་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། ལྡོག་དོན་འགལ་བ་དང་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། །ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་མེད་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། སྔོན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྔོ་སེར་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །ཚད་མ་གཉིས་པ་མེད་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་དེ་རྟག་པ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལ་རྭ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རི་བོང་གི་མགོའི་རྭ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བུམ་པ་སྣམ་བུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ལ་རྭ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྭ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྭ་རྟག་པར་མེད་པར

ཐལ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་མེད་ན། གཞལ་བྱ་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་ན། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སློབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག་དང་། གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། གཞི་འགར་ཆོས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གཞི་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་ཁེགས་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་མཐོང་བས་ཆོག་གི །གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མཐོང་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་སྙམ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་དག་ནི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་གྱི་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཚུལ་དྲུག་ཏུ་འདོད་དེ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་དགོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལོག་པས་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པས་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་

པ་མེད་དེ། ངེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། [1] །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་འབྲེལ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་འགྲུབ་ལ། མེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བ་ལྡོག་པ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞི་འགར་དུ་བ་ལོག་མ་ལོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡང་མེ་དུའི་རྗེས་འགྲོ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ཀྱང་གཞི་འགར་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤ་པ་དང་། ཤིང་གི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབས་པ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགྲུབ་བོ། །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ནི་མི་རྟག་པ་ལོག་པའི་གཞི་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ།།

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་ངེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་རྟོལ་བྱུང་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༦༧ ཕྲེང་། ༡༡

མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །སྔར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་སམ་མི་དོགས། དོགས་ན་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་ངེས་སོམས་ཤིག །སྔར་གྱི་རྟག་པ་དེ་དག་ལ་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཚད་མ་དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་པས་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ།།

འོ་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་ནས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྣན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བཅད་ཤེས་ལ་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ །རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ལས་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚད་མས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་ཁྱབ་པའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རྩོལ་སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ན་ཚུལ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྟག་པས་སྟོང་པའི་

ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱབ་པ་ཡང་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྔར་གྱི་དེ་མ་ངེས་ན། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་ཤིང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པར་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྟག་པ་ཡང་དེ་སྙེད་ཡོད་པས་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ན་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་སྟེང་གི་རྟག་པ་དང་རིག་བྱེད་དང་པི་ཝང་གི་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་མི་རྟོགས་པས་སྒྲ་དེ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་སྒྲ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་ཙམ་ལས་ལོག་པར་གོ་ཡང་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་སོགས་ལས་ལོག་པར་མ་གོ་བས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་ཁོ་ནར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་རྟག་པའི་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་དགོས་ལ། རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ཡང་ལྡོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་མེད་མོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནས་ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་གང་དག་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་གླ་བའི་མཆེ་བ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲོས་ཤིག །དེས་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པ་བྱས་པ

ཅམ་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་ལྡོག་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་སྤྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་སྤྱིས་སྟོང་པ་ངེས་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ངེས་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐྱེ་ཞིག །ཤ་པ་སྒྲུང་སྐྱོག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ཤིང་ཡང་ཡིན་ཤ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ངེས་ན་ཤིང་དུ་མ་ངེས་པ་འགལ་བས། རྟགས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ནས་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་པ་འགལ་བས་སྤྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་ན། རྟག་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། རྟག་པར་ངེས་ན་མ་བྱས་པར་ངེས་དགོས་ན་བྱས་པར་ངེས་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་གཞན་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་

ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་འཛིན་མི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

ཡང་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར[1]སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལྡོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་སྨོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུམས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག །དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྗེས་ཁྱབ་ལ་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ནི་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་ལ་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག །བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། མཚན་གཞི་ནི་གང་། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥ ན ༧ སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་

མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ།།

མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་པ་དེ་ཡོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉམས་ཏེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དང་དེས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་རྣམས་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་འབྱེད་ན་རི་བོང་གི་རྭའི་རྩེ་མོར་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་འཆའ་བར་ཟད་དོ། །དེ[1]ཁྱབ་པ་མི་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པའོ་ཞེ་ན་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འགལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ།[2]།ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན། མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གཞལ་བའི་དོན་མིན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གཞལ་ན་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷོ་ཁ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་བྱང་ཁ་ན་འབྲོང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མིན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༦ ན ༧ ཟད་དོ།། ཁྱབ་པ་ གཅང་། ཤོག ༢༥ ན ༦ ཟད་དོ་ན་ཁྱབ་པ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༡༢༣ བྱང་། ༢

ཚད་མས། དེ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་གྱིས་བུམ་པ་འཇལ་བ་སྣམ་བུ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ནི་སྔོན་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན། བྱས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞིར་རུང་ངོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བྱས་པ་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོ་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་བྱས་པ་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་ཤིང་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ལྡོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན་དེས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁྱབ་པ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་ཏེ། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་བསྟན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་མི་ནུས་སོ། །འོ་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྫོགས་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་དང་གཉིས་ཚོགས་ནས་བྱས་པ་བརྗོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་དགོས་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་བརྗོད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲས་ནི་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །རྗེས་

སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་འདོད་པ་ཡང་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་སྣང་སྟེ། གཞི་བྱས་པ་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་འགྲུབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདོད་པ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འགྲུབ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བ་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།།

དེས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ་[1]ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་ལྡོག་ཁྱབ་ལོགས་སུ་སློས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་སྒྲུབ་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་འགལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རིགས་ཐིགས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་[2]ཞེས་པ་ནི། སྲོག་ལྡན་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་པ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་བརྗོད་པ་འཐུལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་སྒྲའི་ངག་ཉམས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ངག་བརྗོད་དགོས་པར་རིགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༨ བྲིང་། ༧༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༣༥ བྲིང་། ༧༠

སྔོར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་སྦྱོར་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔར་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཁེགས་པ་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་སྔར་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མི་གོ་བས་བརྗོད་དགོས་ལ། མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མ་མཐོང་བ་མ་གོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་དེ་ལ་མེད་པ་ཡང་མི་གོ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ལ་བདག་མེད་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། ཕྱོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་ན་ཕྱོགས་གྱུར་ཡིན་པ་ཡང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ངག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་བརྗོད་ཙམ་མིན་པའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ངག་ངེས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་མེད་པ་དེ་གོ་བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འབྲེལ་བ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གོ་བར་ཐལ། དེ་དེའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱས་པ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་དགག་དགོས་པས། དེ་ཉིད་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་དང་ལྡན་ཏེ། སྔར་བཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྨུག་པོར་མཚུངས་པ་དང་། ཤིང་ཕུང་འདི་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་ལྷག་ལྡན་དུ་བཤད་པའི་རྟགས་འབྲེལ་བ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་གཅིག་ཙམ་བླངས་ནས་ཐོས་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་ན་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རོ་མངར་དང་ལྡན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་སྲིད་པས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བས་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། གནོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆང་བར་ཐལ། ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྟོད་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ཁྱབ་པའི་སྒྲུན་འབྱིན་དུ་བརྗོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་ན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་ངེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཡང་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་ཏུ་མ་སྦྱར་བར་རྟགས་འདི་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་གནོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཆང་བས་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་ལན་སྔ་མ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དམ་བཅའ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་གནོད་པར་དོགས་པས་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།།

ལྡོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི་མདོ་མཛད་པས་མ་མཐོང་ཙམ་ལ་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་སྲོག་ལྡན་ཡང་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སྡེ་རྟགས་ཚུལ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པས་སྒྲུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདི་དག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་རིགས་པ་ཅན་པས་བདག་མེད་ལུས་སོགས་ལ་སྲོག་མ་མཐོང་བས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དགག་པར་མཛད་དོ།།

ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་ནི། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་

རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པའམ། སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྨོས་ཤེ་ན། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྤྱི་མ་གསུམ་སྦྱར་ལ། ཐ་མ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ།།

དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་ལ་སྦྲེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་མཛད་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟུང་ངོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་གང་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་དང་ངེས་པ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག

པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ། གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་རིགས་ལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དགུའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ།།

དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག །གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དགོས་པའི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་གནས་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་སློས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་དང་དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སེམས་ཏེ། གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པའི་རྟགས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་དགོས་པའི་དགག་རྟགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་སྔར་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ།།

ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡོད་པས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི་རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། མར་མེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་བདག་མེད་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྨོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྔར་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་རྟགས་མཐོང་མ་ཐག་འབྲེལ་བ་དྲན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བས་དཔེ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཀྱང་ནང་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱིར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་དཀའ་སླ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པར་མཉན་བྱ་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་སོང་ན་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཚེ་མཉན་བྱ་ངེས་ནས་སྒྲ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ན་ཡང་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་མཆོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་སྔ་ཕྱིར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་སྔར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ནས་ངེས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞན་དག་གིས་ལན་ཤིན་ཏུ་གདབ་པར་དཀའོ།།

ངེས་ན་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསུས་ནས་ལན་འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པའི་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་

ཤུས་ན་ཁང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ཁང་པ་འཛིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ངེས་ཤུས་ན། ཁྱབ་པར་སྣང་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་དང་ནས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཕྱིས་གོ་བར་བྱར་ཡོད་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྔ་མ་བདེན་མོད་ཀྱི་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་སྔར་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མིན་ནོ།།

འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གསར་དུ་རྟོགས་ནས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱིས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟགས་ལས་རྟོགས་ཀྱང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་ལོ། །རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲར་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲར་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མཉན་བྱས་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་འགོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འགོག་ན་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཅེ་ན། འོ་ན། ད་ནི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་ནས་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་

ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་ན་དེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དག་བྱས་མི་རྟག་གིས་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གནོད་སྙམ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་འཛིན་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་དང་། རགས་[1]རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་སྙམ་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་སྒྲོས་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རགས་རྒྱུན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་ཚད་མས་རགས་རྒྱུན་འཛིན་པའི་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་གཞལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀུན་མི་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པས་ཀློག་གཞུང་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ཅིང་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ལམ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་ཡང་རུང་དེའི་གཞལ་བྱ་འགོག་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་པ་སྲིད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་[2]ཞེས་གསུངས་སོ།།

སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༢ བ ༢ རིགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་ ཞོལ་གཙང་འོག་གི་ཚིག་ཕྲེང་ལ་རིགས་རྒྱུན་ཞེས་བྲིས་འདུག

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༩༧ ཕྲེང་། ༩

མཐོང་བའི་རྫས་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་པོ་ལ་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ལྟོག་ཁྱབ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་[1]ཞེས་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྣང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་འགོག་ཏུ་ཆུག་ན་ཡང་སྣང་མི་རུང་གི་གཞི་ལ་གང་གིས་འགོག་ཅེས་དྲིས་པས། དེ་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་ཡང་གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྣང་བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་[2]ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔ་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ནི་རབ་བྱེད་ཐོར་བུ་བ་དྲངས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཙམ་ལ་གཟུགས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པས་མཐོང་བའི་རྫས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་རླུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདིར་བཤད་པ་མཐོང་བ་ལ་ཞེས་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཆོས་གསུམ་པོ་ཙམ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་འགོག་པ་མཛད་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱིས་སྣང་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་མཛད་དོ། །དགག་གཞི་སྣང་རུང་ཡིན་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་ཡང་མ་མཐོང་བས་འགོག་མི་ནུས་ན། གཉིས་ཀ་སྣང་མི་རུང་ཡིན་ན་འགོག་ག་ལ་ནུས་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། འདིར་རང་འགྲེལ་དུ་སྣང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཟུང་ནས་དགག་པ་སླས་སོ་[3]ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ནི། དགག་བྱའི་ཆོས་སྣང་རུང་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་དགག་གཞི་སྣང་རུང་ངོ་། །དེ་ཙམ་ལ་འགོག་པ་མིན་པར་བྱེ་བྲག་པས་སྣང་དུ་རུང་མི་རུང་གི་སྤྱི་བཟུང་ནས་དགག་པ་སླས་པས་མི་རིགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་པས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་རླུང་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ཆོས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༣༠༦ ཕྲེང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༡༤ མིན་ནམ་སྙམ་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༦༤༡ ཕྲེང་། ༡༤

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུ་རུ་རའི་ཞིང་འོ་མས་བཅུས་པའི་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རོ་མངར་བར་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་ན་སྐྱུ་རུ་རའི་རྟགས་ལས་དེ་འདྲའི་ཞིང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་རོ་མངར་དང་ལྡན་པར་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱུ་རུ་རའི་རྫས་དེ་ལ་གཅིག་རོ་མངར་པོར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཡང་རོ་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་སོ་ནམ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱུ་རུ་རའི་རྫས་ལ་རོ་མངར་སྐྱུར་དང་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རོ་སྐྱུར་བ་དང་འཇུ་སླ་བ་དང་ནད་ཞི་བའི་ནུས་པ་སོགས་སོ། །ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་མ་མཐོང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟགས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་སྐབས་ཡོད་ན། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེས་བུ་མཐའ་དག་གིས་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་དགོས་ན་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་ལྡན་འཁྲུལ་པ་ཅན་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་རྟོད་གཞིར་བཟུང་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་མི་ནུས་ལ། འདིར་སྐྱུ་རུ་ར་ཙམ་རྟགས་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་རྟོད་གཞི་དང་རོ་མངར་བ་ཆོས་སུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་ནུས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་དང་སོགས་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྲོག་ལྡན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། རྒྱང་པན།[1] འབྱུང་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་ཚིག་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་འགོག

1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣༣ ན ༢ རྒྱང་པན།

པའི་རྟགས་མི་མཐུན་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་ཕྱི་རྐྱོལ་ཡང་། རང་སྡེར་བྱས་ནས་གཞན་སྡེས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་དག་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་གྲུབ། མི་ལྟོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་དགོས་ན་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག །ཕྱི་རྐྱོལ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། དེས་ན་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འདོད་པ་རྒྱུས་པར་བཀག་ནས། འདི་ནས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་པ་འཆད་དོ། །ཆོས་ཅན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ངོ་། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྟགས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། འམ་སྐྲས་རྒྱུ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་ངེས་པར་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་མི་ལྟོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་གཞན་རྟགས་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན། མི་དེ་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་ཏེ་མེད་པས་ལུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །རྗེས་འགྲོ་མི་ལྟོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་

གཅིག་ཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཆོས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་དེ་ལ་ཟུགས་བདོག་ཅེས་ཏེ་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རང་གི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་ངེས་པར་རྟགས་ལྡོག་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་འདོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པ་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་མེད་ཅེས་དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་ངེས་དེ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་པའང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །སྐབས་འདིར་མི་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་ཕྱོགས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ།།

གཞུང་འདི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་།[1]།ཞེས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྔར་ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི་དཔེར་བཀོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཟུང་ནས་དེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པར་བསྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དུ་བས་མེ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ཆུ་ཀླུང་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །མི་མཐུན་དཔེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་གྱི། དེ་གཅིག་པུ་བཤད་པས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་ལས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་གྲུབ་སྨྲ་བའི་འཕྲོས་རྒྱུད་པར་སྨྲ་ན་ཅུང་ཟད་བཤད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༡༢༧ ཐིང་། ༣

དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་བས་སྤང་ལྟར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་མ་སྨྲས་པ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་སོ། །དེ་གོ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དཀའ་སླ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་འབྲེལ་བའང་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞུང་སྔ་མའི་དོན་དང་འགལ་ལ། མི་དགོས་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗོད་ན་ཤེས་པར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗོད་ན་བརྗོད་མི་དགོས་ལ། དེ་མ་བརྗོད་ན། ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་ནུས་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པས་གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱབ་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་གཉིས་པ

ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཚད་མས་ངེས། དགག་ཆོས་དང་སྒྲུབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་ན་རྟགས་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་ན་ཁྱབ་པ་ཚང་བར་མི་གོ་ལ། དེ་གསུམ་ཚང་ན་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་གོ་བས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ནི། གཞི་འགར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་མེད་པ་རྟགས་ཀྱི་[1]བཀོད་པས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པའི་རྩ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ་བུམ་མེད་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་ན་བུམ་མེད་ངེས་ཟིན་པས་བློའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྨྲ་མི་ཤེས་ན་མ་གཏོགས། སྨྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བརྗོད་ཤེས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྨྲ་ཤེས་སྒྲུབ།[2]།ཅེས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགོད་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགག་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་བུམ་པ་མེད་པའི་སྨྲ་བློའི་ཐ་སྙད་དོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་དགག་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ།།

འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་གོང་དུ་བཞིར་བསྟན་པ་དང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༣༨ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༣༥ ན ༥ རྟགས་སུ་བཀོད་པས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༩༥ ཐིང་། ༩

སྔར་འགལ་དམིགས་གཉིས་རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འདིར་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བསྟན་པ་དང་གོང་དུ་མ་དམིགས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་ནས། ཡང་འདིར་བསྟན་པ་རྣམས་འགལ་བ་དང་ཟློས་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འབྲེར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། སྔ་མ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་རང་དབང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། འདིར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། འགལ་དམིགས་དག་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མེད་པས་དེ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། གོང་དུ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྔ་ཕྱི་ནི་པན་ཚུན་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་། སྤྲོར་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་རུང་སྟེ། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་འགལ་[1]དམིགས་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཟླ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་ཁྱབ་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་དོན་བསྡུས་ནས། མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དོན་གཞན་གྱི་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མེ་དག་ངེས་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧ བ ༣ འགལ་བའི་དམིགས་གསུམ་དང་

ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོས་དཀར་པོ་དམར་པོར་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བལྟོས་པས་གྲུབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །བུམ་མི་རྟག་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་སྟོན་པ་ནི། མི་རྟག་པ་བུམ་པའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་བུམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་སྔ་ཕྱི་ལས་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི། མི་རྟག་པ་བུམ་པའི་རྒྱུའམ་འབྲས་བུའམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། མི་རྟག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དོན་ཞེས་པའི་ཀྲང་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའང་མེད་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་དངོས་པོ་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྣམ་བུ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་པས་བུམ་སྣམ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བས། ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྫས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་པ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། སྐབས་འདི་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡང་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།[1] ཞེས་འབྱུང་བས་གྲངས་ཅན་སྤྱོན་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སེར་པོའི་རང་བཞིན་དང་། སེར་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། བུམ་པ་དང་དངོས་པོ་རྫས་གཅིག་ན། གནོད་པ་དེ་དག་འཇུག་པར་འདོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ།།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་ཐུགས་གསུམ་དང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགོས་པར་ཁས་བླངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བར་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འོ་ན། མེས་དུ་བ་བསྐྱེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལན་ཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་པས། ཚད་མ་གཞན་མེད་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཁྲུལ་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། མེ་དུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་ཤེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་བུམ་པ་དང་ཆུ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། བུམ་པས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༡༠༦༣ ཐེང་། ༡༡

དབེན་པའི་གཞིར།[1] ངེས་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་བར་ངེས་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་དགོས་སོ། །མེ་དུ་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ལ། བུམ་པ་དང་རང་ནང་གི་ཚུ་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་ཚུ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ནང་གི་ཚུ་ཐུར་དུ་ལྷུང་བའི་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཚུ་སྐྱོར་བ་ནི། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་རྣམས་དང་། གོ་ས་མཚུངས་པར་གནས་པའི་ཚུ་དོན་བྱ་[2]ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་དོན་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མེ་དུ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ།།

འོ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པའི་ཚད་མ་དུ་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གོ །དང་པོ་ནི། དུ་བ་གསར་སྐྱེར་ངེས་པའི་ཚད་མས་འགོག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་ན་བློ་བུར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་སོ། །ལོག་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། མེའི་རྗེས་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་མཐོང་གི །དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་བལྟོས་ལ། དེ་ཡང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་རྣོ་མི་རྣོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དང་བྱེད་པོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གྲུབ་མཐའི་ལོག་རྟོག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཚད་མ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་དགོས་ལ། ལོག་རྟོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་ཚད་མ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་དགོས་[3]པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༨ གཞི་ལ་དེས་ཚུ་བསྐྱོར་ གཙང་། ཤོག ༣༧ བ ༦ གཞིར་དེས་ཚུ་སྐྱོར་

2 ཞོལ། ཤོག ༣༩ ན ༦། གཙང་། ཤོག ༣༡ ན ༢ དོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་

3 ཞོལ། ཤོག ༣༩ བ ༥ བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཤཱཀྱ་བློས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ རྟ་དང་བ་གླང་གིས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང་མཛད་པའི་དོན་ཡང་། རྟ་དང་བ་གླང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ཡུལ་འདབ་འབྱུང་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་ལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ལས་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་མངོན་སུམ་དེས་ཁེགས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། མེ་དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག །མེ་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་འགར་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ངེས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས། དངོས་པོ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགར་ཡང་མེད་པ་ལ་གནོད་ལ། དབང་པོ་རྣོན[1]དེ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་ཁེགས་ལ། གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་ངེས་འགའ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་སོ།།

ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་གང་རུང་གཅིག་འཕེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་ན་མེད་པར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མི་ལྡོག་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟགས་སོ་སོས་ཐལ་བ་སོ་སོ་འཕེན་པར་འདོད་པ་དག་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གང་སྐྱོན་དང་བཅས། ཕྱི་མའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཁོ་ན་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱོན་དང་བཅས་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༣༡ བ ༦ དབང་པོ་རྣོན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་མ་ཡང་བརྗོད་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྔ་མ་སྐྱོན་དང་བཅས་ན་ཡང་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡ་གྱལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཡ་གྱལ་སོ་སོས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་དང་བུམ་མ་ཡིན་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས་བུམ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ནས། རྟག་ཏུ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཐལ་བ་སྔ་མ་འཐེན་མི་རིགས་ལ། འདོད་ན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་པས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་པ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་བ་གང་འཕེན་མི་ཤེས་པར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྔར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། བུམ་པ་དང་བུམ་མ་ཡིན་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་ལ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བུམ་ཡོད་དང་བུམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ལ། བུམ་ཡོད་ཡིན་ན་བུམ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པ་དང་བུམ་མེད་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། གང་རུང་གཅིག་ལ་གནོད་པ་དང་བཅས་ན་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བར་འགྲུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་རྫས་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་མིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་ན། དངོས་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཡིན་ན་རྟག་རྫས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་རྒྱུད་འགལ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཁྱབ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་ཙམ་དང་བྲལ་བས་མ་

ཁྱབ་པས་གཞི་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མེ་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བས་སྨྲོས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་མེ་སྟེ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་འདི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། སྔར་མེད་ཀྱི་དུ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་མེའི་རང་བཞིན་དང་། མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ཅིག་ཤོས་མིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དུ་བ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མེ་དེ་ལ་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གྲོག་མའི་ཚང་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་གྲོག་མཁར་ལ་མིག་སྟོང་ལྡན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་དང་འདྲ་བས་བཏགས་པའོ། །དེའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བ་གང་ཞིག་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལྟ་མ་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེའི་འབྲས་བུར་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་ཚིག་ནི། རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཤོར་བ་ཡིན་པས་རྩ་རྐྱང་དུ་བྲི་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟགས་སུ་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་། རང་ཆས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་བསྟན་ནས། དོན་ལྡོག་སྟོན་པ་ནི། ཡོད་པའི་

བདག་ཉིད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱར་བཤད་པ་ནི། དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་མི་ཟློས་ལ། ཡང་ན། སྤྱར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ངོས་བཟུང་ནས། འདིར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཅལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་རང་ལྡོག་དོན་ལྡོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འཕྲོས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལུགས་གཞན་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྫས་དང་མི་རྟག་པའི་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫས་སུ་གྲུར་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་གཏན་ཚིགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྫས་དང་མི་རྟག་པའི་རྫས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས། ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་དཔག་གིས་སྒོག་གྲུང་གི་དོན་རང་མཚན་གོ་བ་མི་སྲིད་པས་ཐྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་རྟུལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུན་དང་རགས་པ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདུས་བྱས་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།

རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ལ་ཞེན་ནས་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་དེ། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མི་སླུ་བ་རིགས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་མི་འདོད་པའི་ངེས་

པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། འདོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་ལ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རང་མཚན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་རྟགས་ཆོས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་རྟགས་སུ་བཟུང་ན། ཆོས་དང་ཐ་དད་ཉམས་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཟུང་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བརྗོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེ་མེད་ན་རྟགས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་ཟད་པའི་རྒྱང་ཕན་གྱི་ལུགས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱོ་བའི་དོགས་པའོ། །ཚིག་ཙམ་མཐོང་བས་ལེགས་པར་ཚིམ་པ་དག་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱར་རློམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་རུང་ལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་ཞིང་། དངོས་སུ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་སྨྲས་ནས་རྒྱང་ཕན་གྱི་གཞུང་ལེགས་པར་འཛུགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། །གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ། །སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའང་ལེགས་པར་བཀག །མདོར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་ཆོས་རྣམས་བརླག་པར་བྱས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་བརྗོད་ན། རྟག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡང་ཁེགས་ནས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་རྟག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་ན།

དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ན་སྤྱི་མཚན་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས། གཅིག་ཚད་མར་བཟུང་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི། གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་མ་རྟོགས་པར་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཁས་བླངས་ན་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་སོང་ནས་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན། དེ་དག་རང་མཚན་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་ཙམ་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གོ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་སྐྱོན་མེད་རང་མཚན་དང་མཚུངས་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ན། སྤྱིར་ལུགས་དམ་པ་འདིའི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་ན་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཚུལ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། བློའི་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་རྟོགས་པ། གཞན་སེལ་དང་སེལ་བས་འཇུག་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་རྟོགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདིར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལུགས་གཞན་ནས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་རྟོགས་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁེགས་ན། ཚད་ལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་འདྲ་ལ། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་

དག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་འདིར་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་བཀག་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །ཡང་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞེད་ནས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས།[1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་ཅིག་ཤོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ས་སྡེ་སྐོར་དང་དབྱིག་གཉེན་དང་ཟློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་གསལ་བས་ལུགས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ན་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་སྐད་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས། ཀྱེ་ཤེས་པ་ཆུང་བ་དག་དད་དུ་ར་ཟོས་པ་མིན་ནམ། མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱིས་ལ་ལྟོས་ཤིག།

ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་མཚན་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྡོག་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་ནི། ཤར་ན་གནས་ན་ནུབ་ན་གནས་པར་འགལ་བ་དང་། དུས་མ་འདྲེས་པ་སྔ་དྲོ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དྲོ་སྐྱེས་པར་འགལ་བའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་དོན་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་དངོས་པོ་དང་རང་མཚན་དོན་གཅིག་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པར་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དག་ནི། རང་མཚན་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཤིང་། དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པས་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་སོགས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་མིན་པས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་སྔ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་བློ་དེས་སྔ་དུས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༧ ཤོག ༥༧༣ ཕྱེད། ༡

ན་ཡོད་ན་ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ། སྔ་དྲོ་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དྲོ་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཤར་ན་ཡོད་ན་ནུབ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེས། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་ན་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་གཟུང་བར་ཐལ་ལོ།།

དེས་ན། དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྔ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་དུས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་སྔ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱི་དུས་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྔ་དུས་ན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་བས་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲས་ན་མཛེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྫས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས་ནུབ་ལ་རེག་པར་གཟུང་གི་ཁྱབ་པ་གཟུང་བ་མིན་པས། ཤར་ལ་རེག་པ་དེས། ནུབ་ལ་རེག་པ་མིན་པ། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དང་། ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་ཁྲ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གཟུང་བས། མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། [1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི། སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གྱི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ལ་གསུམ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་དང་། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རྩོད་པའི་དོན་བསྡུས་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༩༤༣ ཐྲེང་། ༩

པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རྐང་པ་དང་པོ་བཞིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ནས། དེ་ནས་རྐང་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཐད་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་མཐུན་གྱི་[1]དངོས་པོ་དང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས། ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་[2]རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། བསྡུས་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་དང་། རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་སོགས་སོ། །རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་དོན་དེ་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བསྡུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། སྒྲ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་ལོག་ན་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་སོགས་ལས་མ་ལོག་ན་བུམ་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་དགོས་ལ། ཡང་བུམ་པ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ན་སྒྲ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། བུམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ནི། རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་བཤད་པའི་ལག་རྗེས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེས་མཚོན་ནས་ལྡོག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་

---

1 ཞོལ། ཤོག ༩༥ བ ༣། གཅོད། ཤོག ༩༩ ན ༣ རིགས་མཐུན་དངོས་པོ་

2 ཞོལ། ཤོག ༩༥ བ ༥། གཅོད། ཤོག ༩༩ ན ༥ མ་འདྲེས་པར་རང་གི་

བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་གོ་དཀའ་སླ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློའི་ཆོས་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བློ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེས་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ན་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་ཆོས་གང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྒྲ་ལ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་དངོས་མིང་མི་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་གོ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་གོ་དཀའ་སླ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པས་སོ།།

བྱས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་མི་རྟག་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་སོ་སོར་གོ་འཁམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། སྨྲ་མ་ལྟར་ན། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། རང་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་གོ་ན། སོ་སོར་མེད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སོར་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་གོ་བའི་ཚད་མ་སོ་སོར་ཡོད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་

ཡོད་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བྱས་མི་རྟག་རྗེས་ཐ་དད་མིན་ཡང་བྱས་པའི་རྗེས་དང་མི་རྟག་པའི་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་གི་གཏན་ཚིགས་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་[1]ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲ་རྟོག་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་རང་འགྲེལ་དུ། ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབས་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ།[2]།ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[3] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྒྲ་དང་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཅད་གཞན་སེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། དྲིས་པའི་དོན་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་ནི་རྟགས་སོ། །དེས་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་ཡང་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་དང་གཉིས་བསྟན་ནས། དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཆ་ཤས་སློ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོན་ནོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༧ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༤༥ བ ༢ བསྒྲུབས་ཟིན་ཡིན་ནོ།།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༩༣༢ ཐེང་། ༡༧

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༩༣༢ ཐེང་། ༢༠

འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། ཐེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ལ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་གཞལ་བའི་ཆ་གཞན་ཚད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆ་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ངེས་བྲང་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ངེས་བྲང་པའི་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ངེས་སྒྲའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ངེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ །མ་གོ་ན་སྒྲ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མ་གོ་བས་སྒྲར་ཡང་མ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སྒྲ་དེ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་གོའམ་མ་གོ །མ་གོ་ན། སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་ལ། གོ་ན། ངེས་མཚོན་ནས་སྒྲ་ལ་བལྟོས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་གོ་བས་སྒྲ་ལ་བལྟོས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་གཟུང་བ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མི་རྫོགས་ཏེ། བུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེས་བུམ་པའི་ཞབས་གཟུང་བར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་གཟུང་བ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན་བུམ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མ་མཐོང་བར་བུམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྫས་གཅིག་པ་དགོས་སོ།།

འོ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་

ཡོད་ན་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད། དུས་སོགས་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་དཀའ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་[1]ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་རྟགས་བཀོད་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན་[2]ཞེས་སོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་བསྡུས་ན། ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ། སྒྲ་རྟགས་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་ན་ཡང་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཁ་དོག་དཀར་བར་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དངུལ་ལོ་སྙམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་[3]རྫས་གཅིག་པའི་ཡོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༢༧༣ བྱང་། ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༢༧༥ བྱང་། ༤

3 ཞོལ། ཤོག ༢༡ བ ༦ གྲུབ་སྡེ། ཞོལ་དང་གཙང་ནང་སྡེ་ཞེས་བཀོད་འདུག

ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ངག་རབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུས་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་རྟགས་[1]གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་མ་ཟད་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སེལ་བ་མི་གོ་བར། དངོས་པོ་ཁོ་ན་འཛིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཅིང་ངེས་པར་ཐལ། སྒྲའི་ཆོས་གཅིག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་ཞིང་ངེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་སོ་སོས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་སོར་གཅོད་ཀྱི། གཅིག་གིས་ཀུན་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེལ་འཇུག་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁེགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། ཚད་མ་དེ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གིས་ནི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་འཕངས་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་འགའ་ལའང་འདི་སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་བླངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་གཞན་གྱིས་ཆ་སྒྲོ་མ་བཏགས་ཤིང་རང་གི་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༤ ན ༧ སྒྲ་རྟོགས་ ཞོལ་དུ་སྒྲ་རྟགས་དང་སྒྲ་རྟོགས་ཅི་རིགས་འབྱུང་

ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སེལ་འཇུག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ངེས་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་ཁྱོད་དང་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡིད་གཉིས་དངོས་སུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་ཤེས་ཡོད་དུས་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་པ་ཙམ་ནི། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཉམས་ལ། མི་སྐྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒོམ་ལམ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་འཇོམས་མི་ནུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན། ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས་དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཀུན་བཏགས་ནི་གང་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྟག་སྙམ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་འཐད་སྙམ་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི། དེ་འདྲ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྡུ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་དང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མངོན་གྱུར་ཡང་རྒྱུན་གཅོད་མི་ནུས་སོ། །ཚད་མའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དང་། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ལྡོག་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ན་ནི། ལུས་བརྟེན་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པ་ཡིན་ཡང་། ས་གོང་མའི་སེམས་ཀྱིས་མི་སྤོང་ངོ་། །གཞུང་འདི་དག་བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་མེད་ན། སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་རུང་སྙམ་པའི་དོགས་

གཙོད་ཟུར་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཕོ་ནར་བཀོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྒྲ་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ངེས་ན། སྒྲ་རྟགས་དེ་དག་སྦྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སེལ་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲའི་ཆོས་ལ་ཆ་ཤས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པ་དང་སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་ཕོ་ན་འཇུག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་པོ་ངེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་དུ་མ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཚད་མ་རྣམ་ཐ་དད་བསྟན་དགོས་ལ། བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་ངེས། བུམ་པའི་བྱས་སྟོང་དུ་ཡང་ངེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲ་དེ་དག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་སྦྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཕོ་ན་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲའི་དངོས་པོ་གཅིག་པུའི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲའམ་བློ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་ན་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་སྤྱི་འདི་དག་སྒྲ་དང་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལན་སོ་སོར་སྦྱར་ན་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློས་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པས་སྒྲ་རྟགས་གཞན་འཇུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟགས་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་བསྟན་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ། རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་སྒྲ་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་གསལ་བར་

གསུངས་སོ། །ཚ་ཤས་ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སུ་མཛད་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས།[1]།ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཚ་ཤས་ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་ཟིན་པས། རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཟིན་པ་ཡང་རྩ་བར་བཀོད་པ་ནི། བསྡུ་ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་རྟགས་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུར་ཡང་སྦྱོར་རོ། །སྒྲ་རྟགས་གཞན་འཇུག་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་དྲན་པར་བྱ་ལ། སྒྲ་རྟགས་གཞན་འཇུག་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྙམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས།[2]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག[3]།ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་འདི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས།[4]།ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན་[5]ཞེས་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ། བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་པའི་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི། སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཉིད་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལ་ནི་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལུགས་ལྟར་ན། ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་དང་། ཁྱད་ཆོས་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ལ། ཆོས་ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་རྫས་ཐ་དད། རྟོག་བློས་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༢༣ བྱེང་། ༡༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༢༣ བྱེང་། ༣༡

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༢༣ བྱེང་། ༡༨

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༢༣ བྱེང་། ༣༡

5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༢༨ བྱེང་། ༤

བྱས་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བསྒྲུབ་པ་པོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱད་པར་བྱས་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་སྒྲ་དེ། དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ལས་རྫས་དབྱེར་མེད་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། དེའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་གདགས་བྱའི་བྱེ་བྲག་བྱས་སོགས་གང་མ་ངེས་ཏེ་ཀུན་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཞིང་ཤེས་ན། གཉིས་ཀ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྒྲ་བྱས་པའི་ཁྱད་གཞིར་ངེས་ན་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ངེས་དགོས་ལ། བྱས་པ་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ངེས་ན་སྒྲ་ཡང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ།།

དཔེར་ན་མེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ན། མེས་དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ངེས་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གནས་པ་ཡང་ངེས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་ཡང་ངེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྫས་གཅིག་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྲ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྒྲ་གཟུང་ན་དེ་རྣམས་གཟུང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྒྲ་དེས་ནུས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སམ་མིན། མིན་ན། ནུས་པ་དེ་དག་སྒྲ་དེའི་ཅི་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། སྒྲ་དེ་ཡིས་ནུས་པ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མེད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲས་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེས་རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཕན་གདགས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་ནམ་ཡང་མི་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མི་ངེས་པར་སྒྲ་མི་ངེས་ལ། ནུས་པ་ངེས་པ་ཡང་། ནུས་པ་དེ་

ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གཟུང་ན། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཟུང་བ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཕན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་ན། དེ་དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕན་པ་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། སྒྲ་བློ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་གཟུང་བའི་ཆ་མེད་མོད་འབྲེལ་བའི་རྒྱུས་ཟིན་པའི་ངེས་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ངེས་ཤེས་སྔ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དཔེར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་པ་སྔ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མའང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི། ངེས་ཤེས་སྔ་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ངེས་ཤེས་ཕྱི་མའང་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ངེས་པས་གཟུང་བ་མ་ངེས་པར་འགལ་བ་ནི། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས། སྒྲ་ངེས་པ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་དེ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་འགལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་ཡང་མ་ངེས་པར

འགལ་ལོ། །དེས་སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ། རྟོག་མེད་ལ་སྣང་མི་སྣང་རྫས་འགལ་ཡང་རྟོག་པས་ངེས་མ་ངེས་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་འགལ་བས་སྐྱོན་མེད་ལ། ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིས་རང་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་ངེས་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པས་ཏེ། རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་རིགས་པ་སྨྲ་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་སྣང་རྫས་འགལ་བ་ལྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྫས་འགལ་བས་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེའི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་ཤས་རྣམ་པར་སྤྲངས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆ་ཤས་ཀུན་གཟུང་ན་ཀུན་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་། འགལ་རྐྱེན་མེད་པ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན། གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རིམ་ཅན་དུ་གཅོད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ངེས་དཀའ་སླ་དང་། བློ་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སོ། །གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལོག་ལྟོག་དང་སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤང་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བརྡའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་

ཀྱི་སྣང་བོས་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྒྲའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས་ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྣམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ལྡོག་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པས། དེད་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བ་གླང་ལས་གཞན་རྣ་ལས་ལོག་པའི་རྣ་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་དང་། གཞན་རྣ་ལས་ལོག་ཙེང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལོག་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེལ་བ་སྒྲུབ་བའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་རྣམ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ཐ་དད་པ་ཡི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དཔྱོད་པ་པ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ནི། དངོས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྣ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྣ་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་སྙམ་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་པ་ནི། ལྡོག་པ་ཞིག་རྐྱང་སྤྱི་དང་ལོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་བྱེ་བྲག་གོ།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྒྲ་ཐ་དད་དུ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བ་ལང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རིལ་པ་ཞེས་པ་བཞིན། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་ཐ་དད་པོ་ནར་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཅིག་བརྗོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བློ་ལ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྒྲ་ཡིས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་དོན་བཞིན་དུ། བློ་ཡུལ་དུ་སྣབ་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཐ་དད་ལ་

སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཤན་ཕྱེད་པའི་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི་ཕྱིར། སྣང་གྱི་རྟོད་པའི་གཞི་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། སྣ་མ་ནི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེད་པའི་ལན་དུ་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ལྡོག་པ་གཅིག་ཉིད་སྒྲས་སྦྱོར་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀར་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ལ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་རྟག་པ་ཁྱད་གཞིར་གོ་བར་བྱེད་པས། ཚིག་སྔ་མའི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དང་ཕྱི་མའི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྒྲའི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུར་ཟད་ཀྱང་སྔ་མས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དང་ཕྱི་མས་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །བ་གླང་གི་རྭ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། རྭ་ཁྱད་གཞི་དང་བ་གླང་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ལོག་པར་འདོད་པས་ནི། ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ།[1]།ཞེས་པའི་དོན་ཙུང་ཟད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྫས་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློ་ཡུལ་དུ་སྟོང་བ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲས་མི་སྟོང་བ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྡའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པའི་གཞི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དེ་དང་མི་རུང་བ་ལྟར་བློ་ཡུལ་དུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཀུན་ལ་རྫས་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་བརྡ་ཐ་དད་ཀྱིས་གོ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༩ ཕྲེང་། ༡༡

ཟད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་དང་སྤྱི་ལྡན་སོགས་བརྗོད་པའང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཡང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་འདོད་པས་རྒྱུན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གོ་བར་འདོད་ནས་དེ་ལ་ཐན་པའམ། བྱེད་ལྡན་གྱི་རྒྱེན་ནམ། གལ་ཏེ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱེན་གྱི་མཐའ་ཅན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱངས་མ་སྤྱངས་ཙམ་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་རྫས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་སྒྲའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི། སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བསལ་ཅིང་[1]མེད་དེ། ལུགས་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་དང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཀོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྲིད་ཕྱིར།[2]།དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་རང་དབང་སྟེ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། དྲུག་པའི་སྒྲ་དང་གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྗ་སྦྱོད་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་གང་དག་གི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དྲུག་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བའི་གླན་ཀ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར་བླངས་ནས་བརྗོད་ཅིང་། བརྗོད་འདོད་ལ་མི་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༥༥ བ ༡ ཅི་ཡང་མེད་དེ།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༢༧ ཕྲེང་། ༡༨

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཚིག་གང་སྨྲ་བ་པོས་བརྡ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་ལྟར། དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མང་ཚིག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་བྱེད་དེས་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བུད་མེད་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པའི་མང་ཚིག་བཞག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོང་དྲུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཞེས་ཐ་དད་མིན་པའི་གཅིག་ཚིག་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་བྱེ་མ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་མང་ཚིག་སྦྱར་བ་སོགས་སོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་བཞིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་དེ་ཕན་གྱི་རྐྱེན་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་ལ། སྟོང་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པས་གཅིག་ཚིག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གྲོང་ནི། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མི་རྩོམ་པར་ཁས་བླངས་པས། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་འགལ་བར་འགྱུར། གྲོང་ནི་རྫས་རིགས་མི་མཐུན་ཐྲད་པའི་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར[1]། དེ་ལའང་ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཞན་སེལ་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་དོགས་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། རང་འགྲེལ་དུ་གཞན་སེལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་སྣང་གི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ བ ༤ ཕྱིར་རོ།།

པ་དང་། དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི་[1]ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྡོག་པ་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ནས། ཡང་གཞུང་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྔར་གྱི་སྐབས་དེར་བཤད་ཟིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ན་རེ། དེ་བློའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་འདིར་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་གྱི་རང་འགྲེལ་ལ་གཞུང་འདི་འཕྲོས་སོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་ཤིང་གསལ་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་བློ་ལ་རིགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་དེས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བློ་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྤྱི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། བསམ་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། བློའི་སྣང་བ་གང་ཞིག །དམ་པའི་དོན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེའི་མཚན་གཞིར། ཤིང་རང་མཚན་དང་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དོན་དང་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་སྣང་གི་བློ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་འདུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་ནི་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ཚོད་བདེན་པར་གནས་པས་སོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༢༧༥ བྱང་། ༡༣

གཞུང་འདི་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་གཞན་དུ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ།[1]།ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་དུ། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད།[2]།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཡང་འགྱུར་རྐྱེང་དུ། གཞུང་སྔ་མ། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །ཀུན་རྫོབ་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་།[3]།ཞེས་པར་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྣམ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། གསལ་བ་རྣམ་ཐ་དད་པ་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རང་གི་སྤྱི་རྣམ་གཞན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་ནོ། །འདོད་ན། ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་ཅན་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་གང་ལ་སྣང་ཡང་། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས། ཆ་དང་ཆ་ཅན་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་བ་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་གང་རུང་དུ་སྣང་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར། ཡུལ་ཆ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བ་གང་ཞིག །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༥༣༣ བྱང་། ༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༢༥༨ བྱང་། ༧༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༢ ཤོག ༡༢༥ བྱང་། ༣༧

ཡང་ན་ཟླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟར་སྤྱི་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་དགོས་ལ། ཡང་ན་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་དུ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྣང་ཚུལ་གཞན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་བློས་བརྟགས་ཀྱང་མི་རྙེད་དོ།།

རིགས་པ་འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་མ་བཅལ་ན། སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། བུམ་པ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པར་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དངོས་པོར་སྒྲུབ་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐྲུལ་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྒྲུར་བ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་མིན་ཏེ་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་འབབ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་ན་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་ལ་དམ་བཅའ་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་འགྲུབ་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡི།[1]།ཞེས་པས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་སུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྤྱིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་ནས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་འགོག་པས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོར་བཤད་པ་ནི་དེ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདག་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཛིན་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། ལོག་ཅིང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མིན་པ་ཤིང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་ལ། འཁྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༡༧༥ ཐྲེང་། ༣༠

རྐྱེན་གསུམ་དགོད་པ་དང་། སྐབས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཤིང་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་གསལ་ཕན་ཚུན་དུ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རང་འབྲས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཤིང་གསལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་དང་། དོན་ཤིང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་འབྲས་ཀྱི་དོན་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན། ཁྱེད་རང་བྱེ་བྲག་པ་ཡང་བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་། དེ་དག་ཐྲད་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའམ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་ཞི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་མཐོང་གི །ཐ་དད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཞོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དང་། བཞིན་ཞེས་པ་གཉིས་དཔེ་འདྲེན་པ་དང་གྲུབ་ཟིན་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྨན་དེ་དག་ལ། སྤྱི་གཞན་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་དེས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྨན་དེ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་ནད་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྨན་དེ་དག་ཞིང་དང་སོ་ནམ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་ནད་ཞི་བའི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྨན་ལ་ནད་ཞི་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཅིང་བརྟན་པས་སོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྤྱི་བློ་

ལ་གཟུང་དོན་དགོས་ཤིང་གསལ་བ་དུ་མ་དེར་མི་འཐད་པས། ཕྱི་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཕྱི་བློ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་བློའི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། ཚིག་དོན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །ཕྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས།[1]།ཞེས་པ་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་ཡིན་ནམ། བློའི་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ །དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཡིན་དགོས་པས། རང་མཚན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་གསལ་རྣམས་འབྲས་བུ་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་ཡང་མཚུངས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དང་། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཉིས་དེ་དག་གི་སྤྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པས། བློའི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་སུ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ།།

ལན་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རྟོག་པས་བཏགས་ཤིང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་སྤྱི་གསལ་དུ་འཐད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་མཚན་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༡༧༥ ཐེང་། ༣

པར་སྣང་། རང་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྣང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས། རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འདྲེས་ནས་སྣང་ཞིང་སོ་སོར་མི་སྣང་བས་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བ་དེས་བསྒྲིབས་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་མ་ནུས་པས་ཤིང་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། སྤྱི་གཞི་མཐུན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཞིར་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བས། སྤྱིའི་ཆོས་ལ་འཇུས་ནས་སློག་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་རྣམས་གོ་བར་བྱེད་པས། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཞུང་འོག་མ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་ནོ། །འོ་ན་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་གི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བག་ཆགས་ལས་གཟུང་དོན་མེད་ཀྱང་། ཤིང་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་བར་སྣང་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ཤིང་གསལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ཉིད་མིན་ཏེ། ཤིང་དོན་གཉེར་གྱིས་བཏགས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཤིང་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ཞིག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཤིང་དུ་ཐལ། རང་འཛིན་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་ཤིང་ཡོད་པས་འགའ་ཡང་ཤིང་གིས་ཕོངས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྣང་བ་དང་ཤིང་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་ཞེས་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྣང་བའི་དོན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པ་ཡིས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་གཞན་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ནོར་ཞིང་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཅན་ནོ། །ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཤིང་མིན་ལས་ཀྱང་ལོག་ཤ་པ་མིན་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཤ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་རང་མཚན་འཐོབ་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཀུན་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཕན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྙེད་ཅིང་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནོར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་གང་དུ་བཤད་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད།[1]།ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་དངོས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ་[2]ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་འགྲེལ་སྔ་ཕྱིར་བརྩམས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བརྩམས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འཁྲུལ་པར་མཚུངས་ན་བསླུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༣༨༩ ཕྲེང་། ༧༠

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༧ ཤོག ༥༠༣ ཕྲེང་། ༢

བར་མཚུངས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལས་དོན་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུར་གཟུང་ཡང་མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་གསལ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་དང་ཤེས་པས་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་གི་[1]ཐ་སྙད་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ནས། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཤ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པས་ལྡོག་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་ཚད་མས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་། བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྡོག་པ་ཆིག་རྐྱང་གི་སྤྱི་འདི་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྫས་གཅིག་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་དང་། སྤྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཆོས་འཛིག་རྟེན་པ་རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་ཤིང་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྫས་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༡ བ ༡ ཤིང་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱར་བཟུང་ནས། དེའི་ཐབས་སུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་པར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐོག་མར་དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་ངེས་དཀའ་སླ་མེད་ན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས། གཞི་རྫས་གཅིག་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དུ་མ་བྱེད་དགོས་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་ཡང་དམ་པའི་དོན་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པ་དང་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་མཁས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་པ་ཡི། །སྟེང་དུ་འཛེག་པར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ།[2]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་སྤྱིའི་ཚུལ་མཚུངས་པས། འདིར་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐབས་དང་ཕྲ་བའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐབས་བྱུང་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་དག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༡ ཤོག ༩ བྱང་། ༧

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༣༡ བྱང་། ༣

གི་རང་ལྡོག་རྟོག་པས་བཏགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ཡིན་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ལུགས་གཞན་དུ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ན་དེས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་པས་བཏགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་ངོར་གཞི་སྒྲ་ལ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྦྱར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྦྱར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཕྱིའི་རིམ་པ་འདི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྦྱར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲའི་ངོ་བོ་སྦྱར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱུ་ཤུག་བརྟེན་པ་ལྟར་རམ། གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྣམ་བུ་ཆོས་སུ་སོང་བ་ལྟར། སྣང་བ་ཡང་རང་མཚན་ཡིན་ན། སྤྱི་ཕྱིའི་རིམ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྒྲ་དོན་དུ་རིགས་[1]པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫས་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། རྫས་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཐ་སྙད་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡིས་བསྙད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་མ་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་རྫས་ཐ་དད་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས། རྫས་གཅིག་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྫས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འདི་ནི་སྤྱིའོ། །འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་བློ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ། སྒྲ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲའི་རྫས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་རབ་ཏུ་བརྟག་ཏུ་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལྡོག་པས་སོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཁོ་ནར་ཟད་ན་རང་མཚན་ལ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། འདིས་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ཏེ། འབྱེད་པའི་གཞི་རང་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་བཏགས་ཡོད་དུ་ག་ལ་འགལ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༨༣ ན ༢། གཅང་། ཤོག ༨༧ བ ༧ སྒྲ་དོན་དུ་མི་རིགས་པའོ།།

དེ་དག་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྟོག་པ་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་དང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་འགལ་སྙམ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དུ་མཛད་དོ།།

འོ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཞན་སེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འཛིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རང་སྤྱིའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས་པས་ནོངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་སྤྱི་དང་འབྲེལ་པ་འཛིན་པར་བཤད་པ་འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བྱ་རང་མཚན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་སོགས་སྤྱིར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སོ་སོར་གྲུབ་པར་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལས་ལོག་པས་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག[1]།ཅེས་པ་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ཅིང་། སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྲོས་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པར་བསྟན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༨༢༣ ཕྲེང་། ༡༣

ཏོ། །ཡང་། དེ་སྐྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི།[1]།ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་འཕྲོས་པ་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྒྲ་ཡོད་མ་ཡིན་[2]ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་པོ་ན་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་འབྱུང་བས། དོན་བསྡུའི་ཚིགས་བཅད་འདི་བརྡ་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་བཞིན་ནས། གཞུང་འོག་མའི་རྩོད་པའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཀོད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པ་པོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་པ་རྩོད་སྤང་དང་བཅས་པར་འདུས་སོ།།

གསུམ་པ་བརྡའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་པོ་ན་བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བརྡའི་ཡུལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱུད་པ་མི་རུང་། སྤྱི་རྒྱུད་པ་མི་རུང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་བསལ་བ་བརྡའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་འདོད་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྔ་གྲངས་ཅན་རང་གི་གཞུང་ལས་བཀོད་དེ། ཁྱད་པར་ཚད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། །ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡོད་དོ།[3]།ཞེས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་དུས་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་མི་གསལ་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་དེའི་ངང་ལས་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་པས། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། སྣམ་བུའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་དང་གཙོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༣༢༢ ཐྲེང་། ༡༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༢ ཤོག ༣༢༢ ཐྲེང་། ༢༠

3 གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ཕྱ་ཆ་དེབ་གཟུགས། ཤོག ༣ ཐྲེང་། ༢༠

བོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རང་སྟོང་དང་རྫུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་གསོག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། རང་བཞིན་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པ་ངོ་མ་འཕྲོད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་འཁོར་བ་ཅིའི་རྩ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་བསྒོམས་ནས་ལྷའི་མིག་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས། ཉེས་པའི་གཞི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ངོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་པ་དང་། རང་བཞིན་བེམ་པོ་ཡིན་ཡང་སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་པར་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་ནས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ཁ་གང་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉག་གཅིག་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་གི་ལུགས་སུ་འཚོལ་བའི་རྫོངས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གཞིར་བཞག་ནས་གྲངས་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་འདོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་མ་བཤད་དོ།།

བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱི་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ཉེ་ཚེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་ཕྱི་མ་ནི་བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །སྤྱི་དེ་དག་ཀྱང་གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་དང་། དེ་ཉིད་བརྡའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྦྱར་བས། ནག་སྐྱུར་སོགས་བ་གླང་དུ་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་སྤྱི་ཡིན་ལ། དཀར་ཟལ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནག་སྐྱུར་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་བ་གླང་དུ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཆ་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་གཅིག་མེད་ན་དཀར་ཟལ་དེ་བ་གླང་ནག་སྐྱུར་དང་རྟ་གཉིས་ལ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཆའང་ནག་སྐྱུར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ལ་རྟ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྦྱར་ནས་ཕྱིས་ནག་སྐྱུར་མཐོང་བ་ན་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རྟ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །གྲངས་ཅན་ཡང་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་བརྡ་སྦྱོར་བའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་

ཉིད་བརྡའི་ཡུལ་དུ་འདོད་དོ། །རང་རྟགས་དང་གཅིག་ལ་བརྡ་སྦྱར་བས་ཕྱིས་གཞན་ཡང་གོ་བར་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མི་འདྲ་ཞིང་གཞན་དག་བརྡ་སྦྱོར་བ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཀར་ཟལ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་བཀག་གམ་མ་བཀག །བཀག་ན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ཞིང་དཀར་ཟལ་དང་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་གོ་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །མ་གོ་ན་ཚོགས་པ་དེ་བ་གླང་དུ་མ་གོ་བར་ཐལ། འདོད་ན་བརྡ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བརྡ་དུས་སུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་མ་བཀག་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་བ་གླང་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་བརྡ་བྱས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་འདོད་པས་ཀྱང་བརྡ་སྦྱོར་བ་དེ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཞན་དག་འདོད་པའི་སྤྱི་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། བརྡ་སྦྱོར་བའི་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཚོས་ནི་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཙམ་མོ། །དཀར་ཟལ་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་ན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བ་གླང་གི་བརྡའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞི་དཀར་ཟལ་གྱི་སྟེང་དུ་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་བ་གླང་དུ་གོ་ཞིང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་བ་གླང་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ན། ཕྱིས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་བ་གླང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྔར་ཐོས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་སྒྲ་ཐོས་ན་དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གཞི་རགས་པ་ཐོས་པ་དང་སྦྱར་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རགས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ངམ་གཞི་ཕྲ་བ་

དང་སྦྱར་ནས་རྟགས་ལས་ངེས་དགོས་ན་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དེ་ཆེས་གཅིག་དང་ཚོགས་ན་རང་གྲུབ་དུས་དེ། ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུའི་ཡུན་ཚད་དུ་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཚོགས་ན་ཁེམ་པ་གཅིག་གི་དུས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་ སྔ་མར་ཡང་བ་གླང་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བ་གླང་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཐོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བུམ་པ་དང་སྒྲ་གཉིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་སླ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་། དུས་ཀྱང་བུམ་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲ་དེ་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་རྟག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེལ་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་མི་ལྟོས་ན་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་སྟེ། བརྡ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་བ་གླང་ངོ་ཞེས་པའི་ངག་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་སྦྱར་བར་མི་ནུས། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དེ་ལ་བ་གླང་གི་བརྡ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བརྡ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གཞན་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྡའི་ཡུལ་དང་། ཡང་ན་བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་བརྡ་བྱས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་གོ་བའི་དོན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་མེད་ཅིང་། བརྡ་དུས་ཀྱི་གསལ་བ་ཐ་སྙད

ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་ཞེ་ན། བརྡ་སྦྱོར་བ་པོས་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འདི་བ་གླང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་བརྡ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བཤོ་བཀལ་དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་འདི། གོང་བུ་འདིས་འདོད་དོན་དེ་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རིགས་དོན་གཞན་ཆོས་ཅན། བ་གླང་ཞེས་པའི་མིང་ཁྱོད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་མིང་དུ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པར་ནུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་རིགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པས། དེ་ལ་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ་སྦྱོར་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་སྤྱི་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་དགོས་ན་དེ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྤྱི་ལྡན་གྱི་གསལ་བ་ལ་ཡང་སྦྱོར་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་འདི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིས་གསལ་བ་མང་པོ་ཉུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བཤོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པའི་དཀར་ཟལ་དེ་བཤོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་གཞན་སེལ་ལ། ཅེས་ན་བརྡ་མ་བྱས་དོན་མེད་པ་བརྡའི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན།[1]།ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སུ་ཆུག་ཀྱང་སླ་སྟེ་ཉེས་པ་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཀྱི་དཔྱད་པ་རེ་ཤིག་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཉེས་པ་མཚུངས་ཀྱང་བླ་སྟེ། རིགས་དོན་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཁས་བླངས་ན། རིགས་དོན་གཞན་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་མེད། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཅིག་ཤོས་ཁས་བླངས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༨༧ ཐྲེང་། ༡༨

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ནོག་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གོང་བུ་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུང་གི་སྒྲས། སྔར་བསྟན་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་སྟུད་དོ། །བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། བ་གླང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། གལ་ཏེ་སྒྲ་དེ་ཡིས་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ལས་བ་གླང་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ན་བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་འདི་ལ་བ་གླང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བརྡ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་དེར་ཁྱེད་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་རྣམས་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་དེ་མ་ཡིན་བཅད་ནས་དོན་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །སྤྱི་སྒྲ་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་དང་བྲལ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ནང་གི་སྒྲ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་བུམ་པའི་དོན་སྔ་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་དེ་ལས་རིགས་འདྲ་གཞན་མཐོང་ཡང་རྟག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །སྤྱིས་ཕན་བཏགས་པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག །གསལ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་འང་སྤྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་

དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསལ་བ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། རྟག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ནམ་ཡང་སྤྱི་དེ་དང་། སྤྱི་ལྡན་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་འདོགས་མི་ནུས་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྦྲ་གློ་འཇུག་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། དེ་མ་མཐོང་ན་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། ཐལ་བ་ཀུན་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྗོད་པ་ནི་ཁས་བླངས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་ཕན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཁོ་ན་ཤེས་པ་མིན་པས་ཐ་སྙད་མི་ཐོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་པུ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི་བསལ་བར་ཐལ། དེས་གསལ་བ་དུ་མ་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྔར་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལའང་བལྟོས་མེད་དུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་གཅིག་ལ་བལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པར་སྣང་བའི་བློ་གཅིག་བསྐྱེད་ཅེ་ན། སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྔར་ཕན་འདོགས་པའི་གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་། ཕྱིས་ཀྱི་གསལ་བ་གཞན་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སྤྱི་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་དོན་བསྡུས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་བ་ནི། སྔོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྔོན་པོ་ལ་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་མིན་པ་ལྟར་སྔོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་དང་ཐྲད་པའི་སྤྲིས་སྤྱི་བློ་བསྐྱེད་པས། སྔོན་པོ་ལ་སྤྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོས་སེར་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད། སེར་པོ་མེད་པར་ཡང་སྔོན་པོས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་སེར་ཚོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་པས་ཀྱང་སྔོ་སེར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྱི་བློ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ལས་སྤྱི་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་འཆར་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར། རྟག་ཏུ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས།[1]།ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །ཁ་དོག་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལས་མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་འཆར་བ་མཐོང་བས་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། གསལ་བ་ཀུན་ཚོགས་སམ་གང་རུང་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བློ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྤྱི་ངེས་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི། སྤྱི་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་མིན་པས་གསལ་བ་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐག་བཟང་གཅིག་མེད་ཀྱང་ཐག་བཟང་གཞན་གྱིས་རས་ཡུག་འཐག་ལ་ཡེ་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེ་ལ་རས་ཡུག་འཐག་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་བློ་གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཞན་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕན་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༡༢༨ ཕྲེང་། ༧༨

འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་ལ་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། སྤྱི་བློར་མི་འགྱུར་བས། གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བློ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཛིན་ན། མཚུངས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་གཟུང་མཚུངས་པ་པོ་དུ་མའང་གཟུང་དགོས་པས་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་ཀོ་ན་བློས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བུམ་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་བློ་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐ་མི་དད་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་བུམ་གསལ་དེའང་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་པ་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འགྲོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད།[1]།ཅེས་པར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱི་མེད་ན། བརྗ་བྱས་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྡ་ནི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན། བརྡ་བྱས་ཀྱང་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲས་ཀྱང་སྤྱི་བློ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༢༦ ཐིང་། ༡

ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྟོག་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲའི་ཐ་སྙད་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྣང་ཞིང་། རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ས་བོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་བཛོད་བྱར་སྤོང་ཞིང་། དོན་དེ་བྱེད་པ་པོ་ན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡན་ཆད་གཞན་སེལ་བཏཾའི་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་བློ་འཇུག་པར་ཡང་འདོད་ལ། སྤྱི་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་རྟག་པ་པོ་ན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་། དངོས་པོ་སྨྲས་བརྗོད་ན་སྒྲ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་དཔྱོད་པ་པའི་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་སེལ་བ་སྨྲ་བ་སྨྲས་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་དགོས་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གོ་བའི་བློ་ངེས[1]ཤིང་ཐོག་མར་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ཤེས

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡ ན ༡ བློ་དེས་ཤིང་ཐོག་མར་

དགོས། གཙད་བྱ་ཤིང་མ་ཡིན་མ་ཤེས་པར་དེ་བཅད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་དེའི་སྤྱི་རྫོལ་ཏུ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཤིང་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་སྤྱར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་ཤེས་པས་གཉི་ག་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ལ་བརྡ་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་མཛེས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ།།

མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་འདོགས་པ་ན་ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ལྟར་ན་ཤིང་འཛིན་པའི་གོང་དུ་ཤིང་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེའི་གོང་དུ་ཤིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་བརྡ་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་ན། ཤིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས། ཤིང་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་སེང་ལྡེང་སྤངས་ནས་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་ཤིང་མི་སྒྲུབ་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་ཤིང་སྤྱི་གཅིག་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས། འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྡ་བྱེད་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཤིང་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཤིང་སྤྱི་དོན་གཞན་བརྡའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བརྡ་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་པའམ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཉེས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར་ན་སྔར་གྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྡའི་སྤྱི་རྫོལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར

རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་སྟེ་རོལ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་དེ་མེ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མེ་འབར་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་རིགས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་སྦྱོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བློ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ་འཛིན་གྱི་བློའི་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྣང་ཞིང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དང་ངོ་བོ་རིགས་གཅིག་འདྲར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བརྡའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རིགས་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྡུས་ན། གཞན་སེལ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ལ་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་སྙིང་པོར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག དེ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་བརྡའི་སྔ་རོལ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་རིགས་སོ་སོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཤིང་ཤིང་དུ་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གི་བརྡ་བྱས་པ་དེ་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་བློ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་པ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་པའི་བློས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་ན་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ལ། དངོས་སུ་ངེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བས་ཞུགས་རྟོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སེལ་བའི་སྒྲའི་རང་ལྡོག་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་གཅད་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བས་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་གཅད་བྱ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་ཏུ་མི་འཐད་པས་རྗོད་བྱེད་ཀུན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་པ་པོའི་བློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགག་ལས་རྣམ

པར་ལྡོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དངོས་མེད་ཅེས་[1]བྱོར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཞལ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་གཅོད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཉན་པ་པོའི་བློ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཡན་གར་བ་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་བརྗོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བརྡའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་། དེ་ཕྱོགས་སྔ་གི་བཞེད་པར་བསྟན། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨུ་སྟེགས་འོད་བྱེད་པ་ན་རེ། གཞན་སེལ་འདི་གསལ་བ་སོ་སོའི་སྟེང་ན་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྡའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གསལ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པས་བརྡ་སྦྱོར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སེལ་འདི་ཉིད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། སྒྲས་སྒྲའི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར། ཡིན་ན། སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དམ་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཞན་སེལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་རང་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་ཚིག་ཀུན་ངེས་གཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་གཞུང་འཛུགས་སུ་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་ངེས་གཟུང་གི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྔ་གི་གཞུང་གི་ཆ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤིང་དུ་མཚུངས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྡ་འགོད་པ་ལ་གསལ་བྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༣ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༧༠ ན ༢ དངོས་མེད་ཞེས་བྱོར།།

པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམ་པར་ལྡོག་ནས་ཁྱོད་ལ་བརྡ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བརྡའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོགས་གླང་གིས་རབ་ཏུ་བཤད་དེ། དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་། སྒྲས་ནི་སྒྲ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གང་གི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །རྩ་བར་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་གཞུང་དེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཤིང་གི་དངོས་པོ་དེ་དེའི་ཆ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བསྟན་ལ། ལུང་གཉིས་པས་ཤིང་མ་ཡིན་བཀག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་པས་དེས་ན་སེལ་འཇུག་ཏུ་འཐད་པ་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། འདི་ལའང་། ཞེས་པའི་གཞུང་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་དག་གི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མེད་དགག་དེ་ལ་བརྡ་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་ལ་བརྡ་དངོས་སུ་སྦྱོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལས་ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཤིང་ལྡོག་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་ཤིང་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། ཤིང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་སེལ་བ་གཞན་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྔ་མའི་རྟགས་ཆོས་སྔ་མ་ལ་གཞི་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་འདི་ལའང་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དེས་གསལ་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་རྫས་སུ་ཡོད་ན་མིང་ལ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་སྒྲ་རྣམས་ལས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཤིང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་

ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་ཤིང་གི་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་མ་ཡིན་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་པར། ཕུང་སུམ་མེད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ལུང་གསུམ་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་བློ་ཡིས་བསླད་ཅིང་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོར་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཤིང་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་དངོས་པོར་ཏེ་ཤིང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤིང་འདི་ཡིན་ན། ཤིང་མ་ཡིན་འདི་ལས་ཐ་དད། ཅེས་དེ་ལས་ལོག་པས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་ཅེས་པ་ནི། ཚད་མའི་མདོ་ལས་དོན་འདི་བརྗོད་པའོ། །ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཤིང་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་རིགས་པ་ཡང་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་དང་ཚད་མ་སྤྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ། སེལ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཐ་སྙད་ཀུན་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་སྒྲ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆ་ཀུན་བརྗོད་པས་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་ངོར་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པའི་རྟག་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡི་སྒོ་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་མ་ལུས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་ཤུས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་པོ་གཅོད་པ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་གི་ཆོས་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས། ཆ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོའི་ཤུས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ནའང་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་

མི་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བརྟེན་གཅིག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དང་། དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་འདི་ཨུཏྤ་ལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྔོན་པོའི་སྒྲས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ཨུཏྤ་ལའི་སྒྲས་རྫས་དོན་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་རྫས་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ན། སྒྲ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའམ་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་སྔོན་པོའི་སྒྲས་རྣམ་གཅོད་གཅིག་ཅིག་སྟོན་པ་ན། ཨུཏྤ་ལ་མི་སྤོང་ཞིང་མི་སྒྲུབ། ཨུཏྤ་ལའི་སྒྲས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ན། གཞན་སྔོན་པོ་མི་སྒྲུབ་མི་སྤོང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། མེ་ཏོག་འདི་ཨུཏྤ་ལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། ཏོག་བློ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས་གཞི་མཐུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། རྫས་ཐ་དད་གཞི་གཅིག་ལ་ལྡན་པའི་དོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཨུཏྤ་ལ་སྔོན་པོའི་མེ་ཏོག་དེ་ལྡོག་པ་གཉིས་པོ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་དོན་ལ་ཡང་ཨུཏྤ་ལ་ཡང་ཡིན་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲས་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་བློ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་ཆད་རང་འགྲེལ་དུ་བར་ཚིགས་སུ་བཤད་དོ། །སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་རྣམས་དང་བློ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྔོ་སེར་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་སེར་པོའི་རང་བཞིན་

གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་སེར་པོའི་རང་བཞིན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རང་བཞིན་སོ་སོར་དམིགས། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་གཞི་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་སྔར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཤ་པ་དང་ཤིང་གཉིས་རྫས་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི་སེལ་བ་སྒྲ་བ་ལ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་སྒྲ་ཐུན་མོང་བ་སྦྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དག་ལ་གནན་པོ་བརྡ་ཤེས་པས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་བརྡར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་མེད་ན། སྤྱི་གཞན་ནམ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཐ་དད་པ་དག་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་པ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་བཅད་ན། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། མི་ལྟོས་ན་ཞེས་རྟགས་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ།།

རྟགས་ལྟ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། བ་གླང་སེར་སྐྱ་ལ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཁྲ་བོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་བ་གླང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་ཐལ། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་བ་གླང་དེ་གཉི་ག་ལའང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་གི་སྒྲ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་སྤྱི་སྒྲ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྒྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་ཆོས་ཅན། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་འདོད་དགོས་པ་ཉིད་དེ། བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྤྱི་གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལ་འཐད་ཅིང་སྤྱི་སྒྲ་དང་སྤྱི་བློ་འཐད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་བཟང་ངན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུགས་འདི་ལ་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

སྤྱི་སྒྲ་འཐད་པའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན། ཞེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱུའོ་ཞེས་སྟོན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གསུམ་དེའི་ངོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་དུ་ཟིན་ནའང་། བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་སྒྲ་གཅིག་གིས་བསྙད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མིང་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་མཉན་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག

སྟེ། སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་གསལ་བ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པ། གསལ་བ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྔོན་མེས་གཟུགས་ལྟར་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་གཉི་ག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཕན་མི་འདོགས་པའི་འཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། འཁར་གཞོང་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་རྒྱ་ཤུག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་བཞིན་དུ་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གེགས་མེད་ན་འཕྱུར་དུ་ལྟུང་བའི་ཚུལ་ཅན་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་རྣམས་དང་། ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། སོགས་པས་གཞན་སྟུད་དོ། །ཚུལ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྲིད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་མིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་ཡང་ཁྱོད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་དོན་བརྟགས་ན་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་ཁྱོད་ལས་རྫས་ཐ་དད་དང་། རྫས་ཐ་དད་མིན་པ[1]ཡི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་ན་གནས་པ་པ་མིན་པས་མི་གནས་པར་འགྱུར་ལ། རྫས་གཅིག་ན་གནས་པའི་ངོ་བོ་རྟག་པས་གནས་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ། མི་ཕན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད། སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ལྡན་དུ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི་ལུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོན་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི་རྒྱུའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ། གཞན་སྒྲོན་འོད་ཀྱི་ངོར་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཁྱོད་རང་འཛིན་རྣམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༧ ན ༩ མིན་པར་དཔྱོད་པས་

ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྔ་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྔ་ནས་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ལྡན་གསལ་བ་ལས་གསལ་བར་བྱས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དོན་གཞན་གྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ལ་དེ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། ཡང་གསལ་བས་སྤྱི་ལ་ཕན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་གསལ་པོ་བསྐྱེད་པས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་པོ་གསར་དུ་འདུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་དག་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྒྲས་སྒོ་དེས་ཀྱང་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །མིག་སྨན་ལ་སོགས་པས་མིག་དབང་ལ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། དེས་མིག་དབང་གི་སྐྱོན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མིག་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ་མི་མཚུངས་དཔེའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་འདོད་ན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་འཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲོན་འོད་ལ་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ཉམས་སོ།།

གསུམ་པ་སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོ་བོ་དགག་པ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། རང་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ། གཟེགས་ཟན་གྱི་ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དང་གྲངས་ཅན་གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས་རྫས་གཞན་ནམ། གཞན་མིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ། སྔོན་མེད་གསར་བྱུང་གི་བ་གླང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འདི་བ་གླང་ངོ་སྙམ་པའི་སྤྱིའི་བློ་གྲོས་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་བྱུང་གི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་གསལ་བ་གཞན་ལ་མཐོང་བ་

མི་སྲིད་སྐྱེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གསལ་བ་སྔ་མ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པར་གཅིག་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལུགས་དགག །ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་བྱུང་གི་བ་གླང་ལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། སྔ་ནས་ཡུལ་གཞན་ན་ཡོད་པའི་བ་གླང་གི་སྤྱི་དེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱད་བཞིན་རང་གི་གནས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྔ་མ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། བཞིན་མ་འཕོས་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་ན་སྤྱི་སྔ་ནས་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་ཕྱིས་སྤྱི་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བས་སྟོང་པའི་སྤྱི་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཆ་གཅིག་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་ཕྱི་མ་ལ་འཕོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དེ་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། རིལ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། སྤྱིས་རྟེན་སྔ་མ་ནི་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ན་ཀྱེ་མ་སྤྱི་འཛོག་ཚུལ་དེ་སྤྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་མ་ལ་མི་རུང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡོད་ན་སྔ་མ་ལ་མི་རུང་། གཉི་ག་ལ་ཡོད་ན་འདོད་པའི་སྤྱི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ལ། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི། སྤྱི་ཆ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཡུལ་དུ་མའི་གསལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཅིག་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ཆ་མེད་ནི། རང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཆ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་ཆ་ནི། རང་ཡིན་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལྡོག་པའི་ཆ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ།།

སྔར་གྱི་དེ་དག་བཤད་པ་ནི། སྔ་མ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པའི་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་

གནས་པ་ཞིག་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞན་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གནས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ན་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྔ་ནས་ཁྱོད་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་གསལ་བ་སྔ་མ་ལ་གནས་པར་འགལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན། རིགས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བས། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འདུག་པ་མཐོང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་གང་ཞིག །ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་མཐོང་ནས་དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པས་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་གསལ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཐོང་བའི་སྔོ་ནས་གསལ་བ་ལ་སྒྲ་བློ་འཇུག་དགོས་པ་གང་ཞིག །གསལ་བྱེད་བློས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན། གསལ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མིན་པ་འཐད་ཀྱི། གསལ་བྱ་མ་རྟོགས་པར་གསལ་བྱེད་མི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ཐེན་ཏོ་ཞེ་ན། གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བ་ལ་བལྟོས་པ་སྤྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་ཚུལ་གོ་ལྡོག་པར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔར་སྤྱི་མཐོང་ནས་གསལ་བ་ལ་སྒྲ་བློ་འཇུག་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ངེས། སྐྱོན་སྤོང་མི་འཐད། གཞན་སེལ་སྒྲ་བློའི་རྒྱུར་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཡོད་དེ། དུས་ལ་སྤྱི་བློ་དང་སྤྱི་སྒྲ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་མེད་ན་དུས་ལ་དུས་ཀོ་ནའི་བློ་སྐྱེའི་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སྒྲ་དང་སྤྱི་

བློ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡང་འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་སྤྱི་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་བློའི་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུར་མི་འཐད། སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞན་དེར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དུ་མས་ཐབ་འཇུགས་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ལས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་ལས་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཆ་མེད་ཅིག་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་དུ་མ་འདི་ཡི་རིགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ལས་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ལ་དངོས་སུ་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཉེན་པ་གཞན་ལས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབ་འཇུགས་པའི་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆེད་པ་པོའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་བཞི་ཀའི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །ལས་ཀྱི་རིགས་ལས་དང་དེ་སྐྱེས་བུ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་བརྒྱུད་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེས་བུ་ལ་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་མིན་པ་མིན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལས་འགགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྲིད་པས་སོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་ལས་འགགས་ནས་མེད་ནའང་མ་འགགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་ད་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆེད་པ་པོའི་ཤེས་བརྗོད་དག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྒྲ་བློ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ད་ལྟ་འབྲས་འཆེད་པའི་ལས་མི་བྱེད་ཀྱང་སྔར་བྱས་ཤིང་ད་དུང་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས། ནུས་པ་དེ་ཉིད་འཆེད་པ་པོའི་སྒྲ་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དུ་མའང་ཆོས་

ཅན། སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་བློའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་འཆེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཙམ་ནས་འབྲོད་འདུ་འབྲེལ་བས་དེ་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་བ་གླང་དུ་སྐྱེས་ན་བ་གླང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བཞིན་ཏེ། དོན་ལ་འབྲོད་པ་འདུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ནི། འདི་ཡི་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲོད་པ་འདུ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཆེད་པ་པོ་སྙམ་དུ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་དངོས་རྒྱུ་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནས་གསལ་བ་མིན་ན་ཕྱིས་འབྲས་འཆེད་པའི་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག །སྔ་ཕྱི་ལ་འཆེད་པ་པོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་བློ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཐབ་འཇོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེས་བུ་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱེས་བུ་རྐྱེན་གྱིས་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན། བྱ་བའི་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་བྱ་བས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ནའང་། འབྲས་འཆེད་པའི་སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དུས་ཕྱིས་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་འཆེད་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་ན་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྤྱི་ཡི་སྒྲ་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་དང་བ་གླང་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་།

ཤིང་གི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་བློ་རབ་ཏུ་འཇུག་ལ། གཞན་བ་གླང་ལ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བ་གང་གིས་ཤིང་གི་སྒྲ་དང་ཞེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། བ་ལང་ལ་རིགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅེར་བུ་པའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་སྣང་བ་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད། ས་སོགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་བོན་ལ་མེད་པས་མྱུ་གུ་ལ་བལྟོས་ནས་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ནུས་པ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་འགྱུར་བས། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ་སོ་སོ་ལྟར་ན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་སོགས་ཀྱིའང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་གང་ཞིག་ས་སོགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ། ས་བོན་གྱིའང་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱུ་དུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཐལ་བ། འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆུ་ལུད་སོགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་པོ་ལའང་། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་བྲལ། ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ས་བོན་ལ་ལྡན་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ

བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐལ་བ་སྤྱི་མས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་གོང་མའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་བསྟན་པ་ནི། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་གང་ཞིག །ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆུ་ལུད་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་འདི་དག་གི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་གཟུ་ལུམས་འབའ་ཞིག་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་སུ་དགག་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློས། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཞན་དག་གིས་བཏགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་[2]ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༡༠༡༡ ཐེང་། ༡༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༥ ཤོག ༡༨༣༠ ཐེང་། ༤

ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་དེས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ལྟར་མིན་པ་འགལ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པས་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འཇིག་པའི་ཚེ། གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དངོས་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བློར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་མིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། གཞན་སེལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་སྤྱི་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ན་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ། མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་། མི་གནས་པར་རྟོག་པས་སྨྲ་བྱ་ཡུལ་བྱས་ཀྱང་། ལོག་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློའི་གཞན་སེལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། སྤྱི་ཡི་བློ་ཡང་བསླད་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་དོན་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡང་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་ལ་གཙོ་བོའི་མཚུངས་པས་སུན་དབྱུང་ནུས་པའང་མེད་དེ། སེལ་བ་གསུམ་ག་ལ་སུན་འབྱིན་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་གསལ་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་མི་འཇིག་གམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཞུགས་ཚུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་མ་ཡིན་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་བློ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། བུམ་པ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བུམ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་བློའི་སེལ་བ་དང་། གཞི་བུམ་པ་ལ་བུམ་མ་ཡིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བུམ་མ་ཡིན་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྣང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་པར་ཡང་ཐལ། རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ལ། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་ལ་ཤར་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སེལ་བ་ཡང་མཚུངས་སོ།།

དེས་ན་ཤཱཀྱ་བློས། གང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་[1]ཞེས་དང་། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པར། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ།[2]།ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་[3]ཞེས་གསུངས་པས་དགག་པ་དང་སེལ་བ་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་བློ་ནས་རྟོགས་བྱ་གང་ཞིག །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། ཤུགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༡༥༣༦ བྲེང་། ༦
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧ ཤོག ༤༣ བྲེང་། ༣༠
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧ ཤོག ༤༢ བྲེང་། ༣༡

ལ་འཕངས་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པའོ། །དེ་ལྟར། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆུ་ལུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་སྐྱེད་དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ས་བོན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་རང་བཞིན་འདྲེས་པ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མོད་དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའི་གཙོ་བོའང་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མི་སྲིད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་མྱུག་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བའང་། གཞན་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཁོ་ནར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོས་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དེ་ནི་ឈ្នះ

1 མ་རྟེད།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་[1]སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པའི་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལའང་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིགས་མཚུངས་ལ་སྦྱིག་གོ །ཡང་ཐལ་ཆོས་སྤྱི་མ་ལ་གསལ་བ་རང་མཚན་རྣམས་རྫས་ཐ་དད་ནའང་དངོས་པོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལུའི་ས་བོན་དེ་ས་ལུའི་སྨྱུ་གུ་གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པས་འཆོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་ཉིད་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཀུན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དམ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ནུས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས། རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༩ ཐ་དད་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན།

འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཐོབ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྒྲས་ཐལ་བ་ཕན་ཚུན་སྡུད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། སྤྱི་གསལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་གཙོ་བོ་དང་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་དེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་དེ། སྤྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནུས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་གསལ་བའི་ནུས་པ་དང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟར་བུམ་སྣམ་སོགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྱུར་ལའང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའི་ཕྱིར། འང་སྒྲས་ཐལ་བ་སྔ་མ་སྡུད་དོ།

གསུམ་པ་ལ། རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ། གཞན་ལ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོར། རང་གི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་རིགས་ན་ཡང་། གསལ་བ་ལ་འཇུག་རིགས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་དོན་དུ་གཉེར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བ་གླང་གང་གི་བདག་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་ལམ། མངོན་སུམ་གྱིས་མདུན་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན། གཙོ་བོས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཁོ་ནས་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མེད་ན་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་

ཤེས་པས་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ། མེ་འདོད་པ་ཆུ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེའི་རང་བཞིན་དང་ཆུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། མེ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་ལྷུ་མས་ཁེགས་པར་བསྟན་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའོ།[1]།དང་པོ་ནི། མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཅེར་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པའི་འཇེམ་མེད་པ་ཟ་མོ་ཞོར་འགྱུར་ཞིང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་སྨྲུལ་གང་ཅིའང་རུང་བ་བླང་དོར་བྱ་མི་རུང་བ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟ་ཞོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་ཐ་དད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ། ཡུལ་ཅན་སྒྲ་བློ་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཞོ་དོན་གཉེར་ཞོ་འཐུང་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་ན་ཟ་མོ་འཐུང་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྒྱུག །རྒྱུག་རིགས་པར་ཐལ། ཟ་ཞོས་མཚོན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མ་ཡིན་གཉི་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་བསལ་ཞིང་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཞོ་ལ་ཟ་མོ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཁྱད་པར་ཞོ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་ཟ་མོ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཞོའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟ་མོ་དེ་ཞོ་ཟ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་ཟ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བློ་ཐ་དད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་སྐབས་ཐ་དད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་སྨྲ་བའི་གཅེར་བུ་པ་ལ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་བློ་ཐ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༥ བསྟན་པ། དང་པོ་ནི།

དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་གམ། སེལ་བས་འཇུག་ཅེ་ན། དངོས་མེད་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་བུམ་མེད་དེ། ངོ་བོ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དཔྱད་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་སྐྱེ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསྒྲུབ་ཆོས་ལ་སྒྲ་དེ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །བུམ་པ་མེད་ཅེས་སྒྲ་ལྟར་གིས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་སུ་གོ་བས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་རྨོངས་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། བུམ་མེད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཏགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་དཔྱད་པ་མ་བྱེད་ཅེས་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བྱིན་ཡང་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་གཞན་སེལ་བརྗོད་པ་དང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཀུན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་དག་སྒྲ་རྟོག་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་འཆར་གྱི། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བར་མཐོང་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ན། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་དང་། བརྡ་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་ན་བརྡ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། ཡོད་ན། དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་དགོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྙམ་པས། སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་དོགས་པའི་གནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགག

པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་དོགས་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་གཞུང་ཉུང་ངུར་མཛད་དོ། །འོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་ཐོག་མར་འཆད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་རེ་ནས་འཆད་རིམ་གཉི་ག་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཇུག་ཏུ་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཁྱད་པར་བལྟོས་པ་བ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་འཇིག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་བལྟོས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཕེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ངེས་[1]ན་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བལྟོས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་རིགས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་མིན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཙམ་གྲུབ་ཟིན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས། གཙོ་བོ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་ན་གཏན་ཚིགས་སུ་ཡང་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱེད་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག །གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧ བ ༡། གཅང་། ཤོག ༡༥ ན ༦ དེས་ན་བྱས་ཞེས་

ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

བསྒྲུབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་རྟག་གཅིག་སོགས་མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་ལ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའམ། ཡང་ན་སྤྱིར་ཡོད་ཙམ་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ཁྱོད་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོར་སྣང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས། ཁྱོད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྒྲུབས་པས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མེར་སྣང་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་མེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་པའི་བློ་ངོར་ཡང་ཁྱོད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་བསམ་པས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་བསམས་ནས་བཀོད་ལ། སངས་རྒྱས་པས་ནི་དེ་འདྲ་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རྐོལ་ཕྱི་རྐོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བལྟོས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དག་ཏུ་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ན་ད་ཅི་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་ཟླ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་[1]ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་གང་དག་ཆོས་ཅན་ངེས་བཟུང་མེད་པའི་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ན། རྐོལ་བའི་འདོད་དོན་མི་འགྲུབ། ཕྱི་རྐོལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོའམ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ལ་སྒྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད། ཅེས་པའི་ལན་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༠༣༨ ཐེང་། ༩

བཟུང་བའི་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་རྟག་གཅིག་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལྡས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། གཞུང་འོག་མའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་གཞི་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། སངས་རྒྱས་པས་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག །གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡོད་ཙམ་དང་། རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འདོད་ན། གཞུང་འདིས་གནོད་པ་སྟོན་ལ། ཕྱི་མ་འདོད་ན། གཞུང་འོག་མས་གནོད་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། ཡོད་པ་ཙམ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞུང་འདིས་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཞིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ སྔར་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་ཡང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་པས། དེ་ལ་ནི་དགག་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་གཏན་ཚིགས་སུ་དངོས་པོ་ཙམ་འཛིན་ལ། གཞན་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཡོད་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། རྟོད་པ་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྟོད་པའི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་ན་སྐྱོན་ཡོད་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་ངོས་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་སྣད་བྱེད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སྨན་ཁུང་གི་གཟུགས་ལ་ལག་པ་བཙུགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་པོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ལྡ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་དེ་གཉིས་

གང་རུང་གཅིག་སྒྲུབ་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར། དེས་ན་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྐྱོན་སྟོན་པ། ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ན། རྟག་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ན། དངོས་པོའམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པས་ནི། དེའི་དོན་མ་རྟོགས་པས་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་ལྟ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ས་ཡིན་པས། དོན་ནི། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ཞེས་མ་སྦྱོར་ཞིག །ཁྱོད་ལ་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་མི་རིགས་པས་ཁྱད་པར་བཟུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར། དངོས་པོ་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་གྲུབ། མི་རྟག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཁས་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་ཚད་མས་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པར། རྟག་པ་ཡིན་ན་ལྷུན་པོ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་ནས། ཡོད་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་པ་སོམས་ཤིག །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་མི་རྟག་ན་རྒྱུ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སེལ་ངོར་ཡོད་ན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེར་གྱི། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སྤྱིར་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་མི་སྨྲ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྲིད་པས་དེའི་ངོར་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སེལ་ངོར་ཡོད་ན་སེལ་ངོར་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་འགལ་ལས་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྟོག་ངོར་ཁྱབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་ངོར་སྒྲུར་བས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་དུ་རེ་ན་ནི། མི་གྲོལ་བར་མ་ཟད། ཉེས་པའི་གོང་བུར་འགྱུར་བས། ངོ་ཚ་བའི་གནས་ཀྱིས་རློམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་ངུར་སྒྲ་འབྱིན། །ཕ་སྐྱེས་གྲོང་མཐར་གནས་ནས་ལྟས་ངན་སྒྲོག །མཁས་པ་རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཐོག་ལྟར་འཕེན། །བླུན་པོ་ལྟག་ཆོད་དུག་མདའ་མདེའུ་མེད་འཕེན། །ཞེས་སོ།།

སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཚོགས་དོན་ཇི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལྟ་བུ་གང་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་

པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྒྲ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ནི་ཆོས་ཅན། ཐལ་བ་སྒྲ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེས་ན། ཡོད་ཆོས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་མཚོན་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞལ་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་གང་བཀོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། གང་བཀོད་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་མཐའ་དཔྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཞི་མ་གྲུབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ལྟར་སྣང་དུ་རྟོགས་སླ་བས་འདིར་དེ་འགོག་ཚུལ་མ་བསྟན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ལྡོག་པ་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞེས་སྨོས་ལ། བར་པ་ལ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་ལ་རྟགས་གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་བ་མིན་གྱི། ཁྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལྔ་བཀོད་ཅིང་། བཀོད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པས། གྲངས་ཅན་རང་གིས་བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་མཚོན་ནས། གང་བཀོད་ཀྱང་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མེད་ཆོས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། བུམ་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། བྱས་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་གོ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྟགས་སོ། །མི་རྟག་པ་འདི་ལྡོག་པ་ན་དེ་ལོག་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། བྱས་པ་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། གང་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཆོས་སུ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་འཇིག་པ་ཡིན་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་བཀོད་པའི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་གཉིས་རྟགས་ཆོས་སུ་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་ལ་བརྗོད་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། རྒོལ་བས་དངོས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལ། འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་རིགས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བྱས་པ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་མེད་དེ། དེར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཚོད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ལྔའི་ཡུན་ཚོད་དུ་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་མ་ལྔར་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་དོར་རམ། མ་དོར། དོར་ན། བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ལྔར་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉམས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་གནས་མ་ནུས་པར་སྐད་ཅིག་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྐད་ཅིག་ལྔར་མི་འཇིག་པའི་རྗེས་དེ་བཞིག[1]པའི་ཕྱིར། མ་དོར་ན། སྐད་ཅིག་ལྔར་མི་འཇིག་པར་གནས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་དྲུག་པའི་དུས་སུ་བཞིག་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་ཏེ།

1 ཞོལ། ཤོག ༤༢ ན ༡ རྗེས་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཞོལ་དཔར་བཞིག་ལ་ཞིག་ཅེས་འོག་ཏུ་ཡང་འབྱུང་།

སྔར་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་མི་འཛིག་པར་གནས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ལྷར་མི་འཛིག་པའི་རྒྱས་སུ་གནས་པས། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ཚོད་དུ་མི་འཛིག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་ཕན་ཆད་ད་དུང་སྐད་ཅིག་མ་ལྷར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གཉིས་ལས་མི་གནས་ལ། སྔ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ལྷར་མི་འཛིག་པའི་རྒྱས་སུ་ཡོད་མེད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་ལྷར་གནས་པའི་རྒྱས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་ལ། མེད་ན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་སྔར་[1]གནས་པའི་རྒྱས་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པས་བྱས་པ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་ཅིང་། རང་གྲུབ་དུས་སུ་འཛིག་པའི་རྒྱས་སུ་གནས་པ་ལ་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཛིག་ངེས་མིན་པར་ཐལ། འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྣམ་བུའི་དངོས་པོ་སེར་པོར་འགྱུར་བ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཚོན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི། ངེས་པར་སེར་པོར་འགྱུར་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་གསུམ་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གྱི་བལྟོས་ས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཆོས་གཉིས་ཆོས་གཅིག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། ཆོས་གཅིག་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཆོས་གསུམ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །སྔར་གྱི་ཐལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། འཛིག་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཅིག་དང་མ་ཕྲད་ཀྱང་གཞན་དང་ངེས་པར་ཕྲད་པས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་འཛིག་ངེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་འཛིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༣ ན ༩ སྐད་ཅིག་མ་ལྷར་

གི་རྒྱུ་དང་མ་བྲལ་བ་སྲིད་པ་དེས་ན་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དགག །འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བ་སོགས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་འཇིག་པ་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་དངོས་པོ་བ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ནི་བུམ་པ་རང་གི་རྫས་མ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་བཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡང་གི་སྐབས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་བཞིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །དངོས་མེད་བྱེད་ན། དངོས་པོ་མི་བྱེད་པས་དངོས་མེད་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་གནས་མ་བུ་པའི་སྟེ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡང་གི་སྐབས་བསྟན་ཏོ།།

གློག་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་སྒྲོག་སྒྲུར་གྱི་དངོས་པོ་ལའང་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། འཇིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲས་རང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤ་ཟ་རང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་

བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དེས་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་རིགས་པ་འགོག་པ་ལ་ཚད་མར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དེ་དམིགས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བཤད་ན། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ།[1]།ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུའོ། །སྔར་སྐབས་དེར་ཁྱབ་པ་མ་སྒྲུབ་པར་འདིར་སྒྲུབ་བཞེད་ནས། འཇུག་པ་བློ་སྔོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར།[2]།ཞེས་བཀོད་པ་མིན་ཏེ། སྔར་རང་འགྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་དགག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།[3]།ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་སྣ་གསུམ་ག་འགྲེལ་པ་འདིར་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་གང་རུང་གིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བྱས་ན། རྩོམ་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་རྡོ་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བྱས་ཀྱང་ཉེར་མཁོ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་བུའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་སོགས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན་རང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྐལ་དོན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་དོན་ཡོད་ན། བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེའི་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ངོར་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་དོན་དེ་རྣམས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་མི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༢༠ བྱང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༩༡༢ བྱང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༦༠༩ བྱང་། ༩

དམིགས་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ལ་ཡང་། ཚད་མ་སྐྱེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ལ་མེད་ངེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་བྱུང་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྔར་མ་དམིགས་པས་མེད་པ་གོ་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེ་མི་ཤེས་ཤིང་མེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་འགར་ཁྱབ་བྱའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་འགའ་ཞིག་གི་མངོན་སུམ་དང་། ཡང་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་ནི། གཡས་ཀྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཤིང་གི་ཚོགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཞིང་། ཤ་པ་དང་ཤུག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཤིང་གི་ཚོགས་དཔེར་བཞག་ནས། དེ་དང་ཐག་མཉམ་པའི་གཡོན་གྱི་རིའི་ངོས་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན། གཡས་རི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ནུས་ཤིང་ཤ་པ་དང་ཤུག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་རི་ལྟར་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཤིང་གིས་དག་པའི་གཡོན་རིའི་ངོས་ན་ཤ་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། དེར་ཤ་པ་མེད་

དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་རྟགས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞི་དེར་ཤ་པ་ཡོད་ན། གྲོལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་ན། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། གཞུང་རྐང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་བྱེད་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཅི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་སྒྲིབ་བྱེད་རྩིག་པ་སོགས་མི་སྲིད་པར་གྱུར་པ་ན། ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས། གཞི་འགར་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་ན། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་དེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་གི་སྒྲས་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་སྡུད་དོ། །རྟགས་འདི་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། སྔར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལ། དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་སྤང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་ནུས་པར་བསྟན། དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་། མེད་ངེས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་

པའི་སྒྲ་སྦྱོར་མི་རིགས་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་མེད་ན་རྗོད་བྱེད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་གཅིག་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པའི་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ནི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པའོ།།

གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ཤིང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྒྲ་དོན་དངོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲའི་དོན་ཡོད་པས་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སྦྱོར་བ་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ལྟར་མངོན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་བཀྲལ་བ་ན། གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལྟར་སྣང་། འདི་དག་གི་དགོངས་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། གཙོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དགག་དགོས་ཀྱི། དེ་མིན་ན། དེ་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། གཙོ་བོ་རང་ལྡོག་ནས་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གཞི་ནི་གཙོ་བོར་སྣང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཤེས་འདོད་ལ་བལྟོས་ནས་གཙོ་བོ་དང་དེ་སྣང་གཉིས་གང་བཞག་ཀྱང་འདྲ་བར་སྣང་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།

དེས་ན་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་

ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ཚིགས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཟུར་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བློས་བཏགས་པའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་དོན་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་རིགས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བསྟོན་ན་རྟགས་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་མེད་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཡན་གར་བ་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཡན་གར་བ་ནི་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་ལ་བསྟོན་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་

ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་ནུས་པས། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་ནི་གཞི་གཞན་དུ་མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཉིད་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྙོན་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གཙོ་བསྒྲིག་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཚད་[1]མེད་ན་མེའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དཔྱད་པར་བྱ་རིགས་ཀྱི། རྟོག་པ་ལ་མེར་སྣང་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་འབྲས་བུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔྱད་མི་རིགས་ཏེ། མེ་འདི་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་རག་ལས་ཤིང་། རྟོག་པ་ལ་མེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཡོད་མེད་དུ་བརྟགས་པས་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ལྡན་འཁྲིག་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བུད་མེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ནིང་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། གཟུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པར་ཐལ། དེས་དགོས་པ་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་དགའ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞི་འགར་ཆོས་དེ་འཛལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཡོད་པར་འཛལ་བ་དང་མེད་པར་འཛལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་མེ་མེད་ཀྱི་མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་གཞལ་[2]བྱ་ཉིད་དུ་བ་གཞལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མ་དེས་མཚོ་ལ་དུ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་དུ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༧ ན ༢། གཙང་། ཤོག ༤༥ ན ༡ ཚང་མང་ན་མེའི་

2 ཞོལ། ༤༧ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༤༥ ན ༥ ཞལ་བ་ཉིད་དུ་བ་

ཀྱིས། བཀྲ་ཤིས་མ་དང་སྣ་ནག་མ་བཞིན་དུ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བས། དང་པོ་ཉིད་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་མ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཡང་དེར་དུ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དུ་མེད་བསྒྲུབ་པ་མིན། ཞེས་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་དུ་མ་གྲུབ་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་མི་ཁེགས་ལ། བཀག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་ཀྱང་། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་མི་ཁེགས་ན་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་མི་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། མཚོ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་། དུ་མེད་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་བས་དགག་སྒྲུབ་ཀུན་ཉམས་ལ། ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བཙོ་བསྲེག་དོན་གཉེར་གྱིས་མེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱིད་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྙོན་པར་མི་བྱེད་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཏགས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ། ཞེས་སྒྲ་དོན་གཏན་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་མེད་པར་རིགས་པ་སྨྲ་བས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་སྣང་དེ་ཆོས་ཅན་དང་། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་འདི་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་བཞེད་ནས་ལུང་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། བཏགས་པ་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཁྱིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་པའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་ཙམ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་

པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་ལོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གང་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དེ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚད་མ་མིན་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི། །སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད།[1]།ཅེས་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུང་དེའི་ཚིག་དོན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ལུང་ཚད་མར་གསུངས་པ་དེ་ལུང་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་དེ། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ལས་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དག་སྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། འཆི་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཐོས་ཤིང་། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐབས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྣང་དོར་མ་བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༨ ཐིང་། ༩

སུ་དོགས་པ་དག །ལྷང་དོར་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། གང་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་མི་སླུ་བའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། ལྷང་བྱ་ཐར་པ་དང་། དེ་ལེན་པའི་ཐབས་ལམ་བདེན་དང་། དོར་བྱ་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྡུས་པའི་ལྷང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་བྱའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟུད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་དག་བསྒྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་དེས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བར་བསྟན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཚེ་ནི། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་པ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དོན་བསྡུས་ན། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་བསྟན་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་སེའུ་བཅུ་པའི་ངག་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་དང་། འཇོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་མན་ངག་ལྟ་བུ། དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དགོས་པ་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དག་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་ནས། ཕྱ་མས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་སྐྱོན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཚད་མར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་སོགས་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐོང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་དེས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དག་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་གྱུར་མ་

ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅིང་ཞྭོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་དོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་ཅིང་། རང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པ། དཔེར་ན་ཆགས་སོགས་སྤོང་བའི་རྒྱ་བ་ཡང་ཡིན། ཁྱུས་དང་མར་མེ་ལ་ལྷུགས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་བཀག་པ་ལ་ནང་འགལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལུང་འདི་ཡི་མི་སླུ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ།།

དོན་བསྡུས་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་རྒྱང་པ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྟེན་མིག་མཐོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་བརྗོད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལྐོག་གྱུར་ལ་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། ད་དུང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ནང་འགལ་མེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཟས་ཟོས་པ་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཁེགས་ལ། ཚེར་མ་ཟུག་པས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ན། དེས་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེད་པ་ཁེགས་པས། བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེད་དངོས་འགལ་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་སྔ་ཕྱིར་བསྟན་པ་མཐོང་ན། ཚིག་དེ་ལ་ནང་འགལ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་མེད་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི། གཞུང་འདིའི་

ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་པར་སྣང་ན། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྲུར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་གཉིས་དང་མི་སླུ་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་དེ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བློ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་དོན་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་མི་སླུ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བླང་བྱའི་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་དང་། དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་སྡུག་བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས་སོ། །འདི་ནི་དཔེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་དཔེར་བྱས་ནས། ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་སྟོན་པའི་གསུང་རྗོད་གཞིར་མཛད་པ་དང་འདྲའོ། །དོན་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་བཞིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་ལྷར་སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་། ཞེས་རྟགས་དང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་གི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱིས་སྨྲས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཚིག་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དེས

གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར། དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཉེས་ཟད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་ཡང་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མས་ཤེས་པར་ནུས་ན། དེས་གང་སྨྲས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་རིགས་ནའང་དེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། གང་ཟག་དེའི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གཞན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའམ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཞན་ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྐྱོན་ཡེ་མེད་པའང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྙེད་དཀའ་ཞིང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གང་དག་གཞུང་འདིས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མི་རྟོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འོག་མས་ཉེས་པ་ཟད་པ་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཉེས་ཟད་མ་གྲུབ་པ་འགལ་ལ། མ་གྲུབ་ན་སྔར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་གསུང་རབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེས་ཟད་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སྟོན་ལ། འོག་མས་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྲིད་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྩོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་རྩ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་བློ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་དང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་དེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགྲིབ་ན་དེ་ཕྱལ་ཆེར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་དེའི་གནོད་བྱེད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལན་ཅིག་ཉེས་པ་ཟད་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ཡུལ་དང་ཕྲད་པ་ན་སླར་ཡང་འབྱུང་བས་གཏན་ཟད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་སླར་ལྡོག་ན་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འབད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངང་གིས་ལྡོག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱོན་མཐོང་བས་ཡིན་ནམ། སྐྱོན་མ་མཐོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཡིན། སྐྱོན་མཐོང་ནས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ

མི་བྱེད་དེ། འཁོར་བའི་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་དེ་བཟློག་པའི་འབད་པ་མི་བྱེད་དེ། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་བློ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲངས་པ་མཐར་ཐུག་རང་གི་ངང་གིས་བཟློག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ངེས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྤྲངས་པ་མི་ལྡོག་སྟེ། དེ་བཟློག་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། སྤྲངས་པ་མཐར་ཐུག་ལྡོག་མི་སྲིད་དེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ཉེས་པའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་མ་རིག་པ་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་བདག་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདག་གི་བ་དེར་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཉེས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འཇིག་ལྟ་དེ་སྤྲངས་པ་ན། ཉེས་པ་ཀུན་སྤོང་བར་ནུས་པས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྟོན་བཞིན་པ་ན་འཇིག་ལྟ་བསྟན་ན་མི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །མ་བྱས་པ་དགག །རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་རྣམས་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་

རྒྱུ་བརྟེ་བ་མེད་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་རྣམས་དོན་བདེན་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བརྟེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་པ་གཞན་དག་བརྗོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་ཡང་དོན་ལོག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་དོན་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱུ་དག་[1]གི་བརྡ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བ་འདི་ཡི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བལྟོས་པས་སོ། །རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱར་བ་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་སྒྲ་ཐོས་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བའམ། བརྡ་སྐྱེས་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་ནི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡང་། འཆད་པ་པོའི་ངག་གི་བརྡ་ལས་ཉན་པ་པོའི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན། དོན་གོ་བ་ལ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་གཞན་དག་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དགོས་ནུས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་གི་བརྡ་ལས་དོན་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་སམ། དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འཆད་པ་པོས་བཤད་ཀྱང་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པས་བཤད་ན། གང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༣ བ ༤། གཅོང་། ཤོག ༡༠༠ བ ༢ རྒྱུ་ངག་གི་བརྡ

རྡུང་གཅིག་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་དུ་མ་དང་རྗོད་བྱེད་དུ་མའོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་འགལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྡ་ལས་དོན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་དངོས་པོ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་བརྗོད་དགོས་ན། དེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་ཐ་དད་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚིག་གང་ཞིག །སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དངོས་སུ་གླང་ཆེན་གྱི་ཁྲུས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། དོན་སྟོན་པའི་ནུས་མེད་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། དོན་དང་སྒྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱེས་བུའི་བློ་རྟོག་པ་ཡིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱས་པར་ཐལ། བརྡ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དགག །རྟེན་བཞིག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་བཞིག་ན་བརྟེན་པ་འཇིག་པས་ཕྱིན་ཆད་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ནི་བཞིག །འབྲེལ་བ་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་

གསར་བྱུང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དག་གསར་དུ་རྣམ་པར་ལྡོག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་བ་ཅན་འཇིག་ན་ཡང་། བརྟེན་པ་འབྲེལ་བ་འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་བཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བས། སྤྱར་གྱི་རྟགས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་གསལ་བ་དེ་དོན་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ནི། ལྷན་ཁྲང་གི་ལུས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མི་ཕན་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེ་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པས་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཚོགས་པའི་ཚེ་ན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཤེས་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་ལ་མེད་པ་ནི། སྒྲ་དོན་དེས་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་སྒྲ་དོན་རང་གིས་དེ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲེལ་བ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་དུ་ཆུག་མོད། སྒྲ་དོན་གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ། སྒྲ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས། སྣ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྣང་རུང་གི་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་དོན་གྱི་རྫས་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་ཉམས་སོ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་རང་མཚན་གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འབྲེལ་བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་རག་ལུས་པའི་གཞན་དབང་གི་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་ཡོད་པའི་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐབས་གཞན་དེ་གཉིས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁང་པ་འདི་གཉིས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པའི་འཁྲུལ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བརྟག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཡོད་དམ། དེ་བསགས་པའི་ངག་ཚིག་སོགས་ལ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མིང་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་འོག་མ་སྟུད་པའོ། །འདི་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡི་གེ་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ཡིན་ན། དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་གི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་སོགས་ལས་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

འདི་དག་ནི། དཔྱོད་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྟག་ཅིང་དེ་ལས་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་རྫས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དང་དངོས་པོ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རང་འགྲེལ་དུ། རྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚིག་གི་ཡན་ལག་གིས་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཞེས་ངག་ཚིག་སོགས་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་དངོས་མེད་

དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ངག་ཚིག་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པས་ནི། སྡེ་བདུན་གྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་པའི་རིགས་པའི་གསང་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ལྟོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དོན། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། སྒྲ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། བརྡ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་ཡིད་གཏད་ན་ལྟོ་ལྡིར་བའི་རྣམ་པ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་དེས་བརྗོད་པ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བརྡ་མི་ཤེས་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བ་ན་ཡང་། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དེའི་དངོས་མིང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་བརྡ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་གོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཚིག་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བསམ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ། མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཚིག་ལ་བརྟགས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་དྲན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱས་ཀྱང་ཚད་མར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། ལོག་རྟོག་ངན་པའི་སྨུན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་འདི་ལའང་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མི་དྲན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་དག་གིས་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤུགས་རྣམས་བརྒྱད་པ་དང་། མིའུ་ཐུང་དང་། མིའུ་ཐུང་ལྔ་དང་། སྣ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས་པར་དྲན་ལ། གཟེགས་ཟན་པས་དབྱིག་གི་སྙིང་པོས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་སློབ་

དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་བཀོད་པ་ངག་བརྗོད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དེ་ལའང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནུས་པ་མེད་པས། ད་ལྟར་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་དཔྱོད་པ་པ་འགའ་ཞིག་སྨྲའོ།།

དེ་དགག་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཐོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་བོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་ནི། ནག་མོ་འབབས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུས་སྤེལ་ཞིང་བརྩམས་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡི་གཞུང་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན། རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་སྔ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ད་ལྟ་[1]གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྩོམ་པའི་རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་སྐྱེས་བུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། རྩོམ་པ་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དང་གཉིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་དང་བུད་ཤིང་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རིགས་གང་སྐྱེས་བུ་གང་ལས་གྲུབ་པ་དེ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་ན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཁྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པའོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྔར་བཀོད་པ་གང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་གཞན་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། མགྲོན་པོས་བཏང་བའི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འདྲའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྨྲ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༨ བ ༢ གཞན་དུ་བལྟ་གཞན་དག་གིས་

དཀའ། བསླུག་དཀའ། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་རེངས་དྭག་ཞི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨཀྵར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་དོན། གཞན་དག་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་ཅིང་རང་ལུགས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད་[1]ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་པོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། མིས་བྱས་པ་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ཀླ་ཀློ་ལ་སོགས་པས་མ་བག་མར་ལེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྒྱང་ཕན་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་མ་སྔོན་མས་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་གྲུབ་པས་ཚད་མར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡང་དག་ཤེས་པ་པོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། ངག་མ་བྱས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན། ཡི་གེའམ་ངག་མ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན། ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་མ་བྱས་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་ངག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༨ ན ༣ ཆུག་མེད་ནའང་།

པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ངག་ཆ་བཅས་དགག་པ་དང་། ཆ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་མི་སྟོན་པ་དགག །སྟོན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཆ་དེ་རྣམས་ཐ་དད་རེ་རེ་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ་ཡོད། མེད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བརྗོད་བྱ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་བཞིན་དུ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་འདོད་པས་བཏགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་ཅན་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ནས་དོན་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁྲམ་ཟེ་ཁྱེའུ་ལ་སེངྒེ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་སོགས་བཞིན། འདོད་ན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཆ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཆ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལོག་ཅིང་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀྱང་། ངག་གི་དོན་དག་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མའོ། །ཆ་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། རིག་བྱེད་འཆད་པ་ཞག་རིལ་པོ་དང་། ཟླ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཐོས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆ་མེད་མི་སྲིད། སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྔ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དགག་པ་དང་། རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་ཆ་མེད་དེ་

རྟག་གམ་མི་རྟག །མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མཐོང་གི་རྒྱུ་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅིས་ན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མི་ཐོས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཐལ་བ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། རྟག་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཐོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཐོས་པའི་འགལ་རྐྱེན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྐབས་འགར་མ་ཐོས་པ་དེ། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་མིན་གྱི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཚང་བས། རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་པ་སླ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། སླ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེད་དོ། །ཞེས་མི་སྨྲ་ལ། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་ཁྱབ་པ་དགག །ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་དེ་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཁའི་བྲུང་མ་གཏོགས། ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཞིག །རྣ་བའི་དབང་པོས་སྒྲ་ཐད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ངག་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཉན་པའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་ཐོས་ཤིང་། དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་འདུས་བྱས་པ་དགག་པ། དབང་པོ་འདུས་བྱས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

ཐོས་བྱུང་དུ་འདུས་བྱས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གང་གིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྐྱེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ངེས་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣ་བའི་དབང་པོ་གཅིག་པུ་ངེས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་ལུས་པ་གཅིག་[1]ཅར་དུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐོས་བྱུང་གང་ཞིག །དེ་རྟག་ཁྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ། དབང་པོ་རྐྱེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རིག་བྱེད་ངེས་པ་འཆད་པའི་དབྱུང་དུ་བསྟུད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། རྣ་བའི་དབང་པོས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅོ་ཅིག་ཅར་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྒྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གལ་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྗོད་བྱེད་དུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་དུ་མས་རིག་བྱེད་ཅིག་ཅར་བཤད་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཙམ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཞན་དག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་རིག་བྱེད་གཅིག་ཅིག་འདོན་པ་ན་ཡང་། སྒྲ་ཙམ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཐོས་དགོས་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ཙམ་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོ་སྒྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཙམ་ལས་རྣམ་ཐ་དད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་མི་ནུས། ཆ་སྤྱི་ཕྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། སྤྱི་ཕྱིའི་གོ་རིམས་མེད་པའི་བརྗོད་བྱེད་དེ། གོ་རིམས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༥ ན ༤། གཅང་། ཤོག ༡༠༦ བ ༤ ཅིག་ཅར་དུ་

རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་དོན་སྟོན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀུན་སློ་ཙམ་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྗོད་བྱེད་ལ་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སློ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཡི་གེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པ་མེད་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱིའི་བཀོད་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག །གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་གོ་རིམས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པས་གོ་རིམས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པས་བཞག་པའི་གོ་རིམས་ལས་གཞན་ནི་འགལ་ཞིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། རྟག་པ་ཡིན་ན། གོ་རིམས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སློ་ཆོས་ཅན། མདུན་ནས་རྒྱུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་གོ་རིམས་དང་། སྔ་དྲོ་མེད་པ་ཕྱི་དྲོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་གོ་རིམས་མེད་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། དུས་རྟག་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལུགས་དེ་ལ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྔར་བརྗོད་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ། གསལ་བའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོའི་ལྕེ་རྐན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བའི་ཡི་གེའི་རིམ་པའང་མ་བྱས་པའི་ངག་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྔར་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ལྕེ་རྐན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་

བྱ་བ་ཉིད་ལས་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉེར་ལེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ལྟེ་ཀན་ལས་སྔར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཤེས་པའི་སློ་ནས་རིགས་འདྲ་གྲུབ་ཟིན་པའི་གསལ་བྱའི་དོན་གཞན་དེ་འཛིན་གྱི་བློའི་རྒྱུར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྲུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་དང་སྒྲོན་མེ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཡི་བྱ་བའི་སྔར་མེད་གསར་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་གསར་དུ་ངེས་པར་ཡང་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་རིགས་འདྲ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད། ཉན་ཤེས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན། ལྟེ་ཀན་གྱིས་སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་གསལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་རུང་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཁྱོད་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ཀྱང་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟེ་ཀན་གྱིས་སྒྲ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་རྣམས་ཀུན་དོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད། དེ་མེད་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་ཟིན་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དང་། སྔེའུ་སོགས་པའི་དཔེ་ལས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ངན་དེ་དག་འཆད་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བའི་དོན་ནི། གྲུབ་ཟིན་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་ཉན་ཤེས་ལ་གསར་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཤེས་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། རིགས་མཚུངས་པས་བློ་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཉིད་ཚད་མ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། དཔྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། བློ་ཆགས་སོགས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྔར་བློ་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། བློ་ཉན་ཤེས་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ། གྲགས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་རེས་འགའ་ཐོས་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་རྟག་ན་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བ་འཕོ་འགྱུར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཉན་ཤེས་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡང་ན། ཉན་ཤེས་ཉིད་དབང་ཡིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས་དེས་ཀྱང་གནོད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པའང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སྔར་རིགས་པས་གསལ་བར་དཔྱད་ནས་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པས་ཆོས་དུ་མ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིག་སྒྲ་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བ་དང་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དགོད། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཡོད་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རིགས་དེ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པའི་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་། གྲུབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་། རྩ་བའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ། རྣམ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་དུ་བྱུང་བ་དག །ཕྱིས་སྐྱེ་བས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མེས་བསྲེགས་རྗེས་སུ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྔར་མཐོང་བ་གང་ཞིག །ཤིང་འཇིག་པའི་རྣམ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཇིག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། མེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་གཞན་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཡིན་ཡང་བླ་སྟེ། མེས་བསྲེགས་རྗེས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་མི་སྣང་སྟེ་སྣང་རིགས་པར་ཐལ། སྔར་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཕྱིས་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་དོན་གཞན་ངེས་བཟུང་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྐྱེད་པར་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟ་ན། དེས་དེ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་བསྒྲིབས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །དོན་གཞན་དེ་ཡིས་དེ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། གོས་ཀྱིས་བུམ་པ་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་ཁྱོད་ཞིག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུས་དེར་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་དེར་ཤིང་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་གོས་བསལ་བ་ལྟར་རོ།།

འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། གནོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན། དངོས་པོ་དེའི་རྫས་ཉམས་པའི་ཞིག་པ་ཉིད་དེའི་འཇིག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། བསད་ཟིན་གྱི་ནག་པ་སླར་འབྱུང་བ་མིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་སླར་ཤིང་མི་འབྱུང་བ་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་ཀྱང་ནག་པ་སླར་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཞིག་ཀྱང་། ཤིང་སླར་མི་འབྱུང་བ་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྲོག་འགགས་པའི་ཆ་ཉིད་མ་ཡིན། ཤིང་གི་འཇིག་པ་དེ་ཤིང་ཞིག་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི་ནག་པ་བསད་རྗེས་སུ་མི་དེ་བསད་ཀྱང་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་མི་དེ་ནག་པའི་བསད་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ནག་པའི་བསད་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་སོ།།

འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེས་བུ་དེའི་གསོད་བྱེད་ངས་ཕྱིས་བསད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོད་པ་པོས་ཤིང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ངེས་བཟུང་དུ་བྱས་ནས། དེས་ཤིང་མེད་པར་བྱས་པའི་དཔེར་བཀོད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་པ་གྲུབ་དུས་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་མི་དེ་ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དུ་ངེས་གཟུང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ནག་པའི་བསད་པ་སྟེ་སྲོག་འགག་པའི་ཆ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནག་པ་སྲོག་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་མམ། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཁོ་ནར་བྱུང་གི་སྔར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་གཅིག །ནག་པའི་གསོད་བྱེད་ཡང་ཡིན། དེ་ནག་པ་ལས་ཕྱིས་བསད་པ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འོ་ན། ནག་པ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་འདིས་ནག་པ་བསད་དོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིའོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ན། སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་པ་ཤི་བའི་སྔར་མེད་པའི་ཕྱིས་ཀྱི་མི་འདི་ཁོ་ནས་བསད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་སྐྱོན་ཅན་ཁོ་ནའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཤིང་ཉིད་འཇིག་པའི་རྫས་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཤིང་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ལས་ཕྱིས་

བྱུང་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པར་ཡང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཤིང་གི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་འཇིག་པ་བུམ་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པ་གནས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིས་ནི་ཐོ་བ་སོགས་རྐྱེན་བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་བུམ་པའི་འཇིག་པར་བསམས་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རྫས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཞིག་པ་ཉིད་དུ་བུམ་པའི་འཇིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞིག་འཇིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཡང་། འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་ནས་ཞིག་པ་མི་སྲིད་ན། རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་འཇིག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཡང་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་ཇི་སྲིད་བག་ཆགས་འཐུག་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་

མེད། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་བུམ་པའི་འཇིག་པ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡེ་ནས་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཇིག་པ་དག་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་ཀུན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་པའི་རྫས་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་འཇིག་པ་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་ན། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི།[1]།ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་རྫས་ཐ་དད་པས་དྲུག་སྒྲ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དེའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དྲུག་སྒྲ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། བུམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་འཇིག་པ་བུམ་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་ཞིག་པ་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་ན། ཞིག་རྗེས་སུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་སྐྱོ་ནས་ཉེས་པ་ཙུང་ཟད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཁྱོད་བུམ་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ཞིག་པ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། སྔར་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༢༡༨ ཕྲེང་། ༣༧

འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཕྱིས་ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྣ་བས་ཕྱིས་བུམ་པ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཞིག་པ་རྗས་གྲུབ་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞིག་ནས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐོ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་གི་དོན་གཞན་གྱི་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན། དོན་གཞན་དེ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རྒྱུ་ཡེ་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྔར་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། སྔར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་འཇིག་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། འཇིག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གང་སྐྱེས་པའི་སྔར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྟོད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཉིད། ཐོགས་བཅས་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་བློ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་ཡོད་པ་བུམ་སོགས་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ལྡན་མིན་པའི་དངོས་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་བློ་དང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་འཇིག་པར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཆོས་

ཅན། སྒྲ་དང་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་[1]བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་འཇིག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔྱོད་པ་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྡ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པའང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲེལ་བ་རྟེས་གྲུབ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཟླུར་དུ་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་འགོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བསལ་བ་གོ་ནུས་པས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྔར་གྱི་རྟགས་ལ་མ་ངེས་པ་གཞན་བསྟན་པ། རྟགས་གཞན་དགག་པ། སྔགས་མ་བྱས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་ཉེས་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་མེ་དང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་བྱས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་དག་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་དངོས་པོའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་པས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དག་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དེས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་ལྡོག་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༥ བ ༢ བསམ་པ་ཡིན་ཏེ།

མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྡོག་ཁྱབ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྡོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཤེས་བྱས་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་གཉི་ག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མ་བྱས་པའི་ཚིག་མེད་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་མེད་པ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ། ཡོད་པར་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་ཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཅན་དུ་ཐལ། རྟགས་གང་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ནི། འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། ནགས་ལ་སེངྒེ་ཡོད་ན་ཆུ་ལ་ཉ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། སྔགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔགས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བརྡའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྔགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་ཕལ་པ་ལ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔགས་རྩོམ་པའི་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡིས་བརྡ་བྱས་པའི་དབང་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། གོ་རིམས་དོན་གཞན་དགག །བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོན་པ་དང་ཚིག་སོགས་ལོག་པར་སྦྱར་བ་གཞན་ལའང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་བཤད་ཟིན་དྲན་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམས་ལོག་པར་སྦྱར་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་བཀོད་པའི་རིམ་པ་སྔགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བཀོད་པའང་སྔར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྔགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། སྔགས་བཟླས་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔགས་མ་བཟླས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོའི་ནུས་པའི་དབང་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཚིག་བྱས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བརྡ་ལ་མི་བལྟོས་པར་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་དེ་

ནི་ཆོས་ཅན། གདོལ་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བཟ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡི་གེའི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་དང་ཚིག་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་བལྟོས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྔགས་སྒྲ་རྟག་པ་བྲམ་ཟེ་དང་དམངས་རིགས་སོགས་བྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ལས་སྔགས་ཀྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡི་ཡང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱིན་པ་རིགས་བཟང་ངན་ཙམ་གྱིས་བསྒྱུར་ནུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་རྒྱུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིགས་བཟང་ངན་ཡང་བཟ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རིགས་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བཟའི་དབང་ལས་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བཟའི་དབང་ལས་སྔགས་ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དེའི་ཚེ་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་བཟང་ངན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་འབྱིན་སོ་སོར་ངེས་པ་སྲིད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བཟ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་ཀྱང་སྔགས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔགས་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ[1]ཡིན་གྱི་གྲུབ་ཟིན་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་སྔགས་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔགས་སྒྲ་རྟག་པ་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔགས་བཟླས་པའི་རྐྱེན་གང་ལས་སྔགས་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་བློ་དེ་སྔགས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་དེ་ནི་དྲག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔགས་མི་བཟླས་པའི་ཉན་པ་པོའང་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྨྲ་བ་པོའི་སྔགས་སྒྲ་གསལ་བའི་ཉན་ཤེས་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༤ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༡༡༥ ན ༦ བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་

གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

མངོན་པར་གསལ་པོ་མིན་པར་སྔགས་སྒྲ་དག[1]གི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཕུབ་བུས་[2]བཟླས་པའམ་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེར་བའི་སྔགས་སྒྲ་ནི་རྣ་བའི་ཤེས་པ་པོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་པས་སྔགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་ཡིད་བློ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཡིད་བློ་དེའང་། སྔགས་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྔགས་སྒྲའི་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བཟླས་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྔགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། སྒྲ་ལྷང་ལྷང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་སོགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྔགས་ཀྱི་བརྡ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དང་། ཡིད་ལ་ཤར་བའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཟོད་པར་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་བརྡ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེར་བ་བརྡ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གོ་རིམས་མེད་ན། ར་སཿཞེས་ཐོས་པ་ལས་རོ་དང་། ས་རཿཞེས་པ་ལས་མཚོ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གོ་རིམས། དོན་གཞན་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གོ་རིམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་རོ་མཚོ་སོ་སོར་མི་གོ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གོ་རིམས་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ། མ་བྱས་པ་དགག

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༨ ན ༦། གཅང་། ཤོག ༡༡༥ བ ༣ སྒྲ་དག་གི

2 ཞོལ། ཤོག ༡༡༨ ན ༦ ཕུབ་བུས

པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུའི་གོ་རིམས་ནི། ཡི་གེ་ར་སཿས་རཿཆོས་ཅན། རྒྱུའི་གོ་རིམས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཀུན་སློང་གི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ལ། ཤེས་པ་རིམ་ཅན་ལས་སྒྲ་ཁྱོད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་དངོས་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་སྔ་ཕྱི་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནི། རང་འཛིན་རྣ་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱུད་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་ཐོས་པ་སྨུར་མིན་དཔལ་བུས་ཐོས་པ་ན། སྔ་མ་དེ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཕྱིས་ཕྱི་མའི་བདག་ཉིད་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡི་གེའི་གོ་རིམས་འདོད་པ་དང་། གང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས། ཚོགས་རྒྱུན་ལེགས་པར་འཇོག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པའི་ལྷག་ཆོད་འབབ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་སེམས་དང་རང་འཛིན་པ་དང་དྲན་པའི་འབྲས་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུ་དང་ཁ་ཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམས་དག་ནི་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་སྔ་མ་དང་ཚིག་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་འདུ་བྱེད་ལས། སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་གོ་རིམས་དོན་གཞན་ཡོད་པས། རོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ན། བརྡའི་དབང་གིས་རོ་མཚོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་དེའང་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བར་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམས་ཡིན་ན་རྟག་པར་གནས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ

རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་འདྲའི་དཔེ་ནི། མེ་གཅིག་བུད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་ན། དེ་དང་མེར་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་ལས་མེ་གཞན་ཡང་བུད་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྔགས་ལ་སོགས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་དེ་དག །འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དུག་ཞི་མི་རེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྔགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམས་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གོ་རིམས་དང་། ཚིག་ལ་སོགས་པ་གསར་དུ་རྩོམ་ཤེས་ཤིང་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་སུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་མཐུ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་མཐུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུས་སྔགས་བཟླས་པ་ལས་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེའི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས། དེའི་གསང་སྔགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྔགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཙོ་བོ་རྒྱུད་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། སྔགས་ལས་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སྔགས་རྣམས་སྦྱོར་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྔགས་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྫ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་

བྱ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིས་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅན་སྒོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བློ་དང་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་ངག་སྨྲ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའོ། །རྟགས་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཚད་མ་སྐྱེ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག །དེས་ངེད་དཔྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པའི་དོན་འདི་དཔྱོད་པ་པའི་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཁོ་བོས་དོན་འདི་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་ཟུང་ཞིག །འདི་ཁོ་བོའི་དོན་མིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱོད་པ་པས་འདོད་པའི་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དཔྱོད་པ་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་ཁྱོད་ཅེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་འགའ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རིག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཅིག་པུས་དེ་ཉིད་རིག་ལ་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུན་དཔེ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་འགོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། དཔེ་རྒྱལ་དཔོག་པ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་རིགས་ཞེས་པའོ།།

དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་མང་ཡང་། གང་གི་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་པོ་ཡིན་no་ཞེ་ན། ལྷ་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག

ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཚིག་རང་གི་བསྟན་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཐོབ་རིགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལུང་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་སྤྱོད་པ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་ངེས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཨགྣི་ཧོ་ཏྲཾ་ཛུ་ཧུ་ཡང་ཧེ་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱགས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྡུགས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་དུ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་ཐོས་པའི་ཨགྣི་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱི་ཤ་བཟའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྡ་སྦྱར་བའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ལོག་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་ལས་སྒྲ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་དོན་དེ་ཁོ་ནར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་གང་གིས། ཨགྣི་བའི་སྒྲའི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་དེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ་རྟགས་ནི། རིག་བྱེད་ལས་མཐོ་རིས་དང་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་

པའི་སྒྲ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་དེ་ལས་དོན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཐོ་རིས་འཕྲིག་པ་དང་ལྷ་མོ་གཙུབ་སྟན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཨགྣི་བའི་སྒྲ་དེའི་འགྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཚེ། སྔར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྩ་བ་དེ་འདྲའི་སྒྲ་གཞན་རིག་བྱེད་འགྲེལ་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་དོན་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་ལ། རྩ་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ཆོས་ཅན། སྔར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དག་ཀུང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་གིས་བསྡུས་ལ། ཚིག་དེ་ཡང་ཚད་མར་མི་འདོད་པར། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་སྔང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་གྲགས་པ་ལས་བརྒལ་ནས། ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཨགྣི་བའི་སྒྲའི་དོན་དེར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲགས་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་དོན་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གོའུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་རེ་རེའང་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གི་སྒྲ་རང་ཉིད་ལས་ཀུང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་བྱེད་ཡང་དག་མ་མཐོང་བ་དག་གི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དེ་དོན་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་བཏགས་པ་དང་། དོན་གཅིག

ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ། བརྡ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པས་ངེད་དཔྱོད་པ་པ་ལ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཡོན་ཅན་འགའ་ཞིག །གྲོང་ཁྱེར་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོན་དུས་འདི་ནི་སྨྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གཡས་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས། སྐྱེས་བུ་རང་གི་འདོད་པས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞིག །སྔོན་དུས་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟད་བཏགས་ནས། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྨྲས་པ་དང་། ཤུ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟད་པར་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྨྲས་མ་སྨྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ། ཤུ་སྟེགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་གང་ཞིག །རིག་བྱེད་ལ་བརྡ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྡ་སྦྱར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་ སྔ་མ་ལ་རྟགས་ནི། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་གྱི་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར། གང་གིས་ཀྱང་བརྡ་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱུ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་འདོད་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་ནི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གི་སྒོ་ནས་དང་པོར་གཞན་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་དེ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འཆད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་ལ་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་གོ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདིའི་དོན་འདིའོ་ཞེས་འཆད་པ་པོས་བརྡ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། བརྡ་ལས་རྗོད་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བའི་ངེས་པའང་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གོ་བ་བརྡ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་རང་དགར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཨགྣི་བའི་སྒྲ་དཔྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བརྡའི་དབང་གིས་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་གྲང་བ་བཟློག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་སྐད་དཔྱོད་པ་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་འདི་འདྲ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་ལྷག་ལྡན་འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་པོར་འདྲ་སྟེ། ངོ་བོ་སྟེ་གཟུགས་སྨུག་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔར་ཟོས་པའི་ཤིང་ཐོག་བཞིན་ཞེས་པ་བཞིན་དང་། ཕྲུ་ནང་གི་འབྲས་ལྷག་མ་འདི་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཚོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་ཟོས་པའི་འབྲས་དང་སྣོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚུད[1]པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཟོས་པའི་འབྲས་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་རྣམས་ལྷག་ལྡན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་བཀག་པའི་དོན་བརྗོད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༨ ན ༡ ནང་དུ་ཚུད་པ་ལ་

རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྨིན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་པོས་གཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་རྟག་པ་རྒྱུར་བརྗོད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཐུན་པ་གྲུབ་ཟིན་རྐྱེན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་མཐུན་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུས་འཇིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལམ། ལུང་ལ་བལྟོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྔོ་སྐྱོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སྐྱོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་སྡིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་གཡེམ་མ་སྨྲ་ཅོར་གྱི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། སྐྱེས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་བསྟན་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སྒྲུབ་ན། འོ་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཚིག་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མི་སླུ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་མང་དུ་སྨྲ་བ་ལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚིག་གཅིག་ཙམ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་དགག་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗོད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་པས་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད

པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཚད་མས་མཐོང་བས་བྱེད་པས་དོན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་སྦྱོར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་ཕན་ཚུན་དག་འགལ་བའི་དོན་དེ་ནི། སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། ལུང་ཡོད་ན། ཞེན་དོན་ལ་མི་སླུ་བས་མ་ཁྱབ་པ་ནི། དེས་ན། ལུང་དེ་ལས་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཡང་ངེས་ནུས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལོག་པས་དོན་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། ལུང་དེ་ནི་དོན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལོག་ན་ཡང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བསྐལ་དོན་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་གྲུབ་པ་ནི། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མི་དམིགས་པས་ནི། དོན་དེ་མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དམིགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་སླུ་བའི། །སྤྱི་ལས།[1] ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐྲ་བའི་གནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སོགས་པ་རྐྱོག་གྱུར་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པའི་མངོན་གྱུར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་ལེགས་པར་དག་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་རྐྱོག་གྱུར་གྱི་གནས་ལ་ཡང་། རང་ཚིག་འགལ་བ་སོགས་མེད་པའི་དཔྱད་པ་དག་ནས་ཤིན་ཏུ་རྐྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་སླུ་བར་དཔོག་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ། ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ།།

དེས་ན། ལེའུ་དང་པོ་འདིར། རང་དོན་རྗེས་དཔག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༢༡༡ ཐིང་། ༡༢

ཡང་སྦྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཡིན་པས། གཞན་སེལ་དང་དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས། དེ་ལ་སེལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་ལ་ཆོད་སྙམ་པ་དང་བཅད་མི་དགོས་པ་ལ་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པས་དོན་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཡང་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མངོན་རྗེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཞེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལུང་རྟོམ་པས། ཡོད་ན་ལུང་ལས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིག་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་དེ། སྤྱིར་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ལུང་ལས་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལུང་ཙམ་ལས་གསར་དུ་གོ་བར་བྱེད་ན་བརྡ་ལ་བལྟོས་ལ། ལུང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུང་སྟོན་བྱེད་དུ་ལོག་པ་དགོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་མཐོང་བས་མི་འགྲུབ་ལ། ལུང་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ལུང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཀྱང་། དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་ལེགས་པར་དག་ན་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མར་སྒྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་ལྷུན་པོའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ལྷུན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ལྟ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་འགལ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཚད་མར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་

དང་། བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་འགས་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་སྟེགས་ཀྱི་ཁྲུས་ལས་ཆོས་འཕེལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་དྲེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་སྡིག་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་མེར་མཆོང་པ་སོགས་གདུང་བ་དུ་མ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་གྲོལ་རྒྱུ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཞོག་གཞུང་དང་། །ཚད་མའི་བཅད་དོན་ཚད་མས་འགོག་པ་དང་། །དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྒྲུབ་འདོད། །ལྡན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟགས་གསུམ་ཡིན། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཤད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །རྟོག་གེ་ངན་འབྲུལ་འགྲོ་བ་ལ་བརྩེ་བས། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ།[1]།ཞེས་སྨོས་ཏེ། འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། ཕྱེད་སྔ་མས་མཆོད་བརྗོད་དང་། ཕྱི་མས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོད་དོ། །རྒྱུ་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས། བསམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཡང་། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་དོན་ནི། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མར་འགྱུར་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡང་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་གེ་ངན་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པས། གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་བའི་འགྲོ་བ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བཤད་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་སྔ་མ་དོན་ལྔར་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚད་མར་གྱུར་པ་དང་། འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱོབ་པའོ། །དེ་ཡང་། དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལུགས་འབྱུང་དང་། དེ་ལས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༡ ཐེང་། ༢

ལྡོག་སྟེ་བཤད་པ་ལུགས་ལྡོག་གི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཚད་མ་ཕྲོག་གྱུར་དོན་ཤེས་ཡིན། །དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།[1]།ཞེས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་ཞིག་གོམས་པས། དེར་འགྱུར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་རྒོལ་བ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་དེ། དེའི་འབྲས་བུའམ་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་རྒོལ་བ་དག་གི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལུགས་འབྱུང་གི་བཤད་པ་མཛད་ལ། གཉིས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་བཤད་པ་མཛད་དོ།།

བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་ཡང་སྟོན་པས། འཆད་ཚུལ་དང་པོས་ནི། སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཆད་ཚུལ་གཉིས་པས་ནི། ཐོག་མར་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལས་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱུ་སྔ་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས། ལམ་དེ་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ལས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུབ་པ་ཉིད་ཚད་མར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཡང་། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༣ ཐེང་། ༣༠

ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པར། བདག་མེད་པ་དང་། ཐ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཇུག་ན། དེ་དག་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དང་། དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཐུག་པ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐོང་བ་ན། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དག་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐུབ་པའང་མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ། མི་སླུ་བ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་ཐུབ་པ་ཉག་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་གང་དང་ལྡན་པས་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གསར་དུ་སླུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་མི་སླུ་བ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སླུ་བ་རྗོགས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོ་བསྲེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་གནས་པ་ནི་ལས་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང

གི་ངོ་བོ་སྒྲོང་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལས་ལ་མི་སླུ་བ་ནི། ཡུལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ན། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྲུས་ཀྱང་ཐོབ་མི་ནུས་པས། ཉན་ཤེས་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་གཞལ་བྱར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གསར་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་གློག་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སོགས་སྡུད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པས། དེ་ལས་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཚད་མར་བསྒྲུབས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སོགས་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་སྨྲ་བ་པོའི་བྱེད་པ་བརྗོད་འདོད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་སྔ་མའི་དོན་ཡང་སྒྲ་བྱུང་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་ཐལ་ཏེ། མི་སླུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་དྲན་པས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་བསླུ་བ་མེད་པའི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི་ཡུལ་འདོར་ལེན་ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འཇོག་ནུས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་བློ་ལ་

ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། བློ་ཡིས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་སམ། ཚད་མ་ཕྱི་མ་གཞན་ལ་བལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། འགའ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཡང་། ཕྱི་མ་གཞན་ལས་མི་སླུ་བར་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་བལྟོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀུན་རང་ལས་ངེས་པའམ་གཞན་ལས་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཞན་ལས་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་སྣང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་དུས་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས། མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ངེས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་དེ། དེའི་ངོར་རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་མེད་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་མེད་ན་རྣམ་དབྱེ་དེ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞུང་སྔ་མས་བསྟན་ཞིང་། རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ། དུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞུང་ཕྱི་མས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྨྲ་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་སྣང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་དུས་ཕྱིས་བྱུང་གི་དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། རང་ངེས་དང་གཞན་ངེས་ཞེས་པ་དེ་ཅི། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས

ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་འདྲེན་གྱི་དབང་ལས་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཚད་མ་སྔ་མས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ན་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཅོད་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལས། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་ལས་འབྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཡོད་ཙམ་དུ་རང་སྐྱོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚོན་བྱ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལས་དབྱེ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པའི་བྱིས་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་ལས་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་མི་སླུ་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ངེས་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་ན་ཡང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་ངེས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བསླུ་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན། མི་སླུ་བའི་ཆ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་རང་ངེས་དང་། གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ན་གཞན་ངེས་སོ།།

འོ་ན་རྗེས་དཔག་ལ་རང་ངེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་མི་སླུ་བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །ཚད་མ་རང་ཉིད་དང་ཕྱིས་བྱུང་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་སོ་སོར་ངེས་ན་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་པ་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་རྨོངས་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་སླུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་དེ་དང་པོའམ། གསར་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། ཚད་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་མི་སླུ་བའམ། གསར་དུ་མི་སླུ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཉིས་ལ་དོན་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཆར་བའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱའི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་སྔ་མས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདིས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མར་ཐལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་མ་ཤེས་པ་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེ་ན། སྔ་མས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སོ་སོར་གཅོད་པ་མི་འཐད་དོ།།

འོ་ན་རྒྱན་མཁན་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་བསྟན་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསར་དུ་གསལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་ငེས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་གསར་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཅོད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སྔོན་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གཞུང་འོག་མ་དང་སྦྱར་རོ། །རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་

བའི་སྒྲིའམ། རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲི་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲི་རང་རྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྔར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲི་འཛིན་ཚད་མ་ཡོད་ན་ཡང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་མཐར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྔར་མི་ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་ནས། སྒྲི་འཛིན་ཚད་མ་དེའི་ཐབས་སུ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་མཐར་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེས་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་དུ་མཛད་དོ།།

ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས། བཅད་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྤྱིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་གང་རིག་མེད་ཕྱིར་བསམ་པས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་འདོན་ཏེ། སྤྱི་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་བ་ཚད་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་མེད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཉིས་མེད་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༠ བྱང་། ༧༢

གཉིས་པ་ལ། ཚད་མའི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་སྦྱར་བ་དང་། གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་ཞེས་དཔེ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་འདི་དཔྱད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། བསྟན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྒྲུབ་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་སྟོན་པ་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཚད་མ་མིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཡང་། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པས། ལམ་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ། ཡང་མི་སླུ་བ་ཙམ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དང་པོའམ་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཅད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག །རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྟག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་འབྱུང་འགྱུར་དུ་རྟོགས་པས། ཡང་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་བྱུང་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། བྱུང་ཟིན་ན། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཞིབ་ཆ་དོན་མེད་ལ། མ་ཟིན་ན། དེ་བྱུང་ཟིན་གྱི་ཆ་ལ་གསར་རྟོགས་བྱར་ཡོད་པས་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་ཤེས་བྱ་གསར་ཡོད་མི་སྲིད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་ན། གསར་ཡོད་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །ཡང་ས་

བརྒྱུད་པ་བ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སམ་མ་རྒྱས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒོམ་སྤངས་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་མ་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པས་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་ལ། སྲིད་ན། དེ་སྔར་མེད་པས་ཕྱིས་དེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། དེ་གསར་རྟོགས་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ན། བྱུང་ཟིན་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཞུགས་ལ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མི་སྲིད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་གཞལ་བྱ་གསར་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དུས་ནས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་ན། ལན་ཅི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ལ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ[1] གསར་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཚད་མ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱུང་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་ཡོད་དོ།།

འདས་མ་འོངས་ལ་འབྱུང་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་ཟིན་དུ་ཐལ། སྤོང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཟིན་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་ན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྔར་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་བྱུང་ཟིན་ཕྱིས་ཡོད་དགོས་པས་དེ་ལ་གསར་རྟོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་སྲིད་ན། སྒྲིབ་པ་གསར་དུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༣ བ ༩ མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚེ་ གཙང་། ཤོག ༡༣༥ བ ༦ མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ

དགོས་པས། གསར་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མ་ཚོར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲུར་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་གྲུར་པ་སྨོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ལྡོག་པའི་དོན་དུ། དེར་གྲུར་པ་ཉིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བལྟོས་ནས། ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གྲུར་པ་སྨོས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་རིགས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བལྟོས་ནས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོའི་དབང་ཕྱུག་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ན། དེ་འཛལ་གྱི་ཚད་མ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མཐོ་འཚམ་པ་གང་དག །འདི་དག་གིས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་རྟག་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་ན། རྟག་དངོས་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་། ཁྱོད་འདོད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག །མིག་མི་

གཡོ་བར་གནས་པ་ན་གཟུགས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཡང་། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས་དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པར་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མི་རུང་བ་ཡི་ཕྱིར། མིག་ལ་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་ན་ཡང་། སྔ་མ་འཛིན་དུས་ན་ཕྱི་མ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སྔར་འཁོར་བའི་དུས་སུ་ཆགས་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་ནས། དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱིན་སོགས་གོམས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་གང་ཡང་སྔར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་གནོད་བྱའམ་ཕན་གདགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ལྷ་དབང་བློ་གྲོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་རྐང་པ་དེ་ཉིད་སྔ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྟེའུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བཞིན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་སྟ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་[1]དག་ལས། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་འདོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། འམ་སྒྲས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༥ ན ༦ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས།

བརྟག་པ་ཕྱི་མ་སྤྱད་དོ། །སློ་རྟག་པ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་སྒྲུབ་ན། གཏན་ཚིགས་དེའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ནས་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སྔོན་ཅིང་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མཐོང་བས། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ལ་རིམ་ཅན་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྟར་སྣང་གསུམ་གའི་གནོད་པ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག །དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྡན་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེས་བུ་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མ་ངེས་པའི་དཔེ། དེས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་དབྱིབས་དང་དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་དེ། དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དཔེར་ན། སྐྱ་བོའི་རྫས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན། གྲོག་མཁར་ཡང་རྫ་མཁན་དེས་བྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་རྫ་མཁན་གྱིས་བྱེད་པའི་རྫའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདེམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས

སྐྱོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་རང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་བརྟག་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་འབྱིན་ན། སུན་འབྱིན་པ་པོ་རང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འཇུག་པས་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བཀོད་པ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ལྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་སྒྲ་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་པ་ལ། རྩོལ་བྱུང་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། རྩོལ་བ་ལས་ཐོར་ཡོད་གསལ་བ་རྟགས་སུ་འགོད་ནམ་ངེས། ཐོར་མེད་གསར་བྱུང་འགོད་ནམ་གྲུབ་ཅེས་པའི་རྩོད་པ་འདི། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་རྩོལ་བྱུང་གི་སྤྱིས་ཀྱང་དུང་སྒྲ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ལན་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་དེ་ཁང་མིག་པས་བཀོད་པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་པ་ཁང་མིག་པ་འདོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་དོ། །

འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་མིང་དོན་ནི། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་རྩོལ་བྱུང་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི། སུན་འབྱིན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་། དུང་སྒྲ་རྩོལ་བའི་ཐོར་མེད་གསར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ། ཐོར་ཡོད་རྩོལ་བས་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟག་པ་འཇུག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན། འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན། དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་གིས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་པས་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། གཞན་དག་གིས་སྒྲའི་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགལ་བ་དང་། བུམ་པའི་བྱས་པ་འགོད་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ཡང་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་མཐོང་བ་ཙམ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་དཔེ་དང་། ཏ་ཙང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱིབས་དང་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བུམ་པ་སོགས་ལ། དབྱིབས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲའི་སྤྱི་སྒྲོར་བར་མཐོང་བ་ལས་གནས་ལུས་སོགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། གོའུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྭ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲ་ཡོད་པས་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་གང་ནའང་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུན་འབྱིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་སེར་སྐྱ་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་འགོག་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། སེར་སྐྱ་པས་བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་དང་སོགས་པས་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་གཅེར་བུ་པས་ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་བརྟགས་ནས་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་གཙོ་བོའི་དཔེ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་གཙོ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི། དེ་གྲུབ་ན། ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ན། ཁྱད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པ་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན། ཡང་ན་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན། མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་བའི་དཔེ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར

མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཁྱོད་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན། སོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་བཟུང་ངོ་།།

ལུས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་ས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། རྫས་དང་ཡོན་ཏན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །ལས་དང་འདུ་བའོ། །རྫས་ལ་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཡིད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྫས་ནི། བདག་དུས་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་བཞིའོ། །ཚད་ནི་ཚིག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཚད་ལ་དབྱེ་ན། ཆེན་པོ་དང་། ཕྲ་རབ་དང་། རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུའོ། །ཆེན་པོ་ལ་ཡང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྫས་ཕྱི་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡང་། རྟག་པའི་ཕྲ་རབ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཡིད་ལ་ཟླུམ་པོར་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་ཕྲ་རབ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རིང་ཐུང་ནི། མི་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་དང་ཕྲ་རབ་གཉིས་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་རྟག་པའི་ཆེན་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ཚད་གཞན་རྣམས་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་ནི། འབྱུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཐོགས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དོན་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་[1]འགེགས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་འདོད་དོ།།

དེས་ན་རེག་བྱ་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ངོར་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་ཁྱོད་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་མ

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༨ ན ༥ གོ་ས་འགེགས་པ

གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དོན་དེ་ཉིད་འབྲེལ་བ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱི། སྒྲ་ཙམ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་གླང་ཁྲ་བོ་ཆོས་ཅན། རྔ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ཐུག་གུ་ཆོས་ཅན། གླང་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། རྔ་ཅན་དང་གླང་པོ་འདི་ཡི་མིང་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལག་ལྡན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྔ་ཅན་དང་གླང་པོ་ལ་མི་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཁྱོད་དེ་དག་གི་མིང་དུ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་འབྲེལ་ཡང་གྲགས་པའི་དབང་ལས་ཁྱོད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྡན་གཉིས་རྔ་ཅན་དང་གླང་པོ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོག་ཆགས་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རྒྱུར་འདོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་མི་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། དེ་ཉིད་དུས་གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་དུམ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྨ་སོས་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་རྟོག་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཚོན་དང་སྨན་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས། ནག་པའི་ལུས་ལ་རྨ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདྲུབས་ཤིང་སོས་པ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་སྟེ། ཁྱོད་ཕན་བྱེད་དུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ངེས་མཛོད[1]པ་མི་སྲིད་པས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་བྱུར་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༩ ན ༣ མ་ནོན་

ཚད་མ་བསྟན་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་གང་དག་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུ་དེ་ཡི་རྒྱུར་རྟོག་པ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ས་སོགས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཚེ་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིང་དེ་ལྷག་པར་རྨོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན། སྔོན་ཐོག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། དབང་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་ཚོགས་པའི་སོ་སོ་སོར་ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་དང་ཚོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཚོགས་མ་ཚོགས་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་སོ་སོར་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད། ཚོགས་ན་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་བཀག་པ་དེ་ལྟར། ཁྱེད་རང་གི་ཀུན་མཁྱེན་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། གང་བསྒོམས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་མ་ཟད། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཙུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར། མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་དང་སྨན་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གློག་གྱུར་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། བར་དུ་ཆོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་བློས་ཀྱང་གློག་གྱུར་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཟད་མཐའ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་རྟགས་ལས་མི་ཤེས་ཏེ། ཚིག་ལས་གཞན་པའི་རྟགས་མེད་ལ། ཚིགས་[1]ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མི་སླུ་བ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བར་གྲུབ་ན། དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར། འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་ཞེས་ངེས་མི་ནུས་པས། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

དེ་དགག་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཚོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ཚོལ་བའི་ཚུལ། ཀུན་མཁྱེན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པར་གཟུང་ནས། སྟོན་པ་ཡང་དག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རང་གིས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཚེ་ནོར་བ་བྱུང་དོགས་ནས་བཤེས་གཉེན་ཚོལ་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པ་འདི་ཡིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེ་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༠ ན ༥ ཚིག་ཕྱོགས་

བྱ་རུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་མཁྱེན་ནམ་མི་མཁྱེན་སྙམ་དུ། དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་ཡི། སྲིན་བུའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་མིན་ཐོག་མར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ངེད་ལ་སྲིན་བུའི་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ། རེ་ཤིག་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་ཚེ་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ལ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ཤེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོལ་བ་དོན་མེད་ལ། མི་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་བྱེད་པར། ཐོག་མར་གང་ཐད་པ་དེ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི་རྟོག་ལྡན་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ཚོལ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དོན་རྒྱས་པ་ཚད་མས་ཤེས་ཤིང་ཉུང་ཟད་ཕྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་དྲིས་པ་དང་། གྲགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིན་བུའི་གྲངས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐག་རིང་པོ་མཐོང་ངམ། མིན་ཡང་རུང་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པར་རིགས་ཏེ། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་གལ་ཏེ་ཐག་རིང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ཚུར་ཤོག་བྱ་རྒོད་སོགས་སྟོན་པར་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཟོ་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ། དཔེར་ན། བྲིས་དང་། མགར་བ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ན། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་བྱས་པས། ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བསྒྲུབས་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་གཟིགས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་སྔོན་དུ་སོང་དགོས་ཏེ། དང་པོར་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་གོམས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒོམ་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོབ་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་། ཐོག་མར་འདི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱང་ཕན་པ་ན་རེ། སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པས། ལུས་བཞིག་པ་ན་དེ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲོན་མེ་ལ་འོད་ལྟར། ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུའམ། ཆང་དང་སྦྱོས་པའི་ནུས་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། རྟེན་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་དང་། གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་སུ་མི་རུང་བ

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པ་ཚད་མས་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཚད་མས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། འོག་ནས་འཆད་པའི་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ངེས་པར་ལེགས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱན་ནས། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ་པས་ཕྱི་མའི་མངོན་མཐོ་ཙམ་དང་། ངེས་ལེགས་ལ་ཡང་ཐར་པ་ཙམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེའུ་འདིར་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་མཐོའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྟོན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་དུ་སྡུད་ན། འདི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་འདུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་། དབང་པོ་དྭངས་པ་དང་། བློའི་ཁྱད་པར་གཡེར་བག་ལ་སོགས་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སོགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གཡེར་བག་སོགས་རང་རྒྱུ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བློ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ནས་འབྱུང་བ་ཀུན་སྲོག་ཆགས་སུ་ཐལ། ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས

སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཚེ་ཡང་རྒྱུའི་ཆ་གང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་སོགས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཚང་བ་གང་ཞིག །སྔར་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། རྒྱུ་གཞན་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་གྲུར་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུས་ན། ཐ་མལ་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཆི་ཁའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཀུན་སྲོག་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དང་བློ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་སྲོག་ཆགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཐལ། གང་དུ་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྲོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་སོ་ན་གནས་སོ། །ཡང་ན། ཆུ་དྲི་མ་མེད་པ་བཙགས་ནས་བཞག་པའི་ནང་དུ་སྲོག་ཆགས་མགོ་དམར་ལ་ལུས་སེར་བ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་གཅིག་སྲོག་ཆགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྲོག་ཆགས་སུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཡང་དབང་པོ་ལས་བརྒྱུད་ནས་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཕན་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་དབང་པོ་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱོད་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་མིག་སོགས་

དབང་པོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེའི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྨྱོ་དན་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་དེ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡིད་བློའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་འདི་རྟེན་མེད་དུ་གནས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་མཐུན་བློ་སྔ་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྔོན་གྱི་སེམས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་ད་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡིད་བློ་འདི་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ལས་དབང་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སྲེད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་སྔ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་དེ་འདྲའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་སྟོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་ལས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་བློ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་དབང་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་། རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕན་ཚུན་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟེན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་བློ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའང་མེད་དེ། རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བློ་སྔ་མ་རིམ་ཅན་དང་ཚོགས་པའི་ལུས་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་བློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་ལུས་གཅིག་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་དེའི་ཡང་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་བློ་སྔ་མ་ལ་བལྟོས་

ནས་ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གོ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་བློའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལུས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་ལུས་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་དང་རྩོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཆི་ཁ་དང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན། ལུས་སེམས་ཕན་ཚུན་རྒྱུར་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་འཆི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆགས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིགས་པ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འཆི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གྲུབ་ལ། འོན་ཏེ་ཡོག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་འདི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོག་པ་ལ་ཡང་འདིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་མ་འཆི་ཁའི་སེམས་ནི། རིགས་འདྲའི་སེམས་གཞན་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་བརྗོད་པ་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་དང་། ཉི་མ་སྦས་པས། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་

སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་དེ་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ན། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་ཡི། འབྲས་བུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས། ངེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལས་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་འབའ་ཞིག་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་འགལ་བར་སྟོན་གྱི། འཆི་སེམས་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉི་མ་སྤས་པས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་བཤད་པ་ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཉོན་མོངས་དག་པའི་སེམས་འབའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདི་དག་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ན། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གནད་མོ།།

འོ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དེ་ཕོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་གིས་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་བའི་སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བཞིན། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་བྲལ་འཆི་ཁའི་རིག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པས་དེས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚད་མས་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༧ ཤོག ༡༢༣༥ ཕྲེང་། ༡༢

གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་འགོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ། འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀྲ་བཅོམ་འཆི་ཁའི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་འཚམས་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྔར་གྱི་རྟགས་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་འདོད་ནས། སྔར་གྱི་དེ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་དང་བདག་རྐྱེན་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་སྔ་མ་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། བདག་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་བློ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གསལ་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཀུན་ཚོགས་པའི་བདག་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ཡུལ་སོ་སོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་གི་སྒྲས་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི། དབང་པོ་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་འདི་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པས་ཡུལ་དྲུག་ཀ་གསལ་བར་འཛིན་ན། དེ་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤི་བའི་ལུས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡིད་བློ་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་དབང་ཡིད་རྣམ་སྨིན་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་རུང་སྟེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་ལྔ་བཞིན་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་གཟུགས་དང་རོ་བཞིན་ནོ། །དུག་ལ་སོགས་པས་ཡིད་བློ་ངན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་དག་དམིགས་

ཡུལ་[1]བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྔོ་ནས་ཡིད་བློ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མར་མེའི་འོད་ཆོས་ཅན། མར་མེ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་ཏུ་ཁྱོད་མར་མེ་དེ་ཡི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐྱེ།[2] ཞེས་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་ན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འབྱུང་ངེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། དེ་ཐ་མལ་པའི་འཆི་སེམས་དང་སྦྱར་ནས་བསྒྲུབ་པ་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་འགྲུབ་པས་འབྱུང་རུང་ཙམ་དཔགས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཇུག་གོ །དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ན། ལུས་དེ་སེམས་རྒྱུན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་སླ་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལུས་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལྡོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ལྡོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྫའི་བུམ་པ་སོགས་ལ་མེ་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་ཕན་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ལུས་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤི་བའི་ལུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༨ བ ༢ དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༣༣༦ ཕྲེང་། ༤

གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་དབུགས་མེད་པས་ལྡོག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ལས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་འབྱུང་གི །དེ་ཡིད་བློ་རྟོག་པའི་བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབུགས་དེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དྲག་ཞན་དུ་རྒྱུ་བ་རྩོལ་བའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་རླུང་ཕྱིར་འཕྱིན་པ་དང་། ནང་དུ་འདྲེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་འབྱུང་གི །དེ་མེད་པར་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་ན་འབྱུང་རྔུབ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་བློའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ད་ལྟའི་གཉིད་མཐུག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྔོན་གྱི་སེམས་པའི་ཡིད་རྟོག་གིས་འཕངས་པས་ཁྱབ་པས། དུ་བ་ཡིན་ན་བུད་ཤིང་སྔོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་ན། དུ་བ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ན་བུད་ཤིང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ག་ལ་དགོས། དབུགས་དེ་དག་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལས་ཡིད་བློ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུགས་དེ་དག་ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་ཚང་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྐྱེན་ཡང་ཚང་བས་ཡིད་བློ་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སེམས་དེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཤི་བའི་ལུས་ལ་མི་ལྡོག་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་ལ་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རླུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་། མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཤི་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པས་ཐལ་བ་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། འགལ་རྐྱེན་གྱིས་བཅོམ་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ཁྱེད་རང་ཡང་འདོད་པས་སོ་

ཞེ་ན། ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ལ་སླར་ཡང་སེམས་འཚོ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་གནས་ཤིང་། འགལ་རྐྱེན་ཉེས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ལྡོག་ན་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ། འགལ་རྐྱེན་ཉེས་པ་ནད་ཀྱིས་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ལོག་ཀྱང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཤི་བ་དེ་ནི་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལྡོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་གསོ་བའི་སྦྱོར་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་བྱས་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་དང་། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤིང་ལ་མེས་བྱས་པ་བཞིན། འགྱུར་བ་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ལར་སླར་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འགྱུར་བ་ཆུང་ཡང་ལྡོག་མི་སྲིད། གསེར་ལ་མེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ལྡོག་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན་འགྱུར་བ་ཆེ་ཡང་ལྡོག་པའི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་མཚུངས་ན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཙུང་ཟད་རིམས་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཡང་ལྡོག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།

འགྱུར་བ་དང་པོ་ཆུང་ཡང་ལྡོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཤིང་སྣ་ནག་ཙམ་ཡང་ཤིང་དུ་ལྡོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སླར་ལྡོག་ཏུ་རུང་བར་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེ་ཡང་སླར་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། གསེར་གྱི་ཞུ་བ་ཆུ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་ཞུ་བ་ཉིད་དུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་ཆུང་དུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཙུང་ཟད་གསོ་བྱ་མིན་པར་བརྗོད་པའི་ནད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གསོ་མི་རུང་གི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་འཚོས་པར་བྱེད་པའི་སྨན་དང་སྨན་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རམ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནད་པ་ཚེ་ཟད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉེས་པ་རླུང་མཁྲིས་ལ་སོགས་པའི་ནད་འབའ་ཞིག་འཆི་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། གསོ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། འགལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ན་ནད་ངེས་པར་གསོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་ཤི་བའི་ལུས་དེ་ཅིས་ན་སླར་ཡང་འཚོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་གནས། འགལ་རྐྱེན་ཤི་བའི་དུག་སོགས་སྔགས་ལ་སོགས་པས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རམ། དུག་སྦྲུལ་དེ་ཡིས་སོས་ཟིན་པའི་དུག་རྨ་

ཁར་འདུས་པ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲོན་མེའི་འོད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེར་ལེན་ཅན་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བར་བྱེད་པར་མི་ནུས་པར། དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་དངོས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཛིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྫའི་བུམ་པ་སོགས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་ལུས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་ལང་དང་བ་མེན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུའི་དངོས་པོ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་དང་བ་མེན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་དང་ཟངས་མའི་ཞུ་བ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག །དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག །མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་སྨྲང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་རྫས་གཞན་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་པོ་ཁྱོད་རང་ལས་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱུ་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྫས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ལུས་དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་དུས་གཉིས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་འཇིག་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པས་ཧྲག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་ལས་ཕྱིས་འཇིག

རྒྱུས་འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་ཡིད་བློའི་འཛིག་པ་ཡིད་བློ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ན། ཐལ་བ་སྔ་མ་དང་སྐྱོན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་པས་རྒྱུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འཛིག་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས། ཕྲད་ན་གནས་རྒྱུས་གནས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་རྒྱུ་མེད་ན་སྔར་ནས་འཛིག་པ་ལ་འཛིག་རྒྱུ་དང་ཕྲད་པའི་བར་དུ་གནས་རྒྱུ་དེས་གནས་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འཛིག་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཛིག་རྒྱུ་དང་མ་ཕྲད་པར་ཡང་འཛིག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་པའི་རྒྱུས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེར་ན། ས་ཕྱོགས་ཆུ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་ནས་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མཐོང་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣོད་ཀྱིས་ཆུ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་ལའང་དོན་ལ་བགོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཛིག་རྟེན་ན་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆུ་སྣོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ནང་གི་ཆུའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཛིག་པའི་ངང་ཅན་གྱི་རང་ནང་གི་ཆུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་སྔ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་གོ་ས་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ[1]མིན་ན། དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་འཐད་ཀྱང་། རྟག་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ནང་གི་ཆུ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་ཡི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་། ལས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅི་དགོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་རྫས་ལ་འཁྲིད་པ་འདུ་བ་དང་། རྫས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འཁྲིད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཁྲིད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ལ་འཁྲིད་པ་འདུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་སོགས་པ་གསལ་བ་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གསལ་བ་དེ་རིགས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨༩ བ ༥། གཅོད། ཤོག ༡༨༨ བ ༦ དེ་ལྟ་མིན་ན།

དུ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལ་རྟགས་སྤྱི་མདོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ནི། དངོས་པོ་དེའི་གནས་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་འཇིག་དགོས་ཀྱི་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་ན་ཡང་གནས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡོད་ན་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ནའང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཀུན་མཐར་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇིག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངང་གིས་བརྟགས་ན་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། དེའི་གནས་བྱེད་གཞན་གང་གྲུབ་ཟིན་གནས་མི་ནུས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་མིན་ན། དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གང་ཡང་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་དང་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཕྲུལ་བྱུང་དང་འགྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བློ་སྤྱི་མ་གོམས་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟགས་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཙུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་སྲིད། ལུས་དེ་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་ཕན་

བཏགས་པའི་སྒོ་ནས། ཤེས་རབ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆགས་སོགས་ལུས་ལས་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དེ། ལུས་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། རྒུད་པ་ལས་ཞེ་སྡང་འཕེལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ལུས་རྒྱས་རྒུད་སོགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱས་པའི་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་སྙོམས་པ་དང་མ་སྙོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིས་ནི། འདུས་པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་དྲན་པ་ཉམས་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་གི་རེག་བྱའི་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་གྲོས་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུད་སྟེར་མའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྟག་བྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་བསད་པའི་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་རྨོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལུས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་ཚོར་བས་འཕེལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་སེམས་སྔ་མ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུའི་ལུས་ནི་ཕ་མའི་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱང་ལུས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྔ་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྒྲུབས་པས་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་རང་གི་སེམས་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་གོམས་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་སད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་ཚེ། གསལ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ལུས

ལའང་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་ཟུང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག །ལུས་སེམས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པས་མངལ་ལ་སོགས་པའི་དམན་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་དུ་བཀྲི་བ་མིན་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་དག་ལེན་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་རང་དགར་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ལ་ལོག་སྲིད་དེ་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲུང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གྲུང་པན་དབང་པོ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་མི་གསལ་བ་ཡིས་དུ་བ་ཆུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་ལ་ཐོགས་པ་སྲིད་པ་ལ། དེ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། བར་སྲིད་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་ལ་ལར་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། ཕྲ་ཞིང་དྭང་བའི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་སོ་མ་ལ་ཆུ་བཞིན་དང་། གསེར་ལ་དངུལ་ཆུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གྲུང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཡོད་ཀྱང་གྲུང་པན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུས་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྟུལ་ཕྲན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཡོ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་དག་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།

དེ་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དུ་ཆ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་འགལ་བ་འདུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། སྐྱེས་བུའི་གདོང་གཅིག་པུ་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དག་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་སྙམས་ཡན་ལག་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པས་དེ་ལ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཆ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ་གདོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི། གདོང་གཅིག་པུ་སྔོན་པོའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་ན་ལུས་རིལ་ཁ་བསྒྱུར་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྙམས་ཡན་ལག་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་ཚེ། དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་གདོང་སྔོན་པོ་གཅིག་དང་ཚོན་གྱིས་མ་བསྒྱུར་བའི་གདོང་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚོན་གྱིས་བསྒྱུར་བའི་གདོང་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། དུས་དེར་དེ་གང་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་གཞི་ཚོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་གདོང་མི་ཤེ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་དག་ཕྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་བཅས་ཡིན་ན། ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། ཚོགས་རྒྱུན་འཛོག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབབ་ཞིག་གོ །ཡན་ལག་ཅན་འདི་བྱེ་བྲག་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱང་ཕན་ལུས་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་པ་ན།

རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དག་གི་ཕྱི་རྒོལ་ནི་རྒྱང་ཕན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤྱང་བ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རགས་པའི་ཕྱི་དོན་རྡུལ་ཕྲན་ལས་རྫས་ཐ་དད་མེད་ན། རྡུལ་ཕྲན་དུ་མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། སྔ་མ་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུས་བཞིན་དུ། ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་གཟུགས་དེ། དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདིའི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དེའི་ཚེ་རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་[1]ཞེས་བཤད་པ་ནི། དབང་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེས་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པའི་ཐ་སྙད་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་དག་རགས་པ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། གཞུང་འདིས་རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། རྡུལ་ཕྲན་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གང་ཞིག །རགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་སྔ་མ་དང་འགལ། འདོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་མིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཁས་ལོང་ཞིག །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགལ་བར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། རགས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དུ་མ་ཉིད་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སོར་བཞག་ནས། སྔ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༡ ཤོག ༩༥ བྱང་། ༧༠

ལན་དུ་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཡིན་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་པས་སྔ་མ་རྟུལ་ཕྲན་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྨྲར་རོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ན་རྟུལ་ཕྲན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། རྟུལ་ཕྲན་སོ་སོར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་པ་ལ། འོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གོང་དུ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲུབ་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངུལ་ཆུ་གསེར་སོགས་དང་འདྲེས་པའམ། རྗེ་ཚན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུགས་གོང་དམར་འབར་བར་གྱུར་པའི་ཚེ་མེ་ལྷུགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འདི་དང་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དབང་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་དག་ཇི་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་མ་ཚོགས་པའི་སོ་སོར་ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་ཚོགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གསུམ་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་ལྡན་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྡན་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་འདིར་ཡང་། ཚོགས་མ་ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསེར་དང་དངུལ་ཆུ་འདྲེས་པ་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པ་རྟུལ་ཕྲན་ཕྲད་པ་གང་ལས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་རྟུལ་ཕྲན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྲན་མི་མཐོང་རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བ་དག

ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

རྫས་རིགས་མི་མཐུན་སྣ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ཆོས་ཅན། རོ་ཞིམ་པ་དང་གཟུགས་བཟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་འགལ་བར་ཐལ། དེ་ལྡན་པའི་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་བཏུང་བ་རོ་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བཏུང་བ་དེ་ལ་འང་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་བློ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སོགས་སུ་མ་འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་གི་རོ་གཟུགས་ལ་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་འཐུངས་པའི་རོ་མྱོང་བའི་བློ་ལས་ཐ་དད་པར་རྫས་སྣ་ཚོགས་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལ་རོ་གཞན་མྱོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་རོ་ལ་རོ་ཞིམ་པ་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེ་ཏོག་བརྒྱ་ཚར་དུ་དངར་བའི་ཕྲེང་བ་ལ་ཕྲེང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད། ལྡན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྫས་ཐ་དད་པར་བུམ་པའི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་དགོས་པ་ལས། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པས་དོན་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དགག །དེ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་སོགས་ཡོད་དེ། བུམ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྫས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བུམ་པའི་གཅིག་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་

བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡོན་ཏན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་ཀྱང་སྔོན་པོ་གཅིག་ཅེས་པ་མཐོང་བའམ། བུམ་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བ་འདིར་ནི་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་རྒྱུས་ཅེས་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདས་མ་འོངས་ལ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག །གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་མིང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་མིང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫས་ཐ་དད་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པས་ཏེ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་འཇུག་པ་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེ་ན། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལས་མིང་འཇུག་པ་དངོས་མིང་དང་། དེ་མེད་པའི་མིང་བཏགས་མིང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དྲུག་སྒྲ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲ་ཐ་དད་སྦྱོར་བ་དོན་མེད་དེ། སྦྱོར་ཡང་རྣམ་གྲངས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་མེད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་ཡིན་ན། རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་། དཀར་པོ་གཅིག་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གྲངས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེ་ལའང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་རྫས་གཞན་གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ནི་རྫས་ཐ་དད་ངེས་པར་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ལྡོག་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ཐ་དད་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལས་ལ་རྫས་མིན་པ

དང་། རྫས་ལ་ལས་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྫས་འདི་ལས་མིན། ལས་རྫས་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བུམ་པའི་གྲངས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དྲུག་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གང་དེའང་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལས་བུམ་པའི་གྲངས་ཁྱད་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི། སྐབས་ལ་ལར་སོར་མོ་ཡི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སོར་མོ་དེ་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོར་མོའི་གཤིབས་པ་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལྡོག་པ་གཞན་ཀུན་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ནི། སོར་མོ་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོའི་ཁྱད་ཆོས་དུ་མའི་ནང་ནས་གཤིབས་པའི་དོན་གཅིག་པོ་བརྗོད་ཀྱང་། སོར་མོའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་བློ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པ་སྟེ་མ་སྤངས་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་བརྡ་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཙམ་ཡིན་ན། བུམ་པ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆུ་སྐྱོར་བ་ཡི་རྒྱུ་མིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚོགས་པ་ལ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དངོས་མིང་

དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བུམ་པ་དང་། བུམ་པའི་གཟུགས་གཉིས་གཞི་གཅིག་པ་ཅན་ཏེ། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་བྱར་སྟོང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གསེར་བུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་བརྗོད་བྱར་སྟོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་མི་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། འབིགས་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེས་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་དོན་གཞན་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ངེས་པར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མས་རིགས་ཅན་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་། ཕྱི་མས་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྟོང་བ་འདི་ནི། རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བུམ་པའི་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་དང་། ཚོགས་སྤྱི་བུམ་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་བུམ་པའི་གཟུགས་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བློ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་འདིས་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ལའང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། ཙནྡན་གྱི་དྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཙནྡན་ཁྱད་ཆོས་དང་། དེའི་དྲི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྟུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག །རེ་རེ་རྐྱང་པས་ནུས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཕྲ་མོ་གཅིག་དང་བྲལ་ནའང་། ཡིད་བློ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་ཆ་མ་ལུས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་

ལ་ཡིད་བློ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་རེ་རེ་ནས་བསྡོས་མེད་དུ་ཡིད་བློ་བསྐྱེད་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བ་དགག །དང་པོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་རིགས་འདྲ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབུགས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །རང་ལ་ཉེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དག་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་མེད་པས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལུས་དང་རྟུལ་གྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབུགས་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ཡིད་བློ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡིད་བློ་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དུ་མའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིད་བློ་དུ་མའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཅར་མིན་པ་གང་ཞིག །ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུགས་རྟག་པ་ཞིག་སྲིད་ཀྱང་། ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་ནི། དབུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྱུང་རྔུབ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་དོན་སྤྱི་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཡིད་བློ་དུ་མ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་དུ་མ་ཡིད་བློ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་བློ་དུ་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་བློས་དོན་སྤྱི་དུ་མ་རྣམ་ལྡན་དུ་ཤེས་སམ། རྣམ་མེད་དུ་ཤེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་བློ་དུ་མར་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་སྤྱི་དུ་མ་དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབུགས་དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པ་དགག །ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་འབྱུང་གི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པའི་དུས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དག་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་བའི་སེམས་རེ་རེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དབུགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན།

སྔ་ཕྱི་རིམ་ལྡན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོ་རིམས་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་དབུགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པར་འགལ་ལོ། །སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབུགས་འབྱུང་རྟབ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཐལ། གོས་ཐ་དད་དུ་མའི་ཡུལ་ན་ཁྱབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་ལུས་རྟག་པ་དང་། རྐྱེན་དབུགས་དུ་མ་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབུགས་དུ་མའང་དུས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དུ་མའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དབུགས་རྒྱུ་བ་ཞན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབུགས་རྒྱུ་བ་དྲག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཚང་ནའང་ཡིད་བློ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་ཚོགས་པ་ཡིད་བློའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབུགས་དྲག་ཞན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་གང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་དེའི་དངོས་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བློ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཅིག་ནི་རིགས་འདྲ་གཅིག་པོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རིགས་འདྲ་རེ་རེ་པོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་དེའི་ཚེ་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྒྲ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དང་པོ་མངལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་ཡིད་བློ་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱིས་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་ཡིད་བློ་རེ་རེ་པོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་ཕྱིས་དུ་མ་ཅིག་

ཅར་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བློ་དུ་མ་ཕྱིས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཤུགས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྔར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་བློ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུགས་ཤུགས་གི་སྐབས་སུ། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་མིན། ཞེས་པ་དང་། སྔ་ན་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལ།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །རྒྱུ་ཡོད་ན་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ལ། ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ཕྱོགས་དང་དུས་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ཁྱབ་པའི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། གོང་དུ། རིམ་ཅན་མིན་ལས་རིམ་ཅན་མིན།[2]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ཡིད་བློ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟག་གམ་མི་རྟག །དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། འོག་ཏུ་བདག་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་ཅིང་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་ན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ལའང་ཡོན་ཏན་འགྱུར།[3]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ།།

ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཐེམ་པོ་ལས་སྐྱེས་སམ། རིག་པ་ལས་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུས་ཀྱིས་ཡིད་བློའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཙམ་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་འགོག་ལ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན་ཉེར་ལེན་བྱེད་དམ། བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་དང་དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ནས། ལུས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་དག་ལ།[4] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱུལ་བྱུང་འཕྲིབ་མེད་པ།[5]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཉེར་ལེན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༡༦ ཕྲེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༠༩ ཕྲེང་། ༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༠༢ ཕྲེང་། ༡༡
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༠༩ ཕྲེང་། ༡༤
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༠༦ ཕྲེང་། ༡༤

བའི་ཕྱིར། བདག་རྐྱེན་འགོག་ན་མིག་གི་དབང་པོས་མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཚུལ་ལྟར་གནས་པ་འགོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ལུས་དེའང་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། དབང་པོ་མེད་པ་ཡིན། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཕྲ་མོ་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་བློ་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ལག་སོགས་གཡོ་ན།[2] ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་དེར་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་འགོག་གི་རིགས་པ་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ཞར་བྱུང་དུ་གསུངས་པས་དཀྲུས་མའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི། ལེའུ་དང་པོར་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་སོགས་འགོག་པའི་སྐབས་དེར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟུལ་ཕྲན་དུ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཡིད་བློའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མ་ལུས་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི།[3]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ཡང་ལུས་ལ་རང་ལུས་དང་ཕ་མའི་ལུས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་འགོག་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། ཕ་མའི་ལུས་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་བློ་དེ་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་ན། རང་གི་རིག་པ་སྔ་མ་དང་། ཕ་མ་ལྟ་བུའི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་སྔ་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེས་རང་གི་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་ནམ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་ན། ཕ་མ་བཟོ་མཁས་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཡིན་ན་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཕ་མ་བློ་མི་གསལ་བར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་ངེས་པར་གང་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །རང་གི་རིག་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ན་འདོད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་གི་ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ད་ལྟར་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁའི་ཡིད་བློ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༨ ཕྲེང་། ༡༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༧ ཕྲེང་། ༡༤

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠༩ ཕྲེང་། ༡༣

ཕྱིར། དཔེ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ།།

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཚེ་ལུས་ལྡོག་པ་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལན་གདབ་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤི་བའི་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་གནས་པའི་རྒྱུ་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་ཕྱི་མའི་ལུས་དེའི་རྒྱུ་འཆི་ཁའི་ལུས་དེའི་ནུས་པ་འདྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་འདོད་པར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཤི་མ་ཐག་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་དེ་ལུས་ལ་བལྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། གནོད་བྱེད་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་དེའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་མ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་དངོས་སུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དང་། དེ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན། གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བེམ་རིག་ཕན་ཚུན་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་འདོད་པ་ནས་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ཤི་འཕོས་མ་ཐག་གཟུགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༠༧ བྱང་། ༡༡

མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འཆི་ཁའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེས་ཕྱི་མའི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཚང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེའི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྔར་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེས་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་ཁའི་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟུད་ནས་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་དམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐ་མ་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འགགས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟག་དངོས་སུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔར་གྱི་འདོད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཁྱོད་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། འོག་ནས། དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ།།

སྔར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐ་མ་དེའི་ཚེ། ཕྱིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ཡིན་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སེམས་ལུས་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་གནས་པའི་ཞེས་བྱེད་དུ་འཆི་ཁའི་ལུས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་ཀྱི་ནུས་པ་འཇུག་པ་ད་དུང་མ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བསམ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གང་ཡིན་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་དུ་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་དུ་མས་བར་མ་ཆོད་པས་ལན་འདེབས་པ་དེ་དག་གིས་སྔར་གྱི་གནོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་མི་ནུས་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ན་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་མཐུག་ལས་སད་མ་ཐག་གི་ཡིད་ཤེས་

ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིད་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཕྱི་མའི་སེམས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་ཕན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་གོ་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སྔ་མ་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་དག་ནི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སྔ་མ་དྭང་བ་དང་རྣོག་པ་སོགས་ལས་ཕྱི་མ་དྭང་བ་དང་རྣོག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་དབང་པོ་གཞན་དང་གཞན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་དེ་ལུས་ལས་སྐྱེ་ལ། དེས་ཕྱི་མའི་དབང་པོ་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེའང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེ་ན། ཉེས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྔར་མདོར་བསྟན་དུ་དབང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་ཡང་སེམས་འདི་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚེ་འདིའི་དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །སྔ་ཕྱིའི་ལུས་རྒྱུའི་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་གྲུབ་བོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ལུས་ཡིད་བློའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ཐ་མལ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མ་ཡི་སེམས་རྣམས་ཀུན་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟག

ལྡན་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། ཚད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཆོངས་པ་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཆུའི་དྲོད་མཐར་དམར་འབར་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལན་ལ། མཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་དང་། བརྩེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སླར་ཡང་འབད་རྩོལ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་རམ། རྟེན་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ཁྱད་པར་དག་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཕྱིར། མཆོངས་པ་ཆོས་ཅན། གོམས་པས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་རྩོལ་བས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་རྩོལ་བ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆུའི་དྲོད་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཆུ་དེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐམས་ནས་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཆོངས་པ་དང་ཆུའི་དྲོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་གོམས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་རྩོལ་བ་སྔ་མས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཞན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཡང་ན་བརྩེ་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་དུ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟེན་

བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ནས་རྩོལ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་པས་ཤིང་དག་ལ་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་དུ་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དངུལ་ཆུ་འདུལ་སྦྱོང་ལེགས་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དངུལ་ཆུ་དང་གསེར་འདུལ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཟིན་པ་རང་གི་ངང་གིས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཡའ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། དྲི་མ་དག་པར་བྱེད་པ་ཡང་རྡའི་ཁ་སྦྱོར་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟེན་བརྟན་པ་ནི། གོམས་པ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྩེ་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གོམས་པ་འབད་རྩོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོམས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ངེས་པར་རྩོལ་བ་མི་འདྲ་བ་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་འདྲ་དུ་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཚད་ཅན་དུ་གང་ཡང་གནས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ཡི་ས་བོན་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྐྱེན་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྩེ་སོགས་དེ་ལྟར་མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ཉིད་ལས་མཆོངས་པ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོངས་པ་ཚད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལུས་སྟོབས་དང་འབད་རྩོལ་དག་མཆོངས་པ་ཚད་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུས་སྟོབས་ནར་སོན་པས་མཆོངས་པ་ཇི་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོར་མཆོངས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐ་མལ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཕྱིས་མཆོངས་པའི་ཚད་བཞིན་དུ་མཆོངས་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཡང་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་མི་མཐུན་པ་བད་ཀན་སོགས་བསལ་ནས་བྱང་ན་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་གི་ལུས་སྟོབས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཚད་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆོངས་པ་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེས་ན་མཆོང་པའི་ཕྱིར་དུ་རྐང་པ་བརྟེག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་རིང་པོར་མཆོངས་པར་ཐལ་བ་དང་། གོམས་པ་ཙམ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་བྱ་ཁྱུང་དང་སྤྲེའུ་གོམས་པ་མཉམ་ན་མཆོངས་པ་མཉམ་པོར་ཐལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། བརྩེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སེམས་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་དེས་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྙིང་རྗེ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཕལ་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་གི་གཉེན་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་སྙམ་པ་ནི་བརྩེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ཀུན་ལ་དེ་ཙམ་སྐྱེ་མ་མྱོང་བ་མི་སྲིད་དེ། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཕ་དང་མ་བྱེད་མ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེ་སྡང་གིས་མ་བཅོམ་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཙམ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡང་དེ་ཞེ་སྡང་གིས་བཅོམ་ནས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཐུན་རྐྱེན་གོམས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བརྩེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་བློ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་དེའི་ཡང་སྔ་མ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཆེས་གསལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ནི། སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་ཡིད་ལོག་གི་བློ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། དང་པོར་རྗོལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ནས། དེ་ནས་ཡང་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ན་རྩོལ་བ་རེ་རེས་སྙིང་རྗེ་རིགས་འདྲ་དུ་མ་བསྐྱེད་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་ཇི་ཞིག་ལྟར་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཚོངས་པ་ནི། ལུས་གོ་ས་གཞན་དུ་བགྲོད་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེ་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བ་གང་དུ་གློད་པ་དེ་ཉིད་དུ་ལུས་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྩེ་ལྡན་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པར་བཞེད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ཤེས་པ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས[1]ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་མ་ཐོན་སོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དོན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༨༩ བ ༩། གཙང་། ཤོག ༡༥༨ བ ༣ སྟོབས་ཞུགས་

སྐྱི་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྐྱི་ལ་གསལ་སྣང་དང་ལྡན་བཞིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱང་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་ཐབས། གཉེན་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་སྦྱོད་པའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཐབས་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དང་། གནས་གཉིས་ལུང་གི་གནོད་སྐྲུབ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་པར་མཛད་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཞོམ་བཞེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དམ། རྒྱུ་རྟག་པར་གནས་ནས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོག་པ་གཟིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཅས་དང་། རྒྱུ་དེ་མི་རྟག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འདོད་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་ལ་བརྟག་པ་མཛད་པར་རིགས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་གཞོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ཀུན་འབྱུང་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཚད་མས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བདག་འཛིན་དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལམ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །བདག་ཏུ་

འཛིན་པ་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་དེ་ཡི་གཉེན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་རྩ་བ་ནས་སུན་འབྱིན་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྲེད་པ་དེ་ཡི་གཉེན་བྱེད་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྒོམས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤང་བྱའི་སྐྱོན་དང་། གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་མང་པོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བདག་འཛིན་སྤངས་པས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤུ་མའི་མཐར་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ཞེས་སྦྱར་ནས། རྟགས་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྔར་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་དུ་མར་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཐུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་ན་ངག་མ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡང་ལོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། བསེ་རུ་ལ་སོགས་པའི་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི།

ཐབས་གོམས་པ་སྟོན་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་ནི། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་ཁོ་ན་སྟོན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མཐར་ཐུག་དེའི་རྒྱུ་རུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་དང་། སྐྱོབ་པ་ལས་དང་པོ་ཁྱོད་ལམ་དུས་སུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་དེ་དག་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲུབ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དང་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་དང་པོར་གྲུབ་པ་དང་། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དང་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རུ་བཤད་ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་འདིར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཙམ་བདེ་གཤེགས་སུ་སྟོན་གྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་སྤངས་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་སྟོན་མི་རིགས་པར

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་རྒྱ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ငེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་མིན་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་སྤངས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ལེགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྒྲས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་དང་སྒོམ་སྤངས་སོ་སོར་སྤོང་བ་སྡུད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་ལྟར་ན། བདག་མེད་མཐོང་བ་དང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲངས་ནས། རིགས་པ་ནི། རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་ལས་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་སྔགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སླར་ལྡོག་པའི་སྤངས་པ་གང་ཡིན། གང་སྤངས་པས་སླར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་འཁོར་བར་ལྡོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྐྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་སྲིད་པ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སླར་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟའི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་དེ། ཁྱོད་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་གཞན་ལ་སྤང་བྱ་གང་ལུས་པ་ཡིན། གང་སྤངས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སླར་འཁོར་བར

ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་གདུང་བའི་ནད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ཐར་ལམ་བཤད་པ་ལ་བློ་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤངས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མ་ལུས་པའི་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཟེར་རོ། །རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ངག་སྨྲ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་དེ་འགོག་པར་བྱེད་པས་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་དོ། །རྟགས་འདི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉེས་ཟད་སྨྲ་བ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། ཐུབ་པ་འདི[1]སྟོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པས་ཆོས་གསུང་བ་ལྟར་ངག་སྨྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཆགས་བཅས་ངག་སྨྲ་བ་ལྟར་སྐྱོན་མ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་རྒོལ་བ་ལ་དྲིས་པ་ན། ད་དུང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་དོན་ནོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལེགས་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

རིགས་པས་མཐའ་དཔྱད་ནས་དགག་པ་ནི། ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤོང་མི་ནུས་སམ། ནུས་ཀྱང་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་ཐབས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་གཞན་དག་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་གཉེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་བརྩེ་བ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་

[1] ཞོལ། ཤོག ༡༨༡ ན ༣ ཐུབ་པ་ལ། སྟོན་འདས་པའི་

རྟོག་གྲང་ན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤོང་བའི་ཐབས་དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དང་བཅས་པ་ནི། སྔར་བརྗེ་ལྡན། ཞེས་པ་དང་། འོག་སྐྱོབ་པའི་སྐབས་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བཀོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་གཟིགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལན་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བདེ་གཤེགས་ལས་སྐྱོབ་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འོ་ན་གཞན་ལ་ཐར་ལམ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་གསུང་ངམ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཁོང་རང་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་རློམ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བཞེད་པ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱོབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བདེ་གཤེགས་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྨན་པ་ངན་པ་ལྟར་བདག་ལ་ཆགས་ནས་རང་འདོད་མ་གྲུབ་དོགས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པས་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི། སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐུགས་རྗེ་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་རྫུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གང་ལ་བལྟོས་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྐྱོབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྟོན་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཐར་ལམ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུང་བར་མཛད་དེ། སྔར་སློབ་ལམ་དུ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྒོམ་པའི་རྩོམ་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་མཛད་ལ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་

པའི་ཕྱིར། འདིས་སྟོན་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་འདྲའི་རྩོམ་པ་ཀུན་གཞན་དོན་དུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་སློབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཐུགས་རྗེ་ལས་སྟོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས། གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། མཐར་གཏུགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐབས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ། ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བལྟོས་ནས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཐར་ལམ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་སྐྱབས་མཛད་ཅིང་དེ་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོབ་མི་ནུས་ན་སྐྱབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་ལ། སྐྱབས་མི་བྱེད་ན་སྐྱབས་བཙོལ་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས། སྟོན་པ་འདི་ལ་དགོས་ནུས་གཉིས་ཀ་ངེས་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བརྩེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྐྱོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན། དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཞེས་པའོ། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་བཞིའི་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམས་ངེས་པ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འཆིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གྲོལ་བ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བཞིར་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་པ་ཕྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམས་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་སྟེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྤོང་འདོད་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་འདི་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ནུས་སམ་མི་ནུས། འདི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། རྒྱུ་དེ་ཡང་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཚེར་མ་འདོན་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་མི་ནུས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་དེའི་རྒྱུར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེ་ལ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བས་ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ལམ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དུས་བཞི་པར་བསྟན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་དུས་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་ན། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་

མཐོང་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པས་འགོག་པ་དུས་གཉིས་པར་བསྟན་རིགས་ལ། ཡང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་ནས། སྡུག་བསྔལ་འགོག་ནུས་སུ་མཐོང་དགོས་པས་ཀུན་འབྱུང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྔར་བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་མཐོང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཞིང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་བསམས་པས་འཁོར་བ་ལ་མེའི་དོང་ལྟར་དུ་མཐོང་ནས། དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཙམ་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲལ་ནུས་སུ་གོ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་གཉིས་པར་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ནུས་སུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་བས། ཀུན་འབྱུང་དུས་གཉིས་པ་དང་འགོག་པ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན་རིགས་སོ། །ལམ་ཐ་མར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་གོ་རིམས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཟས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ལྷག་པར་སྲེད་ནས་རོ་མྱང་བའི་ཚོར་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་བྲལ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ།།

བཞི་པ་ལ། ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་འཛིན་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལའང་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་

ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་འགྱུར་བར་འཛིན་པའོ། །འགོག་པ་ལ་ལོག་ལྟུགས་ནི། ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གྲུ་ནོམ་པའི་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་ལྡོག་པར་འཛིན་པའོ། །ལམ་ལ་ལོག་ལྟུགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་གོམས་པ་ལམ་དུ་མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཙམ་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་འཛིན་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྒྱུར་བ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རབ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་པའི་རྣམ་པ་

ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཞུང་དུ་མཚམས་སོ་སོར་གཅོད་པ་གསུངས་ལ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་ན་སྦྱོར་ས་སྣང་མོད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མ་དྲུག་གོ་ནུས་པར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པར་བཤད་དོ།།

མདོར་ན། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཚུལ་བསམས་ནས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཞིག་གཅིག་ཏུ་སྣང་བས། གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་ཁ་ཕྱིར་བལྟ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཅི་སྐྱེ་དང་ཐར་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཅི་སྐྱེ་བྱ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཞིར་བཟུང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཡང་རྗེ་ཅམ་བློ་དང་འཚམ་པ་རེ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལེའུ་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས།[1] བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་ལོན་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལ་འབད་པས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་ཡི། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་རྗེ་ཅམ་ཐོབ་ན་སྙམ་ན་ཕྱིག་ལྷུང་གིས་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཚུད་ཐོས་ནས། གཟུང་ན་ཚིག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ །བསྒོམ་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས། ཚེ་གངས་པོ་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་བློ་རང་འགལ་བའི་འགྲོས་འདོད་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྐྱོ་ཤས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཞིང་པ་རང་འགལ་བ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས། ལམ་བློའི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་བློའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༣ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༡༤༢ ན ༣ དེ་ལྟར་བྱས་ན།

ངོ་བོར་བསྒྲིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐར་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་དག་གིས་ཐར་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ངོས་བཟུང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་རྒྱུན་འཇོག་མི་ཤེས་པ་དག་འཆི་ཁའི་གང་ཟག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཞུགས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སྲིད་པ་ཕྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་འཁོར་བར་མི་འཐད་དེ། དེས་སྔར་གང་དུ་ཡང་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་པ་འབྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། ཡང་གང་ཟག་རྟག་པ་འཁོར་བར་འདོད་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ། རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དགག །མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རང་ཉིད་གོམས་པ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་རང་གི་ངང་གིས་ཆེས་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སུ་ལ་ཡང་བལྟོས་མེད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མིན་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལྷུང་སོགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས

དང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་སྡང་དང་། རླུང་ལས་གཏི་མུག་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་རླུང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་ཅན་འདོད་ཆགས་ཆུང་ལ་ཞེ་སྡང་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་བད་ཀན་ལ་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་མཁྲིས་པ་དེ་ཡི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་དུས་མིན་གྱི་སྐྲ་དཀར་དང་ཤ་སེར་རྟུལ་མང་བློ་གསལ་བ་སོགས་ཞེ་སྡང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཁྲིས་པ་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁྲིས་པས་དུག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུག་གསུམ་ག་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེར་ཡང་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྩོད་པ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྔོན་གྱི་ལས་རྣམས་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་མིན། ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཚུལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། རླུང་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། རླུང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ནའང་ཁྱེད་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ཀན་འཕེལ་ནས་ལུས་རྒྱུད་ན་ཆགས་པ་འགྲིབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འཕེལ་ནས་ལུས་གདུངས་པས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནད་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་ཡིས་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་དེ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་དེ་ནད་ཀུན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའང་

མིན་པར་ཐལ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཞི་སྡང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྡང་གི་རྩ་བའི་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་བད་ཀན་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་མི་འཕེལ་ཡང་འགྲིབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ།།

འོ་ན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གེགས་བྱས་ནས་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ལ་ལར་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་འཇིག་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅིས་བསྐྱེད་སྨྲོས་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པས། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལས་ཁུ་བ་འཕེལ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་ལྡོག་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། འགའ་ཞིག་དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལའང་ཁྲོད་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲོད་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་འབྲེལ་བར་ཐལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ནི་དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ནའང་ཁྲོད་སྐྱེ་བ་མིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྲོད་ཁུ་བ་འཕེལ་བ་ལ་ལྡོག་པ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཆགས་ཅན་གཞན་ནི་ཁུ་བ་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛག་ཀྱང་ཁྲོད་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བུད་མེད་གཟུགས་མཛེས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བུད་མེད་གཅིག་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁུ་བ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ཆགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀུན་དེའི་རྒྱུར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཆགས་པའི་རྒྱུར་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་

ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱུ་ཅི་དགོས། ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུད་མེད་གཟུགས་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཆང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྷག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚེ་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སྡང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཐུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ངེས་པར་ཞེ་སྡང་མི་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེས་འགའ་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རིགས་པ་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བད་ཀན་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཤད་ཟིན་དྲན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ནད་གསུམ་གྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞི་ཆགས་སོགས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་དག་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་ལ་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལས་

དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་སྒྲའི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་རྟེན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྔ་མས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་སྔ་མ་རྒྱུའི་དོན་ནམ་ཡང་ན་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟེན་དག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆང་དང་སྦྱོས་པའི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནོ་ཞེ་ན། ཡང་ན་ཚོགས་པ་དབྱེར་མེད་ཙམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆང་དང་དེའི་ནུས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆང་གི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་ནུས་པ་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆང་ཆ་བར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཆང་གི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་སྦྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆང་ཚང་བར་གནས་ན་བརྟེན་པ་སྦྱོས་པའི་ནུས་པ་འཇིག་པ་སྲེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཆང་དང་སྦྱོས་པའི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སེམས་དེའང་རྫས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། འབྱུང་སེམས་རྫས་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྱུང་བ་རེག་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཚོར་བ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྲིད་ལུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡིད་བློ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བདག་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཉིད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་ཚེ་འབྱུང་བའི་ལུས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་སད་

པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་མི་གསལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནུས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ལས་གཞན་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱང་པན་ཁྱོད་ངོ་ཆ་དང་བཅས་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔོན་ཆེ་རྒྱུ་རྩྭ་སོགས་རྩེ་ན་འབྲས་བུ་གླང་ཆེན་བརྒྱ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་སྐད་སྨྲས་པ་གྲངས་ཅན་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱུགས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་བརྟགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྣང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྔར་རྒྱུའི་དུས་ན་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཆགས་ཅན་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་ཆགས་བྲལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྔོན་མེད་པ་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་རིགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་འཕངས་པ་ནི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། དེའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་

འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་འདིའི་རྟེན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཆགས་ཅན་ལ་ཆེས་ཆགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་སོགས་དེ་སྟེར་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སུ་ཡང་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་མི་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་གླང་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བ་གླང་དང་ཆེས་བ་ལང་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བ་གླང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྨྲས་རྒྱུད་ཕན་གྱི་ལུགས་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྲོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྲོག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲོ་བ་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ནའང་དྲོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་

མིན་པར་ཐལ། དྲོ་བ་ལས་མེ་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཚད་མས་བཀག་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ལུས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་ཁྱོད་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ། འབྱུང་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཁྱོད་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུའི་ཆོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཆགས་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་འབྲལ་མི་རུང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲལ་རུང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆགས་སྡང་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་དེ་ཡེ་མེད་དུ་ཐལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་ཉེར་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་རྣམས་ཀུན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྟག་པ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། རང་དབང་བའི་བདག་གི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། བདག་དེས་ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་པ་གཅིག་ལས་ཕུང་པོ་དུ་མ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་རྒྱུ་

མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པར་ཊེས་སུ་དཔོག་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་འགར་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཚོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མེད། སྐབས་འགར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཏག་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་ཏག་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཚེར་མ་དང་སྲན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣོ་བ་ཉིད་དང་ཟླུམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་སུ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར། དངོས་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱང་ཕན་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ཚེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་གཞན་སྡོ་མ་གང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཕྱི་མ་གང་སྐྱེ་བའམ། སྡོ་མ་གང་འགྱུར་ན་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྡོ་མ་དེ་ནི་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱུར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ་ཊེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དེ་ནི་ཚེར་མའི་རྣོ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་པ་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་སྐལ་མཉམ་མམ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དུས་མཉམ་ཚོགས་པ་གཅིག་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཙམ་རྒྱུར་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་འབྱུང་བའི་རེག་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏག་པ་རྣམས་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རེ་རེ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།།

རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ལ་རབ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་དང་། ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེད་དང་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲིད་སྲེད་རང་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་རྣམས་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་ནི་དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པའི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་འཛིན་དང་ཀུན་འཛིན་ཅེས་པ་འདིར་ལེན་པ་ལ་བརྗོད་པས། སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་སྲེད་པ། ཞེས་སོགས་སྲེད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་གསུམ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྒྱུར་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྲེད་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་འདོད་པའི་སྲིད་སྲེད་ཡིན་ལ། ཡང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་འདོར་བར་འདོད་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྲེད་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་སྲེད་དང་འཇིག་སྲེད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྲེད་པ་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཞེས་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲེད་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲེད་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཉམས་པ་དག་དམན་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་རྒྱུ་མེད་མིན་ཏེ། དེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྲེད་པ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆགས་བྲལ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྲེད་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ལུས་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆགས་བྲལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་ཆགས་པ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་

རྒྱུ་མཚན་ཙམ་དུ་སྨྲར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྨྲར་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་ཕན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཆགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་ནས་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྔར་མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔར་འདོད་ཆགས་སོང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་གཅིག་པུ་རྒྱུ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལས་གསུམ་ག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་རུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མིན་པས་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་བསྐྱལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་དང་གིས་ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འགོག་བདེན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་འགག་ཏུ་མི་རུང་བའི་

བརྟན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་སྟོབས་ལྡན་དང་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་སོགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲང་རེག་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཟད་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་འདིའི་ཡང་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤུགས་[1]ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྟེ། འདིའི་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་འདོགས་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག[2]བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི།[3]།ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དབང་སོགས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་སྲེད་པ་དང་། དེ་ལས་བདག་གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། འཆི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༦༡ ན ༤། གཅོད། ཤོག ༡༢༥ ན ༦ སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི ཞོལ་གཅོད་སྟོབས་ཤུགས་གང་ཡིན་སྟོབས་ཞུགས་གསལ།

2 ཞོལ། ཤོག ༡༦༡ བ ༡ གང་གིས་བདག་མཐོང་

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༡༩ ཐེང་། ༣༠

ཁའི་སྲིད་པ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན། མཚམས་སྦྱར་བའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་དོན་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཡང་ཚེ་འདིའི་ལས་ཉོན་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྡོག་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ངེས་ནུས་ཤེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ཏུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་ནུས་ལ། དེ་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པ་ན་འཆི་ཁ་ཚུན་ཆོད་དུ་ལས་དང་སྲིད་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བར་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་འགྲུབ་བོ།།

དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བདག་མེད་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ནས། མཆོག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་ཕྱིར་དང་། །[1]།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བློ་ལྡན་སྐྱེས་འདི་ལ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་དང་རྒྱུན་གང་ཡང་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་དེ། ཞེན་པ་དེས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་དང་ལྷའི་ལུས་ལྷ་བུའི་ཕུང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗེ་ས་བྱུང་ན་ངེས་པར་སྔ་མ་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལེན་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ཟད་པར་བཏགས་པའང་མིན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་བློ་མི་གསལ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་བློ་ལྟ་བུ་བརྗེ་ས་བྱུང་ན་ཚོང་པ་ཚོང་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཞེ་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་པོད་པའི་བརྗེ་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཚོང་པ་ལ་ཚོང་ཟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཚོང་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༢ ཕྲེང་། ༡༥

ན་རང་ཉིད་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་གི་གཏར་ཤོར་དོགས་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ཚོང་ཟོང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གཞན་གྱི་ཚོང་ཟོང་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་དོད་དུ་མ་སོང་དོགས་བྱེད་པ་འདི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཡ་གྱལ་གང་ལའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བར་ཞེན་པ་ཡོད་ལ། དེས་ཞེན་པའི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲུབ་ལ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་དང་རང་གཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་སླ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་གྲུབ་བདེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་འགྲུབ་ལ། རྩ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་འགྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རིགས་པ་རེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། གང་ཟག་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་སྙམ་དུ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གཏན་ཟད་པ་ཡོད་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པ་དེ་ལ་རང་གི་རིགས་ལ་གནོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཉེ་བའི་གཞིར་གནོད་བྱ་གྲང་རེག་གི་རིགས་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན། བདག་མེད་པ་སོགས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་འདི་ཡང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་རང་གི་གནོད་བྱ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དང་ཚོགས་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་རྩོད་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། བློ་དེ་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །ཚུལ་འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་ན་ཡང་ཡིད་ཕོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ལ། ཐར་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐར་པ་ཐོབ་ཟིན་སྲིད་པར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་མེད་ཅིང་གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། ཐར་མ་ཐར་པ་ཕྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གཞན་སྡེ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་རྩོད་ལ། ཡང་ན། ཐར་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་དགྱེད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་མེད་དེ་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གང་ཟག་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཐར་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས

འདོད་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ན་ཐར་ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་སྲིད་བདག་ལ་ཆགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཅོམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སེམས་རྒྱུད་ཐར་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གནས་པ་མེད་དེ། དེ་སྲིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་པོའི་བདག་མེད་ན་ཡང་ཐར་ལམ་ལ་ངེས་པར་བརྩོན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡོད་[1]ན་ཡང་བདག་ཏུ་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་ཙུང་ཟད་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག་མ་མ་རྫོགས་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ལྷག་མ་ཙུང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་ལྡོག་པར་འདོད་པ་མེད་པར་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཀྱང་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ལས་དེ་ལས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་སྲེད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྒྱལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་སྲེད་པ་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཕ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པས་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༩ ན ༣། གཅོད། ཤོག ༡༧༤ ན ༣ དེ་མེད་ན་ཡང་

ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་བརྩེ་བ་ཡོད་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་བརྩེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ལས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞི་ཆོས་སྔ་མ་ལ་རྟགས་ནི། ཁྱོད་སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་འགལ་ཟླ་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་འདུ་བྱེད་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ཆོས་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གཙང་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་དེར་འཛིན་ཅིང་ད་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གནས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་སྐྱེ། བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རིག་པ་ཙམ་ལས་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཞེ་སྡང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྩེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་ན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་དེ་ཙང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏི་མུག་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྩེ་བ་ཉེས་མེད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྡུག་བདེན་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་

ཟད་ནས་སྲིད་པ་གཞན་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་མ་ཟད་ན་ཡང་གང་དེ་སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་གནས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་པ་འདས་ཀྱི་བསྐལ་ལྟར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཟད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྙིང་རྗེས་སྲིད་པར་གནས་ན་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་ཅུང་ཟད་གནས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་གནས་པའི་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། སྙིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་གོམས་པ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་རྩོད་དོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཟད་པར་སྤངས་སོ་ཞེ་ན་འང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་ནས་སྨྱུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་འཇིག་ལྟ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྡུག་པའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་

གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡུལ་འདོད་པ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ཅིང་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་དབང་བའི་ངོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ངོ་སྐམ་པའི་བློ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཞེས་པ་སོགས་ངོ་སྐམ་པའི་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བཀྲུས་པས་ཕམ་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་དགོར་བཀྲུས་པ་སྤྲོམ་པོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཕམ་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་དོགས་གཅོད་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་མཛད་པ་ཡང་། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་གོང་དུ་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དོགས་གཅོད་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

དེས་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི། ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་མ་བཏགས་པའི་རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ང་རང་དབང་བ་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ངོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་ལྷ་སྦྱིན་ནོ་མཆོད་སྦྱིན་ནོ་སྙམ་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། ཕུང་པོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན། ང་སྦྱིན་པ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ངོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་ན་ངར་འཛིན་ཙམ་ཡང་དེར་འགྱུར་ལ། ང་ཙམ་ཁས་བླངས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་སྙམ་པ་ནི།

བདག་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་ཐུགས་ལེགས་པར་གཞོལ་བ་ཞིག་གོ །གང་ཟག་ཕ་རོལ་ལ་དམིགས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཡང་འཇིག་ལྟ་མིན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འགའ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་བདེ་བ་འདོད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལ་སྲེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་ན། སྔར་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་ནས་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཐར་པ་དེ་གྲུ་ནོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བདག་མེད་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རྟག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། སྲིད་པར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་འཆིང་བྱེད་དང་བཅིངས་པ་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་ཐར་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ལ་ཐར་བྱེད་དང་ཐར་པ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གནས་མ་བུ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་འགའི་འང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པའང་ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞི་གང་ཞིག །འཇིག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་འཇིག་པ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྟག་པར་འཐད་པ་བསྟན་ནས་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་བཀག་གོ །གནས་མ་བུ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་འགལ་ལ་ཕུང་སུམ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་ཚའི་ལྟ་བ་འདི་སྤོངས་ལ་གང་ཟག་དེ་

ནི་རྟག་པར་སློས་ཏེ་སླ་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཡན་ཆད་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བཅད་པར་འགོག་པའི་རྣམ་པའི་འཕྲོས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱར་རོ།།

བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྩ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲོལ་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་ཁྱོད་གོམས་པ་ལས་ཉེས་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤངས་པ་སླར་ལྡོག་པའི་རྩོད་སྤང་། དྲི་མ་ལྡོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྩོད་སྤང་། ཉུང་ཟད་ལྡོག་ཀྱང་གཏན་ལྡོག་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལྡོག་མི་སྲིད་པ། དེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཉེས་པ་ཡེ་མེད་དུ་གནས་གྱུར་ཀྱང་ལམ་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་སླར་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས་ངེས་འབྱུང་དང་། ངེས་འབྱིན་དུ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པའོ། །གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་སླར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡེ་མེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་འདི་ཡི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་གཟུགས་

འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འབྲིའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་གློ་བུར་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་སྟར་ནས་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་མཐོང་ན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སེམས་དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་འདི་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཁྲུལ་གྱི་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བས་ཆུའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྡོག་པ་ལ་ནི་རྐྱེན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོམས་ན་ལྡོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་གྱི་བློ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མྱུན་པས་ཇི་ལྟར་བསྒྲིབས་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་། སེམས་དེ་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མས་མ་བསྒྲིབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་མྱུན་པ་བབས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དོན་ཏེ། ཞུགས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་མེད་ཅིང་བདག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་སོགས་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། གློ་བུར་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཕྱིས་ཉེས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། སྔར་ཕྱུང་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་དབྱོད་པའི་དུས་ན་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དང་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ས་རློན་པ་ལ་མེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ལོག་པའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་འབད་ཀྱང་ལོག་མི་ནུས་ཏེ། འགལ་རྐྱེན་འཁོར་བའི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་མེད་ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་སྔར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་ལྟ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པར་སྒྲུབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་འགྱུར་ལ། ཆགས་སྡང་ཡང་ཕན་ཚུན་དུ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཕན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་སོགས་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱམས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་རྩ་བ་ནས་ཆར་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྨོངས་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཀུན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པའི་[1]སེམས་བྱུང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། རིག་པའི་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་དང་བདག་གིར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༩ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༡༤༣ ན ༥ མ་རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་

བལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རིག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་བློ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ[1]ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་ངོ[2]ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ན་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། བདག་ཏུ་མ་གཟུང་བར་དེའི་དངོས་འགལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་བཅུ་པའི་མདོ་འདིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ། དེ་ངོར་ནས་བདག་འཛིན་སྟོན་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་དེས་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་རིག་པ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལུང་ལས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པར་ཁས་བླངས་ན་དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདིར་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། པ་ལ་ཤ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པར་བཤད་པར་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཁྱབ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༤ ཤོག ༡༠༤༡ ཐྲེང་། ༡༠ ནང་དུ་དྲངས།

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༨ ཤོག ༢༡༤ ཐྲེང་། ༡༨

ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་ལ་མ་རིག་པ་དེ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། བྱམས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་ན། འོ་ན་འགལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྐང་པ་སྔ་མ་འདིའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི་འགལ་སྤྱོང་འབའ་ཞིག་སྟོན་ན། ཚིག་གི་འབྲེན་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་རིག་པ་དེའི་རང་བཞིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀུན་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པ་མིན་ཏེ། སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་ཟད་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་ཡེ་ནས་ལྡོག་པ་དག་ཀྱང་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་རེ་ཤིག་ཟད་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྲ་བ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ནི། གསེར་གྱི་སྲ་བ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གནས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འབྲལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནོད་བྱེད་ལོག་ན་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མེ་ལོག་ཀྱང་ཐལ་བ་ཤིང་དུ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྒོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་གང་ཞིག

དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ང་ཞེས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྲེད་ཞེན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཞེས་བདག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འགལ་འདུ་དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆིས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་དང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པར་འདོད་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་མ་ལོག་པར་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དུས་ནམ་ཡང་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགགས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་ན། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་ལས་བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་དང་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ལས་རང་ཕྱོགས་ལ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བའི་ཆགས་སྡང་འདི་དག་དང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདག་ཁས་བླངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། དབང་ཕྱུག་གི་བཀའ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཇིག་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་དེ་མ་དོར་བར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། ངེས་པར་བདག་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཞིང་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དེ་འཁོར་བའི་རྣམ་འཆེ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ལ། དྲིས་ལན་གྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བས་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་བཅས་སུ་བསམ་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་ཆགས་དེ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་དེ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དེ་སྐྱོན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་པ་དང་སྡང་བ་སོགས་སྤོང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་ཡུལ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དག་གིས་སྤོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱོན་ཅན་དུ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་སྤོང་བར་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆགས་པ་ཁྱོད་རང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་ཡང་། ཆང་གི་རོ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བདག་ཆགས་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་བདག་ལྟ་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སྐྱོན་ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གྲོལ་བའི་བདག་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེས་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངའི་བློ་ཞེས་བདག་གི་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བདག་ཏུ་གཟུང་བས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། ཡང་ན། རྟགས་ལ་བདག་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཞེན་ཆགས་དང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཞེན་ཆགས་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ། བཅིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་མེད་པའི་ཁྱོད་ཡན་གར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དང་དེ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། དོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད། གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དུག་སྦྲུལ་གྱིས་སོས་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་དང་བདག་ལ་ཆགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་བསྒོམས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་མ་བཀག་ན། དེ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དུག་སྦྲུལ་གྱི་སོས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདག་གི་བར་ཞེན་མེད་ལས་ལྡོག་པ་ཞེན་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་བློ་བཅོམ་པས་ཁྱོད་ལ་ཞེན་པ་འདི་འདོར

དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཉེར་མཁོ་མདོར་[1]བ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བ་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་གཟུང་བ་དེར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་ལས་བོག་པའི་སྐྲ་སེན་སོགས་བདག་གི་ཉེར་མཁོར་མ་གཟུང་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉེར་མཁོར་གཟུང་བའི་ལུས་གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེན་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་ནུས་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ལས་དབང་སོགས་ལ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །འབྲེལ་བ་དེ་སྔར་སྡུག་བསྔལ་མ་སྨྲོས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་སོགས་བདག་ལ་འདུ་འབྲེལ་དང་། ལུས་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལྡན་འབྲེལ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པ་ལ་འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་བདག་ལ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ལ་བདག་གི་བའི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ལས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་ཞེན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཟས་གོས་སོགས་ཀུན་ལ་བདག་ལ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ལས་བློ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཕན་པ་མཐོང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༣ བ ༡། གཅོད། ཤོག ༡༤༧ ན ༡ མ་དོར་བ་

པའི་ཕྱིར། དུག་གིས་བཟུང་བའི་སོར་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་བའི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། རེས་འགའ་བདེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཞིན་དུ་ཕལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཞེན་པ་འདོར་རོ་ཞེ་ན། ཕལ་ཆེར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་དང་འགལ་བ་ཕལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་མ་རྙེད་ན་ཕལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཟས་སོགས་རྙེད་ན་དེ་ལ་སྲེད་པས་བདེ་བ་ཙུང་ཟད་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ། མ་རྙེད་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་མ་རྙེད་ན་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་བཞིན་གྱི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་ཅིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་དག་བུད་མེད་དག་མ་རྙེད་པར་དུད་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྟག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་མི་སྲིད། སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པས་བདག་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་ནི་འཇིག་པར་འདོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བདག་སྔས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་སོགས་མྱོང་བ་དང་། བློ་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་དང་། བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་སྔས་ཞེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དེ་འདྲ་མིན་པར་བཅིང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་གིར་ཞེན་པའི་གནས་སྐབས་དེ་

ཉིད་དུ་གནས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་བདག་ལ་ཆགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གིར་ཞེན་པའི་ས་བོན་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟོན་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལྟ་དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བའི་གེགས་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐྱོན་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་གི་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་བདག་ལའང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། ད་ནི་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་དོར་ནས་སུས་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲོལ་བའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐར་འདོད་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་གི་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་བདག་ཀྱང་འདོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དགོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་སྒོམ་པའི་སྔར་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་ཚེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཐོང་ན་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་གཏན་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡི་ རླྡོ་ལོག་ཀྱང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ལྡན་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཡང་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་གཏན་ཟད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱར་མཐའ་གཅིག་ཏུ

ཞེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་རང་འབྲས་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལྟར་རོ། །དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་སྐྱོན་མེད་དེའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཆོད་པ་ལྟར་རོ། །ད་ནི་བྱེ་བྲག་པ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདག་གི་བ་གསུམ་ག་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པའང་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་གི་བ་དེ་སྐྱོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་གནས་དེར་བདག་དེའི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྐྱོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆང་ལ་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཁྲིད་འཛིག་ཅིང་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྲིད་ཆང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོགས་ལའང་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་གྱི་མིག་སོགས་དག་ལ་རང་གི་མིག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྔར་རང་གིས་བདག་གི་བར་གཟུང་བའི་འདས་པའི་སྐྲ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ད་ལྟ་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་སོགས་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་བློའི་རྒྱུའང

ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་མིན་པའི་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བས་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་དེར་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བསྒོམས་པས་ཞེན་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཅན་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་འཛིན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེས་བུ་གཉིས་བློ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བས་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐར་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཡིས་རང་གི་དབང་པོ་དང་། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་པོར་ཞེན་ནས། ད་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས། རང་གི་བདེ་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་བློས་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཆགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས

ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྲོལ་བའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ནི། ཕྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ལ་ཟེར་མོད་ཀྱི། སྐྱེས་བུ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ནུས་སོ། །ཞིན་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་བེམ་པོ་དང་། སྐྱེས་བུ་རིག་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་འདྲེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱོད་བདག་འཛིན་གྱི་རང་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པའི་ཚེ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ད་ལྟར་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་འབྱུང་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་བའི་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ནས་ཆོལ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྡང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེས་ན་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་བཅོམ་པས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་སྡང་དེ་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྲིད་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱི་དེ་ལོག་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་སླར་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཡས་གཡོན་ནས་ཙནྡན་གྱི་ལྡེ་གུས་བྱུགས་པ་དང་སྟེའུས་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་སྙོམས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཆགས་སྡང་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་

ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་མཐའ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟར་བདག་རྟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པའི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཡང་ངེས་པར་སྒོམ་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དེ་ལྟར་གནས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག །གཟུགས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། མི་རྟག་པ་ཡིན། བཙུན་པ་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ནམ་བདེ་བ་ཡིན། བཙུན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལགས་ཏེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ལགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ནི་ངའི་འོ། །འདི་ནི་ང་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་གོ་ཞེས་པ་ལྟར་རུང་ངམ། བཙུན་པ་མ་ལགས་སོ།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ།།

གོ་རིམས་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་རང་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བརྟན་རུང་བའི་ཆ་ཡིན་པ་ལྡོག་པར་བྱེད་ལ། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་པས་ཡིད་འབྱུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །སྔར་བདག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་བྱར་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྟག་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལས། བདེ་བ་དེ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་དེ་ནམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༣ ཤོག ༢༣༥ ཐྲེང་། ༡༣

བསྡུལ་གྱི་བློ་འདྲེན་པར་བྱེད་ལ། ཡང་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ། རང་དུས་ནས་ཁྲིམ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འབྱུང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་སོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་རང་དབང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔར་དོར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་བླངས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཚེ་བདག་གི་བ་དེ་ཡི་ཟ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བཟའ་བྱ་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅན་དང་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གྲོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཅེས་བརྩེ་བས་བོས་ནས། ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དབྱུང་བར་བྱིས་ཤིག་སྟེ་དབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །གནོད་བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཚོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སླ་བ་ཡང་རྟོག་ལྡན་ཡོངས་སུ་མགུ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། དབང་བསྐུར་གྱི་ཚོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྣམས་ནི་གཞན་

ཡང་མཚོན་པའོ། །ཧ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ལུང་དེ་ལས་བཤད་པའི་སྡུགས་ས་བོན་ལ་བཏབ་པས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པའི་ཚེ་ག་མཐོང་བས། དབང་ཕྱུག་གི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་མ་ཐག་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་དུ་མི་སྐྱེད་པར་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་ལ་ཏིལ་མར་བསྐུས་པ་དང་མེས་བསྲེགས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྦྲིན་སྲེག་གི་མེས་སེམས་ཀྱི་སྡིག་པ་བཅོམ་པར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྦྲིན་སྲེག་གི་མེས་ལུས་གདུངས་པས་སྡར་སྲང་ཁར་ལྟི་བ་དག་ཕྱིས་ཡང་བར་སོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྲིན་སྲེག་གིས་སྐྱེས་བུ་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ལྟི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་འགའ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་སྡིག་པ་སྲང་ཁར་ལྟི་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བཀའ་ལུང་ཙམ་གྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ། བཀག་པ་ལ་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ཆོས་ཅན། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅད་པ་དེ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དག་གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལོག་སྲེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་རྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་གི་ཆོ་ག་ཙམ་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་མིན་ཏེ། དབང་དེ་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི། བྱེད་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་

པའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མ་མཐོང་བའི་ལས་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་བཞིག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀུང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཁྱེད་འདོད་པའི་སེམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དབང་སོགས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལོག་སྲེད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བློ་སེམས་པ་དེ་ཡིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མཐོང་གི །ཚོ་ག་སོགས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཅིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་བསྒྱུར་གྱིས་ཡིད་བློའི་ནུས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་སྲེད་དེ་དག་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྒྱུར་སོགས་བྱས་མ་ཐག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པའི་དབང་གིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡུལ་རང་དགར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དེ་འགོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་ནུས་པ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཡེང་བ་བརྒྱལ་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པ་ཐབས་ཀྱིས་སླར་ཡང་སོས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤི་བ་དེའི་ཚེ་བློ་མེད་པའི་ཚེ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པ་འཆི་ཁ་མའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བློ་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་བཅོམ་པས་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པ་གསོན་པ་ཉིད་ནའང་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ནུས་པ་དབང་བསྒྱུར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་[1]རང་གི་རིགས་འདྲའི་ས་བོན་ཅན་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོས་ཅན། དབང་བསྒྱུར་བ་ཙམ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེ།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༠ བ ༦ དེས་ནས་རང་གི་

ཚྫོད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་རང་གི་ཕྱོགས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་འཕེལ་ན་ཚྫོད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚྫོད་བདག་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འཐད་ཀྱི་བདག་རྟག་པ་སྨྲ་བ་ལ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་གྱི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནུས་པ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའང་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་བདག་རྟག་པ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྟག་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཡང་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ནུས་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་ན་གཞན་གྱི་སྤྱོད་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་དྲན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལ། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་གཞན་གྱིས་དྲན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའི་ཡང་སྔར་སྤྱོད་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་བ་ལས་དྲན་པ་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྡུག་བསྔལ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་དང་བདེ་བ་དང་། ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་པ་མིན་པ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲེད་ཅིང་སྲེད་པའི་དབང་གིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་

འགལ་བའི་དོན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་པར་སྒོམ་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིས་སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ལུས་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལས་དང་ལུས་དག་གནས་ན་ཡང་སླར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གཅིག་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མེད་པར་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལས་ལུས་འཛད་པའི་ཐབས་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་དང་ལུས་ཟད་པས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ལུས་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་དང་ལུས་དག་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ལུས་རྐྱང་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་དེ་དག་ཟད་པར་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་སླར་ཡང་ལས་དང་དེ་ལས་ལུས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བསྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འདྲིས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་སྲིད་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལས་སྲིད་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་ལོགས་སུ་ཟད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དུབ་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་སྤོང་མི་ནུས། ལོགས་སུ་སྤངས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་སྤངས་པས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤོང་ནུས་ལ། ལས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་ལས་རྣམས་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་ཏེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྲ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག

གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་པར་ཐལ། ལས་གཅིག་སྤྱངས་པས་ཀུན་སྤྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་མེད། ལས་མཐའ་ཡས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལས་ལས་བཟང་པོ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལས་ལས་ངན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་ལས་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་དུ་སོང་བར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དཔོག་ནུས་ཀྱི། ལུས་འདིའི་སྤྱོད་གྱི་ལས་ཡུལ་གང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་རོ། །དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ལས་རིགས་མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་དེས་གདུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཅུང་ཟད་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱས་པ་ཡིས་ནུས་པ་འདྲེས་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་གདུང་བ་གཅིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དེས་ལུས་གདུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྨྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པར་འདོད་དམ། གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལས་འབྲས་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྩོམ་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྲ་ཉག་མ་གཅིག་བཏོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ཤས་འགས་ལས་འབྲས་མ་ལུས་པ་སྤྱོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྐྲས་གདུང་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀུན་སྤྱོང་ནུས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དཀའ་ཐུབ་འདིས་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་། ནུས་པ་རགས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཀའ་ཐུབ་དེ་ནི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་གླང་གིས་ཞིང་རྨོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བཞིན།

འོ་ན་ཁྱེད་རང་ཡང་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་དང་གཟུངས་སྔགས་བཟླས་པ་ལས་སྡིག་པ་འདག་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། ཡང་སྲིད་པ་བཅོམ་ན་ལས་མཐའ་དག་ཀྱང་བཅོམ་པར་འགྱུར་

བས་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་སྐྱོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་གནོད་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཞར་བ་དང་སྨྱུར་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཟིན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་སྔགས་བཟླས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་གཞུང་སྔ་མས་སྲིད་པ་ཟད་པར་སྤངས་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པར་བསྟན་ནས། ཕྱང་པ་ཐ་མས་སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་སྔོན་བྱས་པའི་ལས་མཐའ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་སྔ་མས་སྔོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་སྔོང་ནུས་པ་དང་། ཕྱི་མས་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་སྔོང་མི་ནུས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དུ་མས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་པས་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱིན་པ་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མྱོང་ངེས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་དང་མ་ཕྲད་ན་མྱོང་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་ཡོད་ན་ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བས་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར་སྨྲ་བྱེད་ཞེ་ན། སྲིད་པ་མེད་པའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། བཟློག་པ་སྲིད་པ་མེད་པ་ལས་ལས་གསོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་སྨྲར་ཡང་དོན་གཉེར་གྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དག་གིས་གྲོལ་ལམ་དུ་བཏགས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཞི་ངོས་གཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྒོམ

པ་དང་། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྒྱུར་གྱི་ཚོ་ག་དང་ལས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བསྡུས་ན། དེ་དག་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གཟུང་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པ་དེར་ནི་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་སྔ་ཕྱི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པར་གྲུབ་སྟེ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ། །ལུགས་ལྡོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱོབ་པ་ལས་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་དཔག་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དྲི་མ་མཐའ་དག་ཟད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དགོད་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་སྐྱོབ་པའི་རྟགས་ལས་མཁྱེན་པ་རྣམ་དག་དཔོག་པ་ཡིན་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ་པ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་མི་སློབ་པ་ལས་རྟོགས་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་སྟོན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་མིན་ན་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ།།

བཞི་པ་ནི། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པའི་ཆེད་དུ་

སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོམས་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འགྲུབ་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་རང་དོན་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར་ཆོས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ནི་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་དུས་སུ་མི་འདོམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀུན་ལས་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་གི །མི་ཕན་པ་མི་གསུང་སྟེ། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སོ། །འདིས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འོས་ཤིང་སྐྱབས་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བར་མཛད་དེ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་བ་ལས་ཏེ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྐྱབས་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བརྩེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་པ་དེ་གཞན་ལ་གསུང་བར་ཡང་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་ན།

སྡུ་མའི་ལྡེ་མིག་གིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དང་པོར་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉན་བཤད་མ་བྱས་པར་དོན་དེ་དག་རྟོགས་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས། ཐར་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པའི་ཚུལ་ལུགས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་སྨྲ་ཅོར་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུས་ནི། སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དང་པོས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པས་རྟོག་བྲལ་ལོ། །རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་བསྟན་ཏེ།[1] དེ་ཚད་མར་སྟོན་མི་བཞེད་ན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་རིགས་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །[2]ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་རྗེས་དཔག་འདི་ཡི་རྟེན་སྦྱོར་བའང་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།[3]།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་ཏོ། །སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསལ་བར་བཤད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཏན་ཚིགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་གསུང་རབ་ལས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལན་དུ་མར་མ་གསུངས་པར་ལན་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་མི་སྲིད་པས། གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པར་ཤེས་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༥ བ ༩ བསྟན་ཏོ།།

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༨ ཤོག ༡༥༡ བྱང་། ༡༡

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༠ ཤོག ༩༤༨ བྱང་། ༡

སྒྲུབ་པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། དེས་དྲངས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། སྒྲུབ་ནུས་པ་གཉིས་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་བཅའ་འཛུག་ཅིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས། འཁོར་བ་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྡུས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཅལ་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདོར་ལེན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱའོ།།

གཞུང་འདིའི་མགོ་ཞབས་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོ་མ་འཕངས་པའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་ཙམ་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་གཞི་བཙུགས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ནས་བྲལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པ་ནས། སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་དོན་གཉེར་ཞུགས་པའི་བློ་ཀུན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད། །དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་ལྡན་པ། །སྐྱེས་བུ་གང་དེ་རྟོག་ལྡན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཚད་མ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་ལ། ཚད་མའི་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དེར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྟོན་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་མཐར་ཐུག་ནས་མཚན་གཞི་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡང་གྲངས་ངེས་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་ངེས་པར་ཅིག་ཤོས་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། མི་གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་། གསལ་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་གཉིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟགས་དུ་མ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་ཞེས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་ཕུང་སུམ་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རང་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་

པོ་ལ། གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་སུམ་དགག་པ། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་སུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཆོས་སྤྱ་མ་ལ་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་དགོས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བའི་ཡུལ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བརྡ་དང་རྩོལ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཙམ་ལ་བལྟོས་པ་མིན་པར་རང་ཉིད་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་མེད་པའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་བློའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཚན་མིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་མིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པས་གྲངས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཚད་མའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཚད་མ་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། ཚད་མ་ཙམ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་མི་རུང་བ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་བྱེར་ཏེ། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ནི་མི་བྱེར་རོ།[1] །འོ་ན་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་མདུན་གྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༡ ན ༤། གཅང་། ཤོག ༢༠༠ ན ༣ མི་བྱེར་ཏོ།། ཞོལ་གཅང་རོའི་དོད་ལ་ཏོ་འབྱུང་།

ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཐལ། ཚད་མ་གང་ཞིག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་ཞིག །འཕགས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ངག་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཐལ་ངག་དེས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་གོ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཕ་རོལ་པོས་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སམ། མ་ཐོས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་བེམ་པོར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དང་རྟགས་སྤྱི་མ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཚད་མ་མིན་པ་ཉམས་ཏེ། བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ། །སྒྲ་དེ་གྲག་པར་ངས་མ་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ཞེས་དམ་འཆའ་རིགས་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་པོས་ངག་སྨྲས་པའི་སྒྲ་གྲག་པའི་རྣམ་པར་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་ཞེས་དྲིས་མ་ཐག །མ་ཐོས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་པོས་སྒྲ་གང་ཡང་མ་ཐོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ལན་དེ་གང་ལས་བྱུང་སོམས་ཤིག །དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ། ཚད་མ་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། གྲངས་ངེས་འཛིག་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལྟག་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་གང་ཁས་བླངས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་དེ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ནི། ཚད་མའི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་དུ་བཟུང་ན་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྟག་པ་མཐའ་གཟུང་མ་གཏོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕ་རོལ་པོས་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་སྐྱོབ་མི་ནུས་པས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་དག་ནི་དགག་པར་སླ་བས་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །རྣམ་གཞག་འདི་དག་འབྲུལ་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པ་ལ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་གནོད་པ་བརྗོད་ཟིན་ནོ།།

དེས་ན་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱུང་སུམ་སེལ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱུང་སུམ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་སེལ་བ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པ་སེལ་ཏེ། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་བསལ་ཞིང་། དེ་ཡིན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པ་ཚད་མས་བསལ་ཡང་། ད་དུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བློས་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ནུས་ན་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་སུམ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། དཔེར་ན་སྒྲར་ངེས་ནས་རྟག་པ་དང་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་ཁེགས་ཀྱང་། མི་རྟག་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ནུས་ན། རྟག་མི་རྟག་ལ་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱུང་སུམ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱུང་སུམ་སེལ་ལོ། །ཚད་མར་ངེས་ནས། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད[1]པ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱུང་སུམ་སེལ་བའི་ཚུལ་དུ་འོས་མེད་ཀྱིས་རིགས་པར་བྱས་ནས། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་ཁས་བླངས་ན་གྲངས་ངེས་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློར་ངེས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ཚད་མ་མིན་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ཡིན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པས་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱུང་སུམ་སེལ་ལོ། །འདིར། སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར།[2]།ཞེས་པ་ནི། སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་ཙམ་ལས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བློ་ལ་འཆར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༩ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༢༠༧ ན ༣ ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༦ ཐེང་། ༩

ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལྡོག་གཉིས་པོ་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་ལྡོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞུང་འདི་བཀོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་གང་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་བདེན་གཉིས་མི་མཐུན་པ་རྩོད་པའི་གཞི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལ་རྩོད་ལ། དེ་ལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འདི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་མིང་སྟོན་བྱས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཞེད་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རང་ལུགས་ལ་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ

མེད་པར་བཞེད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི། ལུགས་དང་པོའི་གཞུང་ལེགས་པར་བཅུགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་འགོག་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ལུགས་གསུམ་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་འདི་སྨོས་སོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ནི། དངོས་སུ་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཀྲི་བའི་ཆེད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྡེ་བདུན་འདིར་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་སྤྱིར་ན་ཡང་རྣང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཞར་ལ་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་[1]ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་དུ་གསལ་ཏེ། གཞུང་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་ལ་རྩོད་པ་ཤས་[2]དག་ཏུ་སྣང་གི །དོན་ལྡོག་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་སྟེ། འདིར་མདོ་སྡེ་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལྟར་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་།[3]།ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པར་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། དབུ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞི་གང་ལས་གྱིས་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་གོ་བའི་བབ་ཅོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་ནས།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༣ ཤོག ༨༩ བྱང་། ༢
2 ཞོལ། ཤོག ༢༡༡ ན ༢ ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་གི་
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༢ ཤོག ༥༢༨ བྱང་། ༡༠

སྒྲུབ་བྱེད་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་ཟུར་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་མི་གསལ་ཡང་། དོན་དེ་ལྟར་སྦྱོར་ན། མདོ་སྡེ་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དག་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར།[1] འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དོན་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་མི་འཐད་པ་སྤང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། སྐབས་ཤད་སོགས་སྤྱི་མཚན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། ས་བོན་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་མིང་མི་འདོགས་ཀྱང་དོན་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་པས། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༡ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༢༠༣ ན ༡ ཕྱིར་རོ།།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྔོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ན། ས་བོན་གྱི་ངོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐག་ཁྲ་ལ་སྨྲལ་དུ་རློམ་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ན། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། མི་ནུས་པ་ཀུན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁས་ལེན་ན། སྤྱི་མཚན་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མཚན་གྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་གཞན་ཡང་གོ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་གྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལས་ནི་དོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བུམ་པ་འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་ལས་དོན་གཞན་དང་། བུམ་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་། བུམ་པའི་གྲངས་དོན་གཞན་སོགས་རང་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་བཤད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དོན་གཞན་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བརྗ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ན། སྒྲ་ཤད་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་མིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེའི་དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱི་མཚན་མིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སྤྱི་མཚན་མིན་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མེད་པར་དགག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཛིན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་ཐལ་ཏེ། ཤེས་བྱར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྲ་ཤད་བདེན་རྫུན་དཔྱད་ནས་བདེན་པར་མེད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྲ་ཤད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐྲ་ཤད་ལ་རྟོག་པའི་བློ་དེ་དག་གི་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་སྐྲ་ཤད་དོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྲ་ཤད་ཉིད་ཤེས་བྱ་མིན་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྐྲ་ཤད་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྲ་སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་བློ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྲར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྲ་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ལ་བུམ་སྤྱི་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་ནི་རྟོག་པའི་རྫས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ། རང་མཚན་དངོས་པོར་བསྟན་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསལ་བ་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེར་མ་གྲུབ་པ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེར་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐལ་བ་དེས་འཕངས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་དབང་བློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཤེས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པས་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བུམ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མིང་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ལས་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག །དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་མིང་སོགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། དེ་གསུམ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་སོགས་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་འོག་ནས་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པ། འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པ་དགག་པ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས། དོན་བུམ་པ་ལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེས་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་བློ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིང་གིས་དོན་གྱི་མཚན་མ་བརྗོད། དོན་གྱི་མཚན་མ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་འཁྲུལ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུས་ཀུན་ཏུ་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་རེས་འགའ་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་འཁྲུལ། འཁྲུལ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འཁྲུལ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལ། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། མིང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་མིང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིང་རང་མཚན་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་ཀུན་གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཟུང་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་སྟོ་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་སྣང་བའི་སྟོ་སོགས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ཐོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་ནི་

མིང་སོགས་ཀྱང་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་བློ་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འདོད། གལ་ཏེ་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལས་གཞན་པ་མིང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཆད་ཉན་བྱེད་པ་པོའི་བློ་དང་དོན་རང་མཚན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་ཅིག་ཟད་ཅིང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡིས་དངོས་པོ་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལུགས་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་མཚུངས་པ་མིན་པར། གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟོས་མེད་ཡན་གར་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས། སྤྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པས་བལྟོས་མེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱིས་བདག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་ནུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ནུས་མེད་

དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའམ། མེད་ན་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པའི་སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ནུས་པ་འཕེལ་བའམ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐུན་རྐྱེན་དང་། འགལ་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་གང་ཡང་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཆ་བསྐྱོན་མི་ནུས་པར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་བློ་དེ་ལ་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་སྨྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་དོག་གི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་བློས་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་རྐྱེན་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བྱུང་གི་ཤེས་པས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྨྲས་བརྗོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་བྱུང་གི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གཅིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དེ་རིགས་ལྡན་གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་གྱི་བལྟོས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་དུ་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དུ་བ་གྲུབ་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པར་ཐལ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་རག་ལས་པ་མིན་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དུ་བ་གྲུབ་ན་ཕན་གདགས་བྱར་འགལ་

བས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་ཚད་མས་གསལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་བ་འདིའི་རྒྱུ་འདིའོ་ཞེས། དུ་བ་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་མེ་ལ་རག་ལས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་རྫས་སུ་གྲུབ་ན། དོན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ།།

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་དེས་ན། དེ་ནི་རག་ལས་པ་མེད་[1]ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་དོན་གཞན་དང་གསལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་རྫས་ཐ་དད་གང་ཞིག །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། དེ་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱིར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་སུ་བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་སྒྲས་བརྗོད་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་ནས་ཁྱད་པར་རང་མཚན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བའམ་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་སྐྱུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གང་ཡིན་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཤིང་སྒྲ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༨ ཤོག ༣༧༩ ཐྲེང་། ༧༩

པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་སྤྱི་བློའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསླད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལ་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་རང་མཚན་དུ་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་དེ་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བསྟན་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རིགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་ལས་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་བུམ་པ་ལས་རྫས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་དངོས་པོར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྣམ་བུ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བུམ་སྤྱི་དང་སྣམ་བུའི་སྤྱི་སོ་སོར་བརྗོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སོ་སོར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཉེར་ལེན་བུམ་སྣམ་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་ལའང་། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་མཉན་པ་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་སྒྲ་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣམ་བུ་ལ་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་ལ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་སྣམ་སོགས་ལ་མེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ཡི་དངོས་པོར་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་དང་ཉེ་

བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སེངྒེ་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་མིང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིང་གང་ལས་བློ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། བློ་འཁྲུལ་མེད་དུ་མི་འཇུག་པར་འདྲ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་མིང་གི་ཡུལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིས་ཐོག་མར་གང་ལ་གྲགས་པས་མིང་གི་སྒྲ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་འཁྲུལ་ནས་དེའི་མིང་དུ་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་མིང་དེ་ཕལ་པ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཔེ་ནི། སྒྲ་འཇུག་པ་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དགྲ་འདུལ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བུ་མེད་ཅེས་པའི་བཏགས་མིང་གྲངས་ཅན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་པོ་ལའང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཉན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་བཞིག་པ་ད་ལྟར་བའི་བུམ་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བཞིག་པ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་ཅི་འདྲ་སྣང་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ལ་འདས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་སྣང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་གཉིས་པོ་དག་སྣང་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་མི་འཛིན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྔར་རྣམ་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གསལ་བ་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག །འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག །བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག །ཤེས་པ་ལ་ཡན་གར་བར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྫས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆ་ཤས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངོ་བོར་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གསལ་དེ་དངོས་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་དང་རྣམ་འགྱུར་རྫས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གི་མཚུངས་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྤྱི་དེ་དག་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཞེས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། བུམ་གསལ་དུ་མ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ལྟོག་པ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་བརྟགས་ནས་སུན་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། སེལ་བའི་སྤྱི་སྐྱོན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། འབྲས་བུའོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཅན་དང་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བར་ཐལ་ན་དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་གཅིག་པུར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་དངོས་པོ་ཡིན་ཡང་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གསལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ཡི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་སྣང་བ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་བརྡ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པར་བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྡ་དྲན་པ་དག་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནག་སྒྲུར་དེ་དཀར་ཟལ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། རྟ་དང་རིགས་གཅིག་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ། བརྡ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ན་ཡང་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་ཤིང་། བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མིག་སོགས་རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རིགས་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་ལོག་པ་ཡིས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་དེ། ཡོད་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་སྣང་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་འགའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་འདྲའི་དངོས་པོར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས་མེད་པར་གྲུབ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུ་ལྟ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གསལ་བ་ལ་བལྟོས་མེད་ཡན་གར་བར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སུས་ཀྱང་ཡན་གར་བ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་ནའང་སྤྱི་ཡན་གར་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ལ་གསལ་བའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་། དོན་སྤྱི་དང་། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ལས་རྫས་གཞན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། སྤྱི་མཚན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་

དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་པ་ནས། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་[1]ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མདོར་བསྟན་དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པུ་འདི་དོན་བསྡུ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་འདོད་པ་དག་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ཙམ་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མཚན་དེ་འང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་དངོས་མེད་ལ་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཁན་པོས་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོར་མེད་ན་དབྱེ་བ་མི་རུང་བས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་ཡོད་པས། རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་རུང་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་པོའི་ཚོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་མ་འོངས་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་བློ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དངོས་མེད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པས་དངོས་མེད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན། དེའི་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ཉིད་ཉམས་པས་རྟོག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༨ ཐེང་། ༡༩

བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་རང་མཚན་དང་། དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དངོས་པོའི་དོན་སྤྱི་དེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རང་མཚན་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི། རང་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་གཞལ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟོག་ལྡན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་པ་དོན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི། ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གང་དག་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་བྱ་འཇལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཆེས་ཤིན་ཏུ་རིགས[1]ཏེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་མཐུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེས་དཔག་དེས་དགག་གཞི་འཇལ་བར་འདོད་པ་ཡང་རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རྟེན་ནི་བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་ནུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་གཞི་འགར་དེ་མེད་པར་ངེས་ན་ལྡོག་པར་བྱེད་ལ། ཡོད་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་འཇུག་ལྡོག་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་མེད་ཚད་མས་མ་གཞལ་ན། འབྲས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢༡ བ ༤། གཅང་། ཤོག ༢༡༢ ན ༤ ཆེས་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ།

བུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་དངོས་མེད་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། མཚོན་བྱའི་ཐབས་བསླབ་ཉེས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སྐབས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རུང་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་ལ། མི་རུང་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དུ་ཐལ། ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཤིང་། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་རིས་པར་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ནས་སེལ་བའི་ངོར་དང་འཁྲུལ་བའི་ངོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་མ་སྦྱར་བར་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐོངས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ཡོད་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཞེས་པ། རྣམ་པར་བཅད་རྒྱུ་སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་དམ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཞི་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་འདོད་ན། ཚད་མ་ལ་མི་སླུ་བས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་གཞལ་བྱར་གང་སོང་བ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་མི་སླུ་བས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་བཀག་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པའི་ངན་རྟོག་འབའ་ཞིག་གོ །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་པ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་ལ་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དེ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་ན་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་བསྒྲུབས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མས་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ན། དེ་མེད་པས་ཚད་མས་ཁེགས་ཤིང་མ་མཐོང་

བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རོ། །ཡང་མེད་དགག་གི་དགག་སྒྲ་དགག་བྱ་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རམ། སྒྲ་རྟག་པའོ་ཞེས་གང་ཟེར། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་ཕྱོགས་དགོས་སོ། །ལུགས་ཁ་ཅིག །གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཡང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སེམས་རྣལ་དུ་ཞོག་ལ་སློམས་ཤིག།

མདོར་བསྡུས་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་སྤྱི་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཅི་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་རུང་བའམ། མ་ཡིན་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་། །མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དཔྱོད་པ་ཡང་དངོས་པོའི་རྗེས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལུང་འདིའི་དོན་ནི། རྟོག་ལྡན་དཔྱོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་རང་མཚན་དཔྱོད་པའི་ཡུལ་དུ་དོར་ནས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཏགས་པའི་སྤྱི་དེ་དངོས་པོར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། དེ་འདྲའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་རུང་ངམ། མི་རུང་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡང་རང་མཚན་དང་། དེར་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དག་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བསམས་ནས་དཔྱོད་པར་བྱེད་ལ། དོན་དེ་གཏན་མེད་དུ་ངེས་ན་དེའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡང་ཐོག་མར་དཔྱོད་པའི་རྗེན་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སྟོན་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཞེས

བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་རྟེན་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདུས་མ[1]བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་བས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བར་གྱི་སྣང་བ་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞིར་གཟུང་ནས། དེར་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མཚན་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེར་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་ཆོས་ཀུང་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཞེན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ།[2]།ཞེས་རང་མཚན་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བཞག་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞལ་བྱ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་དེ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། རང་མཚན་དེ་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་དགོས་པའི་ཚེ། རང་མཚན་ཁོ་ན་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་དང་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཡི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་པ་པོའི་བསམ་པ་ནི། སྤྱི་མཚན་གཞལ་བྱར་བཤད་པ་ཡང་སྤོ་སེར་དང་མཚུངས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་སྤྱི་མཚན་རྫས་གྲུབ་བཏགས་པ་ལྟར། རྫས་སུ་གྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གྱིས་དེ་ལྟར་མིན་གྱི་འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འཇལ་ཚུལ་གྱི་དབང་ལས་མིན་ན། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།[3]།ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་དོན་ཚད་མར་སོང་ས་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢༣ བ ༢ འདུས་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༣༩༩ ཕྲེང་། ༧

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༨ ཕྲེང་། ༧

པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རང་མཚན་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བ་དང་། ཐ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པར་བྱར་མེད་པས་ཚད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། མངོན་སུམ་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལས།[1]།ཞེས་པ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་ས་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ངེས་པར་སྔོན་དུ་འཇལ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེ་གྲུབ་པ་ན་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱི། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དང་སྤྱི་མཚན་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིར། དེ་ནི། ཞེས་པ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་སྣང་ཡང་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པར་རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་མཚན་དེའི་རྫས་མིན་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་དེ་རྟོགས་ན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསམ་པའི་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གསར་དུ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་མཚན་མིན་པ་ལ་རང་མཚན་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མངོན་སུམ་དང་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན། ཞེས་པ་དེར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༡ ཐེང་། ༡༧

ར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ། དེ་ནི་རང་གཞན།[1] ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་དག་གི་དོན་ནི་རང་མཚན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ན་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགལ་ལ། སྣང་ན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བས་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འཁྲུལ་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའོ། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་མི་སྣང་ན་དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མི་རུང་བ་བདེན་ལ། དེ་སྣང་ན་མ་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྣང་ཡང་གཞན་དང་འདྲེས་ནས་སྣང་གི །མ་འདྲེས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་སྣང་ལ། ཐུན་མོང་བའི་ངོ་བོ་ཡང་སྣང་ཡང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྣང་ངོ་། །འདྲེས་མ་འདྲེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱར་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་ཏུ་མི་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ནོར་བུའི་འོད་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་ཞེན་པའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུག་པའི་ཤེས་པ་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། ནོར་བུ་ར་བའི་ཕུགས་ན་གནས་ཤིང་། འོད་སྒོ་གསེབ་ན་འདུག་པ་མཐོང་ནས། དེ་ན་གནས་པའི་འོད་དེ་ཉིད་ནོར་བུའོ་སྙམ་པའི་བློ་དཔེར་བྱས་ནས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་སྟེ་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱད་པ་སྒོ་གསེབ་ན་ཡོད་པར་དཔྱད་ནས། དེར་མ་ཐོབ་པར་ར་བའི་ཕུགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས། ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དཔེར་བཟུང་ནས། རྗེས་དཔག་ཀུན་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་བཤད་པ་དུ་མ་[2]སྣང་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འཐྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དཔེ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། དེར་སྣང་བའི་བློ་ལྟར་སྣང་དག་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་ནའང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་དོན་བྱེད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་གསར་དུ་རྗེས་སུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༡ བྱང་། ༢

2 ཞོལ། ཤོག ༢༢༥ བ ༢ བཤད་པ་དུ་མི་སྣང་ཡང་།

འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་དབང་གིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་མྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བ་གོ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་དུ་བ་དེ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་ལྡན་ལ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་མེ་རྫ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལོ་མ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གསལ་ལ་འབར་བ་དང་། ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་གོ་བྱེད་དུ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མེ་ཙམ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནུས་ཀྱི། ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མི་ནུས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་བློ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན། ལྐོག་གྱུར་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ཕུང་སུམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྟགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་པར་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དབྱེ་བས་ཚད་མའི་དབྱེ་བ་བཞག་དགོས། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་ངེས་པའི་གྲངས་ཚད་མས

བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གནོད་པ་བསྟན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། མི་ལེན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩུབ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ན་རེ། དངོས་པོར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་ངེས་ལ། དེས་ན་ཚད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་ལྡན་དཔྱོད་པའི་རྗེན་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་ཁོ་ནར་བསྒྲུབས་པས་ཁོ་བོ་ལ་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་མཚན་གཅིག་པུར་ཁོ་བོའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རང་མཚན་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་འདོད་ན། ཁས་བླངས་དང་། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་ན་གཞལ་བྱ་ནི་མིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའང་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེས་སྤྱི་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་འགལ་ལོ། །དམ་གྱི་སྒྲས་ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དངོས་མེད་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ཁས་མི་ལེན་པས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་གཞི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་ལྷ་མི་སོགས་མེད་པའི་མེད་དགག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དམ། མེད་དགག་ཡན་གར་བ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དགག་གཞི་དེ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་མི་རུང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་དུ་རུང་ན་ཡང་ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་ལྷ་མི་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མེད་དགག་ལ་དངོས་སུ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་མེད་དགག་དབང་མངོན་གྱི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་སྟོན་གྱི། ཤུགས་ཡུལ་ཡང་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ།[1] ཞེས་དགག་གཞི་སྣང་མི་རུང་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གྲུབ་ན། དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་བར་ཆོད་པ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཁྱོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །གཞུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དངོས་རྟོགས་སུ་སོང་ནས་དེ་འཇལ་བར་མི་སྲིད། དགག་བྱ་ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་ལས་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་དེ་ཅི། ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཚད་མ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་ཙམ་དེ་ཉིད་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ངེས་བྱེད་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཚེ་སྔ་ཕྱི་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྡོག་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ་བར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པ་ལྟར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལོག་ཙམ་ཡིན་ན། ཚེ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་དུ་འགལ། དེ་ཡིན་ན་ཡང་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་ཚིག་འགལ་བར་མཛད་དོ། །འམ་གྱི་སྒྲས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ལྡོག་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱང་ཕན་གྱིས་གཞན་རང་གི་སློབ་མའི་སེམས་ངག་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་དགག་པ་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་བུ་ལས་སྤོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༦༡༢ ཕྲེང་། ༡༩

བསངས་དཔོག་པ་ལྷ་བྱ་རྟགས་ལ་ལ་དག་ཏུ་ནི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས་ཀུན་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱང་ཕན་ཆོས་ཅན། རྟག་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་བར་མཐོང་བས་ཀུན་འཁྲུལ་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ལོག་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྟགས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གང་ལས་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་འགལ་ལ་དེ་ཡི་རྟོགས་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའམ། དེའི་ཁྱབ་བྱའི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་དུ་བའི་དོན་ནི་སྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། དུ་བ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཀྱི་སྒྲས། ཤིང་མེད་པར་ཤ་པའི་དོན་སྲིད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤིང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གཞན་དུའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཤིང་གིས་སྟོང་པའི་གཞིར་ཤིང་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཤ་པའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ཡོད་ན་ལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ཀྱི་སྒྲས་མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་མེ་དང་ལྡན་པའི་དུ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དུ་བའི་རང་རྒྱུ་མེ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་པར་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་མེ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། རྟགས་ཡང་དག་སུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གා་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་བསླུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་ཕན་རང་ཉིད་རྫོངས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མ་མིན་པས་ཁྱབ་ན། ད་ལྟ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གལ་ཏེ་ལྐོག་གྱུར་དེ་དག་ད་ལྟ་མ་མཐོང་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་མིན་པར་ཐལ།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཕྲ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོའི་བློ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་བློ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོ་དང་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱི་འཛིན་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མོད་ཀྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ།[1]།ཞེས་པ་འདི་དང་། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་འདོད།[2]།ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་རང་གི་ཞུགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་རེ་ཤིག་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཚད་མ། ཕྱུང་སུམ་ཡོད་པར་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་ན། ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ན་དེའི་བློ་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱི་འཛིན་པས་མངོན་སུམ་མིན། རྟགས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཡོད་པས་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་དུ་རྩོད་པ་ནི། སྔར་ཁང་ནང་དུ་ཅན་དན་གྱི་མེ་མཐོང་ནས། ཕྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེའོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༢ བྱང་། ༡༩
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༡ བྱང་། ༡༥

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གང་ཞིག །རྟགས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་རྣམ་པ་[1]གཉིས་ལས་མང་པོ་ཉིད་དམ་གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་བློ་བཞིན། ཚད་མ་གཅིག་པོ་ནར་ངེས་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སེལ་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། རང་སྤྱི་འདྲེས་པའི་བློ་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་དོག་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ། གཞན་དག་གི་མི་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྦྱར་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ངོ་བོ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་འམ་རང་བཞིན་སྣང་མེད་ཉིད།[2]།ཅེས་པའི་བར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ཞར་བྱུང་དུ་གསུངས་པས་དཀྲུས་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས།[3]།ཞེས་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །འཕྲོས་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དང་སྦྱོར་ན། སྤྱིའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྤྱི་དངོས་མེད་

1 གཙང་། ཤོག ༢༧༩ ན ༥ ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༥ ཐེང་། ༢

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༣༣ ཐེང་། ༦

ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྒྲུར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱས་པ་དེས་ཁ་དོག་རང་མཚན་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པའི་ཚོགས་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་དེར་བརྟེན་གྱི་རྗེས་དཔག་གང་ཞིག །སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པ་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ནི། ཁ་དོག་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་རང་མཚན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་གྲུབ་པས་ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པ་སྒྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་དུ་འགྱུར་སྙམ་དུ་རྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཚད་མར་སོང་ས་མིན་ལ། ཚད་མར་སོང་ས་ནི། ཚོགས་དོན་རང་མཚན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་གཞན་སྤྱི་མཚན་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མཚན་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་ན་དེ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན། གཅིག་གཟུང་བས་གཞན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པའོ། །དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེའི་སྤྱི་རྣམ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཅིང་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དགག་པའི་རྗེས་དཔག་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མེའི་དངོས་པོ་གང་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཅི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བའི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཛིན་སེམས་

ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྔེ་འབྲེལ་འཛིན་པ་དང་། རྟོད་གཞི་ལ་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཉིད་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་འཐད་པར་དཀའོ།།

དེས་ན་རྟགས་རྟོད་གཞི་ལ་འཛིན་པ་ཉིད་རྟགས་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ཕལ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ། གཞུང་འདིར་སྔོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་དང་། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་སྟོན་པར་སྣང་བས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་བློ་རྟགས་འཛིན་དུ་མ་བསྟུས་ན། རྗེས་དཔག་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་ལ་ཚད་མ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་འགྲེལ་པ་ཁུངས་མ་གང་ན་ཡང་མི་སྣང་བས་ཕྱོགས་ཆོས་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དང་འབྲེལ་བ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་རྟགས་འཛིན་སེམས་སུ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དེར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིས་སྟོང་ཡང་། ལ་མེ་རང་མཚན་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་དེ་བརྒྱུད་པ་ཡིས་རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་མེའི་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལ་མེ་རང་མཚན་དེའི་དངོས་པོ་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་འཁྲུལ་བར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་ལ་མེ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ལྟར་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་འབྲེལ་བ་དེ་མ་ཐོབ། ཐོབ་པ་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་ཡང་། རེ་ཤིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་བློ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ནས

བཞག་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱུན་འཇོག་མ་ཤེས་པའི་ལོག་རྟོག་འབབ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་སྔོན་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྐྱོན་མེད་[1]དུ་ཁས་བླངས་ན་གནོད་པ་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་གང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྔར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིས་[2]བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་ལྷ་སྦྱིན་དེས་སྒྲ་མཉན་བྱར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་མ་ཐག །སྒྲ་མཉན་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བྱས་པས་དངོས་འགལ་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱིན་དེ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་འགགས། ཐལ་བ་ཕྱི་མ་འདོད་པའི་ལྷ་སྦྱིན་དེ་སྔ་མའི་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔ་ཕྱི་པན་ཚུན་དུས་མི་མཚུངས་ཀྱང་ལྷ་སྦྱིན་གྱིས་ཡ་གྱལ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་པས་སྐྱོན་དང་བཅས་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཕྱིས་མེད། ཕྱིས་ཐོབ་པའི་སྔོན་པོ་སྔར་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྔོན་པོ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ན། མགོ་ལ་ཐོག་འབབ་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་ངམ། ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན། ལ་རང་མཚན་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ཕྱོག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་འབྲེལ་ཏེ། བྱས་པ་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་གྱི་སྨྲས་རྒྱུ་མེ་དག་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་བ་དང་། རྟགས་འཛིན་སེམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༢༢༡ ན ༥ སྐྱོན་དུ་ཁས་བླངས་ན་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༨ མངོན་སུམ་གྱི་ཕྱིར་བྱུང་

གཉིས་པ་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་དང་། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་ཉིད་ནི་འགལ་དམིགས་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་བཀག་པར་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་དམིགས་པས་གྲུབ་པར་འཇོག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལྡོག་པའི་བཟློག་པའི་ཆོས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་ངེས་འཇོག་པར་སྨྲ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའམ། དེའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་རྟགས་སུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དམིགས་པ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་གཞི་དེར་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་གཞན་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་དང་གྲང་རེག་འགལ་བས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྲུབ་ཅེས་དྲིས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ཚ་གྲང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེའང་གང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞི་དེར་དགག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་ཡོད་པའི་གཞིར་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བའི་གྲང་རེག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཚད་མའམ་ཐབས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྨྲ་མ་ལྟར་རོ།།

ཡང་ན་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འཕེན་དགོས་པར་ཐལ། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགལ་དམིགས་རང་ཉིད་སྒྲུས་ཟིན་པར་རྟགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཕེན་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། གང་ལ་སྣང་བ་ཤད་པ་དེ་ནི་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀུན་ལ་དགག་པ་འགྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྡེ་དག་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་མེད་པར་དགག་པ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ངག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པས་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྟགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ངག་སྨྲ་བ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངག་སྨྲ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དང་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡང་མིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྨྲ་བ་པོ་ཡང་ཡིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ངག་སྨྲ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་ངག་སྨྲ་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐོག་མར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་འདོད་པ་གང་ཞིག །སྔར་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བརྗོད་ན་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་པ་ངེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱང་ཕན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་

ངེས་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱང་ཕན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྙོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་རྫས་ཐ་དད་དམ། རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེས་ནོན་པའི་གཞིར་ཁ་བ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སྦྱུ་གུ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཡང་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལ། སྦྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་ཉིད་ལྡོག་ན་དེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགོག་ན་འབྲེལ་ཡུལ་དགག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པའམ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྲིད་པར་འདོད་པས་སྦྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་པ་དེ་ལའང་འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལོག་པས་ལྡོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལོག་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པའི་རང་གི་ལྡོག་པ་རྣམ་པ་འགར་ཡོངས་སུ་

བཅད་པ་ན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ལ་དོན་སྒྲུབ་འཐད་ལ། བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་དེ་ཉིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒོལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའི་དོན་ཅན་ལ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཡུལ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་མེད་པ་ལ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུའམ་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཚེ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་འདི་དག་ནི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་རང་མཚན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདིར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་རྒྱུ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ། ཡོད་ན་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ། ཁ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའང་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་དྲན་བློ་ལ་བརྗོད་ན། དེ་ཚད་མ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་གཟུང་ཟིན་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་དྲན་ཤེས་ལས་སྔར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁ་དོག་འགག་ཁ་མའི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་བདེ་གཞན་དུ་མེད་པར་དེ་གཉིས་ཁ་དོག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་རྫས་དུ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་

བྱ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་བཏགས་པའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་དོག་གི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོ་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོའི་རྟེན་ཁ་དོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འགར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་ན་དཔེ་ལ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་རྟགས་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལ་ལར་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ནང་གི་འཕྲུལ་རྒྱུ་བློ་ཞན་པ་དང་། ཕྱིའི་འཕྲུལ་རྒྱུ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་དང་། ཡོད་པ་བར་མ་ཆད་རྣམས་ཚོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ངེས་མི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་འཁྲུལ་མཁན་གྱིས་སྒོང་[1]གི་ཐ་དད་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ན་རྟགས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་མར་མེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ནུས་ན། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཡང་ནུས་མེད་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་མཐོང་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་མེད་པས་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མིན་པ་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་མེད་པས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་མེད་པས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ནུས་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༥ བ ༦ སྒོང་གི་ཐ་དད་

འཇུག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་དངོས་པོ་མཐོང་ཙམ་ཉིད་ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། ཐ་མལ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་རྟོག་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྒྲ་རང་མཚན་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་སྣམ་སོགས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་བཞིན་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བློ་རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བརྡ་བཏགས་པའི་སྒྲ་དུ་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། འབྲེལ་རྒྱུ་དུ་མས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་གི་འབྲེལ་རྒྱུ་མེད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་དོག་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་འགྲུབ་པའི་ཚད་མ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་བཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དེ། སྔར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་རང་སྡེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཡང་། གཞུང་འདི་རང་གི་ལུགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་མིན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མི་རྟག་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒོལ་བ་གང་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཙམ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་

པོ་མེད་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་གཉིས་སུ་ཆོད་པའི་དབུས་ན་ཡོད་པའམ། དབུས་ན་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་མི་རྟག་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲིས་ན་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མེད་པ་དང་། ཕྱིས་མེད་པ་གཉིས་སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅེས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་དྲུག་པ་དང་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་གནས་ཞེས་པའི་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡི་སྔར་མེད་དང་ཕྱིས་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དྲུག་སྒྲ་སོགས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྔ་ན་མེད་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་ལ། ཕྱིས་མེད་ཞིག་པ་ལ་འདོད་པས། མ་སྐྱེས་པ་དང་བཞིག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པར་འདོད་དོ།།

མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་དེ་དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སྔར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཕྱིས་ཞིག་པའི་མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་སྔ་མའི་མཐའ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དང་དེ་དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་སྔར་མེད་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་སྔ་ན་མེད་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔར་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལྷན་ཅིག་ཐད་པའི་ཆ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་ན། འོ་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་རང་རྒྱུ་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འདི་སྔོ་ཁྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མེད་

པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྔར་མེད་པ་དེ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྔར་མེད་ལྷན་པར་ཁས་བླངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔར་མེད་དང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རིལ་འདི་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག །སྔར་མེད་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྣམ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་རྣམ་གྲུབ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དུས་མཉམ་དུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་ལྷར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བར་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལའང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་རྣམ་གྲུབ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྔར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་བའི་ཅན་དན་གྱི་མེ་དེ་ཕྱིས་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྙམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཕྱུང་སུམ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཁྲུད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་པར་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། སྔར་མཐོང་བའི་མེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མེ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་མི་དད་པས་སྤྱི་འཛིན་རྗེས་དཔག་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་པའི་ཚེ་ན་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད[1]པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་དེའི་དཔེ་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་འཇལ་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྗེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་མཐོང་བའི་མེ་ལ་སྔར་མ་མཐོང་བའི་མེའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཕྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ ན ༤། གཙང་། ཤོག ༢༢༧ ན ༥ མ་བརྗེད་པར་ཐལ།

དོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། སྔར་གྱི་མེའི་དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་ལ་སྔར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་དང་། ཕྱིས་ཅིག་ཤེས་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཉིས་གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྔར་གྱི་མེ་དེའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས་ཏེ། སྔར་གྱི་མེ་གཞན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་མེ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་བལྟོས་ན་དྲན་པ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་[1]རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད། ཞར་བྱུང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་[2]ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐས་མ་བསླད་པའི་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དོན་སྤྱི་དང་མིང་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཅན་གང་ཟག་སོ་སོ་རང་གིས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཚུལ་དུ་མ་སྣང་ནའང་། མངོན་སུམ་རྟོག་པར་གྲུབ་མཐས་བསླད་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དེ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དེ་དག་གི་ངོར་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡུལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༥ མངོན་སུམ་དུ་རང་གི་

2 ཞོལ། ཤོག ༧༣༩ ན ༧ གྲུབ་ཚུལ་ལོ།།

ལ་མི་འཕྲོ་བའི་ཚེ་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བསྡུས་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་མི་འཕྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དུས་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་སྔར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཅེས་སླར་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཙུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་ན་སྔར་ཕོ་བོའི་རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རིག་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྡའི་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དེ་ལས་སྤྱི་གཞན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པའི་བློ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བློ་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཕན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྡ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་རང་མཚན་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པས་བརྡ་དེ་རྣམས་ཉིད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རང་མཚན་བརྡའི་དངོས་ཡུལ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགོག་ན་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དོན་དམ་པར་བརྡའི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ཡང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ལྟར་མིན་པ་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྤྱི་ཤར་ནས། དེའི་དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བཟོས་ནས་

རྣམ་གཞག་བྱེད་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མིན་པའི་དོན་ནོ།།

འོ་ན་སྒྲའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དོན་དེའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ། སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྡ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྣང་བ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐ་དད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དང་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་འཇོག་བྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིས་འཇོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བ་ན་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་ཤེས་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་ལ་དོན་རང་མཚན་སྣང་བ་ན་བརྡ་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་སྒྲ་ཡིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ན་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་དོན་དམ་པར་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལྟར་དོན་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་བརྡའི་དངོས་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་མཚན་རྟོག་པས་ཀྱང་དངོས་རྟོགས་མི་རུང་བར་ཤུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ལ་སོགས་པ་དངོས་བསྟན་མི་རུང་བར་ཤུགས་བསྟན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཞུང་འོག་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་ངག་ཙམ་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་དོན་གསལ་བར་སྣང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་བརྡའི་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པར་ཡང་གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཅན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་དེ་དག་ལ་བླུན་པོ་དག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རམ། འཇུག་པ་མྱུར་བས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་གིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་རྟོག་མི་གཅིག་ཅིང་ཤེས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་། ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྔོན་གྱི་སྒྲ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚེ་མདུན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་ཅིང་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་མཚུངས་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག །ཞེས་པ་དུས་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མགལ་མེ་སྔ་ཕྱི་བར་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་མྱུར་བས་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་རྟོག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཅན། མཐོང་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། དབང་ཤེས་བར་ཆད་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་ས་རཿར་སཿའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོས་པ་ཆེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རོ་མཆོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་གོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་དུས་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་འདིར་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དངོས་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད་ཅིང་རྟོག་པ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེའང་གཞན་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ། དྲུག་ཀ་རྒྱུ་ནུས་པ་མཚུངས་པར་ཡོད། ཞེས་པ་དུས་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

གང་དེ་བར་ཆོད་མེད་ཅིང་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་ས་རཿར་སཿཐོས་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་བར་འདྲེས་པ་སྣེ་བར་མ་ཆད་པར་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་ཆོད་པར་སྣང་ཞིང་ངེས་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དྲུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། གཞན་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེ་ས་རཿར་སཿཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་བར་རིམ་ཅན་དུ་ཐོས་པར་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་གཞན་ལྔ་ལྔས་བར་དུ་ཆོད་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་འཛིན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡི་གེ་ངོས་འཛིན་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཡི་གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཐོས་པར་འདོད་པ་དང་། མིང་རྟོག་པས་བཏགས་པར་འདོད་པ་ཡང་འདི་དག་གིས་ལེགས་པར་བཀག་གོ །དེས་ན་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དྲུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་བར་ཆད་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་རྟོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་ཡུལ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། འཛིན་པ་ཆེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་རེས་འགའ་ཡུལ་ལྔ་ཀ་ཉེ་བར་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལའང་སྒྲ་འཛིན་མེད་པར་གཟུགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པ་གང་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་གཞན་སྒྲ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་འཛིན་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁོ་ནས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་མི་

སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གཉིས་ག་ལ་ཡང་རྩོད་པ་འདི་ཡོད་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྤོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཡུལ་སྒྲ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ན། ཉན་ཤེས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་བདག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་ནུས་ལྡན་དུ་ཡོད། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། མགལ་མེ་དེ་འཁོར་ལོར་མཐོང་བ་རྟོག་པས་སྤྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དབང་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་དབང་བསླད་པ་ལས་འཁོར་ལོར་འཁྲུལ་བའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་བསླད་པ་ཡིན་ཏེ། མགལ་མེ་མྱུར་དུ་འཁྱུག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མིག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཅན་ལས་བསླད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གྲུར་འཁྱུག་པ་སོགས་གཟུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དགག་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྲིད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ། གན་པོའི་དབང་པོའི་བློ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྔོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་དབང་བློ་བཞིན། དཔེ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱིས་པའི་དབང་བློ་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན། བརྡ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འོ་ན་བྱིས་པ་དེ་དག་གི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ། བརྡ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱིས་པའི་བློ་དེ་དག་མངོན་སུམ་སྟེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱིས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ནི་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྡ་འཛིན་པ་ཡི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ད་ལྟ་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་དེ་ཉིད་དོན་ལ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཡིད་རྟོག་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་བྱིས་པའི་ཡིད་བློ་

དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས། ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དུས་ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་དུས་ཕྱིས་བརྡ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་སྒྲ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་རྒན་པོའི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ཡང་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་ཐལ། བྱིས་པའི་བློ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །རྟགས་དེས་དབང་པོའི་བློ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་ནུས་མི་ནུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་རྒན་དབང་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སྒྲོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དབང་སྐྱེས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིར་པ་སྒྲུབ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་རྣམས་གཞན་དུ་སོ་སོར་འཛིན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་བསྡོམས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དང་པོར་སོ་སོར་གཟུང་ནས་ཕྱིས་དེ་དག་བསྡོམ་པར་བྱས་ཏེ་འདི་བ་གླང་དཀར་པོའོ་སྙམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དབྱུག་པ་འདི་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་དུ་མའི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དབྱུག་པས་སྐྱེས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཐན་བཏགས་ནས་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་དང་། རིགས་

སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཉིད་དུའང་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སྦྱར་བྱ་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མ་གྲུབ། དེ་སྦྱར་བ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་མ་གྲུབ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྒྲ་བློ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྤྱི་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་སྤྱི་དོན་སྤྱི་དང་། རྟོག་མེད་ལ་སྒྲ་རང་མཚན་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་བ་ཞིག་ལ་བ་གླང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།[1] རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་དེ་ཉིད་བ་གླང་གི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་དོན་གཞན་མིན་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། མིག་གི་ཤེས་པའི་ངོར་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བློ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། དེ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་པ་མི་འཐད། དང་པོ་ནི། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཤིང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༩༩ ན ༣ བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྟོག་པ་ལ་

དེ་དོན་ལ་ཡང་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་ལ་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དེ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་དང་། ནྟ་ལ་བ་གླང་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་རྒྱུ་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡིན་නོ་ཞེ་ན། འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གིས་རྟོག་པས་བྱས་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག།དེས་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ནྟ་ལ་བ་གླང་ཡོད་སྙམ་པ་ཡང་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བ་གླང་ལ་ནྟ་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྗོད་ཀྱི། ནྟ་ལ་བ་གླང་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བ་གླང་ལ་ནྟ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ཡང་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནྟ་མ་གཏོགས་པའི་བ་གླང་གི་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། སྟེང་གི་ནྟ་བར་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པར་བར་མ་ཆོད་དུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་པའི་སྣལ་མ་ལ་སྣམ་བུའི་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྣལ་མའི་སྣམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་འདི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇུག་ལ། སྣམ་བུའི་སྒྲ་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ལིང་པོ་གཅིག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྣམ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྣམ་བུ་ལ་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་འཁྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྣལ་མའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡི་རྟེན་སྟོན་པ་ན་འགའ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་རྒྱུ་སྣལ་མར་སྒྲོ་བཏགས་པའམ། སྣལ་མ་གཅིག་ལོགས་སུ་བཀར་བར་བྱས་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་ལ་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་ན་སྣལ་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་མེད་ན། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྣལ་མ་རེ་རེ་ལ་སྣམ་བུའི་

དངོས་མེད་མི་འཇུག་པར་དེའི་ཚོགས་པ་ལ་དངོས་མེད་འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྣམ་བུའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྣམ་བུ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཚོགས་པ་ཅན་སྔ་ཕྱི་ཕན་གདགས་བྱ་དང་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། སྣལ་མ་རྣམས་ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ནས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣམ་བུའི་མིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་འཇུག་པའི་དཔེ་དང་། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་དགོས་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ། དངོས་མེད་དང་བཏགས་མེད་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་འཇུག་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་ཤེས་ཤིང་། འདོད་རྒྱལ་དང་པོར་སྦྱར་བ་ཡི་བརྡ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལ་དང་པོའི་མིང་དེ་དངོས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཞན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལའང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྫས་ཐ་དད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་དོན་གཞན་པའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། དོན་གཞན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱིས་དབང་གིས་ངེས་པར་སྒྲ་འཇུག་པ་མིན་པར་ཐལ། ཚིག་དོན་དྲུག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། ཁང་བཟང་དུ་མ་ཚར་དུ་དངར་བ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྲེང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོས་ན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་རྫས་མི་རྟོམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ

ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁང་པ་བཟང་པོ་རྫས་མ་ཡིན་གྱི། རྡོ་ཤིང་སོགས་རྡུལ་རིགས་མི་མཐུན་བྲིད་པའི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁང་བཟང་དེའི་ཐྲེང་བ་དེ་ནི་ཚིག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ཁང་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་བློའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚིག་དོན་དྲུག་གི་ནང་ནས་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་པ་ཡན་གར་བ་གཅིག་ཀྱང་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཁང་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་གི་སྒྲས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་མང་པོ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་དེའི་དངོས་མིང་གི་སྒྲ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ལ་རིགས་གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐལ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེང་བ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དངོས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེན་པོར་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་མིང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་དངོས་སུ་འཇུག་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའང་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་དོན་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་དྲུག་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཚིག་དོན་གང་ལ་བལྟོས་པར་མཐོང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐལ་ཆོས་སྔ་མ་ལ། རྟགས་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་ཐོག་མར་མིང་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་དོན་དེ་དང་འདྲ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྐད་བརྗོད་པའི་མིང་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཐལ་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དང་། བུ་སླེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བུ

མེད་ཅེས་དངོས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བཏགས་ནས་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གྲགས་པ་ལས་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་ཀྱང་གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆོས་སྤྱ་མ་ལ། རྟགས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྡེབ་སྦྱོར་མཁན་གྱིས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ། མེ་ཏོག་ཕྲེང་འཛིན་ཅེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། སྒྲ་པས་སྒྲའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་དང་རྐྱེན་ལ་སོགས་པར་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཤིང་གསལ་དུ་མ་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་འདྲར་འཛིན་པའི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་དེས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་ཡི་དོན་ཤིང་གསལ་དེ་དག་ལ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་རྫས་ཐ་དད་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པས་རིགས་ཐ་དད་མིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་རྫས་གཞན་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ཁྱད་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་དེ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་སྤོང་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ

ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་ལྡོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ སྔར་སྒྲ་དོན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རེག་པ་མེད་དེ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རེག་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལྡོག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་ཤིང་འཛིན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་ཤིང་རང་མཚན་དེ་ཐོབ་པ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གཞན་སེལ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། སྒྲ་དངོས་པོ་ལྡོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྒྲ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་གི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དེས་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔར་སྒྲོ་བཏགས་བརྗོད་བྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་རྩོད་པའི་བསམ་པའོ། །ལན་ནི། ཤིང་སྒྲ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རེག་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་རེ་རེའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བས་སྒྲས་དངོས་པོ་ཡང་བསྟན་ལ་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱར་ཡང་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་རེག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ།[1]།ཞེས་པར་སྒྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། སྒྲས་གཞན་སེལ་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༢༤༡ ཐེང་། ༡༣

ན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བདག་རྐྱེན་དག་ལས་ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་རང་མཚན་པ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཕྱོད་སྣང་ལུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་རང་མཚན་དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་གི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གྱི་ཆ་གང་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ནི་ཁོ་ནཤིང་ཞེས་པའི་མཚན་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤིང་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆ་ཅི་བརྗོད་ཅེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་བརྗོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཤིང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བརྗོད་བྱར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་ལ་མེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ངེས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་དོན་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རང་མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྤྲུལ་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དེའང་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་བློ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དེ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྟོགས་པ་ཡིས་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་ངེས་པར་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ཆ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ

བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྔ་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་གཞན་སེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ལ་ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད། དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་ཡང་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གཞན་སེལ་རྗོད་པར་བྱེད་དེ། བློའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་སེལ་བ་བརྗོད་པར་སྒྲུབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡི་དུས་ནའང་ཤིང་རང་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་སྔར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་དོན་བློའི་སེལ་བ་དང་། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དོན་དེ་དག་གོ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཞན་སེལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནི། གཞན་སེལ་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གོ་བ་ཤིང་ལས་གཞན་དུ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། ཤིང་གསལ་ལ་ལར་ཤིང་དེའི་བརྡ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བ་མཐོང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བས་ཤིང་འབའ་ཞིག་མི་གོ །ཤིང་གསལ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐོང་ན་ཡང་ཤིང་མི་གོ་བས་ཤིང་གོ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་པ་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་བཀག་པས་ཤིང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་

པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་སོགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཤིང་དང་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་དེ་དག་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་བརྡ་འབྲེལ་བྱེད་པ་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་མི་སྲིད་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་སྦྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་དེར་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ལ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྔར་བརྡ་བྱས་པ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དང་། བརྡ་དུས་ཀྱི་མིང་གཉིས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་རྟོག་པ་འཇུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དེར་ནི་གསལ་བར་གཟུགས་དེ་ཡི་བརྡ་མི་འཛིན། གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་འཛིན་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པའང་མེད་དེ། རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བསྡུས་ན་སྒྲ་ལ་རྟོག་བཞིན་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ངེས་པར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་ཡིས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་འཛིན་སྨྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདས་པ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་མཐོང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་

ཐམས་ཅད་འདིའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པར་འདོད་ན། གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བའི་ཚེ་ན་གཟུགས་འཛིན་དེའི་སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་དེ་གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་བློའི[1]ཞེས་པ་དེས་སྤྱོད་དགོས་པ་ལ། དེ་འདྲའི་བློ་དུས་དེར་ཇི་ལྟར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཡི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བློའང་ཡོད་དེ། དེའི་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བྱེད་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པ་དང་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་དགོས་ན། དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེས་ནི་གཟུགས་འཛིན་དེ་དང་དུས་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མེད་པས་དེ་འདྲའི་རིགས་འགོག་ནུས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལུགས་དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་དང་། གཞན་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་བསྟན་ཏོ། །རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གིས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་དུས་ན་འདས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གང་ཞིག །དྲན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྤྱོད་བའི་བློ་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཉིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ངོ་བོའམ་ཚུལ་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལ་རྟོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་དུས་ན་འདས་པ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་ཚད་མ་ཅིས་འགྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན། རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་བྲལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། རང་དུས་ན་སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པའི་འདས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༠ བ ༧། གཙང་། ཤོག ༢༣༡ བ ༦ བློའོ་ཤེས་པ་དེས

པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པ་ཡང་ཉམས་སོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། མངོན་སུམ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་[1]ཞེས་བཤད་པ་དུས་མཉམ་ལ་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། རང་[2]རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྐལ་པ་དུ་མ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དྲན་པའི་བློ་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོགས་སླ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ནི་ད་ལྟར་ཡོད་མ་ཐག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ད་ལྟ་ཡོད་མ་ཐག་པ་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྔ་ལོགས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་དོན་རིག་འདས་པ་ཞེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། རང་གི་དངོས་རྒྱུའི་དུས་ན་འདས་པའོ། །སྔར་གྱི་ཐལ་བ་དེ་འདོད་ན། སྔར་ཁོ་བོས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་བྱར་མེད་པའམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་ལ་རྟགས་ལས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའོ།།

དོན་བསྡུ་བ་[3]ནི། དོན་རིག་འདས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་དུས་ན་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་པ་རྟགས་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་རང་གཟུགས་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་དབང་པོའི་བློས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་རིག་འདས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པའི་བློ་ཕྱི་མས་འཛིན་ཅིང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་རིག་འདས་པ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་འདས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༤༤༠བྱང་། ༡༩

2 ཞོལ། ཤོག ༢༥༡ བ ༢། གཙང་། ཤོག ༢༣༩ བ ༡ རང་གི་རྒྱུ་

3 ཞོལ། ཤོག ༢༥༡ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༢༣༩ བ ༥ དོན་བསྡུ་ན།

གཏོགས་དེའི་སྟར་སོང་བའི་བློ་དེ་ནི་དངོས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པས་དྲན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཟུགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི། བརྗ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྗ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཚན་བརྗོད་པའི་དངོས་ཆུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པས་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་དང་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་ལས་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བརྗ་དྲན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་བརྗ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་རང་གི་བརྗ་དྲན་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དབང་པོའི་བློ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པར་འགྱུར་གྱི། བལྟོས་མེད་དུ་མ་ཡིན་པས་དབང་བློ་རྟོག་པའོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེ་ན་རྫ་བྱ་ཡོད་དེ། རྫ་བྱའི་སྒྲ་གྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་རང་གི་བརྗ་དྲན་པ་

ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་ནུས་པར་འགྱུར་གྱི། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཕན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་ཁྱོད་རང་གི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དབང་བློ་དྲན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་འགྱུར་འདི་ལྟར་ན་ཚིག་དོན་ལ་མི་འགྲིག་གོ །དྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྡ་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་བརྡ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ལས་ཤྐག་གྱུར་གྱི་མེ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དྲན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་རོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་ན། དབང་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྡ་དྲན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྡ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འམ་གྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ལས་དུས་གཞན་དུའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དེར་ཡིད་གཟུགས་ལས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཟུགས་དེ་བརྡ་དྲན་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་དུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྔར་བརྡ་དྲན་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་བློ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བརྡ་དྲན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་བརྡ་དྲན་པ་དངོས་རྒྱུར་དོན་ཅི་ཡོད་མེད་པར་ཐལ། བརྡ་བཏགས་པ་མེད་པར་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྡ་དྲན་དངོས་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཇི་ལྟར་བརྡ་བཏགས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ལ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་

ན་ནི། ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གསུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཙམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་པ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་སྟོན་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མཐར་གཏུགས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་མ་ཕྱེད་ན། ལྟར་སྣང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། མ་འབྲེལ་བའི་དོན་ནི། དེ་ལ་འཛིན་པ་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པས་གོང་དུའང་སྒྲུབ་ཟིན་ཅིང་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཞིག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ན། གཞུང་འདིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་སྟོར་བ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལྟ་མིན་ན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཀུན་ཙུང་ཟད་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་འབད་པ་འབྲས་བུ་ཆུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་

སུམ་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྐྱེན་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཡིན་པ་འོ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་ཡུལ་དེས་ཐ་སྙད་མི་བརྗོད་པར་དབང་ཤེས་ཞེས་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་བརྡ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྔོ་ལྡིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ལྡ་པོ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་རྣམ་ཤེས་ལྡ་པོ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྔའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བར་འོས་པའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བ་དེ་དེའི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྡ་པོ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་བྱ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་འོས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཛ་སྒྲ་ལ་དབྱུག་གུའི་སྒྲ་ཞེས་པ་བཞིན། གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་སྟོན་པ་ན། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅི་གཟུགས་དེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་དོགས་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་མིག་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་བརྗོད་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས་རྡུལ་བསགས་པ་དག་ནི། རྡུལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་ཡིན་པས་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་པོའི་བློ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིའི་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་སྔ་མ་དོན་གཞན་དང་། རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་དུ་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ལས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུས་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གང་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བའི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་སྨྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་རེ་རེ་བས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ནུས་པར། རྡུལ་ཕྲན་དུ་མ་འདུས་ནས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་འདོད་ཀྱི། རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[2]།ཞེས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རིགས་མཐུན་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་དག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་མེད་དེ། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་དེ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མིན་པས་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་གྱིས་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དུ་མ་འདུས་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༦༩ ཕྱེད། ༡༢ མིན་ནམ་སྙམ་མོ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༢༥༣ ཕྱེད། ༡༡

བཤད་ཀྱི། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྒྲི་དོན་གཞན་དང་། རྟུལ་ཕྲན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁྲ་བོའི་སྣང་བས་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་ལ། རིམ་གྱིས་གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་མྱུར་བས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉིལ་དང་དཔྱིག་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་བློ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་འཛིན་པ་མགྱོགས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་བར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལན་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཉིལ་ནམ་མཁའ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཞེན་པར་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཛིན་པ་ཆེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བློ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་དང་། གཞན་རིམ་ལྡན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་མྱུར་བར་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་ཀུན་འཛིན་པ་ལ་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་ཞེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་འཛིན་པ་ཆེས་མྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དུ་མའང་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དེ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་དེ་བས་དམ་བཅའ་འདི་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་ཐལ། འགལ་བ་གཞི་མཐུན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་

དགག་པ་དང་། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྔ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྔ་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་དུ་མ་བཞིན། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་དོག་ཁྲ་བོ་སྔ་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་དོན་སྔ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟགས་འདི་དུ་མ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འགོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཡང་དུ་མའི་ནང་གི་ཡ་གྱལ་དེ་རྣམས་དང་བདག་མི་གཅིག་ན་དུ་མ་ཆང་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྔར་གྱི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པས་དེ་རྣམས་དུ་མར་ཆད་མས་བསྒྲུབས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ནོར་བུ་དུ་མའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་རུང་ལ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནུས་པ་ནི། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་དེ་དང་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་དང་། ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དག་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྣམ་བུ་ཁྲ་བོ་སོགས་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སྔོ་སེར་སོགས་འབའ་ཞིག་ཁྲ་བོ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གི་སྔོ་སོགས་སྤྱངས་ཤིང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་དོན་གཞན་མཐོང་བ་ངོ་མཚར་ཏེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དག་ལས་བཙོས་མའི་ཁྲ་བོ་གཅིག་ནི་སྔ་ཕྱི་རིམ་ལྡན་དུ་དོན་མང་པོར་སྣང་བ་དང་། བཙོས་མིན་གྱི་ཁྲ་བོ་གཅིག་ནི་དུས་རིམ་མིན་དུ་དོན་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྣང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གཅིག་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་མཚུངས་

པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྒོ་ནས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་སྣ་ཚོགས་སུ་དམིགས་པ་དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་དེ་ལྟར་དམིགས་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་མོ་ཁྲ་བོ་དང་སྟན་ཁྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཁྲ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རི་མོ་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་རྣམས་བྲིད་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོམ་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གི་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །རི་མོའི་སྣ་ཚོགས་པ་ནི། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་བྲིད་པའི་ལྷན་པ་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྟུལ་བྲིད་པའི་ལྷན་པ་དོན་གཞན་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཁྲ་བོ་དང་འདྲ་བས་ལྷན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཁྲ་བོར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདྲ་བས་ཁྲ་བོར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་པ་ཁྲ་བོར་འཛོག་པའང་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། འདྲ་ཡུལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་བ་པོ་བྲིད་རྒྱུའི་རྟུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བ་དང་། དེ་བྲིད་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྣ་ཚོགས་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བློ་ཡིས་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གི་ཁྲ་བོ་ཅིག་ཅར་མཐོང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲ་འཛིན་དབང་

ཞེས་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་གི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་དུས་ནའང་། ཁ་དོག་གཞན་དག་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་མི་རིགས་ན། རེ་ཞིག་ཁྲ་བོ་སྣང་བའི་དབང་པོའི་བློ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་ཅི་ལྟར་སྣང་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་ནི། དོན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པས་ཁྱབ་ན། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་དབང་བློ་ཆོས་ཅན། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་དང་། སྣ་ཚོགས་གང་དུ་ཡང་སྣང་བར་མི་འཐད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་འོག་ནས་འདེབས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དེ་ཉིད་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དེ་མ་ཐག་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་གདབ་པ་དང་། དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ། བདེན་པའི་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་སྔ་མ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ན། དབང་བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་གཉིས་བར་མེད་པར་གོ་ས་སོ་སོར་ནོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་

གནས་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་གཉིས་རེག་པར་ཐལ། གོ་ས་སོ་སོར་ནོན་པའི་གཟུགས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤུབ་རྡུལ་དེའི་ངོས་གཅིག་གིས་ཤར་རྡུལ་དེ་ལ་རེག་གམ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་རེག །དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་མེད་ཉམས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་བཅས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། ཆ་དང་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་ལ་ཐུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་པ་ན། དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་ཁེགས་སོ། །དེ་ཁེགས་པ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བསམས་པ་ན། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གནས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།།

དེ་འདྲའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཁས་ལེན་བཞེད་ནས་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འདོད་པའམ། རང་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་ན་དགག་མི་ནུས་པ་དང་། སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བློ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་

དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྔ་ཚོགས་[1]སྣང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་འདོད་རིགས་ན། དེ་ལའང་ངས་དགག་པ་ཅི་ཡང་བྱ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པ་དང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་རིགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན། རགས་པའི་ཆ་མེད་གྲུབ་དགོས་པ་ལས། རགས་པར་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དུ་དུང་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མ་ཁེགས་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་སོགས་དབང་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྣང་བ་འདི་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། སེམ་གདུང་སོགས་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འདི་ནང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞིང་སྔོ་སེར་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གནས་པ་འདི་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཡི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་གཉིས་ཀའང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གཉིས་སྟོང་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༠ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༢༩༧ ན ༩ སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་

མེད་པར་བཤད་པའི་མདོའི་དོན་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྣང་དེ་ཡིའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཅིང་། རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ།[1] ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་མ་སོང་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཅམ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ལ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་གཉིས་སྟོང་དང་། ཕྱི་མ་ནི། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་སོ། །འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི། གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་ན། ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༧ ན ༢ རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའོ།། གཅང་། ཤོག ༢༩༡ ན ༢ རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ། །

པ་ཡིན་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མི་རུང་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པའི་ཚེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ།།

འོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྤྱིར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། བྱེ་བྲག་རྟོག་པ་དེ་དང་དེའི་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ཡིན་ནམ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སོགས་སུ་མི་རུང་ངོ་།།

རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་གཟུང་བྱ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་རྒན་པོ་བཙ་བྱང་གིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་དེ་དག་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རང་གི་གཟུང་བྱ་རྫས་ཐ་དད་ལྟར་སྣང་བ་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་བར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཐལ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་སོགས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་སྣང་མ

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྣང་ན་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་བསླད་པ་སོགས་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྡེ་བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།།

གཞན་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྣང་ན་གསལ་བར་སྣང་ངམ། མི་གསལ་བར་སྣང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་པ་གསལ་སྣང་གིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་མེད་པར་དགག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བུམ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ཡིན་ཡང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན་རང་བཞིན་སེམས་པའི་བློ་མཐར་ཐུག་པ་དེས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་དོན་དམ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། འདིར་ནི་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ[1]ཞེས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༦༩༡ ཐེང་། ༣

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་བྱར་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པ་རེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལངས་པ་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ཡུལ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཐ་དད་པའི་སྣང་ཞེན་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྫས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་སྣང་ཞེན་འདི་གཟུང་འཛིན་འདི་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གཞུང་འདི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། ཅུང་ཟད་སྦྱར་དུ་རུང་ཡང་། ནང་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་དང་། གཉིས་ཀ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་།[1] ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན།[2] ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་ལ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་འགྲིག་སྟེ། རྐང་པ་དང་པོ་བཞི་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།[3] འདི་ལྟར་ནང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་གཅོད་ཅེས་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། གཟུགས་སུ་རུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༢༤༠ ཕྱེད། ༤

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༢༥ ཕྱེད། ༢

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༨ ཤོག ༢༦༢ ཕྱེད། ༢༡

བས་གཟུགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། མཚོན་པར་བྱ་བ་གཟུགས་དེ་གཟུང་བྱ་ཡོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དེ་འཛིན་བྱེད་བློའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དང་། མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་པའི་ཚེ་མཚོན་བྱ་ལས་སུ་བྱ་བ་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཚུར་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་མཚོན་མི་ཤེས་ལ། བློ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པས་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་ཅེས་པའི་གཞུང་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དབུ་མ་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ལན་དུ་མར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུ་མ་སྤུངས་པས་ཕུང་པོ། འབྲས་བུའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པས་ཁམས། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་[1]ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་གིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་[2]མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་བྱ་བྱེད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། ཐོག་མར་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཕྲར་མེད་གསར་པ་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས། དེའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༩ ན ༥། གཅོད་། ཤོག ༢༥༧ ན ༢ སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་ལ་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༨༩ ན ༦། གཅོད་། ཤོག ༢༥༧ ན ༣ མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

 རྗེས་སུ་ལས་སུ་བྱ་བ་མཚོན་བྱ་ངོ་བོ་སྤྲར་མེད་གསར་པ་ལྟ་བུར་གྲུབ་པར་སྣང་ལ། ལས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་བྱ་བྱེད་བདེན་པ་བས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། འབྲེལ་སྣང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐུབ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གསུང་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྣང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དག་གིས་རྒྱུད་བསྒྲད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་ན་ཡང་ཡིད་ལ་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པ་མིན་པའི་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་རང་ཉིད་འཛིན་བྱེད་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གི་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་རྣམ་རིག་དེ་འདྲ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྭ་མེད་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མེད་ན། གཉིས་སྟོང་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རིག་དགོས་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མེད་ན་ཡང་། ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པས་རྒྱུད་བསྒྲད་ཅིང་དེ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བསྒྲད་པ་དག་མེད་ན། སྲིད་པ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་སྤོང་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པས་བཀའ་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མི་རིགས་

པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ན་གཉིས་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་ངོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པ་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་ལྟར་གླང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཐུགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་གིས་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ལྟ་བུ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ཐར་ལམ་ལ་བཀྲི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞིར་བཞག་ནས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་མཐས་ཁས་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲ་འདི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སྒྲ་འདི་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་པས། རྩོད་པ་དེ་ནི་སེལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་རྩོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་རང་འཛིན་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བས་ཡན་གར་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྲ་བོ་ལ་ཆ་འདི་སྔོན་པོའོ། །ཆ་གཞན་སེར་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ། མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སེར་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁས་ལེན་ན་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣང་ཞེས་བྱ་ཡི། དབང་ཤེས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཁས་མི་ལྷང་ངོ་། །དེས་ན་སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།།

དབང་ཤེས་གང་ལ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྲ་འཛིན་དབང་པོའི་སེམས་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་རྫས་དུ་མར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་རྫས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པའི་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ་རས་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་རྣམས་ཀྱང་ཡ་བྲལ་དུ་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡན་ལག་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྔོ་སོགས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་གྱི་ཁྲ་བོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པ་ལ།

མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྲན་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བློ་གཅིག་གིས་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་མི་ནུས་པས་རིམ་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་རྟུལ་ཕྲན་མང་པོ་དག་ཅིག་ཅར་རང་འཛིན་དབང་བློ་ཡི་རྒྱུར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནམ། རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་དབང་པོ་དང་བདག་ཡིད་ཕྲད་པ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་ནི་གང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པའི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བ་ལང་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་རྫས་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མ་མཐོང་བ་མེད་པར་བ་ལང་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་ཏེ་ཁྱད་པར་དང་། གཙོ་བོ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། བ་གླང་དེ་ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། བ་ལང་རྣ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ན་རྣ་བ་དེ་གཡོ་འགུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའང་འཛིན་

པ་མིན་པར་ཐལ། བློས་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཁྱད་གཞི་རྫས་ཁྱད་ཆོས་རེ་རེ་བའི་རྫས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀུང་རྫེས་[1]སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བ་ལང་དེ་ནོག་སོགས་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དོན་དུ་མ་འཛིན་ན་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བུམ་སྣམ་རང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྫས་གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ནུས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའང་དུས་དེའི་ཚེ་མ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་འགལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་སྔར་རྫས་བཟུང་ནས། ཕྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཚོལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡང་དེ་དག་བློས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་བློ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དོན་དུ་མ་འཛིན་པར་འདོད་དགོས་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྱ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་མ་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག་བཀོད་པ་ཅན་མ་གཟུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེའི་བཀོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༦༧ བ ༣། གཅོད། ཤོག ༢༥༩ ན ༡ རྫས་སུ་གྲུབ་པ་

གསུམ་པ་ལ།[1] ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ལྡོག་པ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོའི་ཆོས་ཅན་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྡོག་ཆོས་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་དེ་ལྡོག་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ནི་ལྡོག་པ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ལོག་ས་གང་དང་གང་ལས་ལྡོག་པའི་ལོག་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲའི་ལྡོག་ས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་གང་ཞིག །རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། གཟུང་དོན་ལས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡི་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འདྲ་བ་དེ་ནི། སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་སྒྲ་བྱུང་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པས་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་སེམས་མ་འཁྲུལ་བ་ལྷ་པོ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་དེ་སྐྲུབ་བྱེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་བདག་རྐྱེན་ཐ་དད་པས་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༡ ན ༧། གཅང་། ཤོག ༢༥༩ བ ༢ གསུམ་པ་ནི།

པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་ཕྱིས་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་གཟུང་དོན་ལས་བ་ལང་ངོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་ནི་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་རྣམ་རྟོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ། བ་ལང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བ་ལང་གི་རིགས་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་ལས་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟོག་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བ་ལང་གི་བསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་བློ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དབང་མངོན་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པ་ལ། མུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཟིན་འཛིན[1]ནམ། གཟུང་བ་འཛིན། སྔར་སྤྱོང་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། སྔར་མ་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཚན་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ།[2]།ཞེས་པའི་དོན་ཡིད་དབང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༨༩ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༢༥༥ བ ༤ གཟུང་ཟིན་ནམ། མ་གཟུང་བ་འཛིན།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༥ ཕྲེང་། ༤

ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བསམས་ནས། འདས་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་དབང་ལས་ཡིད་དབང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་ཅིང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཡིད་མངོན་ཀྱང་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་དུ་སྐད་ཅིག་བཅུ་སྐྱེ་ལ། སྔོན་དུ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་བ་དེས་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་བཅུ་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དགུ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དག་ཀྱང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། བདག་རྐྱེན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྔེ་བདུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཁུངས་མ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡང་འདུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་དུས་ན་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་བདག་རྐྱེན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡིད་དབང་ཡིན་ན་འདས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའང་ཉམས་སོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་རྐྱེན་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དོན་ཉེ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འདིའོ་སྙམ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་། སྒྲ་རྟོག་སྦྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཕར་ལ་འཕངས་པའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་འབའ་ཞིག་འཐད་པར་སེམས་ཏེ། དེ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྔ་བུ་སྐྱེ་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་མངོན་རང་དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་བདག་རྐྱེན་དང་སྤྱོང་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པས་རྫས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་ཐ་མ་དེའི་

གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། ཡིད་མངོན་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་མངོན་རྫོགས་པའི་རྗེས་དེར་ཡིད་མངོན་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་གཞན་དག་གིས་ཡིད་མངོན་མེད་པར་རྒོལ་བ་ལ། དེ་དག་གི་དོགས་པ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་མཛད་པས། ལུང་ལས་གྲགས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་སུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བར་བཞེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་དགོས་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་འདི་ལ་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་བཞེད་པར་གོ་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་སྡོང་བྱེད་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་སྡོང་དགོས་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་ཁྱོད་རང་གིས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་གིས་སྡོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་

ཡིད་མངོན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་རྣམ་རྟོག་གྲངས་ཇི་ཙམ་བརྒྱུས་པའི་གྲངས་དེ་སྟེང་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པར་འགལ་ལ། སྒྲུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བ་དེ་འདྲ་སྐྱེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན་ནོ།།

འོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན། དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པ་པ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་ཡོད་ཙམ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པས། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའམ། འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ངེས་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེའི་རྐྱེན་གསུམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དེས་ཡིད་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དེ་ཡི་གཟུང་དོན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མར་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་གཟུང་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མམ། གཞན་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་སྔར་མ་རྟོགས་གསར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་ཡང་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་ལ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། དབང་པོ་ཅན་ནམ་ཞེས་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་བཅད་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །འདི་དག་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལ་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་བཟུང་ཟིན་འཛིན་ན། ཉེས་པ་བརྗོད་ནས་བཟུང་མ་ཟིན་པའི་དོན་འཛིན་པ་སྒྲུབ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚད་མར་བཞག་པ་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱི། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་དང་འདྲ་བར་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་། །གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་འང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀུང་བློ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས། གཟུང་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རིག་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་པས། ལོང་བས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་མངོན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་ངེས་མེད་འཛིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། དེའི་གཟུང་ཡུལ་དབང་མངོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་ནས་རྐྱེན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་འཐད་ན་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལས་གཟུང་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་རང་གི་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ལྟར་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་དེ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དོན་དག་ཡིན་ལ། དབང་མངོན་ནི་དེའི་སྔར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུའི་སྔར་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་རྒྱུ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་དང་བཅས་ནས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་ཀྱི་སྔར་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་

དོན་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཇོག་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། གཟུགས་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིད་མངོན་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ངོ་བོའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དེ་ལ་གཟུང་དོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཟུགས་དེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མཚན་གཞི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཟའི་དུས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟེན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་དེ་མྱོང་རང་རིག་གིས་བརྡ་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས། དེ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་གཉིས་སུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདེ་སོགས་དེ་དག་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག །ཕྱིའི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཀུང་རང་རིག་མིན་ན་འདིས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སོགས་རིག་པར་ཚོར་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་སྡུག་དེ་དང་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་སྡུག་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དག་ཀུང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཚོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགག་ཞིག་ཟེར་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མྱོང་བྱར་བསྟན་པ། དེ་དོན་རིག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཤེས་པར་སྟུབ། མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས

དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་དེ་དང་། འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་རྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་དང་བཅས་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་རུང་བ་དང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་བདག་ཉིད་ཛེ་ལྟ་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཡོད་ན་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡིད་ཀྱང་། དེ་དག་རྐྱེན་གསུམ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་རིགས་[1]སྐྱེ་ལ། བདེ་སོགས་ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྐྱེ་ཡི། གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། རྐྱེན་གསུམ་དེ་དག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ན་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙོ་བོ་དབང་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཕན་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི་ཅིག་ཤོས་དེའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལས་སིམ་གདུང་ཐ་དད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡིད་ཀྱི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལས། ཡུལ་གཏན་ལ་ཕེབས་མ་ཕེབས་ཀྱི་གསལ་མི་གསལ་དང་། ཐ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དགག །ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མི་འཐད། ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མི་འཐད། དེའི་ལན་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༧༨ ན ༣། གཅོང་། ཤོག ༢༨༠ ན ༥ རིགས་པ་སྐྱེ་ལ།

དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཟུགས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་བོར་ནས་རང་གི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དོན་གང་གཟུང་དོན་དུ་ཉེ་བས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་བློ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་དང་། ཕྱིས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་སོགས་རིམ་གྱིས་འཛིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དེ་སྐྱོང་བ་པོར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ངེས་པར་བཅད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་སྐྱོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ངེས་པར་བཅད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་མགྲོགས་པའི་ཕྱིར། བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། བློ་གཉིས་ཀ་སྐྱོང་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་མ་[1]གྲོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཉིས་ཀ་བར་མ་ཆད་དུ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་ན། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པས་སྐྱོང་བྱེད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་བ་རྐྱང་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད། དོན་གཅིག་པུ་འཛིན་ན་བདེ་བ་འཛིན་པར་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་སྐྱོང་ངོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ནང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་ཕུང་པོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་དག་གིས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༧༥ ན ༦། གཅང་། ཤོག ༢༦༢ ན ༡ འཇུག་པ་མགྲོགས་པ་

མར་འདོད་པ་དང་། རང་ལ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་ལ། ཚོགས་པས་ཀྱང་ནུས་པ་ཡིན་པས་བདེ་སོགས་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པས་བདེ་སོགས་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་མེད་པར་སེར་པོ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བས་སྔོན་པོ་ལ་ནུས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བལྟོས་མེད་དུ་ཡང་དབང་མངོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྒྱུའི་དོན་ནི་མ་གཟུང་བར་བདེ་སྡུག་དེ་མྱོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་དབང་མངོན་གྱིས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་མངོན་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་དེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་བློ་དེར་[1]ཁྱོད་མི་འདོད་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཤེས་འབའ་ཞིག་གིས་ཚོར་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་ན་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་བྱུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་བདེ་སྡུག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་མིག་གི་ཤེས་པས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མིག་ཤེས་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་དོན་ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་རྐྱང་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་ན། དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་དུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཤ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དང་། བདེ་སོགས་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ལས་དེ་མྱོང་གི་བློ་རྗེས་ཐ་དད་ཅིག་ཅར་སྐྱེའོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༧༨ ན ༤། གཅོང་། ཤོག ༢༨༢ བ ༤ དབང་བློ་དེད་ཀྱང་མི་འདོད

ཞེ་ན། དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་ན། དེ་འཛིན་པའི་བདེ་སྡུག་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱོང་ཞིང་རིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ყུལ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་བལྟོས་ལ། དེ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀའི་ཉེར་ལེན་དུ་ཡོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཡིད་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་སྡུག་འགལ་བ་ཡི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་ཤེས་པ་བེམ་པོ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་རྐྱེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཤེས་བདེ་སྡུག་གི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་དེ་ནི་བདག་འབྲས་འགལ་བ་དག་ལའང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་སྣང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཕུས་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་འུག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མི་ཡི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པའི་བདག་རྐྱེན་སོ་སོར་ཅིག་ཅར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་རིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་འཁོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་ཏུ་ཐལ། རང་ཉིད་ལ་འཛོམས་ཤིང་གཏད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བས་དོན་སྐྱོང་བར་མི་འཐད་དེ། དེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཤེས་པས་དངོས་སུ་སྐྱོང་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་དོན་སྐྱོང་བར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་མ་སྐྱོང་ན་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ངས་དོན་སྐྱོང་ཞེས་དོན་སྐྱོང་བར་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་དེས་སྐྱོང་བ་ལ་བཏགས་ནས་དོན་སྐྱོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་དམིགས་པ་ཉིད་

དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དེར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་སྔ་མས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། གྲངས་ཅན་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་གཉིས་ཅིག་ཅར་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་།[1] ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདེ་སོགས་དང་། སྔོ་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་དང་བདེ་བ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ། སྤུར་སིམ་ཞིང་དགའ་བར་སྣང་བ་གོམས་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ལས་ཕྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡུལ་གཅིག་པུ་དེར་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སིམ་གདུང་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བློ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་པས་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྲུབ་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༩ ཐེང་། ༩

ཕྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་འདི་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་སོགས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། བློའི་བདེ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཐ་དད་དག་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་དང་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་འཛིན་མི་རུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་རུང་བ་ཡང་བསལ་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། བློའི་བདེ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་ཐ་དད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །བློ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་བེམ་པོར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འཇོག་བྱེད་དང་གཞག་བྱ་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཡོད་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱེས་བུ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེས་བུ་ལ་འདང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བེམ་པོས་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །མ་གྲུབ་ན། དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། སེམས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་གི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྨྱོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་ཤིང་། སྨྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྔ་མས་གྲངས་ཅན་དང་། ཕྱི་མས་རིགས་པ

ཅན་པ་ཁེགས་པའི་དོན་བསྡུས་སོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་དེ་ཙམ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱེས་བུས་སྤྱོད་ན། ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་དེ་ཡི་ཡུལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་གང་གི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཞིང་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བློ་སྤྱོད་རྫས་ཐ་དད་དགག །རྫས་ཐ་དད་འབྲེལ་པས་མ་ཕྱེད་པའི་ལན་དགག་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་ལྷ་པོ་དེའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བ་ཤེས་རིག་དེས། བློ་བེམ་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྷའི་བདེ་བའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རིག་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་རིག་གོ་སྙམ་དུ་བློ་དང་སྤྱོད་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བློ་སྤྱོད་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ལྐོག་གྱུར་དུ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་ཤེས་རིག་འདི་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བ་གཅིག་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་གི་ཕྱི་རོལ་དང་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་བློ་རྫས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྕགས་གོང་དམར་འབར་བར་འགྱུར་བའི་ཚེ། ལྕགས་དང་མེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ནས་མ་ཕྱེད་པ་བཞིན་དུ་བློ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་པས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་གཞན་ལ་འདིའོ་ཞེས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྫས་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ནས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྫས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་འབྲེལ་ནས་མ་ཕྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བ་འདི་རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་སྤྱོད་བ་རྫས་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ལས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བ་དེ་ལྟར་གང་མིན་པར་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྤྱོད་བ་དེས་རྫས་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་

དད་པའི་རྒྱུ་བ་ཆེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་དང་། དགའ་པོ་སོགས་བློ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱུ་བ་ཆེན་ཚད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བློ་དང་སྤྱོད་པ་ནི། བློ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བློ་སྤྱོད་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འགྲུབ་ན། ཁྱེད་རང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། བདེ་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་གཞན་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆེས་གསལ་བས་བསྒྲིབས་ནས་ངེས་མ་ནུས་ན་ཡང་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་མའི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུན་དག་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉིན་པར་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐར་མ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་བྱུང་ཡང་ཡིན་ནོ།།

དོན་བསྡུས་ན། སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འགར་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་བློ་སྤྱོད་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཚད་མས་མཐོང་། བློ་སྤྱོད་རྫས་ཐ་དད་དུས་ནམ་ཡང་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སེམས་བྱུང་ནང་ཕན་ཚུན་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚེ། འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ངེས་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དྲུག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

རྟོག་པ་རིགས་མཐུན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་

གཅིག་གི་ཡ་ཀྱལ་དུ་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཡུལ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་བཀག་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ།[1]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་འདི་གཟུགས་འཛིན་པའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་དབང་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད་པའི་གནོད་བྱེད་བཀོད་པ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མཐོང་གི །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དེའི་རྟགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གཙོ་བོ་རྟོག་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཙོ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། མི་རུང་ན། གཙོ་བོ་རྟོག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འདུག་ལ། འཁོར་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་གང་ལས་ངེས། དམིགས་རུང་ཡིན་ན་སྒྲ་ཙམ་ལ་མ་འཆེལ་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ། རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་སྨྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་ལྟར་འདུག་མི་འདུག་ལེགས་པར་བསམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་པ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སེམས་ཡིན་ལ། ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆས་བཞག་དགོས་པའི་བློའི་ཆ་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༦༡༩ ཐྲེང་། ༡༥

རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།[1]།ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་དོན་ཙམ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ།[2]།ཞེས་དང་། དེའི་བཤད་པར་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་བྱེ་བྲག་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཙམ་དམིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་ཆོས་སེམས་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སེམས་པ་ཡིན་པ་ནས། འདྲིས་པའི་ཡུལ་མི་བརྗེད་པའི་ཆ་དྲན་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན་དེ་མ་ཐག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་ལོག་པར་བརྟེན་ནས། སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ན་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྔ་མ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆ་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆ་སེམས་བྱུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རིག་མི་རིག་ལ་འཇོག་པ་སོགས་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ། །གཞུང་དག་པ་ལས། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།[3]།ཞེས་འབྱུང་གི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་དོན་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༠ ཤོག ༥༠༣ ཐེང་། ༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༡ ཤོག ༢ ཐེང་། ༥

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༠ ཤོག ༥༠༣ ཐེང་། ༢

པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བདག་པོ་ལས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་། ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷག་མཐོང་ཕྱི་མའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དང་། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་ན་མི་རྟག་སོགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་པའི་རྩོལ་བ་རེ་རེས་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་བློ་རིགས་འདྲ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་མཛད་དོ། །ཕྱོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་གྱིས། རི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་ཀྱང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་ཞེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྙེད་པ་ཙམ་མཁྱེན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་། དེ་གཉིས་སྒྲུབ་ནུས་སུ་མཚུངས་ཤིང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དོན་གྱིས་གོ་བར་ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་

འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་།།[1]།ཞེས་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དཔེ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། འཇིགས་པ་དང་། བུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གྱིས་བརླམས་པ་དང་། རྐུན་པོ་རྨི་བ་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་སྟེ། རྐྱེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསླད་པ་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་གོམས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་རྟོག་པའི་བློ་ཡིན་ན། དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་ན་རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་ན་ཡང་འདས་པ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་སྣང་དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་མི་གསལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ན་རེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། གོམས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོ་སྣང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་སྟེ། མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་བསྒོམ་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའང་རྟོགས་མེད་དང་། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དང་སྒྲ་སྨོས་པ་ནི། ལོག་རྟོག་དགག་པའི་རིམ་པ་ལ་བལྟོས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གོམས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཡུལ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་བློ་འབྲས་བུར་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ཡང་དག་པ་དང་། ཀེང་རུས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༣ བྱང་། ༢

སོགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཞིག་ཏུ་སྒོམ་པར་གྱུར་པས་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པ་ན་གསལ་སྣང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྔར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསར་དུ་བསླུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་བསླད་ཅིང་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྟོག་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྒྲོའི་སྐམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས། དེའི་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་ཤེས་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གཟུང་རྣམ་ཡང་མིན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ངོ་བོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སླ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་གང་ལ་བལྟོས་ཀྱང་། ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག[1]།ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདོད་ན། རྟོག་བྲལ་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ནང་བལྟ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟ་ལ་རྗེས་དཔག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨༢༣ ཐེང་། ༡༨

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན། ཁ་ནང་བལྟའི་ཆ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟའི་ཆ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་སྐད་སྨྲ་བར་རིགས་ཀྱི། ཕྱིར་བལྟ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་སྐད་མ་སྨྲས་སོ་ཞེ་ན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ།།

ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་ཁ་ཕྱི་ནང་དུ་རིམ་གྱིས་བལྟ་བ་ཡིན་ནམ། ཅིག་ཅར་བལྟ་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁ་ནང་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པའམ། ཤེས་པ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རང་གི་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྣང་ན་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛིན་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་། གཟུང་རྣམ་མི་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཟློད་མི་ནུས་སོ། །ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡང་། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་དང་།[1]།ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ། ཞེས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཕར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་འཛིན་རྣམ་ལ་ཚུར་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྲིད།

འོ་ན། རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་དེའི་གཟུང་རྣམ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཐལ། དེ་གཟུང་རྣམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། དེ་སྙོང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༨༩ ཐིང་། ༨

དེ། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་རྟོག་པ་ལ་མི་གསལ་བར་སྣང་བས། དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་བློ་མི་སྲིད་པ་སུས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་ན། དེ་བེམ་པོར་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྲིད་ན་དེ་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་ཅིས་ཏེ་མི་འགྱུར། དེས་ན། རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ནང་ཕྱོ་ནར་ཕྱོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་དོན་མི་འཛིན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་[1]སྐྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཞེས་བསྟན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དེ་ལ་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ། ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ལྟར་སྣང་བདུན་དུ་བཤད་དེ། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།[2]།ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའོ། །རྟོག་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། རིགས་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྟགས་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག་དང་། རྟགས་ཅན་འཛིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདས་པའི་དོན་དྲན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པའོ། །རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། རྣམ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༥ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༢༨༩ བ ༦ ཁྱོད་རང་སྐྱོང་བའི་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༦ ཕྲེང་། ༦

པ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། རྟོག་མེད་ལྟར་སྣང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་དེར་འཁྲུལ་བ་མཐོང་བས་དེ་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན་རིགས་པ་ཅན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་སྨྲོས་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དབང་དོན་ཕྲད་པ་སྨོས་ལ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ལྟ་བུ་དེས་གཅོད་མི་ནུས་པར་མཐོང་ནས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་སྨོས་སོ། །རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་གཉིས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་མཛད་པས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟོད་གཞི་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བཞི་ཀ་དེའི་མཐུན་དཔེར་རིགས་གཅིག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བརྡའི་རྗེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དབང་ཤེས་སུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡུལ་དུས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་རྟོག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དྲན་པ་དང་།

མངོན་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་གཟུང་དོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པར་དོན་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྫ་ལ་བལྟོས་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྫ་ལ་བལྟོས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ལྟར་སླིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་ཤེས་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་གྱི་བརྫ་དྲན་པ་མེད་པར་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྫ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྫའི་རྟེན་ཅན་ནི། ལྟོ་ཕྱིར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ངེས་པར་བརྫ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྫ་འཛིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྫ་དྲན་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། སླིག་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། དམིགས་གསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་བཅས།[1] ཞེས་ལོགས་སུ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བདུན་པ་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་ནི་བཞི་པར་བསྟན་པ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པའི་སྟེ་ཚན་ལས་དམིགས་ཀྱིས་ལོགས་སུ་བསལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།[2]།ཞེས་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། དེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣༢ ཐྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༣ ཐྲེང་། ༩

ལྟར་བཤད་པ་དང་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདིར་[1]བཞི་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་བདུན་པར་བསྟན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཁྲུལ་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ། མིང་དང་། ཞེས་སོགས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མར་གོ་བའི་སྦྱོར་བཏང་གི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།[2]།ཞེས་སློས་པས་ཚིག་མོད་སོ་སོར་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་སློས་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་དངོས་སུ་ཤེས་ནས་མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་དགོས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཅན་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྦྱོར་བཏང་གི་ཚིག་དེ་སློས་སོ།།

དེ་ལ་བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དག་དབང་ཤེས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དང་། ཡང་ན་མིང་སོགས་སྦྱོར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ། གཞན་དག་གི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན། རབ་རིབ་བཅས། སློས་པས་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་སློས་པ་དེས་ནི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་ཙམ་སློས་ཤེ་ན། དེ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པ་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གྱིས་ཉེ་བར་གནོད་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༦༨ ན ༣། གཅང་། ཤོག ༢༧༡ བ ༡ འདིར་ནི་བཞི་པ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༤༣༨ ཕྲེང་། ༡༩

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་བསལ་གྱི་ཚིག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ལོག་པའི་དཔེར་འདོད་པ་དགག་པ་དང༌། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་དགག་པ། མ་སྦྱར་བའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བསམ་པ་ཁ་ཅིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ལོག་པའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་དཔེར་ཤེས་པའི་དོན་དུ། རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་སྨོས་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང༌། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་དབུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པས་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་ཟུར་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞེད་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་ལ་རྟུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མིག་གི་དབང་པོའང༌། སྔོན་པོ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་དབང་བློའི་ཡུལ་དུ་ཐལ། རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་དང་འདོད་པ་དེ་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྩོད་སྒྲུབ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ལས་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་སམ། སྣང་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས། དང་པོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ལ་ཡུལ་རགས་པར་སྣང་ཞིང་རགས་པ་རྫས[1]སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་པའོ། །འང་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་མ་ཟད། དབང་པོའི་རྟུལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཤེས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༡ ན ༦ རྗེས་སུ་ གཙང༌། ཤོག ༢༧༢ བ ༢ རྗས་སུ་

ཀྱི་རྒྱུར་གཞན་དག་འདོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །དམིགས་བརྟག་ཏུ། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཐ་རབ་རྡུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི།[1]།ཞེས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་དོན་གཅིག་པས། རྡུལ་ཕྲན་ཚད་སྒྲུབ་མཛད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རེ་ཤིག་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དམིགས་རྐྱེན་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ།།

འོ་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་དུ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་ཚིག་པས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྒྱུད་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པའི་རྒྱུར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དག་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཐལ་བ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། གལ་ཏེ། ཤེས་པ་གང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་མཚུངས་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འགྱུར་རྗེས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འདིར[2]ཡང་ཆོས་ཅན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་བ་བཞིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༤༣༠ ཐེང་། ༣

2 ཞོལ། ཤོག ༢༡༩ ན ༤ དབང་ཤེས་འགྱུར་ཡང་

དུ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལོག་ཀྱང་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ན་སྒྱུལ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྱུལ་འཛིན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཟླ་གཉིས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། ཁྲོད་འཛོག་ཅིང་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བརྟ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ། རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན། ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདས་པ་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་སྐབས་གཉི་གར་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཡིན་ན་ཡང་། ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རང་ཡུལ་ལ་བསླུ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་འཁྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཟད་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དེའི་དོན་དུའང་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་འབྲས་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཆ་ཤས་ཚད་མ་གྲུབ་པར། སྤྱིར་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཚད་མས་ཆོད་པ་དང་། མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐ་སྙད་དོར་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས། འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མཇུག་ལ།

དེའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་ལེགས་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟམས་ནས། ལེའུ་དེར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་ཚད་མ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཚད་མས་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་སྲིད་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ནི་འདོད་དོན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་[1]རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། ཚད་འབྲས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་བཞེད་ནས་མཛད་པས། འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་འདིའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མ་ལ་རག་ལས་པ་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི། དབང་དོན་ཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དཔྱོད་པ་པ་དག་ནི། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྤྱི་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་རྫས་འཛིན་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །གྲངས་ཅན་པ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་නོ་ཞེས་ཟེར་ཏོ།།

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་། རྣམ་པ་རྫས་གྲུབ་མ་བཀག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ཡང་བཀག་ནས་རྣམ་པ་རྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་མཛད་པ། སྔ་མ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མཛད་པར་བཞེད་པ་ནི། དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་དེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་འཇོག་པ་ནི། རིགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༠ ན ༣ གྱུར་པར་

པ་མི་ཤེས་པའི་སྨྲ་ཅོར་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན། རང་ཉིད་འདོད་པའི་དོན་དམ་དེ་བཞག་པ་མ་བདེ་བར་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མཐོང་[1]བ་སྲིད་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས། གཅིག་གི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས། དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་ཀྱང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའོ་སྙམ་དུ་མ་གཟུང་ཞིག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་སྟོང་གཞི་མཐུན་དུ་སྨྲ་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་འདོད་པས་ནི། ཁོ་བོས་ནི། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྒྲགས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཡང་། སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཅས་པ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བཟུང་ནས། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་នོ་ཞེས་སྨྲ་བ། དེ་དག་གིས་ནི་ཚད་མ་དང་། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལེགས་པར་བཀག །རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དགོངས་པའང་དོར། །རང་ཉིད་མི་ཤེས་གསལ་བར་བསྒྲགས། །ཞེས་སོ།།

སྔོ་སེར་སོགས་འཇལ་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་ཁས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༠ བ ༥ འགལ་བ་མང་བ་སྲིད་ཀྱི་

ལེན་ནམ། མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྔོ་སེར་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། འབྲས་བུར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་མོད། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་མངོན་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་མི་ལེན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མར་རྣམ་རིག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སོགས་སུ་རིགས་པ་སྨྲ་བས་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་མིན་ན། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལྟར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྩོད་སྒྲུབ་ལ་བརྟག་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བའི་སྲུན་འབྱེན་གཉིས་བརྗོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐྱིར་བཏང་། དམིགས་བསལ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་རྣམ་རིག་པས་དབང་མངོན་ཁས་མི་ལེན་ན། ཡིད་མངོན་ཀྱང་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། མི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །འབྲས་རྟོག་དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། གཟུགས་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པ་ནི་མེད་དོ།།

ཡང་། མདོ་སྡེ་པས། གཟུང་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་ལ། ཁས་ལེན་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་དཔྱད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་

སླར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས། ལན་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་ལུགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དབང་མངོན་གྱི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔྱད་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་འཇལ་ལ། མ་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གནམ་སྐྱེ། མིག་སྨན་སོགས་བསྐུས་པས་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་ཀྱི། དཔྱད་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་རིགས་སོ་སོར་འཕོ་བ་ག་ལ་སྲིད། དཔྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཁྱོད་རང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་དུ་གཟུགས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་མ་ཐག་མིག་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་མིན་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་སོམས་ཤིག །སྔར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཇལ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ན། དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཤེས་པ་འཇལ་བར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྔར་དཔྱད་པ་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་འཇལ་བ་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཕྱིས་དཔྱད་པ་བྱས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླང་གི །དཔྱད་པ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལོག་པར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །དེས་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་དོན་[1]སེམས་གཉིས་ཀར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྔར་བརྗོད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་དེ་ཡང་དོན་[2]སེམས་གཉིས་ཀར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་པོ། མདོ་སྡེ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༢ བ ༩ མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་

2 ཞོལ། ཤོག ༢༥༢ བ ༥ མདོ་སེམས་གཉིས་ཀར་

འགྲོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ལ་འགྲོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་མན་ཆད་དོན་ཁས་བླངས་ནས་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐབས་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཚད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དབང་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀུན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་གང་ལས་རང་གི་ལག་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཀུན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚད་མ་གང་གིས་རང་གི་ལས་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཇོག་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་འཇོག་བྱེད་ཡོད། ཁྱོད་ལས་རྫས་ཐ་དད་པས་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲངས་ཅན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་དོན་དང་ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྔོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ལས་ལ་རིག་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་པོ་དག་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་འཇོག་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་གང་ལས་འདི། དོན་འདིའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འཛོག་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་དོན་རྟོགས་ཚད་མར་འཛོག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལས་ཀུན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ལས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དེ་འཛོག་བྱེད་དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མིག་དབང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་འགས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་འཛོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་གསལ་བ་ལ་སྔོ་སེར་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་དུ་གསལ་བར་སྣང་། མིག་ཤེས་མི་གསལ་བ་ལས་སྔོ་སེར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཕྲ་མོ་མི་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི། དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཛོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན། དོན་གང་ཡང་རྟོགས་པར་འཛོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ནི། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་རྟོགས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཚད་མ་ལས་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་དོན་རྟོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་དོན་རྟོགས་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤ་རེ་ཤིང་གཅོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། སྐྱེས་བུས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་

དུ་གྱུར་པ་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤིང་དུམ་བུར་སོང་བ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་ངོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཁྱོད་རང་སྐྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་སྐྱོང་ཞིང་གཟུང་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར།

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོར་འཇོག་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར། ངོ་སྣམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས། འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དྲན་པའི་ཚེ། སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ངས་སྔར་མཐོང་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས། དྲན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཡོད་པས་ངེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་སྐྱོང་བ་ལ་ཡང་། ཡུལ་སྐྱོང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྔར་ཡུལ་སྐྱོང་བ་སྤོ་འཛིན་དང་། ཡུལ་ཅན་སྤོ་འཛིན་དེ་སྐྱོང་བ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པས་ངས་སྐྱོང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་བྱ་བའི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལས་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུར་ནི། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚེ། སྔོན་པོའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི །སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན། སྔོན་པོའི་ངོ་བོ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྨོས་སོ།།

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐྱོང་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་། ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་གཟུང་རྣམ་སྐྱོང་བའི་དབང་གིས་ངས་གཟུགས་རྟོགས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཞག

ཅིང་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་བསྙད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་བློ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཟུགས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཟུགས་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྔོང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། ངས་གཟུགས་རྟོགས་ཞེས་བསྙད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨོས་སོ། །གཟུགས་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན། བུམ་ཕའི་གཟུགས་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་བུམ་རྒྱུ་ཕའི་གཟུགས་འཛིན་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་བུའི་གཟུགས་རྒྱུ་ཕ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དང་། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེ་དང་ལས་སོགས་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འཇོག་པ་ལ་འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་ཁྱེད་རྣམས་ལས་གཞན་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་སོགས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་སྨྱུར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ཡང་། དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལྡོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང་འཇོག་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཐ་མའི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དབང་པོ་གསལ་ཡང་དོན་རྟོགས་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་གསལ་བར་ཅིས་གྲུབ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་

ཟློད་ཐ་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེས་དོན་རྟོགས་འཛིན་པར་ཁས་བླང་རིགས་ཀྱི། བར་དུ་བརྒྱུད་པ་དུ་མ་ལ་དགོས་པ་དང་ནུས་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མིག་ཤེས་དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་འདི་འདྲ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀུན་གྱི་མཚུངས་པའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། གཟུགས་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་མིག་ཤེས་འདིས་སྔོན་པོ་འདི་རྟོགས་ལ། སེར་པོ་འདི་མ་རྟོགས་ཞེས་པའམ། གཟུགས་འདི་རྟོགས་ལ། སྒྲ་མ་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་ཀྱང་འཛིན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཚད་མ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དཔྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། དོན་མ་ངེས་ཀྱང་། དང་པོར་དོན་ལ་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་བློ་འབྲས་བུ། ཡང་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ། འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་ཐོབ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ། ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་བྱ་གྲུབ་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་འདྲ་དོན་བལྟ་སོགས་ལ་མེད།[1]།ཅེས་སྨོྲས་སོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་དང་། སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་ཡང་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་པ་དང་། སྣམ་བུའི་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་རྗེས་འཛིན་པའི་བློ་གཞན་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་མི་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྤྱི་འཛིན་དང་། ཁྱད་པར་རྗེས་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་ཚད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༨ ཐྲེང་། ༧

འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གཅིག་གི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་བོའང་། གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་འཛལ་བ་ལ་ཚད་མ་ཁྱེད་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྱེད་གཉིས་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་དེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་ཚད་འབྲས་མི་རུང་བར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ན། ཚད་འབྲས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་པོ་དེ། རྟོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་། ལྡོག་པའི་ཆ་དག་ཐ་དད་པ་གཉིས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྲེལ་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བར་འདུ་བ་དང་། སྦྱོར་བར་འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུས་པར་འདུ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་གི་དབང་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་བུམ་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་བའི་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་དཔེ། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་མཚུངས་ལ། དྲུག་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ས་ཕྱོགས་དང་སྦྱོར་འབྲེལ་གྲུབ་ལ། ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའོ།།

དེས་ན། དབང་དོན་ཕྲད་ཅིང་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་བུམ་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་ལ་དེའི་ཁ་དོག་གི་ཆོས་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་

ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ བུམ་པ་དང་། བུམ་པའི་གཟུགས་དྲི་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ། དངོས་བརྒྱུད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་། བུམ་པའི་ཁ་དོག་གི་ཆ་རྟོགས་ལ། དྲི་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དབང་དོན་འབྲེལ་བ་དོན་རྟོགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀུན་དང་ཐད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་རྟོགས་ཀྱི། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་བ་དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ། དོན་རྟོགས་ཚད་མ་འདི་ཡི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་དེའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་ལ་མིག་དབང་འབྲེལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་འདྲའོ། །རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཇོག་ནུས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་ལས་ཀྱང་། དོན་རྟོགས་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བྱེད་ཡིན་ན་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མི་བདེན་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫས་གཅིག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཐ་དད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱ་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་རྟོག

པས་སྒྲོ་འདོགས་པས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་རེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དེའི་འཕར་བ་དང་འབབ་པའི་བྱ་བ་མེད་ལ། ཕྱིང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དེ་དུམ་བུར་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོར་སྣང་ཞེས་པ་དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ལ་སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་ལ་སྒྲ་མ་རྟོགས་པར་འཇོག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་ཤིང་། འཇོག་བྱེད་དེ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་བདག་གཅིག་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། གང་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ལ། ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་ཆ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་འབྲས་དང་པོ་རིལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་རིག་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་ཅིང་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། བློ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་དེ་རིག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་། ཟླ་གཉིས་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་དོན་སྨྲ་བ་ན་རེ། འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ཡི་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་རིག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན། སེམས་ཙམ་པ་ལ་

འདྲི་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་ནས། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས་དེ་ཉིད། མདོ་སྡེ་པ་ལ་འདྲི་ཞིང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་ན། དོན་ཐ་བ་དང་འདྲའམ། རགས་པ་དང་འདྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྡུལ་ཕྲན་དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་ཡུལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་རྡུལ་ཕྲན་ལ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཕྱི་དོན་རགས་པའི་ཆ་མེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲན་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་རགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་མངོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོས་རྣམ་པ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ཐ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། དེ་གཟུང་དོན་དུ་སྒྲོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་འདྲ་བ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔོ་འཛིན་སྔ་མ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདྲ་བར་ཐལ། དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ་ལྟར་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་བཅད་ཤེས་དེས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཛོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་། །སྔྲ་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་གང་ལས་ངེས་པ་དེ་འདྲེན་ནུས་པའི་བློ་དེས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས། དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དང་གསུམ་ཚོགས་པ་དོན་རིག་གི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ངེས་པ་མི་འདྲེན་པས་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་

རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་དེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་རིག་དེ་ཡི་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྣང་བ་དང་མཐོང་བའི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་དག་གི་གཟུང་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་མིན་དེ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་གཟུང་དོན་དང་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དགག་པ་དང་། དེར་སྣང་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དགག་པ། ཉེས་པ་དེ་ནས་ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྤྱོད་བྱ་སྔོན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྤྱོད་བྱ་སྔོན་པོ་དེ་ནི། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། ད་དུང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལས་སྔོན་པོ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཙམ་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་འདོད་པ་དེ་ལའང་རང་སྤྱོད་བའི་མངོན་སུམ་དེ་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དེའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་རྫས་གཞན་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ནང་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་

ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག །རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྔོན་པོ་མྱོང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་། སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་གྲགས་ཤིང་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་རང་གི་གཟུང་བྱར་སྣང་བ་དེ་སྔོ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྔོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། རལ་གྲིའི་སོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་མེ་དོན་གཞན་གྱི་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཇི་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པས་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བྱ་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་སུ་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་དུ་འཐད་པར་དཀའ་ཞིང་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དང་། དེ་ཡི་རིག་བྱ་སྔོན་པོ་གཉིས་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དོན་གཞན་མེད་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་ལ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་སྣང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་གཟུང་བྱ་ཤེས་པ་དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་བ་ལ་སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་། རྣམ་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེས་རྒྱུད་རྣམ་པར་བསླད་པས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སྔོན་པོ་གཟུང་བྱ་དང་། སྔོན་པོ་མྱོང་བའི་བློ་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བརྩད་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་འདི་ནི་གཟུང་བའོ། །འདི་ནི་འཛིན་པའོ་

སྣམ་པའི་བློ་འཁྲུལ་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པ་འདིའི་རྣམ་གཞག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དགག་མི་ནུས་སོ་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། དོན་གཞན་གྱི་རིག་བྱ་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་རྣམས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་གི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་སྔོ་འཛིན་གཞལ་བྱ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་གནོད་པའི་རྟགས་དགོད་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲོང་བར་གྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། ཕྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་སུས་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྨྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་པར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གང་གི་སློ་ནས་ཀྱང་རིག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མེད་ཀྱི་སློ་ནས་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་ལྡན་གྱི་སློ་ནས་རིག་གོ་ཞེ་ན། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡོད་མོད། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཁར་བའི་རྣམ་པ་འདི་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གཏད་པའམ། གཞན་ཉེར་

ལེན་ལས་ཡིན་ཞེས། དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བཞག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། གཏན་ཚིགས་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོར་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་རང་མཐོང་བའི་བློ་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་བ་བློ་ཡི་ཁྱད་པར་སྔོ་འཛིན་དང་བྲལ་བར་སྔོན་པོ་མི་འཛིན། སྔོ་འཛིན་དེ་འཛིན་པའི་ཚེ་ན། སྔོན་པོ་ཡང་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྫས་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྫས་ཐ་དད་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན། རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་པས། དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔོན་པོ་དམིགས་ན་སྔོ་འཛིན་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་དམིགས་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། སྔོ་འཛིན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་ཚེ། སྔོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་དམིགས་པའི་ཚེ་བློ་དེ་ལ་སྔོ་འཛིན་ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྔོན་པོ་འཇལ་བའི་བློ་དང་། སྔོ་འཛིན་འཇལ་བའི་བློ་ཁྱབ་མཉམ་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་སྲིད་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཚང་བཞིན་དུ་བུམ་འཛིན་སྐབས་འགར་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་དབང་གིས་བུམ་འཛིན་རེས་འགའ

སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་བུམ་འཛིན་གྱི་བློ་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མ་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པའི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་རྟོག་མེད་ཀྱིས་མྱོང་བ་དང་རྟོག་པས་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཡི། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རྫོགས་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འཆད་དོ། །གང་གི་ཚེ་སྔོན་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣམ་རིག་གི་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་རྫས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དེ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྣང་བའང་ཉེར་ལེན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་སྔོན་པོ་དེའི་ངོས་ནས་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཉེར་ལེན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཁོ་བོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་གོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྔོན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བློ་འཁྲུལ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་སྔོན་པོ་དེ་ཉིད། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློ་འཁྲུལ་བས་དེ་ལྟར་ཞེན་ཞེས་པའོ། །ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་དེ་ཉིད་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་དེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་སྔོན་པོ་རིག་པ

འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྔོ་འཛིན་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཞག་འདི། གཉིས་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་འཇོག་པའི་ཚེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྔོ་འཛིན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བརྗོད་པའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ལ་སྣང་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ངོས་མ་གཟུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཐལ་བ་སུས་ཀྱང་ལྡོག་མི་ནུས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་སྣང་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ངོས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡོད་དོ་

ཞེས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་རིག་པ་འདི་རྫས་གཞན་རིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་སྔོ་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང་། སྔོན་པོ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་གྱིས་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་སེམས་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་གོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྔོ་འཛིན་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། སྔོ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འཇོག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྔོ་འཛིན་ཉིད་ཚད་མར་འཇོག་ན། དེ་ནི་སྔོན་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ལ། སྔོན་པོ་ལ་ངེས་པ་མ་དྲངས་པར་སྔོ་འཛིན་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་གཞག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཚད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་རྟོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་སྤང་བར་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད།[1]།ཅེས་པ་དང་འགལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་སྒྲུབ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དང་འདྲ་བ་ནི་གོང་དུ་རྒྱུས་པར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༥༧ བྱང་། ༡༡

རོ། །དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བར་ངེས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ལ། དོན་ནི་སྔར་གང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་འདྲ་བར་བརྟག་ཅེས་སོ། །རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་འདི། རྣམ་རིག་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་སུ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གསུམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་།[2]།ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མཛད་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་དོན་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་གཞན་རིག་པ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། གཞལ་བྱ་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་རིགས་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་པོ་དེ་ལ་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇོག་གི །ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དེ་འདོད་མི་འདོད་དུ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། སྔོན་པོ་རང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། སྔོན་པོ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྔོན་པོ་ལ་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་པོ་དག་སོ་སོ་ཐ་དད་པར་སྣང་ཞིང་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བར་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྣང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༡ ཤོག ༥༩༠ བྱང་། ༧

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༥༨ བྱང་། ༡༣

བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔོན་པོ་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོས་ནས། དུས་ནམ་ཡང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ཟག་རེ་རེ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར།

རེ་རེས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལས་དབང་གིས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་མཐོང་བའི་ལས་དེའི་དབང་གིས་ཅི་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས། གང་ཟག་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་གྱི་དོན་འཛིན་དབང་པོའི་བློའི་འཛིན་སྟངས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ལ་འདོད་མི་འདོད་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་སྡུར་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་བ། ཕྱིས་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པར་གྱུར་པའི་ཚེ། ཡིད་དུ་འོང་བར་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་ཅིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་སེམས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལའང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟར་སྔོན་པོ་འདི་བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར། དོན་སྔོན་པོ་ནི། འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། གང་གི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་ངེས་པ་ནི་འགལ་ཡང་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་འཛིན་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཉིད་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བར་མཐོང་ངོ་[1]ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་ཅི་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༨ ཤོག ༡༡༡༤ བྲེང་། ༣༠

མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཤད་པ་དང་། ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞིན་དུ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དོན་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོ་ལ་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་རྣམ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་གི་དོན་གཞན་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་རིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ། སྤོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར། སྔོན་པོ་འདི་ནི་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་དོན་རིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཞེན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྤོ་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་གནས་པ་དོན་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཡི་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་དེ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ནུས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་བོ་ནར་ཐལ། ཚད་མས་སྔོན་པོ་གཞལ་ལ། འབྲས་བུས་སྤོ་འཛིན་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༡༡༡༤ ཐྲེང་། ༣

པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཛོག་པའི་སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྔོན་པོ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཚད་མའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་གཞན་ཞིག་གོ །ཚད་འབྲས་དངོས་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རང་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྔོ་འཛིན་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན། རྫས་གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་དེ་སྔོན་པོ་དེ་དང་འདྲ་བའམ། གཞན་དང་འདྲ་བར་གྲུབ་ཀྱང་རུང་། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྔོན་པོ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པས་དབང་ཡིད་གཉིས་ཀྱང་གཞལ་བྱར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་སྔོ་འཛིན་དེའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མི་སྣང་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གཟུང་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་རྣམ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དེ་གཟུང་དོན

དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པ་དེ་བདེན། དེ་འདྲ་རྣམ་རིག་པ་ངས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ། རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤོ་འཛིན་གྱི་བློ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྫས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་དང་། མྱོང་བ་རིག་པ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་བས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་སོགས། རྟ་དང་གླང་པོ་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །བློ་བསླད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིམ་དུམ་དེ་དག་རང་གི་ངོས་ནས་རྟ་གླང་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་མ་བསླད་པའི་མིག་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐག་རིང་པོ་སྨྱ་དན་གྱི་ཕྱོགས་ན་ཆུང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྱུ་མ་བསྟན་བཅོས་དང་། ཕྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེའོ། །གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རིག་པ་དག་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དེ། བློ་རྫས་གཅིག་ལ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཆ་ཐ་དད་པའི་ཆ་འདི། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཆ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྔ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྫས་གཞན་ལ་རྫས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཉམས་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་དུ་མར་སྣང་ཡང་དུ་མར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།

གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་པོས་ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དེ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་རྫུན་ཕན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་དངུལ་དེའི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འཁྲུལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འདི་ལ་ཕན་ཚུན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་འདིའང་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་འདི་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་དེ། དེ་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནང་གི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་དེ་ཙམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་འཁྲུལ་པ་ནི། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པའི་བློ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རིག་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་རིག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་སྨྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་རིག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཇལ་བྱེད་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་རིག་པ་སོགས་ཀུན་གྱི་ལུགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གྱིས་ཁས་བླང་བར་འོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་རིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཀུན་ལའང་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་རུང་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཚད་མ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ནང་དུ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མིང་ཐ་དད་ཙམ་མ་གཏོགས། རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་དེའི་ཚད་མའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། འདིས་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་ཚད་མར་བཞག །འདིར་འདི་རིག་པས་རང་རིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལ་རང་རིག་གི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ན། འདི་དེའི་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚེ། ལས་སུ་གྱུར་པ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ལ་བཤད་ལ། འདི་རིག་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་ཆ་དེ་ནི་མཚོན་བྱ་ལ་ཟེར་ལ། འདིས་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རང་རིག་ཅེས་བྱེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཚེ། འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་རིག་ཏུ་མཚོན་ན་ལས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་བྱེད་ན། སྔོ་འཛིན་མཚན་གཞི། རིག་པར་མཚོན། འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བ་ཞེས་སོ། །ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ནང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་དོ། །མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཞེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་མྱོང་བྱེད་དུ་རུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་པ་ཤར་བ་ཞེས་པ་ཡང་བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་། བློའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ནི། བློའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ལ། དེའི་

རྣམ་པ་ཤར་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡིས།[1]།ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ།[2]།ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁས་མ་བླངས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་འབྲེལ་དང་། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་རྟོགས་པར་སླ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་སྣང་ཡང་སྔོན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དྭངས་[3]པ་ཡིན་ན་མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར།[4] དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཡིད་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་། གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༩ བྱང་། ༡༢

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༩ བྱང་། ༡༣

3 ཞོལ། ཤོག ༣༡༠ བ ༩ དྭངས་པ་

4 ཞོལ། ཤོག ༣༡༠ བ ༩། གཙང་། ཤོག ༢༤༣ བ ༣ འཆར་བ་ལྟར།

བཞིན་ནོ། །གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚ་ནས། དེ་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དེས། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པའི་ལག་རྗེས་དེ་བཞག་པ་མེད་པར་ནི། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་དོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐུག་ཐད་དུ་འཛིན་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་། རང་རིག་གི་སྐྱོང་བྱར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་མེད་ན། འདས་པ་ཐུག་ཐད་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་མེད་ན། དེ་འདྲའི་བློ་མ་སྐྱོང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དྲན་པས་རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་དགག །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག །ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་དྲན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རིགས་དོན་གཞན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ཁ་དོག་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་དོན་གཞན་དེའང་མི་རྟག་ན། གསལ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་ནའང་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མཚན་མ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྔར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འདས་པ་དྲན་པའི་ཚུལ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་

དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། དྲན་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འདས་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་དོན་རང་མཚན་མྱོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔར་གྱི་མྱོང་བ་དེ་ལས་བྱུང་ཞེས་སྨྲར་རོ། །དྲན་པ་མྱོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དམིགས་རྐྱེན་རང་མཚན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དྲན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལས་གཟུང་དོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དེའི་ཚེ། དེ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ལས་སྐྱེས་པས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན། མྱོང་བ་དབང་ཤེས་ལའང་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དྲན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི། དྲན་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཟུང་ཡུལ་དེར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དྲན་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་སྣང་བའི་བློ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། འོ་ན། དྲན་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྷ་བྱིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དྲན་པ་པོ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འཆད་པ་པོ་དང་། ཉན་པ་པོ་བརྗོད་བྱ་རྫས་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་དག་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་སེམས་དག་གི་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་། སྒྲུར་བ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བཤད་པའི་ཡུལ་དང་། ཐོས་པའི་ཡུལ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་འདྲ་བ་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་ཐ་སྙད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཆད་པ་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེར་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་འཁྲུལ་མེད་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འདས་པ་དྲན་པའི་

བློ་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཇི་ལྟར་རྫས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་བཅས་འཐད་པ་དང་། རྣམ་མེད་མི་འཐད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད།།[1] ཡུལ་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་དང་། དེ་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡུལ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །སྔོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྷག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཁྱོད་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེའི་དོན་ནི། ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་དྲན་པའི་ཚེ། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་དྲན་པས་སྔར་མྱོང་དུས་ན། གཉིས་ཀའི་མྱོང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་གཟུང་རྣམ་དང་། སྔོ་འཛིན་མྱོང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། སྔོ་འཛིན་ལ་སྔོན་པོའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་པུ་དང་། དེ་དྲན་པའི་བློ་ལ། སྔོ་འཛིན་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡང་སྣང་བས། གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཡིན་གྱི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་ལྷག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྔོ་འཛིན་དེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མིན་ན། ཅི་ལྟར་སྔོ་འཛིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །སྔོ་འཛིན་དང་། དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དྲན་ཤེས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་གཟུང་རྣམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བདག་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ། གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་པ་རང་དྲན་པ་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དྲན་པ་ན། དོན་ཡང་དྲན་པའི་ཕྱིར། དྲན་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨ ཐིང་། ༡༣

ཙམ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་བྱེད་ལའང་དོན་ཤེས་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་མེད་པར་རྫའི་བུམ་པ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དབང་ཡིད་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་དག་ཡོད་པས་དོན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་བསྟེན་པ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆེ་མ་སྨྱུན་དང་མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱི་སྔོ་ང་སོགས་ལ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེའི་རང་བཞིན་འཛིན་རྣམ་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དང་པོ་སྔོ་སྣང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཟུང་རྣམ་དང་གཉིས་པ་ཅན་མིན་པར་འཛིན་རྣམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲན་ཤེས་དང་པོ་ངེས་པར་འཛིན་ཅིང་དྲན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྔ་མ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་གཉིས་འཛིན་རྣམ་རྐྱང་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན། དྲན་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་གནས་པར་འགྱུར་བའི་དབང་བློ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དོན་སྔོན་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བློ་གཉིས་པ་དྲན་ཤེས་དང་པོ་དེས་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཉེས་པ་སྔ་མར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་སྣང་བ་ལས་གཞན་དུ་ན། ཡུལ་གང་ཡིན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དོན་གྱིས་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་དྲན་ཤེས་སོགས་དོན་ལས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་ན། ཤེས་པ་དང་པོ་སྔོ་འཛིན་གཅིག་པུ་ཉིད་དོན་དང་འབྲེལ་བར་དྲན་པར་འགྱུར

གྱི། བློ་སྔ་མའི་དོན་དང་། དྲན་ཤེས་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཙིག་པུ་དོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོ་ནི་སྔོ་འཛིན་དེ་ལས་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ངེས་པར་སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱོང་ཞིང་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཧྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པར་ཟླ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཧྟགས་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་རྫས་ཐ་དད་དག་ལ་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱོང་བའི་ངེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཧྟགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཐལ། སྦྱོང་བ་སྔོ་འཛིན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫས་སུ་མེད་པར་དོན་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་འགའ་འམ། དོན་སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་རྫས་སུ་མེད་པ་ཡི་སྔོ་འཛིན་སྦྱོང་བ་དུས་ནམ་ཡང་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྣང་བ་ཡི་དོན་སྔོན་པོ་ནི་སྔོར་སྣང་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་མིན་པ་ལྡོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཧྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །མེད་པའི་གནོད་བྱེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། རྣམ་རིག་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་དག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཐོང་ཞིང་། སྐབས་འགར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་སྔོ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པའི་ཧྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་ཡོད་མེད་དེ་སྔོར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཡོད་མེད་ལས་ངེས་པར་མི་སྲིད་ན་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་རེས་འགའ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། སྔོ་འཛིན་རང་དུས་ན་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྫས་སུ་མེད་ན་རྐྱེན་དུ་འགལ་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་ན་རྫས་ཐ་དད་མི་འཐད་པས། རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེད་པ་སྔར་ནུས་མེད་ཕྱིར་དང་།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན།[2]།ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་རྫས་ཀྱི་ཆ་སྔོན་པོ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འབྲེལ་བ་དང་། དེ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་རྐྱེན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་དབང་མངོན་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མདོ་དང་། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན། གལ་ཏེ། སྔོ་འཛིན་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དམིགས་རྐྱེན་ནོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དམིགས་རྐྱེན་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་གྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྫས་ལ་ཡོད་པའི་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལག་རྗེས་འཇོག་པའི་ནུས་པ་མེད་ན། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན། བེམ་པོའི་རྫས་སུ་མི་འཐད་པས་ཤེས་པའི་རྫས་ལ་ཡོད་དོ། །ཡང་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྔོན་པོ་དམིགས་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡང་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྔོན་པོ་དམིགས་ཀྱང་སྔོན་པོའི་མི་རྟག་པ་མ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་ལ། སྔོན་པོས་རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་རྫས་སུ་རྣམ

---

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༨༡ བྱང་། ༨

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༨༣༩ བྱང་། ༣

པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་པས་ཤེས་པའི་རྫས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་མིག་གི་དབང་པོ་བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་། ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། རྫས་གཅིག་པའི་སྔོ་འཛིན་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞེས་སམ། དེ་དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྔོན་པོ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དུ་བ་ལས་མེ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་འབྲས་རྟགས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། རྒྱུ་འབྲས་དང་། འབྲས་རྟགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ཡི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞིང་མི་སླུ་བའི་བློའི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་ན། བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་མེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་སྣང་དེ་དུ་སྣང་གི་རྒྱུ་དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། དུ་བའི་འབྲས་རྟགས་གང་ལས་མེ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་སྣང་སྔར་འབྱུང་ཞིང་མེར་སྣང་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་འགོད་ཚུལ་ལ། ལར་སྣང་ཆོས་ཅན། མེར་སྣང་ཡོད་དེ། དུ་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས་རྟགས་སུ་སོང་ཚུལ་ལ། དུ་སྣང་གི་རྟགས་ལས་མེ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི། མེ་སྣང་གི་བློ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་དཔོག་པར་འདོད་པ་དག་ནི་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ། མེ་དུ་དང་། ས་བོན་དང་། མྱུ་གུ་སོགས་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། འགོད་ཚུལ་ལ། མེ་དུ་སྣང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དེ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་སྔར་དེ་དག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་པར་བརྩད་པ་ལ་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྟར་ན། རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་པའི་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པའི་དོན་དེ་དག་མེ་དུ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ། མེ་དུར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དུ་བར་སྣང་བ་རྟགས་སུ་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་དེ་ནི་རང་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ། དུ་སྣང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་མེར་སྣང་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྦྱུ་གུར་སྣང་བ་རྒྱུ་དང་། ས་བོན་དུ་སྣང་བ་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་སོ་ནམ་བྱེད་པ་དག །ཐོག་མར་སྦྱུ་གུར་སྣང་བའི་ཐབས་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ས་བོན་དུ་སྣང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རྩོད་པ་དང་ལན་གྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། ཁྱེད་ལ་བློ་ལ་མེ་དང་དུ་བར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་དག་བློ་ལས་ལོགས་སུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐོག་མར་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་མེ་སྣང་ན། རྟགས་ཀྱིས་དཔག་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཐོག་མར་དུ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་རྗེས་མེར་སྣང་བས། དུ་སྣང་རྒྱུ་དང་། མེ་སྣང་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུ་བས་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེས་ལན་མ་འདེབས་ཤིག།

དེས་ན་འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་མེ་རང་མཚན་དཔགས་པར་གང་ལས་ཤེས་དྲིས་པས། སྐྱོག་གྱུར་གྱི་མེ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྕུགས་པས་བཙོ་བསྲེག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེ་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བློའི་རྫས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ལས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་མེ་ཉིད་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་དཔག་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་བཅོ་བསྒྲེག་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེར་གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ཉིད་དང་། དེ་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་མེ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ཡང་། མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་ཞེས་པ་ནི། བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་འབྲས་རྟགས་ལས་མེ་སྣང་བའི་དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

འོ་ན་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མངོན་སུམ་ལ་མེ་དེར་སྣང་བ་འབྱུང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མེར་སྣང་གི་བློ་དང་། དེའི་རྣམ་ཀྱི་མེ་ཉིད་དང་། དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་དང་། དེའི་རྣམ་ཀྱི་དུ་བ་དག་གསལ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ལ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། བློའི་རྣམ་སུ་གྱུར་པའི་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་དག་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར། ཕྱི་རོལ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཐར་ལམ་ལ་བཀྲི་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེའི་ངོར་བློ་རྣམ་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་མྱོང་ཞིང་དམིགས་པའི་ངེས་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། སྔོན་པོ་དང་། སྔོ་འཛིན་རྣས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་གྱི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དོན་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་གཅིག

བུ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། སྔོན་པོ་དེའི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་འདྲེས་མ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་འཆར་ཞིང་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་པ་སྔོན་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་སྔོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྔོན་པོ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ལ་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཤས་འགའ་ཡིས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྔོན་པོ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ལྟར་ཕ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་ཕ་དེའི་གཟུགས་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུའི་ཆ་འགའ་ཡིས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྔོ་བ་དང་དམར་བ་དང་། མདངས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་ཅིས་ན་སྣང་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ན་ངེས་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་བོ་དེ་མཐོང་བ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་དབང་གི་སྐྱོན་སྤྲུངས་པར་ཐལ། རབ་རིབ་དེའི་དབང་གིས་གསལ་བའི་མིག་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་སྔོར་བ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཁྲ་སྔོར་བས་དབེན་པའི་མར་མེའི་དོན་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མར་མེ་དེ་ལ་མར་མེའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་དབང་པོ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་

ཡུལ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། མར་མེ་ལས་གཞན་མར་མེའི་རྩེ་མོའི་ཁྲ་སྒོར་བ་དེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་། དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མར་མེ་གཅིག་གི་ནུས་པ་ཚད་མས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྲ་སྒོར་བའི་ནུས་པ་མ་རྟོགས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྣང་བ་ནི། བར་སྣང་གི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཐག་རིང་པོའི་བུམ་པ་སོགས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ལ། སྔར་བཤད་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་གཟུགས་གཞན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཆ་དང་། མི་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཆ་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་གཞན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོ། །རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་ཀྱང་གཞན་ལས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྲ་བོ་དེ་ཉིད་བློ་འཁྲུལ་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་མར་མེ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེས་དབེན་པའི་དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མར་མེ་དང་ཁྲ་བོ་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་མར་མེའི་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་འཁྲུལ་སྣང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པ་དང་། དོན་ཁས་མ་བླངས་པའི་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་འདི་དག་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། རིང་བ་ནས་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་སོ་སོར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་མེད་ན་གསལ་མི་གསལ་གྱི་འཛོག་བྱེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་།

ཐུག་ཐད་དུ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལན་དགག །སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག །ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་བས་དོན་དེ་ཚོད་ཙམ་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཚོད་ཙམ་བསྒྲིབས་པ་དག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པར་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དམ་[1]གྱི་སྒྲས་གཉིས་ཀས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བར་དུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཡུལ་ཐག་རིང་བའི་ཚེ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཆ་ཕྲ་མོ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་ལ། ཐག་ཉེ་བ་ནས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་གི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་ཆ་མེད་བཀག་པས་ཆ་བཅས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་གཟུང་བྱའི་དོན་དེ་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཕྲ་བའི་ཆ་མེད་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་པོ་དེ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་དབང་ཤེས་གཉིས་ཀས་དེ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐལ་བ་ནི། ཕྲ་རྡུལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།།

གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་བློ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན། འདིས་ཀྱང་གནོད་དེ། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྣང་བ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་གཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧༨ བ ༤། གཅོང་། ཤོག ༣༠༣ ན ༡ དམ་གྱི་སྒྲས་

པའི་དོན་གཅིག་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐག་རིང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅིས་མི་གསལ་བ་ཡིན་དྲིས་པས། དུ་བ་དང་ཁུག་སྣ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཐག་ཉེ་བ་འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བ་ནས་སྒྲིབ་རྫུལ་སྲབ་ཅིང་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བར་གྱི་སྣང་བའང་སྲབ་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཐག་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་རྫུལ་དང་སྲབ་མཐུག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བ་ན་མི་གསལ་བར་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཐག་ཉེ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ན།[1] བར་གྱི་སྣང་རྫུལ་ཡང་སྲབ་མིན་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དེར་སྒྲིབ་རྫུལ་མཐུག་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་སྲབ་མཐུག་གི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། སྒྲིབ་རྫུལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་འདབ་འབྱར་དུ་སྣང་རྫུལ་གྱིས་བསྐོར་བས་ཁྱབ། སྣང་རྫུལ་གྱི་ཡུལ་འདབ་འབྱར་དུ་སྒྲིབ་རྫུལ་གྱིས་བསྐོར་བས་ཁྱབ་པ་གཞན་དག་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །ཐག་ཉེ་བ་ཆེས་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་གི་ཡ་ཐོག་དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ན་ཆེར་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་རིང་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུ་སྒྲིབ་བམ་མི་སྒྲིབ། བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་གཅིག་པུ་དེ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་གཟུགས་སྣང་བ་གང་ཞིག །མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་མདུན་ཕྱོགས་ན་གནས་པས། གསལ་བར་སྣང་བའི་ལས་གཟུགས་ལ་དེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་མ་བསྒྲིབས་སོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣༠ ན ༧ བལྟ་བ་དང་། བར་གྱི་

ཀས་གཉིས་ཀ་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྒྲིབས་པས་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་མ་མཐོང་བ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་ཉེ་རིང་གི་དབང་གིས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུགས་གང་གིས་དོན་ཕན་པ་དང་། དོན་མིན་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ན་དེའི་ཆུ་སྐམས་པར་བྱེད་པའི་རྔའི་གདོང་དང་འདྲ་བའི་མེ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕན་གནོད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཆུ་ན་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་དུ་མ་དང་། ནོར་བུ་ལེན་པའི་མི་ཁ་ཅིག་ལ་ཡང་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་བ་དབང་ཤེས་དེ་དག་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་ཞིང་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ལྷག་མ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་བློ་གྲོས་ངན་པས་ཀུན་ནས་བསླད་པའི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་མར་མེ་རྣམས་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རང་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡུལ་དེ་དག་དང་། དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བཞིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་སྔ་མར་གྱུར་པ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ངེས་ལ། གཞན་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག

ལས་པས་སྔ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་འཐད་པར་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའང་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེས་སྔ་དེ་རང་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་འཛིན་ལ་འདི་ཁོ་བོའི་རྒྱུའི་རིགས་ཡིན་པས་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་སྔ་དེས་བྱས་པའི་སྔ་འཛིན་ཤེས་པའི་དུས་ན་སྔ་དེ་མེད་ཀྱང་སྔ་དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་སྔ་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་པའི་སྔ་འཛིན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིས་རྣམ་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་གསལ་བ་མིན་ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་རྣམ་མེད་དུ་མི་གསལ་ཡང་། རྟག་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ཅན། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྡོ་རྗེ་སོགས་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་རྫས་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གིས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་འདིར་ཡང་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གང་ཡང་མི་གསལ་བའི་སྐྱོན་སྔར་བཞིན་འབྱུང་བར་ཐལ། ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ།[1] །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་རྣམ་མེད་པའི་ངོར་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཙམ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་དེས་སྔོན་པོ་དེ་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མྱོང་བ་ལ་བརྟད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༨ བྱང་། ༡༣

པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་འཛིན་དེ་དོན་སྔོན་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡུལ་ཡང་དག་པར་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་གསལ་པོར་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་ཤར་བས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་དུ་དྲན་པའི་བློ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བློ་འགའ་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་མི་ཡོད་ཀྱང་། དྲན་པས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐ་དད་དུ་གསལ་བར་མྱོང་བ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དྲན་བློ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཚེ་མ་སྨྱུན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ། རིགས་པ་སྔ་མས་གྲུབ་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཕལ་ཆེར་ཏེ་ཞར་རམ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ན། དེ་གཉིས་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་དུ་གྲུབ་ལ། མྱོང་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལ། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་པ་དང་། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པ་མི་འཐད། རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྔ་ཕྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །དཀར་སོགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །རང་རིག་མེད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མྱོང་བ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་མེད་ཀྱང་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། བློ་སྔ་མ་དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཅན་གྱི་

བློ་ཕྱི་མ་ཡིས་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྟོང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཤེས་པ་སྔ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ལུས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྔ་མ་དེས་དོན་དུ་མ་ཟད་རང་གི་ངོ་བོའང་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་སྣང་བར་ཐལ། རང་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བློ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱི་བློ་རྟག་ཏུ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དོན་མི་མྱོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོ་གང་གི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྔོན་པོ་དེ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའང་འཐོབ་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དོན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འཐད། འདྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་མྱོང་བ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་མྱོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་དུ་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློར་གྱུར་པའི་འདྲ་བས་དེ་མྱོང་བར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲ་བ་ལས་མྱོང་བར་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇོག་པ་ལ་བློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འདྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེའི་མྱོང་བ་རང་རིག་དེ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་དེའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འཇོག་མི་ནུས་ན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་མི་སླུ་བའི་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་ལས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མྱོང་བར་གྲགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་མྱོང་བར་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་འཛིན་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དེའི་མྱོང་བ་ལ་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློ་འཁྲུལ་པ་

ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་སྣང་བར་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་ནི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་སྣང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྔོ་འཛིན་གྱི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་སྔོན་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྣང་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་སྣང་བའི་ཆ་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པས་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འདི་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་སྣང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དང་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མཚུངས་པས་དོན་སྣང་བར་འཛོག་ན། འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་སྔོ་སོགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སུ་སྣང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་ཡང་ཕྱི་མ་དེས་གཟུང་དོན་དུ་ཉམས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉམས་སྣང་སྔ་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་སྣང་སྔ་མ་ཉམས་སུ་སྣང་ངོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞིན་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྔོན་པོའི་དོན་ལའང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ངེས་ཤེས་དེ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་རྟག་ཏུ་འདྲེན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མེད་པའང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གསལ་བའི་དོན་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པ་ལ་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་དཀར་པོ་རིག་པ་གསལ་བ་སྐྱེས་པའམ། ཞེས་པའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན། དེ་ཅི།

དཀར་པོ་སོགས་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལ། གསལ་བྱེད་ལས་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་དཀར་སོགས་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཁྱོད་དཀར་པོ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་གསལ་བ་འཐད་ལ། ཤེས་པ་དེ་རང་གསལ་བ་མ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་མི་གསལ་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གསལ་བའི་སྐབས་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བའི་ཤེས་པ་སྔ་མ་རང་མི་གསལ་བར་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་དཀར་པོ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དག་ཏུ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན་ཤེས་པས་དོན་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་། དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཤེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་མཐོང་དུས་ན་ཤེས་པ་མཐོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གྲུབ་པར་ཐལ། དཀར་པོ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དཀར་འཛིན་རང་གི་དངོས་པོ་རང་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱིས་མི་རིག་ན། དཀར་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་

གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ།།

གཞུང་འདིས་རང་རིག་མིན་ན་གཞན་རིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་སོ་སོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་སྐྱོང་བ་འཇོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇོག་ནུས་སོ་ཞེས་པའང་སྔར་ཉིད་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་ཅི་ལྟར་དཀར་པོ་དེ་ནི་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྔར་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཤེས་པ་སྐྱོང་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་འདྲ་བར་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་གང་ཡིན་པའི་ལུགས་དེ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་ཅིང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་འདི་ནི་དོན་དང་། འདི་ནི་ཤེས་པ་ཞེས་དོན་ཤེས་དེ་དག་སོ་སོར་སློས་སུ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དཀར་པོ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡུལ་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་རང་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དང་། བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཤེས་པས་དོན་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡིས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བློ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པའི་དཔྱོད་པ་པ་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་རིག་པའི་བློ་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བློ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་བློ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་དབང་པོ་དང་། དམིགས་

པ་ཡུལ་དང་། ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འདོད་མི་འདོད་ཐ་དད་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། རང་རིག་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེ་སྡུག་དེ་དག་བློ་གང་ཞིག །དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫས་གཞན་དེ་ཤེས་ཤིང་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་སྡུག་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་བདེ་སྡུག་དེ་སྤྱོད་ཅིང་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བའི་བློ་དང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་བློ་གཉིས་པོ་དེ་མྱོང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདེ་སྡུག་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་བློས་རིག་ཅིང་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་བློ་རང་གི་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཡིད་རྟོག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་དམིགས་པའི་གཉིས་ཚོགས་འདི་གཏན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐད་དུ་མྱོང་བ་འགལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་བདེ་སྡུག་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བདེ་སྡུག་དེར་སྣང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། བདེ་སྡུག་དེ་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྡུག་དེ་མ་གཟུང་ན། དེའི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དག་ཀྱང་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་ནི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ལ་རྟོག་པའི་བློ་ལ་དོན་སྣང་བ་དེ་ནི་བློ་དེ་ལས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་སྡུག་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་དེས་རིག་པར་གྲུབ་སྟེ། མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གནོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་

བཏོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་སྒྲོང་བྱེད་དེས་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་པས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་བྱེད་ཕྱི་མས་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོང་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་ལྐོག་གྱུར་དུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་དོན་ཚོད་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐད་དུ་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདྲ་ཡང་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་གི་ཁྱད་པར་མི་འགལ་བར་ཐལ། རང་གི་བདེ་སྡུག་རང་གིས་སྒྲོང་བའི་རྒྱུ་སྦྱོན་གྱི་མ་མཐོང་བའི་ལས་ཡོད་ལ། གཞན་ལ་རང་གི་བདེ་སྡུག་སྒྲོང་བའི་རྒྱུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་སྡུག་དང་དེ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཕྱི་མ་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ལ། གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གལ་ཏེ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བློ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་སྦྱོན་གྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདེ་སྡུག་རང་བློ་ཕྱི་མས་སྒྲོང་ལ་སྐྱེས་བུ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློས་མི་སྒྲོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དང་མི་སྒྲོང་བའི་དབྱེ་བའང་གསལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱང་ཕན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་སོགས་མ་གཏོགས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པ་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་ཞིང་དམིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཞན་དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བས་སིམ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སྡུག་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་དང་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་འདུས་ཤིང་ཐྲད་པ་མེད་པས་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྡུག་སྒྲོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྒྲོང་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པའི་སྒྲོང་བྱེད་ཕྱི་

མ་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་སྒྲོང་བར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ།།

འོ་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་རང་གི་བདེ་སྡུག་སྒྲོང་བྱེད་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བདེ་སྡུག་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གདུང་བ་དང་། བདེ་བས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གང་གི་ཚེ། བདེ་སྡུག་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གཞན་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། བདེ་སྡུག་ཅན་དེ་ལྟར་སིམ་ཞིང་གདུང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲོང་བྱེད་རང་ཉིད་སྒྲོང་བྱ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེའི་ཚེ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོང་དག་ནི་འཇོག་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་བྱའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དམིགས་བྱའི་དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་དེ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འཇོག་ལ། སྒྲོང་བྱེད་རང་ཉིད་སྒྲོང་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་བྱའི་བདག་ཉིད་སྒྲོང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། རང་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བློ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཚད་མ་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་བློ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་སོགས་ལས་གཞན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དབང་སོགས་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། རང་བློའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ནམ། བློ་དབང་ཤེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྔ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས་བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཡིད་ཐྲད་པ་སོགས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཡིད་ཐྲད་པས་སུ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དོན་ཡང་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། །བློ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པའི་སྔར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྔར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བས་དེ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་ཉིད་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ནམ། འདི་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ནམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། ཤེས་པས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་རང་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། གསལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རང་བློའི་རྟགས་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟག་པ་ཉམས་སོ། །སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དེ་འདོད་ན་ཡང་། དོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་སྐྱེས་པའི་ཚེ། དེའི་རྒྱུའི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་འདོད་ན། སྔར་མི་གསལ་བར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གསལ་ནས་བློའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཉམས་སོ།།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གསལ་བ་དེ་ཡང་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའམ། ཚད་མས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན། གལ་ཏེ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་པའི་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་དེས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཉིད་དང་དུང་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་གསལ་དེ་ཚད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བཅད་པ་

མེད་ཀྱང་དེ་ནི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མིན་པའི་དོན་གསལ་གཅིག་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གསལ་བ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་འགར་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་བའི་རྟགས་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་གསལ་དེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བློའི་ཆོས་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་གར་བ་ལས་རང་བློ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་གྲུབ་ཟིན། མ་གྲུབ་ན། རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བློའི་རྗེས་སུ་གྱུར་པའི་བློའི་ཆོས་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རྗེས་གཞན་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བློའི་ཆོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་བློའི་ཆོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བློ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་གི་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དང་། དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡང་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་དང་དངོས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བློ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བློའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཡིན་ནམ་གཞན་གྱི་ཡིན་མ་ངེས་པས་རང་གི་བློ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་ལྔ་དག་མ་གཏོགས་བློའི་སྔར་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་གཞན་ཉེ་བར་མཚོན་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བློའི་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་

རྫུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་ལྔ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ལྔ་པོ་དག་ལ་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལྔ་བུ་གང་རུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་གང་ཡིན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅོལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་རྟགས་དེ་དག་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བློ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྔོང་བ་ལ་གནོད་པ་གཞན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་བློ་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལས་སྔར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བློ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས། ཕྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྒྲུབ་པའི་སྔར་གཞན་རྒྱུད་ལ་བློ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་མཐུན་དཔེ་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་ལ་བློ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བློ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བློ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྔོང་བ་ལས་དོན་གྲུབ་ཀྱི། དོན་གྱི་རྟགས་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་དེ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རང་ཉིད་སུས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས། བློ་རྒྱུ་དང་དེ་ལས་ངག་བརྗོད་པ་དང་ལུས་གཡོ་འགྱུལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཞན་ལ་ཡང་དེ་དག་མཐོང་ནས་གཞན་གྱིས་སེམས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་བློ་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ།

དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དོན་གྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བློ་སྔ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དེས་ན་རང་རིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། དོན་བློས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། བློ་ཡང་རང་གིས་མ་མྱོང་བར་བློ་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བློ་ནི་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བློ་སྔ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཅི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་མ་ཡིན་ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཕོ་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དབང་ཤེས་དེའང་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གི་མྱོང་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བློ་ཕྱི་མ་ལ་བློ་སྔ་མའི་རྣམ་པ་འཕོ་བར་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་བློ་ཕྱི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་རིག་མེད་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །བློ་ཕྱི་མ་བློ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེད་ཀྱི་ལྟར་ན། བློ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་གཞན་ཕྱི་རོལ་གསལ་བ་ཤེས་པ་དེར་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིས་དེ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན། རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར། བློ་གཞན་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། བློ་ཕྱི་མ་ཁྱོད་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་གསལ་དགོས་པ་མི་འདོད་ཅིང་མི་རིགས་ཏེ། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དོན་གསལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཁྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་མཚུངས་པས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་

འཐད་པ་བཞིན་དང་། མར་མེ་དང་། ཞུན་ཁུང་གི་བུམ་པ་དག་ཀྱང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོན་མེའི་འོད་དེར་བརྟེན་ནས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་གང་ལས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་པའི་དྲན་པ་འདིར་འགྱུར་བ་དོན་མཐོང་བར་མ་ཟད་དོན་ལས་གཞན་ཤེས་པ་དེའང་མཐོང་ཞིང་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ཁོ་བོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། མྱོང་བའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་[1]དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བློ་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་མྱོང་བ་ཙམ་དཔག་ནས་མྱོང་བ་དེ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དྲན་པ་ལས་རང་རིག་དཔོག་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོས་སྔར་གཟུགས་མཐོང་སྙམ་དུ་དྲན་པའི་ཚེ། སྔར་གཟུགས་མཐོང་སྙམ་པ་དང་། ངས་མཐོང་སྙམ་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས་དྲན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཡོད་ལ། དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བྱུང་བ་ན་མྱོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །མྱོང་བ་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན། ཡུལ་མྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི། སྔོ་འཛིན་ལྟ་བུ་གཟུང་རྣམ་དང་། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་ནི། སྔོ་འཛིན་མྱོང་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་གཙོ་བོའོ། །ཤེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་དང་། ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ནས་བཤད་པའི་རང་རིག་གི་དཔོག་ཚུལ་ནི། འདི་ཁོ་ན

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣༢ ན ༢། གཅང་། ཤོག ༣༧༣ བ ༢ མདོར་བསྟན་དང་།

ལྟར་གནས་ཏེ། རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་ནས་དྲན་པས་སྒྲུབ་དགོས་ལ་དཔྱོད་བྱ་བ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོང་བ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དཔོག་མི་ནུས་པར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་མེད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་འཇུག་པར་བཞེད་ནས་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ཙམ་སྒྲུབ་ན། གྲུབ་ཟིན་པས་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་འགལ་རྟགས་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་གྱིས་རིག་ཅིང་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་། ཐུང་ངུ་སོགས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་འཛིན་པའི་ཚེ། དེ་འཛིན་པའི་བློ་སྒྲོང་བྱེད་མེད་པས་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཡི་གེའི་ཆ་སྔ་མ་ཆ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཐ་མ་ཁོ་ན་སྒྲོང་གི །སྔ་མ་རྣམས་སྒྲོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །སྔ་མའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ལ་ཆ་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་མེད་པར་ཐལ། ཆ་སྔ་མ་ཆ་ཐ་མའི་བར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྣང་བར་ཐལ། ཆ་དེ་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གང་ཞིག །སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ལ་ཆ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆ་སྔ་ཕྱི་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ན། ཆ་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པའི་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱེད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དུས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་ཚོགས་པ་མེད་པ་ཡི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་མི་འཐད་པ། དུ་མས་ཉན་བློ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།[1] ཆ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་མཐའི་ཆའི་བར་དུ་གནས་ནས། ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་ལ་དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། ཆ་སྔ་མ་དེ་དག་ཕྱི་མ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེའམ། སོ་སོར་གནས། དང་པོ་ལྟར་ན། འོག་ནས་འོག་ཏུ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་སྒྲ་རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཡི་གེའི་ཆ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཆ་ཐ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གླིང་བུ་དང་པི་ཝང་གི་སྒྲ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་མ་ཐོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆ་ཐ་མར་ཡི་གེའི་ཆ་རིམ་ལྡན་དུ་འཛིན་པའི་ཉན་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་དེའི་འོག་ཆ་ཐ་མ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཆ་སྔ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་བློ་རང་ཉིད་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་མའི་དུས་ན་དེའི་གཟུང་ཡུལ་ཆ་སྔ་མ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། ཕྱིས་ཀྱང་ཉན་ཤེས་དེ་མི་འཇིག་པར་གནས་པར་ཐལ། སྔར་རང་ཉིད་རྟག་པར་གནས་པ་གང་ཞིག །སྔ་ཕྱི་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་ཕྱི་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་སྐྱེས་ནས་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པར་ཐལ། སྔར་རྟག་པ་ཡིན་ན། ཕྱིས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ལན་ཅིག་བཙལ་བ་ལས་སྔ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རྣམས་སྔར་ནས་གྲུབ་ཟིན་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་གཅིག་གིས་གསལ་ཟིན་ན། གསལ་བྱེད་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣༣ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༣༧༥ བ ༥ དང་པོ་ལ།

གཉིས་པ་ལ། དོན་འཛིན་པའི་བློ་དང་བློ་དེ་སྟོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད། སྤེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཤེས་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིས་ཡི་གེའི་ཆ་དུ་མ་དེ་འཛིན་ལ། དེ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་བྱེད་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། སྟོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་མ་སྟོང་བར་ཐལ། ཡི་གེའི་ཆ་ཐ་མ་འཛིན་པའི་ཉན་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་ལ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་དེ་སྟོང་བྱེད་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་ཆ་འཛིན་པའི་བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་སྟོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྤེལ་ནས་སྟོང་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་སྔ་ཕྱི་བློ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་བར་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྟོང་བྱེད་རྣམ་གཞན་གྱིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་མྱུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསལ་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཆད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་འཇུག་པ་མྱུར་བས་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ན། ཡི་གེ་ས་ར་ལྷ་བུའི་ཐུང་ངུ་གཉིས་བརྗོད་ན་ཡང་བར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཐོས་པ་ཆེས་མྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འཐད། གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་ཕྱི་མྱུར་བས་བར་མ་ཆད་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་དབང་ཤེས་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡི་གེའི་བར་རྣམ་པར་བཅད་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཏེ། ངེས་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། དབང་པོའི་བློ་མ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀུན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ཀུན་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཨ་ཐུང་ལྟ་བུ་ཡང་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་ཕྲན་གཅིག་གོ་ས་དུ་མ་དག་ཏུ་འཕོས་

པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བས་རྗོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གོ་ས་གཅིག་ཁོ་ནར་བསྒྲེས་པའི་ཡུན་གྱི་དུས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་དེ། དུས་ཆུང་ཞིང་ཐུང་བ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་བློ་ཡང་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་དགོས་ལ། དེའི་ཆ་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཡི་གེ་རིང་ཐུང་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་ཡི་གེ་རིང་ཐུང་ནི་ཕྲ་ཕྱིའི་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཕྲ་ཕྱི་དུ་མའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཆ་ཅན་[1]ནོ།།

ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་རིང་པོ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་នོ། །གང་དག་ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི། ཡི་གེ་སྒྲར་མི་འཐད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཐད་པས། དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དངོས་མེད་ལ་རིང་ཐུང་འདོད་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་པ་ཞིག་གོ །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་འབྲེལ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པའི་བློ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོང་བྱེད་མེད་ན་ཡི་གེ་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། དེ་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཉན་ཤེས་རྗོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱོང་བྱེད་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། ཆ་ཐ་མ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ལས་གཞན་མ་སྐྱོང་ལ། དེ་ནི་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་སྔེལ་ནས་སྐྱེ་ན་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་རེ་རེ་བ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་ལ་མིག་འཛུམས་པའི་ཡུན་ཚད་དུ་མས་རྗོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆ་ཕྲ་ཕྱི་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ཅན་གྱི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པས་དེ་དག་བསྡོམས་པའི་ཆ་ཅན་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་ཞེན་པས་ཕྲ་ཕྱི་བསྡོམས་པའི་ཆ་ཅན་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣༥ ན ༥། གཙང་། ཤོག ༣༧༨ ན ༦ ཆ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

དུ་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་ཐལ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྔ་ཕྱི་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་སྣང་བ་དེ་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཐ་དད་དུ་མཚོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བློ་དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བརྗོད་པ་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་དོན་རང་མཚན་ལ། དོན་དམ་པར་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གནོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པས་བར་ཆོད་པར་མཐོང་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེའི་དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡི་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་བློ་བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དག་ལ། རིགས་པ་དམ་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པས་གནོད་དེ། བློ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དེའི་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ངེས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་བློ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་ངེས་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བློ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་ལྟ་བུར་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་གཉིས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དགོངས་པ་སྤྱིར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མས་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱི། དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་ཕན་པའི་ནུས་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཀྱི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། དཔྱོད་པ་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་སྤྱི་དང་། མིག་འབྲུལ་མཁན་གྱི་སྒྲོ་ང་གཉིས་དང་། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སོགས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་འདིའོ་སྙམ་དུ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་འདྲའི་བློ་ཆོས་ཅན། གསལ་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའོ་སྙམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ཡི་གེ་དང་གཟུགས་སོགས་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ངོ་ཤེས་ཚད་མར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་ཤེས་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་སྔོང་བའི་དོན་དྲན་པ་ལས་སྔ་མ་དེ་ཡི་ཆོས་ད་ལྟར་གྱི་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་ཁྲིད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། དོན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་སྟེ། ཁྱོད་རང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་འཛིན་དང་ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲོང་

བྱེད་རྫས་གཞན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་དང་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་བ་རྫས་གཞན་དག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟགས་སོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་སོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དོན་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། སྔོ་སྣང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་བློ་རྫས་གཞན་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཡོད་ན་རྟོགས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཚད་མ་མིན་ན། བློ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ཡང་ཚད་མས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྔོ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བློ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་ནུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་རྫས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་སྔོན་པོ་དང་། དོན་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག །ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་ཡང་སོ་སོར་དྲན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་སུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོང་བྱེད་སོ་སོར་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྔོན་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་དང་། དེ་སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་མ་ཕྱེད་པ་ལ་གནོད་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་[1]སྔོན་པོ་འཛིན་བྱེད་དང་། སྔོན་པོའི་དོན་གྱི་ཡིད་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་དག་གི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོང་བ་རྫས་གཞན་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་། སྔོན་པོ་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དང་། སྔོ་སྣང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་དམིགས་ནུང་མ་དམིགས་པའི་བརྒྱད་པའི་སྐྱོན་འདི་གནོན་པར་དཀའ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དོན་དང་ཤེས་པའི་སྐྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་རིམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣༧ ན ༦ དེ་སྔོན་པོ་

ཐལ། དེ་དམིགས་རྟུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། གཡུའི་ཁ་དོག་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་མྱོང་བ་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་མྱོང་བའི་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཚེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་ཉིད་དམ། དེ་མྱོང་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་རྟོགས་ཀྱི། སྔོ་སྣང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་དེ་མྱོང་བྱེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པའི་སྨྲས་སེར་འཛིན་སོགས་སྦྱུད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བློ་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དེ་ལའང་མྱོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་གང་གིས་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལའང་དྲན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བློ་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་མྱོང་བྱེད་རྫས་གཞན་གྱིས་མྱོང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་དང་། དེ་རིག་ཅིང་མྱོང་བའི་ཕྲེང་བ་སྔ་ཕྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་སྔ་མའི་བློ་རང་གི་མྱོང་བྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་སྔོན་པོ་ལ་འཕོ་ཞིང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔ་མ་དེ་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཤིང་མྱོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཆོས་ཅན། མྱོང་བྱ་བློ་སྔ་མ་དེ་དག་མི་འཛིན་པར་ཅི་ལྟར་གཞན་སྔོན་པོ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་མྱོང་བྱ་བློ་སྔ་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིར་[1]གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་དང་། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། རང་གི་མྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ། དེས་གེགས་བྱས་པས་བློ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོའོ་ཞེ་ན། སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེའི་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་སྔ་མ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་ལ་དམིགས་པའི་སྔོ་སྣང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་གཟུང་ཡུལ་དང་ཉེར་ལེན་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༣༡ བ ༣ མཚན་ཉིད་ཀྱི་མྱོང་བྱར་གྱུར་པའི་

གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བས་ཀྱང་བློ་སྔ་མ་དེས་ཕྱི་མ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བ་ན། སྐྱེས་བུ་འགས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་བློ་སྐྱོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་ཉེ་བའི་སྐབས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བློའི་དྲན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཙ་བ་སྐྱོང་བ་མེད་པ་ངེས་ནའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱོང་བ་མེད་པའི་དྲན་པ་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་སྒྲ་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་གང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ལ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་ལ་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཕོ་བའི་ཚུལ་གྱི་ལན་དགག །དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བློ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟད་ནས་འཕོ་བ་དགག །རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། བློ་སྔ་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་འཕོས་པའི་བློ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་གི་སྔར་གྱི་བློ་ནི་ཁྱོད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་སྔོན་མ་ནུས་པ་ཅན་མེད་པར་བློ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་ནས། སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་ན། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་བ་འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །ཀང་པ་འདི་ཁ་ཅིག་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཚིག་ཏུ་མཛད་དེ། རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཙ་ཚིག་ཏུ་མཚོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་གའི་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་བྱེད་སྔ་མའི་

ནུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་ན། ཡིད་བྱེད་སྔ་མའི་ནུས་པ་ཉམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དུས་ཅིག་ཅར་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྐབས་འགར་ཀུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡིད་གཟུགས་ལ་གཏོད་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས་འཇུག་ཤེས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། དབང་ཡིད་ཡོད་པའི་སྐབས་འགར་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ལ། ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། དེར་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་ཡང་བལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་འཇུག་ཤེས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་སྔ་མ་ཡུལ་གྱི་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ཅན་ལ་ཡིད་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བ་བལྟོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། བློ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་དོན་གཞན་ལ་ཆགས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་རིགས་པར་མ་ཟད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡིད་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་གྱི་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དྲི་ལ་ཆགས་པ་ན། དབང་པོ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་འདྲའི་ཤེས་པ་གཞན་ནུས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ། སྐབས་ལ་ལར་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་གཅིག་ཁོ་ནར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད། བདག་ཡིད་རྟག་པ་ཐད་པའི་ལྡན་པ་ཙམ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་

བའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཡིད་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་ཞེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བྱེད་པ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྐྱེད་པ་གང་ཞིག །ཕྱིས་ཀྱང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་གིས་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་ཕན་འབྱུང་བའི་ལུས་རྟག་པས་ཞེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་སྐྱེས་བུ་རྟག་པས་ཡུལ་དུ་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སུན་འབྱིན་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ལས་ཞེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕྱིས་སྐྱེས་པའོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གང་ལས་སྐྱེས་དྲིས་པས། བློ་སྔ་མ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་དེ་མིང་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བློ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་ནུས་པ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཛོལ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཉེར་ལེན་བློ་སྔ་མས་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་བར་གྱི་སྣང་བ་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་ཞེས་པ་སྔ་མས་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྣང་བ་ཐག་ཉེ་བ་རིང་བ་དང་རགས་པ་ཕྲ་བར་སོང་ནས་དབང་མངོན་གྱིས་མ་གཟུང་བ་སྲིད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་ཆ་མེད་པའི་ཞེས་པ་སྔ་མ་ལ་ཕྲ་རགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་གཉིས་ལས་སྐབས་འགར་གཟུང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་ནས་ཕྱི་མ་དོན་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་གྱི། སྐྱེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་གཞན་མེད་དེ། ཕྱི་མ་དེས་ཁྱོད་གཟུང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དྲི་སོགས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་བློ་སྔ་མ་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། བློ་སྔ་མ་ལའང་ཕྱི་མ་དེ་ཡི་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེར་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་གཟུང་དོན་འདི་ཡི་དངོས་པོར་འཇོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཕྱིའི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། ནང་བློའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ། དེ་རང་འཛིན་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ནང་བློའི་གཟུང་དོན་ཡོད་ན་རང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དེ་སྔོན་པ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་བློའི་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ།།

འོ་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ནང་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བཞག་པ་དང་། སེམས་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡང་ཡིན་སྔོང་བྱ་ཡང་ཡིན་ན། དེའི་གཟུང་དོན་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྦྱོད་པ་འདི། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཚུལ་དང་

བཅས་པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་སོ་སྐྱེའི་ཚད་མས་རྟོགས་མི་ནུས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པ་འགའ་ཞིག་སོ་སྐྱེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། ཁ་ཅིག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་ཅི་རིགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དེའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བློ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ཡང་རེས་འགའ་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣང་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་དོན་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྣང་རུགས་པ་ཕྱིས་ཐྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་སྔ་མ་ལ་སྣང་མེད་པའི་རང་སྐྱོང་བྱེད་བློ་ཕྱི་མས་མི་སྐྱོང་བའི་འགལ་རྐྱེན་གང་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོང་བྱེད་མེད་པའི་བློ་མི་སྲིད། དེ་ཡང་སྐྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བློ་ཕྱི་མས་བློ་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བློ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་འཛིན་ཅིང་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཅན་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་གཅིག་ལས་ཕྱི་མ་གཅིག་འབྱུང་། འབྲས་བུ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། ནུས་པ་ཅན་ལས་དོན་གཞན་པའི་

ནུས་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་རང་གི་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཨ་ཨི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཨི་ལ་སྦྱོད་པའི་བློ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཨ་ཨི་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཨི་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཉེར་ལེན་ཨ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཨས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཨ་ཨི་གཉིས་ཐོས་པའི་དུས་རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པས་གཞན་སྟུད་དོ། །ཨ་གཅིག་པུ་ཐོས་པའི་ཚེ། གཅིག་ཀྱང་ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཨ་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་རིག་པའི་སྨྲོང་བྱེད་དོན་གཞན་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་ན་འཕོ་ཁ་མའི་བློ་ཐ་མ་དེ་སྨྲོང་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མིན་པར་དེའི་བློ་ཕྱི་མ་དེས་དོན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མ་མྱོང་བ་བཞིན། རང་གི་བློ་སྔ་མ་ཐམས་ཅད་མྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་བློ་ཐ་མ་དོན་ལ་འཕོ་ཁ་མ་མྱོང་བྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ལ་མྱོང་བྱེད་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བདག་གི་མྱོང་བྱ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་མྱོང་བྱ་ཡང་གཞན་གྱི་མྱོང་བྱ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་བདག་དང་གཞན་གྱི་མྱོང་བྱ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གིས་མྱོང་བ་དེ་ཚད་མ་གང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན་རང་རིག་མེད་པ་ཉམས་སོ།།

རང་རིག་མེད་པས་མྱོང་བ་མི་འཐད་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད

མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་
ཡང་གསལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་མིག་ཤེས་
ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གསལ་བར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་
ཆོས་ཅན། རང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཡུལ་གསལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་
གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་
ཡིན་ན། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་གྱིས་དོན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཡུལ་བཅས་གྲངས་ཀྱི་
ངེས་པ་དང་། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་ཚད་འབྲས་དང་། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདེན་གཉིས་
རྣམ་དབྱེ་མཁས། །མངོན་སུམ་ལེའུའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་
བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་
འགྲེལ་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་
རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གིས་གཞལ་བྱ་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ། མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྗོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སུན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ངག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་ལ། རྒོལ་བའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས། སྒྲ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན། ཕྱིར་མི་འདོད་པའི་དོན། སྒྲ་མ་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པར་འདུག་སྙམ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཤིང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་རྟག་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལ་ནི་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། སུན་འབྱིན་གྱིས་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་བློ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་ནི། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་རང་དོན་ལེའུས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་མ་བསྟན་པ་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། མི་འཐད་དེ། རང་དོན་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ན། དེ་བརྗོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫོངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལེའུ་ཐ་མ་བརྩམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གདན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་នོ། །དེས་ན་ལེའུ་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། [1]།ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་འདིས་བློ་སྐྱོན་དང་། དོན་སྐྱོན་དང་། སྒྲའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ན། སྦྱོར་བའི་འགོད་ཚུལ་ཡང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་བརྗོད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་སོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཉེར་གཏོད་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྐྱོན་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་སྟོན་ཞིང་། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་ནི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་བཀོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་མི་རྟག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༣ བྱང་། ༡༡

སྟེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཚང་ལ། ཉེར་གཏོད་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཟློས་ཤིང་། མཇུག་སྡུད་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་ཟློས་སོ། །སྒྲ་སྐྱོན་ཞུགས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་ངེས་ནུས་པས། རྟགས་སྐྱོན་དང་བཅས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ཚིག་གི་སྐྱོན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་སྒྲ་བ་པོ་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་གསུངས་པས། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ངག་བཀོད་ན་རྒོལ་བ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ། དོན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ། གསལ་བྱེད་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད། རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་གསུམ་རང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་རང་གིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱི་རྒོལ་གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་ནས་དེ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། ཕྱི་རྒོལ་གཞན་དག་གིས་ཚད་མའམ་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་བས་དེའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

ལོག་རྟོག་གི་སྤྱོར་བ་ནི། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་བོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྟགས་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྔར་ཡོད་གསར་དུ་འཇིག་པ་ཡང་བློ་དང་བདེ་བ་ལ་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་ཁས་བླངས་པ་དང་། སེམས་པ་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ནི། གྲངས་ཅན་རང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༢༡༩ བྱང་། ༣༡

ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་ནི། བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཡིན་པས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་། གྲངས་ཅན་རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་རིགས་པ། ཁས་བླངས་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྒྲུབ་མི་རུང་བ་སྤྱིར་བསྟན། རྟགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ལུང་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུང་གི་དོན་ལ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དེ་ཞིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་རིགས་ཀྱི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོར་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། སྒྲོན་མེས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པས་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དེར་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནུས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཚེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་དོན་ལས་གཞན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་པ་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དང་། རྟགས་དེས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་སོགས་མ་ལུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་བས་ནའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པས། དེད་ཀྱི་ངོར་ཚད་མ་མིན་ཡང་ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་པས་དེས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ལུང་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ། ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་པས་གནོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུང་དེ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གིས་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་དང་པོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་ལུང་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

ལུང་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་ཤིང་། ཚད་མར་ཞེན་པས་དེ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་ཚད་མ་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཚད་མར་ཞེན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་དང་འགལ་བ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་ལས་གཞན་པ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་

དག་ཡིན་པ་དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གནོད་སྒྲུབ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་དོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྒོལ་བས་དོར་བ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཚད་མས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལུང་ལ་གནོད་ཕྱིར་དང་། ཚད་མས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལུང་འདོར་བའི་དུས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། སྔུན་འབྱིན་ལ་རྣ་བ་གཏོད་པའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་དང་། ལུང་དོན་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་དེ་དག་སྔ་མར་མ་དོར་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ངེས་པར་འདོར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྐབས་དེར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་གྲངས་ཅན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་དེ་བརྗོད་རིགས་པ། དེ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྟགས་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལ། དེ་ཁྱེད་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་རུང་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་དེ་ཅི་ནས་ཚད་མར་མི་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་བློ་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་རྒོལ་བ་གང་ཞིག །དེ་ལུང་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལས་ཕྱིས་

ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་དག་གོམས་པར་བྱས་པ་དག་གིས། བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་དང་ཐབས་གང་ལས་དབང་པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ཐབས་དེའི་འབྲས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཤེས་ནས་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཐབས་དེ་བསྟན་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོ་ནས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲངས་ཅན་ཁྱོད་རང་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བསྟན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཡི་ངོར་བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་འདོད་ཀྱི་གྲོལ་བ་གང་ཞིག །དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། ཐབས་འགའ་ཞིག་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དོན་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་དང་། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། བློ་བདེ་སེམས་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་འཛལ་བའི་ཚད་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འོག་ནས་འཆད་པས་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་ཙམ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་མིན་པའི་ལྟར་སྣང་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། དེར་སྣང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་དགར་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཡོད་དུ་ཚུག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་དེ་རྟོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། འབྲས་བུའམ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། འབྲེལ་བ་དེ་གྲངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས། གཞན་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། ཁྱེད་དང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་འདོད་པའི་རྟགས་ཁས་བླངས་ཙམ་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། ཐལ་བ་འདི་ནི། རྟགས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ཁས་བླངས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་ངོར་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཅིང་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བ་དེ་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཆ་བཅས་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པའི་

ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་སུ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་འདིར་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་ཐལ་བས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་ཅན་དུ[1]ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཚེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བུམ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན། གཅིག་གི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་ལ། དེ་མ་རྙེད་ན་དུ་མ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། ཞེས་བྱའོ།།

འོ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་དེ་ཡང་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་མ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་སྤྱི་ཙམ་རྟོད་གཞིར་གཟུང་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་ན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་ཁྱབ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོར་གྲུབ་བམ། མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེའི་ངོར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེས་བཏགས་པའི་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དེའི་ངོར་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གྲུབ་ན། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན། བསྒྲུབ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥༠ ན ༣ མཐའ་ཅན་ཤེས་པར་

བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཀྱང་། ཚད་མའི་ངོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ནི། གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་སྨོས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དག་དང་། རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་བྱའི་དོན་ལས་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དངོས་སུ་རྟགས་སྒྲོར་དོན་གསུམ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཡང་། བརྒྱུད་ནས་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དོན་རང་མཚན་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཚད་མ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་དང་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཞན་གྱིས་བློ་བུར་དུ་བཏགས་པ་དག་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་འཇུག་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཚིག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་མཚུངས། སྒྲུབ་བྱེད་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྨོས་ལ། རྟགས་ཚིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་ཀྱང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དང་། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱས་པ་ལྟ་བུའི་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་གྱིས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚིག་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཅེ་སྣ། ཕྱོགས་ཚིག་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མ་འབྲེལ་བས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན། རྟགས་ཚིག་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གཅིག་པོ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་མོད། གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་སྨྲ་བ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་བྱུང་ཚད་མར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན། དོན་གང་གི་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་རང་སྨྲ་བ་པོའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་སྟོན་ཞིང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཁྱོད་བརྗོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག་སྐྱེ་ཡི་ངེས་པ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཙམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིས་སོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རྟགས་ཚིག་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དཔྱད་མི་བཟོད་དེ། དོན་གང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱོགས་ཚིག་ཕྱོགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཚིག་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཕྱོགས་ཚིག་གིས་ཕྱོགས་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་སྔར་གྲུབ་ཟིན་བརྗེད་པ་

དྲན་པར་བྱེད་དམ། མ་བརྗེད་བཞིན་དུ་དྲན་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ལས་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་སྐྱེའི་དྲན་པ་མི་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཅི་ཡིན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཟེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟགས་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཁྱབ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་དུ་དྲིས་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་ངག་བཀོད་ན་ཡང་ཟེ་ཚོམ་དེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་ཚེ་ཟེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ནས། མཐར་ཆོས་ལས་དྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དང་པོར་ཟེ་ཚོམ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། མཐར་སྒྲུབ་བྱེད་མཐོང་བའི་ཚེ། ཆོས་ལས་ཀྱང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། སྔར་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཟིན་བརྗེད་ནས་མ་དྲན་པ་དྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་ཆོས་བརྗོད་པས་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་ཕྱོགས་གྲུབ་ཟིན་བརྗེད་ནས་དྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གིས་དྲན་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པས་ཆོས་དེའི་མཐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་རྟགས་ཆོས་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ངེས་པར་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བལྟོས་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་གིས་དོན་གང་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་སྨྲ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྨྲའམ། འོན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྨྲ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལེགས་པར་སྨྲས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་

ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་བླངས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ སྔར་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་ཟིན་རྟགས་ཚིག་གིས་དྲན་པར་བྱེད་ནུས་པ་འགལ་ལོ།།

བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ཅིག་ཤོས་དེ་སྒྲུབ་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲོས་ཤིག །འོ་ན་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན།[1]།ཞེས་པས་ཕྱོགས་ཚིག་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། རྟགས་ཚིག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚིག་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་དེས་རྟགས་ཚིག་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དངོས་བརྒྱུད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་མཚུངས་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཀག་ནས། སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགོས་ཀྱི། ཚིག་དེ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ།[2]།ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དེར་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད།[3]།ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཚིག་དེས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚིག་སྔ་མའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མཚན་ཉིད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༢༥ ཕྲེང་། ༡༧

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༨༥ ཕྲེང་། ༡༦

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༣༥༨ ཕྲེང་། ༩ ནང་དུ་དྲངས།

པ་མིན་ནོ། །གང་དག་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཚིག་དེའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་འགལ་སྤྱོང་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་རྩོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཕྱོགས་ཚིག་དེ་ལའང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། རྟགས་ཚིག་དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དྲངས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲ་རྟག་ཅེས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཚིག་དེ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་འགོད་པ་ཡོད་པས་སོ།།

ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པའང་མེད། ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའང་མེད། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཐ་མ་དེར་ཐལ། ནང་གི་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྟགས་ཚིག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚིག་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གར་འབབ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ལྟར། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་མེད་པར་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ལས་རྟགས་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚིག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ནུས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་བཀག་ཅིང་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངེས་པར་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ

འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ངག་དེས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཤད་ཟིན་འདི་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལན་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། གཞུང་ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གཞུང་འདིར་ཕྱོགས་ཆོས་སྔོན་དུ་བརྗོད་པ་ཚིག་གི་སྦྱེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དམ་བཅའ་སྔོན་འགྲོ་འགོག་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁྱབ་སྔོན་ཅན་ཞེས་སྨོས་སོ།།

འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཚུལ་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་རྟོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཡང་ན་གཞུང་འདི་ཡི་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རྒོལ་བ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་ཀྱང་རྒོལ་བས་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་ཀུན་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྒྲ་དེ་ནི་འཇིག་བློ་སྟེ། དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ནི། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་།[1]།ཞེས་པ་ལྟར། ཚིག་དེ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཤུགས་རྟོགས་མ་ཡིན་གྱི་རྒོལ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་ཟེར་འདོད་པའི་འདོད་པ་ཤུགས་རྟོགས་སོ། །ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་ན་ཡང་། སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚིག་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༢༨ ཐིང་། ༧༠

པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། ཁྱེད་རང་གིས། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད།[1]།ཅེས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྨྲས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་སུ་ཆུག་ནའང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དེ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོའི་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གཞན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་དོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར། སྤྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཙམ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་ན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་གཅིག་པའི་བ་ལང་དང་བ་མེན་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བར་རིགས་པར་འགྱུར་གྱི་བུད་ཤིང་དག་ལ་བ་ལང་གི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་རིགས་[2]པས་དམ་བཅར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ན། རྫ་མཁན་རྫ་བུམ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཀུན་ཡང་དམ་བཅར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་བཀག་པ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སུན་འབྱིན་དུ་འཕེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༢ ཐེང་། ༣

2 ཞོལ། ཤོག ༣༥༥ བ ༦། གཅང་། ཤོག ༣༣༥ ན ༦ རིགས་གཅིག་པས་

སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ངེས་གཟུང་གི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཐ་དད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་ཡང་རིགས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་བརྗོད་པ་ཅི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པའི་ཚིག་དག་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རིགས་སྨྲའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཟེར་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འགོད་ན། སུན་འབྱིན་གྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བཀོད་པ་དང་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བཤད་གང་གི་གནས་ཡིན་ཏེ། དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་རང་གིས་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལན་འབྲེལ་མེད་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་[1]ལྡོག་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། འདི་ལྟར་འདོན་པ་ནི་འདོན་པ་གཞན་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཱ་ར་ཏ་འདོན་པས་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ན། རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་བརྗོད་ན། རིག་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་ཞིག་གཞན་དུ་གདོན་པར་མི་ནུས་པའོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥༨ བ ༢ དེ་ལས་ལྡོག་ན་

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ལ། ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཚིག་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་ན། ཁྱེད་སྒྲུབ་ངག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་མཐོང་བས། དེ་དག་གི་རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་སློས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ནོ། །དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སློས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕོ་ནའི་ཚིག་ཐད་སློས་པ་[1]དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མིན་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་འདོད་པ་དང་བདག་ཉིད་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། རྒོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ངོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་བཞི་ལས་མ་སློས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་གང་ལ་ལྟུགས་དཔྱོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱོད་པའི་གཞིར་རུང་བ་མ་ཡིན་པས་མ་སློས་སོ། །དེས་ན་འོག་ཏུ་ཡང་། བསལ་བ་གནོད་དང་ལྡུག་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥༨ ན ༩ སློས་པ་ལ་དགོས་པ་

ལ། །མཚན་ཉིད་འདྲུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། [1]།ཞེས་གསལ་བ་ཟུར་དུ་བཅད་ནས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་ཡོགས་སུ་འཆད་པར་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་ནི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ཡན་ལག་ལྔ་གསུངས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་གསུམ་གྱིས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་ལ། གཉིས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། །དེ་ལ་རྒོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་དང་མ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ནི། འདོད་པས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་དང་། བསལ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངོ་བོས་སེལ་ལ། ཕྱི་མ་མ་བསལ་བས་སེལ་ལོ། །རྒོལ་བས་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འདོད་པས་བསལ་ཟིན་ཡང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ལོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་ཟུར་དུ་སྨོས་ལ། ཕྱིས་སྒྲུབ་དགོས་ཤིང་ད་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་ཟུར་སྨོས་སོ། །དེས་ན་ཚིག་ཟུར་ལ་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བ་དང་། རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སེལ་བའོ། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བར་བྱེད་དོ།།

དོན་བསྡུས་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན། རྒོལ་བ་རང་ཁོ་ནས་འདོད་ཅིང་ཚད་མས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཟེར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྨོས་ཀྱི། དོན་ནི་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་མཚོན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་དེ། གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ་ངོ་བོས་སེལ་བ་ནས། དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བསལ་ཟིན་པ་མ་བསལ་བས་སེལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༢ ཐེང་། ༨

ཟུར་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་སྨོས་དགོས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་ཤེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ནི། མ་གྲུབ་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རྒོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན། རྒོལ་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་དམ་མ་བཅས་ཤིང་ཁས་མ་བླངས་ན་རྒོལ་བའི་དམ་བཅར་འགྱུར་མི་སྲིད་ལ། རྒོལ་བས་དམ་བཅར་ཁས་བླངས་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཀྱང་རྒོལ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་འདོད་པ་དང་ཁས་ལེན་ལ་བལྟོས་པས་དེ་མི་འདོད་ཅིང་དེས་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཁས་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་ངེས་པར་སྨོས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྒོལ་བས་འདོད་པས་དེར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཙོ་ཡི། རྒོལ་བའི་འདོད་པ་ཙམ་མི་གཙོའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད། མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒོལ་བའི་ཞེ་འདོད་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་འདོད་པ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་། རྒོལ་བས་ཞེ་བའི་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་

དོན་བྱེད་པ་དངག་ཏུ་མ་སླུས་ཀྱང་བསླུབ་བྱར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་གང་དག་མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཞི་གཟུང་གི །བེམ་པོ་ཉེར་གསུམ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟགས་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འདུས་པར་འདོད་ལ། དེའི་ཉེར་བཞི་བེམ་པོ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་དང་། ཉེར་བཞི་ལས་ཁ་ཅིག་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་བདག་གི་ཉེར་མཁོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ལ། བེམ་པོས་ཤེས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་པས། བེམ་པོ་མཐའ་དག་དེ་ལས་གཞན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་ན་བདག་རྟག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ཤེས་རིག་གི་བདག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སུ་གཞན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་སྟམ་དུ་བསམས་སོ།།

དེས་ན་མིག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས། བེམ་པོ་ཉེར་གསུམ་བཟུང་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བློ་གྲངས་ཅན་གྱིས་བེམ་པོར་འདོད་ཀྱང་བློ་ཙམ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བློར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུང་རྣམ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཡང་། རྩོད་གཞི་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ། ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་ན། རྒོལ་བས་མི་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒོལ་བ་མི་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཡང་བསལ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་སྨོས་པས་རྒོལ་བ་མི་འདོད་ཅིང་རྒོལ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ལྡོག་ཟིན་ན་ཡང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདག

ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒོལ་བས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་ཀྱང་རྟོད་པའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་ལྡོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོགས་པའི་གནས་ནི་དོགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་རྒོལ་བས་ཀྱང་རང་གི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་སྙམ་པ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྟོད་པའི་ཚེ་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་ཡུལ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ་པ་དོགས་པའོ།།

གལ་ཏེ་རྒོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་འགལ་བ་དུ་མར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། ཚོགས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འགལ་རྟགས་དུ་མར་དབྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོགས་དོན་དེ་ནི་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་བལྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དུ་མ་དབྱེ་རུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། རྡུལ་དང་སྙད་ཅིག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་རིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། མིག་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་དང་། ཅིག་ཤོས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ནི་རྟོགས་པར་སླ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ནི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྒྲའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་དབྱེ་རུང་བར་ཐལ།

འགལ་རྟགས་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་རྟགས་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་ལ་བདག་རྟག་པ་དངོས་སུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་རུང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྨྲས་ཀྱང་རུང་། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་གི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

རྟགས་ཡང་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ན་དབྱེ་རུང་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་འདོད་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་སྒྲུབ་འདོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་དེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་བས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་བློ་ངོར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མཐུན་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་དེ། བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་མལ་ཆ་སོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཅི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བེམ་པོ་ཉེར་བཞི་ལས་གཞན་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྟག་པའི་བདག་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་སྨྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཚེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྟོན་པའོ། །རྟགས་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེ་འདོད་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་ཡིན་མེད་པར་ཐལ། མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་མིན་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡིས་དོན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁྱོད་བཀོད་པའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན། སྐབས་དེར་ཞེ་འདོད་སྒྲུབ་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་ལས་གཞན་དུ་སྨྲས་ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོལ་

བ་སྒྲུབ་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པའམ། ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག །དེ་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱང་སྔར་ནས་གྲུབ་ཟིན། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བརྡ་སྤྲོད་པའི་སློབ་མ། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས། སྒྲ་ལ་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་སྒྲ་དང་། བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས། སྒྲ་གཉིས་ཀ་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་སྔོན་རོལ་ནས་ལྷས་བྱིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། ལྷས་བྱིན་ཞེས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ན། བ་ལང་ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྡན་དུ་མི་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། མིང་གི་སྒྲ་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་སྔོན་རོལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྡན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས། ཕྱི་མ་འདིས་སྔ་མ་ལ་མིང་གི་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལྡན་དུ་ཐལ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་འདོད་ནས། མིང་གི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངག་ཏུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒོལ་བ་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་ཡང་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངོ་བོའི་དོན་ལྡན་ནི་དཔེར་ན། གོཾ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གཅིག་ལ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། ག་དང་། ཨོ་དང་། ཨུ་ལ་སོགས་པ་དོན་གསུམ་གསུམ་གོ་བའི་ནུས་པ་བརྡ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཡོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། གང་ཟུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པའང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱང་ཕན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པ། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་གྱི་ཐལ་སྦྱོར་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱང་ཕན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་

དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཕན་པས། སངས་རྒྱས་པ་ལ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་ལྡན་རྩིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེ་འདོད་རྒྱུད་པ་དག་ཏུ་སྨྲས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་འཛིགས་ཤིང་། བུམ་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཟླ་བོར་འགལ་བས། ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱི་ཟླ་བཅས་སུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་ཞིག་ན་བློ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འགྲུབ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ནི། གང་རུང་གི་སྒྲིའི་ཟླ་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་དེ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱང་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་ཕན་གྱི་དམ་བཅའི་ཚིག་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱས་སྟོང་[1]པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་འཕེན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རུང་བས་སྤྱི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རུང་ན་སྒྲའི་འཇིག་པ་དང་བུམ་པའི་འཇིག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོག་ན། དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་འཇིག་པ་ལའང་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་འཇིག་པའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པས། འཇིག་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་པ་ཙམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིས་སྒྲ་ནི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༦༢ བ ༥ བརྗོད་བྱས་སྟོང་སྟར་བརྗོད་པའི་ གཅང་། ཤོག ༣༡༡ བ ༢ བརྗོད་བྱ་སྟོང་པ་བརྗོད་པའི་

འཛིག་པ་ཙམ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའང་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་སྤྱངས་པའི་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ཡང་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པའི་སྤྱི། ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན། སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་དཔེ་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ད་དུང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ལྡོག་ཅིང་གཅོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཅོད་བྱེད་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལྡན་པ་གཅོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལས་གཞན་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཙམ་དཔེ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེའི་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་སློས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དག་གི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དགག་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་བཀག་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དག་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་རྒོལ་བས

མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་གྲོལ་བས་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པ་འདིར། ཆོས་མི་རྟག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི། བྱེ་བྲག་པས་གྲངས་ཅན་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ན། གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཙམ་བཀག་པ་ན། སྤྱི་རྟག་པ་དོན་གཞན་ཡང་བཀག་ལ། དེ་བཀག་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ཡང་བཀག་པས་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གྲོལ་བ་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པ་བཀག་པས་གྲོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགལ་རྟགས་ལ་ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་། ཞེ་འདོད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྨོས་པ་དོགས་པའི་གནས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་ལ། ཚིག་ཐད་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞར་བྱུང་ཙམ་ཡིན་པས། རྒྱས་བཤད་མང་པོ་མ་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ཚིག་ཐད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ། རང་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྟག་མི་རྟག་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་། རྩོད་པའི་ཚེ་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི། ལུང་དོན་མཐའ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་སྒྲའི་དགོས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བའི་དོན་གཅིག་རྗོད་པའི་ཚེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ལུང་གི་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། དེའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་ལ། ལུང་དེའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁེགས་ན་ལུང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་ཚད་མའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་དམ་བཅར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འགལ་བས། དེས་ན་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་འཐད་པར་གཟུང་བས། དེའི་དོན་གཅིག་ལ་རྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེས་རབ་ཏུ་གནོད་པ་བྱས་ནའང་། གཏན་ཚིགས་འགལ་བ་དང་སྐབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་དག་ཀུང་ཚད་མས་བསལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཀུང་ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བྱེ་བྲག་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་བཀག་པའི་ཕྱིར། དྲི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཀུང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྗོད་པའི་སྐབས་མིན་པ་དེ་ནི། གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མི་མཚུངས་ཏེ། ཅི་སྟེ་འདིར་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ལ་རྗོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས། སྒྲའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པ་དང་། དྲི་ལ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་མེད་དུ་མཚུངས། དེ་གཉིས་ལ་གནོད་ན།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བཀག་པས་རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་དེའི་ཚེ། དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐབས་དེར་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། རྒོལ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲི་བའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒོལ་བ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚེ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བ་ཁྱོད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་གསལ་བར་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚིག་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དཔག་པར་འདོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཚིག་གི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔག་འདོད་ལ་འཁྲུལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གནོད་ཀྱང་། གཞན་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན། མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ཡུལ་ཀུན་ལ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ནི། ཚད་མ་དེས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། ལུང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་གི་སྟོན་པས་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ཐོས། གཞན་དག་གིས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ནས། འདི་དག་ལས་གང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། གང་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བློས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བློའི་མཐུ་ཞུགས་དུ་བྱུང་བ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོན་པས་བཤད་པ་འདི་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟ་ན་དཔྱད་པ་མ་དག་བཞིན་དུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ནི་སྔར་མ་མཐོང་། རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པས་སྙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དག་གིས་བདག་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་གནོད་སྒྲུབ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། རང་གི་སྟོན་པས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཚེ། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། ལུང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན། ལུང་གི་དོན་ལ་རྟོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོས་ཅན། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་འོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁས་མ་བླངས་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་རྟོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་དུས་གང་གི་ཚེ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་རྣམ་པར་དག་ན། དེའི་ཚེ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་དེ་དང་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཞིང་འགལ་བར་ཁས་བླངས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པར་སྤྱོད་པ་འཐོབ་བ་ན། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཚད་མས་གྲུབ། དངོས་སྟོབས་དང་གྲགས་པ་སྐབས་དེར་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པའི་རྟགས་ཉིད་སྨྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

གཞལ་བྱའི་གནས་གཉིས་ལ་ཡང་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་ཤིང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གནས་གསུམ་ག་ལ་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་ལུང་གི་ཡན་ལག་མེད་པར་རེད་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུང་གི་སྐྱོན་ཡོན་ཚད་མས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་

ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་པའི་གནོད་དང་འདྲ་བ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདི་ནི། ཀྱེ་མ་སྨྲ་ཡིས་གསར་དུ་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ་བགོས་པར་ཐལ། དང་པོ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་མེད། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསར་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དཔྱས་པའི་ཚིག་གོ།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་སྟོབས་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་ལུང་ལ་བལྟོས་པ་དགག །ལུང་དོན་བཀག་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ལུང་གིས་མི་གནོད་པ། ལུང་དོན་བཀག་པ་ རྒོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་དཔེ་ལ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བས་ལུང་དོན་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར། རང་གི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ན་དེ་འདྲའི་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ལྡན་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་དེའི་ཆོས་སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས། སྒྲའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་དེའི་ཆོས་སུ་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་པ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་མ་ལུས་པས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་མཐུན་དཔེར་ཁས་པ་མེད་པ་ཁོ་

ནར་སྐྱེ་བོའི་ཚིག་དང་དུ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་གཞི་འགར་སེམས་ལྡན་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ནུས་པ་སྒྲོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། འགའ་ཡིས་སྒྲ་བ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་རང་རྒྱུ་མེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། འགའ་ཡིས་སྨྲ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུང་མི་ཤེས་པའི་ངོར་རྟགས་ཡིན་པ་མི་ལྡོག་ཀྱང་། ལུང་དེ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར། ལུང་དོན་བཀག་ན་རྟགས་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཐར་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་ཤིང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གཞན་དག་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མི་རྟག་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ནི། འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དོན་བཀག་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡང་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་ཐར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒོལ་བས་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲ་རྟག་པ་འདིར། གསར་དུ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་ཞིང་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒོལ་བ་དེས་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་བརྗོད་པའི་ཐར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་བརྗོད་ན། གཞན་གྱིས་ལུང་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་པས་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་

མཁན་གྱི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་དེ་ཅི། གནོད་པ་མིན་ནམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཅིས་ན། རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དང་མཐུན་པར་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པས་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་འགོད་པའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གཞན་དག་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་བླངས་ནས། རང་འདོད་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་རྒོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མིན་པ་བཀག་པས་རིགས་པས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་པའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རིགས་པ་བཀག་པས་རིགས་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་ཀུན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་ཀུན་མཚུངས་པར་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་དང་འགལ་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་བས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་དོན་ཀུན་དང་འགལ་བ་མེད་པ་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཚད་ཀྱི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་རྟགས་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་རྒོལ་བ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། འདིར་སྲིད་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡང་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་

པ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་དེའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེར་ཡང་དངོས་འགལ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་བྱས་པས་གྲུབ་ལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་སློབ་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན་བ་ལང་གི་སྤྱི་གཅིག་པུ་ལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མེད་པའི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བ་ལ། རྒྱབ་རྟེན་ལུང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་སྟོབས་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་འགལ་བར་ངེས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅིག་ཤོས་ངེས་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དངོས་འགལ་ངེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག་གཞི་མཐུན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལས་མི་རྟག་པ་གནོད་བྱ་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་གནོད་བྱེད་མིན་ཞིང་། མི་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསླད་ཅིང་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་དོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་འབྲེལ་མེད་གཅིག་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྒྲའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ངེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གནོད་ན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན

སྐྱོན་ཅན་དང་། ནུས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྔར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ད་དུང་མ་འདས་པ་ནི། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་འདིར་ནི། སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལུང་དོན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་གང་ཞིག །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗོལ་བྱུང་གིས་དུང་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་བཀག་པ་དང་། རྟགས་གཞན་གྱིས་དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི། རྟགས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་བཤད་པ་མཐོང་བའི་དོན་མ་ལུས་པ་རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རང་དབང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚད་མ་གཞན་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་གཅིག་ལ་གནོད་ན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་འདི་ནི། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གཅིག་གི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཞེས་སླུ་བ་ཡང་མིན་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་ཞིང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

རྩོད་པ་མཁན་པོ་འདིའི་འདོད་པ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱུང་ན་ཡང་ལེགས་ཤོས་གཅིག་ཏུ་འོང་བར་སྣང་ངོ་། །རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ལས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་འདྲའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཚིག་ལས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒོལ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་རྒོལ་བས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེའི་ཟུར་དུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུན་དབྱུང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག །ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག །ཆོས་ཅན་རང་མཚན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་མ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་ན། དེ་དོར་ནས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་སྨོས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོ་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་འདི། གང་ཟག་སུ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་གྱི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་

རང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ལུང་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ན། དེ་ཚད་མར་འཛིན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཟློག་པར་ནུས་པ་མི་འཐད། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་ཚད་མས་བཀག་པར་ངེས་ན་ཡང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བླུན་པོའི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་ཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་རང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རྒོལ་བ་བླུན་པོ་དེ་དག་སྔར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་འདོད་ན། ཕྱིས་ཀྱང་དཔྱོད་པ་མེད་པར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་ཉིད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ན་ཉེས་པ་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་དག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དག་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྩོད་པའི་ཚེ། རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟེན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་

སྨོས་པའི་དོན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྩོད་པའི་ཚེ། རྟེན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་གཞུང་སྔ་མས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྩོད་གཞི་མཐའ་དག་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་འོག་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་འོག་མས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མཐར་གཏུགས་པའི་རྟེན་བདག་རྟག་པ་སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཤེས་པའི་ཚེད་ཕོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཕོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་དག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་བཅད་པའི་ཚེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོ་ཕོ་ན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་དེ་གོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་ཀྱི་འགལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཚེད་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པ་[1]དགོས་པ་མེད་ཅིང་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྗེས་དཔག་སྤྱི་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་དེ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨོས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་དཔག་གིས་རང་མཚན་མི་འཇལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གནོད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥༣ བ ༩ སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་

དེས་ན་རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་སྐྱོན་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ལ་ལ་མེ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རང་མཚན་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱི། གསལ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། རྩ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་དྲིས་པས། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་དེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ནུས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དྲིས་པས། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མེད་པས་རྟགས་དཔེ་དང་རྟོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

རྟགས་དཔེ་དང་རྟོད་གཞི་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་དང་དཔེ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་གི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དང་། དཔེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་ཅིང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དཔེར་བརྗོད་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དེ་ཁྱད་ཆོས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དང་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟོད་གཞི་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ནི། དེའི་སྐྱོན་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་བྱེད་པའི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་

དུ་འདོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཐེད་པས་ནོངས་པའོ། །ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་དུ་འདོད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་སོ་སོ་ལ་བལྟོས་ནས་ལྟར་སྣང་ངོ་བོར་མི་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མཆོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྐྱོན་མིན་ལ། དེ་སྒྲ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྒྲ་མཉན་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པའི་ཆ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་ངོར་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ།།

དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་། རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འཛིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །འདིར་དམ་བཅའ་ཡན་ལག་སྔ་མ་དང་། དཔེ་རྟགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་བཞག་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་པའི་ཐ་སྙད་དེ། ཁྱོད་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་འདོད་པའི་རྟགས་དང་དཔེའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡན་ལག་སྔ་མར་འདོད་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མི་རིགས་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི། དཔེ་རྟགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། བསྡུས་ནས་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟུར་ལྷུར་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་འགའ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་མིན་པ་ལ་ལོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཚིག་ཕྲད་ངོ་བོའི་སྒྲ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མ་ཁྱབ་པ་ལས་ལོག་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྒྲ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་ཏུ་མ་སྨྲས་པའི་ཞེས་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་ཅིང་མ་ཞུགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། དམ་བཅའ་འོས་པ་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་མ་ངེས་པས་དེ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་དེ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་འགལ་བས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞི་གྲུབ་ན། བུམ་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་ན། གཞི་བུམ་པ་ལ་མེད་ངེས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན། བུམ་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གཞི་བུམ་པ་ལ་མེད་ངེས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་མི་དགོས་པས་བུམ་མེད་ཡོད་པ་དང་། བུམ་པ་མེད་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། སྔར་གྱི་རྟགས་དེའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཚད་མ་དེའི་ཡུལ་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡོད། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཕྱི་རྒོལ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་དེ་

ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱར་འོས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱར་འོས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྒོར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ།[1]།ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་སྒོར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡོག་རྟོག་སེལ་བ་གཙོ་བོའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་སྒོའི་དོན་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟོ་མ་ལ་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་མ་ཚང་ན། དོན་ལྡོག་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་སྒོར་སྨོས་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཀ་ཏ་པའི་རྐྱེན་དཔྱར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་དུ་ཡོད་པས་ཚིག་ཟྲད་ཀྱི་དོན་ཡང་གནས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚད་མས་གནོད་པ་འབབ་པ་ཕྱོགས་སུ་དམ་འཆའ་བ་མཐོང་བས། དེས་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ནི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མས་གནོད་ཅིང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་དེའི་ངོར་གྲུབ་ཟིན་སོགས་ལྷག་མ་བཞི་ཚད་མས་མ་བསལ་ཡང་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར། བསལ་བ་གནོད་དང་། ཞེས་སོགས་ལོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པར་མཐོང་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་མི་དགོས་ལ། མཚན་གཞི་དེ་སྲིར་ཡོད་ན། འདོད་པའི་དོན་དེའི་མཚན་གཞིར་རུང་མི་རུང་དཔྱོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དཔྱོད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཚིག་ཟྲད་སྨོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༤༠༩ ཐྲེང་། ༥ ནང་དུ་དྲངས་

རྟོགས་ན། རིགས་སྔོར་ཡང་ངེས་གཟུང་སློས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་ན་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་གཟུང་གི་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གཞི་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སློས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཅད་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་གཟུང་གི་དོན་རྟོགས་ན་ཡང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་ཟུར་བཤད་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་སྐབས་དེར་ཚིག་ཟུར་ངེས་པར་སློས་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་འདོད་པ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་སྔོར་ཡང་ཚིག་ཟུར་སློས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་སྒོ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཚིག་ལ་ནི་ཏའི་མིང་ཅན་གྱི་རྐྱེན་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཏེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱད་གཞི་སྟོན་པའི་ཚིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྔ་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འདོད་ཚིག་ལ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདིར་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་སྒོའི་རང་ཉིད་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་དག་དེ་ཡིས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་དུས་དེར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་ནུས་ཏེ། དེ་བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་མ་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་རྐྱེན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཡིན།[1]།ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ། འདོད་ཚིག་ཡན་ལག་གམ། ཐལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༦༣ ཕྲེང་། ༧

པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ར་ལ། རིགས་སྨོ་དང་སྦྱོར་ན། མ་འོངས་པ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་རོ། །དོན་ནི་བསྟན་བྱ་བ་དུས་གསུམ་ག་ལ་ཞུགས་པས་དེ་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བ་ན་འདོད་པ་ཡང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ཞུགས་པས། ད་ལྟ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་གཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་ཕྲད་སྨོས་སོ། །འོ་ན་ཚིག་ཕྲད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་གཙོད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་བསྟན་བྱ་བ་ཁྱད་གཞིར་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་ནམ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་པ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱིས་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྒོ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨོས་པར་རིགས་ཀྱི། ཉེས་པ་མང་པོ་སྤང་དགོས་པའི་བསྟན་བྱ་བ་སྨོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ་སྨོས་པར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དོན་རྗོད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེས་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒོལ་བ་དེའི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། རྒོལ་བ་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པ་ན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནོད་ཀྱང་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་དང་། གཞི་གང་

ལ་མ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྐོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་ཏེ། ཚད་མས་བཀག་ན་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་ཁྱོད་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་འོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མས་བསལ་བ་སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚད་མས་བསལ་བའི་དོན་ནི། གཞི་གང་ལ་བསལ་བྱ་སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་བློས་བསྒྲུབས་ནས་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་བློས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་ན་ཕྱིར་གྲངས་ངེས་བསྒྲུབས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཚད་མའི་གནོད་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཚད་མས་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཉིད་ལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཚད་མས་གནོད་པའི་ཚུལ་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གནོད་ཚུལ་བཞིར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཚད་མར་ཁས་བླང་བར་འོས་ཤིང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།[1]།ཞེས་པའི་ལུང་ལྟ་བུ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྨྲ་བ་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།[2]།ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ལུང་ཚིག་དང་རང་ཚིག་གང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༨ ཤོག ༣༢༡ ཐེང་། ༡༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༩ ཤོག ༡༡༩ ཐེང་། ༡༩

ཡིན་ཡང་རུང་། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཚིག་དེ་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞིང་། ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་བློ་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་བསམ་ངོ་ནས་བཞག་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ནོ།།

འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་མི་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གིས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་འཆད་པ་པོའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ལས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གི་དམ་བཅའི་བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ལ་གྲགས་པ་རྟོགས་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལ་བདག་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་གནོད་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་ངེས་གཟུང་བ་དང་། བསལ་བྱ་སེལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་འཆད་པ་སྤུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་ན། སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ནས་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་

བཙས་པ་ན། དམ་བཅའ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ལུང་ལྟར་སྣང་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ནི་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དག་ནི། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ཡང་རང་གིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་དེའི་[1]ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་གྱི་གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་དྲིས་པ་ན། སླར་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་དམ་བཅས་པ་ལྟར་དམ་བཅའི་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་ལུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གེགས་བྱེད་ཙམ་དང་། རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་མཐོང་ན་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྨྲས་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ནི་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། བདེ་བ་འབྱིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཕྱིས་ཡང་བདེ་བ་མི་འབྱིན་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ཡ་གྱལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་ན། ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ནམ་ཁས་བླངས་སྔ་མ་ཚད་མས

1 ཞོལ། ཤོག ༣༧༩ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༣༥༧ ན ༢ དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་

མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྨྲས་ན། དམ་བཅའ་དངོས་ཤུགས་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་གཅིག་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་ནས། ཤུགས་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གཞལ་བར་དམ་བཅས་པས་རང་ཚིག་གི་ཁས་བླངས་ལ་བལྟོས་པའི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མའི་སྟེང་དུ་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་ཕྱོགས་མཚོན་གྱི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ནི། གང་དག་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁ་མཐུན་དུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱོགས་དེ་གཉིས་ཀས་ལེགས་པར་མ་སྨྲས་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་དུ་བས་མེ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ལུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཤིང་། སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་ན་ཡང་དོན་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ལ། གལ་ཏེ་ལུང་རྣམ་དག་ལས་དོན་མཐུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲོའོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའོ། །ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རིགས་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་དེ་མིན་ཏེ། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཙམ་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་མེད་ངེས་སུ་ཐལ། ཡོད་ན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་

མཁྱེན་གྱིས་གཟིགས་པ་རང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ལུང་དང་རང་ཚིག་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཚིག་སྨྲ་བའི་གྲོལ་བ་བདག་དང་གཞན་ལུང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། གྲོལ་བ་རང་གི་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་པོས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ན་རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཚིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་ རྟེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུང་འདི་རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དེའི་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དུས་ནི། སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཉིད་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ནི། ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ཡང་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན། བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། ཚིག་དེ་ཚད་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་ལ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་འབྲེལ་བས་ཚིག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སླུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞུང་འདིར་ཡང་། ཚིག་བརྗོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

རང་ཚིག་དང་ལུང་ཚིག་འགལ་བ་འདི་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་དག་ཀྱང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དཔེ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་རྣམས་ཡོད་པ་མིན་ན། བསྟན་བཅོས་དང་ཚིག་ཚད་མར་མི་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་སྨོས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་ན། ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་བསལ་བ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་འཆའ་བའི་གང་ཟག་དེའི་ཁས་བླངས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། འགལ་བ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མ་བསྟན་བར་དུ། དམ་འཆའ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགལ་བར་ངེས་མི་ནུས་སོ། །གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་ནི། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། ཞེས་པའོ།།

གལ་ཏེ་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མ་དེ་ལུང་གིས་མ་བཞག་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དཔེར། ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་རང་ཚིག་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་ཅིག་དཔེར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དཔེ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། རང་ཚིག་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་མཚོན་ནས། ལུང་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན་ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་ཤུགས་འགལ་བར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་

ཆོས་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན། བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ལུང་དང་འགལ་བའི་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དག་དང་ལུང་ཚིག་དང་འགལ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། ཡིད་ཆེས་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་སླུས་ཤིང་། དེ་མ་དོར་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ན། ཁ་ཅིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། གཞན་དག་ཁས་བླངས་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཆེས་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མ་ནི་ཡིད་ཆེས་བསལ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གེགས་བྱེད་དུ་བསྟན། ཤིན་ཏུ་ཀློག་སྐྱུར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེར། ལུང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེར་ཡང་ལུང་ཁས་ལེན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཞིང་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ན་ཡང་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་དག་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་ལ་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཆོས་འགལ་བ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་རང་གི་ཚིག་འགལ་བ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས། གཞི་བུད་མེད་གཅིག་པུ་དེའི་སྟེང་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་རང་ཚིག་གི་བདག་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། གེགས་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་

ངེས་ན་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་ནུས་པ་མཚུངས་སུ་ཚུག་མོད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ན། དེ་ནི་སྒྲ་རྟག་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། ཚད་མས་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ནུས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་དངོས་འགལ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསྟན་བཅོས་དེ་རྒྱབ་རྟེན་རིགས་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་ཡང་གནོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལུང་རྣམས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནོད་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤང་ཉིད་རྣམ་པར་ལྡོག་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་ཚིག་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དཔྱོད་པའི་གནས་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་ན་དེས་གནོད་པའི་སྐྱོན་འདི་འཇུག་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གནོད། ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གང་ཞིག །རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གནོད་དགོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། འོད་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང་། སེལ་བྱེད་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་འོད་

ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་[1]དུ་སོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པར་ཐལ། དགོས་པ་དེ་དང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐབས་དེར་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡང་བསྟན་དགོས་པ་ཁ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སེལ་བྱེད་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འམ་སྒྲུས་རྟགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ལོགས་སུ་བྱས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།[2]།ཞེས་བཤད་པའི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཙམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ན་དེ་དག་རྗེས་དཔག་ཏུ་མ་འདུས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཏུ་ངེས་ཟིན་ན་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་མེད་པའི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་མིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་གཟུང་ནས་དེ་ལ་ལུང་གི་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡༩ ན ༥། གཅང་། ཤོག ༣༦༡ བ ༢ བསྟན་པའི་ལོགས་སུ་བྱས་པ་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༣ ཐྲེང་། ༡༩

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིགས་སྔོར། ཇི་ལྟར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན།[1] ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རང་ཚིག་གི་གནོད་པ་དང་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ལས་དེ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་སྔོར་དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་གི་ཚིག་ཀྱང་ལུང་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཏེན་ཚད་མ་མེད་པའི་ཚིག་ཙམ་རང་གི་ལོག་ཕྱོགས་བརྗོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། རྐོལ་བ་དེ་ཡིས་གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་ལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དེའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་ན་ཡང་བསྟན་བཅོས་སྐབས་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དོར་ན་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡང་རང་ཚིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དངོས་སྟོབས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཚད་མར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་ལ། བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མི་འདོད་ན། ཚད་མའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་མི་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༠ ཤོག ༤༣༤ ཐེང་། ༡༥ ནང་དུ་དྲངས།

ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་འདིའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་བྱས་པ་ན་ཕལ་ཆེར་ནང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དེར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་སྡིག་པའི་རྒྱ་བར་ཁས་བླངས་ནས་ཁྲུས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་སྡིག་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཁས་བླངས་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་ནི། དེའི་རྒྱུ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འཇོམས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྱུམ་པའི་རྫས་ཀྱིས་བད་ཀན་འགོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ཁྲུས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་མངོན་གྱུར་ལ་ཡང་མི་གནོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྡིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཁྲུས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ཁྲུས་བྱས་པས་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་ཆུང་དུ་མི་འགྲོ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བར་ཤེས་སོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་གནོད་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྡིག་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་ཁྲུས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུང་ཇི་ལྟ་བུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དག་ལ་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་། དངོས་ཤུགས་འགལ་བའི་རང་ཚིག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གནས་གསུམ་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔྱོད་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། རི་བོང་ཅན་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི། གང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་རྟོག་དང་

འགལ་བ་བཞིན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་མཐར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་དེ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་རུང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་འདོད་ལ། སྔ་མ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གྲགས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བརྗོད་རུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་བརྡ་མ་སྦྱར་བའི་དུས་ན་སྒྲ་དེ་འཇུག་པ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པས། དེས་བརྗོད་རུང་བསྒྲུབ་པ་བརྡའི་གྲགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ཅན་ལས་ད་ཊིག་ཤིང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དཔེར་སློས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ད་ཊིག་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲགས་པས་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པའི་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བ

ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་རུང་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གྲགས་པའི་མིང་དོན་དང་། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་རུང་གིས་གནོད་ན་གྲགས་པས་གནོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེའི་ཡུལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའམ། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁྱོད་འགྲུབ་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འགྱུར།[1]།ཞེས་སོགས་དེར་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གནོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པས་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོ་ལ་སྔར་བརྡ་བྱས་པ་དང་། སྔར་བརྡ་མ་བྱས་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་བྱུང་བའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་སྔར་བརྡ་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱུང་མ་ཟིན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་ཉིད་དེ་ཡིས་རང་འགལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དེའི་བསྒྲུབ་བྱར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལུང་དྲངས་ནས་འབྲེལ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༨ ཐིང་། ༧༠

པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། [1]།ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་བརྗོད་རུང་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་ཉིད་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས་བརྗོད་རུང་དུ་འབྲེལ་ཞིང་གྲུབ་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། ལུང་གི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བརྒལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ལུང་གི་དོན་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་རུང་གྲགས་པར་བཞེད་པ་ལས་གཞན་དུ་གྲགས་ཟིན་ཉིད་གྲགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ན། བརྡ་སྦྱོར་བས་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རི་བོང་ཅན་ལ་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་འདིར་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཟླ་བར་མ་གྲགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་འགོག་ན་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་འགོག་པ་གང་ཞིག །སྒྲའི་དོན་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་གནོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་མི་གནོད་ཀྱང་རྟགས་གཞན་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དཔེར་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འདོད་དེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་གང་ལ་ཡོད་པ་མཐུན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༢༣༠ ཐེང་། ༡༥

ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་དེ་འདྲའི་རྟགས་རྣམས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་སྨོས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་[1]ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲུབ་པ་འདི་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་གང་ལ་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བརྡ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དེས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྒྲུབ་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་བྱེད་འགལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་གང་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་སྔ་མས་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་ནས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པས་དངོས་སུ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་སྟོན་ཞིང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ནི་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་དེ་བཀག་ནས། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་པོའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། གཞུང་འདི་ཡང་ལུང་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ་དུ་སྦྱོར་རོ། །གཞུང་འདི་ནི་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས་ཟླ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱན་མཁན་པོས་ལུང་སྔ་མས་སྒྲ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༢༣༡ ཞེང་། ༡ ནང་དུ་བྲངས།

བྱུང་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པ་གཙོ་བོ་དང་། ལུང་ཕྱི་མས་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་སྤྱར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན། ལུང་དང་པོ་སློས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡུལ་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་དེ་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྔ་མའི་དོན་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཤད་པ་ན། དཔེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཞན་དུ་འདིར་ནི་ཞེས་སོ། །དེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་སྒྲུབ་རྗེས་དཔོག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། [1] །ཞེས་བཤད་དོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་། གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་ནུས་སོ་ཞེ་ན། གང་ལ་ཡོད་རྗེས། [2] ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲུབ་བྱེད་མེད་མོད་གནོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། གནོད་པ་སྟོན་པ་ནི། སྒྲ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། [3] །ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་རྟོད་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༦༨ ཐེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༦༨ ཐེང་། ༡༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༢ ཤོག ༥༦༨ ཐེང་། ༡༩

ལན་དུ་སྨྲོར་བ་དང་། ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སྨྲོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་ཅིང་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཇུག་ཅིང་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བརྡ་སྦྱོད་པའི་བློ་ངོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་སྦྱོད་པའི་ངོར་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལའང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཟླ་བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་མི་འདོད་ན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྟགས་དེ་བརྡ་སྦྱོད་པའི་བློ་ངོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཕོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་དང་པོ་སྨོས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ལུང་དེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཕོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུང་དང་པོ་དེ་སྐད་བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ཊིག་ཤིང་གི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དམ་འཆའ་བ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གནོད་དོ། །ཞེས་གྲགས་པས་གནོད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལུང་དང་པོ་སྨོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་བརྗོད་བྱ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་ན་མཐུན་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་

སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་མེད་པར་ཐལ། ཟླ་བར་ཆེས་གྲགས་པའི་རི་བོང་ཅན་ཡང་དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པ་གསུངས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ། ལུང་དང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་ལུང་གཉིས་པ་བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་བཞིན་དུ་དཔྱིད་ཤིང་གི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གནོད་དོ། །ཞེས་གྲགས་པས་གནོད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་དུས་སུ་འདོད་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བརྗོད་སྤྱོད་པའི་ངོར་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ནི། རྟགས་ལྟ་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་ཟླ་བར་གྲགས་ཟིན་ཁོ་ན་དགོས་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་མེད་པས་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ག་བུར་དང་དངུལ་ཆུ་ལ་སོགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ཟླ་བའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། བརྡའི་དབང་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ལ་ཁོ་ནར་ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པར་གྲུབ་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་

པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལའང་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་རུང་ཡིན་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། རི་བོང་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ།།

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཡུལ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ག་བུར་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེམ་པ་དང་དཀར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པས། གྲགས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ག་བུར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྲུབ་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་ཟླ་བའི་སྒྲ་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེམ་པ་དང་། དཀར་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཟླ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ལྡོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་གང་ཞིག །དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། རྩོད་སྤང་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བརྡ་ཅན་གྱི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ག་བུར་སོགས་ལ་ལར་ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པར་བརྡ་སྦྱོར་བའི་བློ་ངོར་ཡང་གྲུབ་པས་དེའི་ངོར་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བརྡ་སྦྱོར་བའི་ངོར་ཟླ་བའི་སྒྲ་དེ་ནི་ག་བུར་སོགས་ལ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དེ་དག་རི་བོང་ཅན

དངོས་དབང་གིས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་བརྡ་སྦྱོར་པའི་ངོར་ཟླ་བའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་དོན་སྤྱི་མ་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་གང་ཞིག །སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་རྗོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་པ་ལ་དོན་གང་ལ་ཡང་འདོད་པས་བརྡ་སྦྱོར་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་རུང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་རྣམས་དོན་ཐམས་ཅད་དེར་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་འགོག་པ་ཚད་མ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འདོད་པས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པས་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནི་འགར་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡུལ་ངེས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིང་གང་ལས་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་བློ་འབྱུལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མིང་དེ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པས་ཡུལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། དེའི་མིང་དེ་ཉིད་དོན་གཞན་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག

ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྔ་མ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་སེལ་བྱེད་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཙམ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཞིར་བྱས་ནས་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ལོགས་སུ་སློས་པ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། རྗེས་དཔག་གཉིས་པོ་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གོ་བའི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་གནོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ན། གནོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ནས་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བས་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པའི་དབང་གིས་གནོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་དེར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གནོད་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་བཞེད་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་སླ་བས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནོད་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་ཚུལ་མདོ་ཙམ་རྟོགས་སླ་བས་ཀྱང་སྐབས་དེར་མ་བསྟན་ཏོ།།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཚུལ་

དང་། དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ལ་གནོད་པ་འདི་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་སྒྲ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྤྲུལ་མགོའི་གདེངས་ཀ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡི་ཉན་པའི་བློ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་དང་།[1] ཞེས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྒྲ་དང་སྒྲའི་ཆོས་དེ་དག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་གཟུང་དོན་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྣང་བའི་དོན་རང་མཚན་འདི་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་ཞེས་པའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་མ་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མེད་དོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཆོག་མོད་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བའི་དཔེར། སྒྲ་ནི་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཉན་བྱའི་སྒྲ་སྨོས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྨྲོང་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲོང་ཡང་དེས་གནོད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤྱིའི་ཆོས་རྣམས་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༠ ཕྲེང་། ༡༥

ནའི་ཕྱིར། ཡང་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྒྲ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོང་ཡང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྟགས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་སྨྲར་རོ། །སྒྲས་ཚོས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསལ་བའི་དཔེར་བསྟན་ན། སྒྲ་རྟག་པར་མེད་པ་ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བསལ་བར་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་མཉན་བྱ་ཞེས་སྨོས་སོ། །འོ་ན་སྒྲ་རང་མཚན་མེད་དོ་ཞེས་སྨོས་པས་ཚོག་མོད་ཅེ་ན། དེས་ཀྱང་དོགས་པ་མི་ཚོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྒྲར་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྨོས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པས་སྒྲ་རང་མཚན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་སྤྱི་མཚན་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ[1]སྒྲས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲ་དེ་ལ་མཉན་བྱའི་སྒྲས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱའི་སྒྲས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་ཚད་མས་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཁྱད་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྨོས་པས་ཚོག་མོད། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོད་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་རང་གི་རྟེན་གཞི་དེ་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། འབྲེལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༥༨ བ ༦ གཅང་། ཤོག ༣༢༡ ན ༦ མཉན་བྱའི་སྒྲས་

མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། སྐབས་གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྟེན་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཐལ། རྟེན་གཞི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་འགལ་ཞིང་ཁེགས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་ཆོས་གྲུབ་པར་འགལ་ཞིང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་དང་། དེ་རིགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྨོས་པ་[1]དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚོགས་དོན་དེ་ལ་གནོད་པའི་སྒོ་ཁོ་ན་ནས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་སྨོས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། སྒོ་དེ་ལ་གནོད་པ་ཁོ་ནས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདིར་རང་རྟེན་ཞེས་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རང་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ཡ་གྱལ་བཀག་པའི་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་སྨོས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་འབའ་

1 ཞོལ། ལོག ༣༥༥ བ ༩ ཞེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་

ཞིག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཀག་པས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་
ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་མ་ཡིན་པས་
འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཀག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་
གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁེགས་པ་ཉིད་རྟག་རྫས་ཁེགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁེགས་ན་
དེ་རྟག་རྫས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཙམ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་
གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་དགག་པར་རིགས་མོད། འབྲེལ་
མེད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་རྩོད་པ་ན།
ནམ་མཁའི་དོན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་
བཅད་ཙམ་ཉིད་ནམ་མཁར་འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནི། དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་བལྟོས་པར་བསྒྲུབ་
པ་རང་དབང་བའི་རྟག་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་ནམ་མཁར་འདོད་དོ།།

འོ་ན་སྒྲ་ཡང་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་
འདོད་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། དེར་ནི་ཁྱད་
པར་དོར་བའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་དོན་ཙམ་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ།
ནམ་མཁའ་ལ་མིང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་གཞན་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་
དུ་བཟུང་ནས། དེ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྫས་ཡིན་པ་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་དངོས་པོ་
གཞི་མཐུན་ཁེགས་ཤིང་དེ་དངོས་མེད་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་
པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡིན་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཀོད་ན་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྫས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཆོས་ཅན་
འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་
ཚད་མས་ངེས་ན། དེས་དེ་འགོག་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གིས། འདུས་

མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་ན་རྟགས་དེའི་དགག་བྱ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཁེགས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྔ་མ་དང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉིས་པ་ལ། ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་སྦྱོར་བ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འདི་ཡང་འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་གནོད་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདོད་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་ཡང་། རང་ཉིད་ལ་སློས་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྫས་དང་། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཞན་དག་གིས་ཐོན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་རྫས་མིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཁྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་རྟགས་དེས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྫས་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ན། རང་ཉིད་ལ་ཞེས་སློས་པའི་བསམ་བྱ་ལོག་རྟོག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ན།[1] ཆོས་ཅན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་དངོས་

1 ཞོལ། ལོག ༣༥༩ བ ༡ བཀག་པ་ནི།

པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པ་དང་། དེ་རྟག་རྫས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྟེན་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་མི་ནུས་པས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་རྫས་ཡིན་པ་ཡང་ཁེགས་པས་རྟགས་གཞན་དོན་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་སྔར་ནམ་མཁའ་ངེས་པར་བྱར་ཡོད་པས་ནམ་མཁའ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་མེད་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་བྱེ་བྲག་པ་དང་རྩོད་པ་ནི། ཡོད་མེད་རྩོད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་མཐུན་སྣང་དང་མི་འདྲའོ།།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། བཀག་པས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པ་ལ་བདེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ནུས་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་སྨྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་མ་བྱེ་བྲག་པས་རྒོལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་བཀག་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པས་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒོལ་བར་བྱེད་དོ། །རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་

གྲངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བཀག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱིན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དེ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ནི། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ། ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་རྒྱུ་མིན་ཕྱིར།[1] །ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་ཚད་མས་ངེས་ན་ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔར་གྱི་དངོས་སུ་འགོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ལྷག་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་མེད་གཞན་གྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡང་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རང་སྒྲ་སྨོས་པ་[2]དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་རྒོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༡༧ བྱང་། ༡༣

2 ཞོལ། ཤོག ༣༩༩ ན ༡ རང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་

བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཀོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བདག་ནི་ཁྱབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲ་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདག་ནི་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་སྔ་མ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་དྲིས་པས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྟེན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་འཇིག་པ་གང་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་ཐ་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྦྱོར་བ་གཅིག་པོ་དེའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་དཔེའི་སྐྱོན་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དཔེ་རྟགས་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟེན་ཆོས་ཅན་སོགས་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚོན་བྱེད་

ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བུམ་པ་རྟག །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང་། དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་སོ། །མདོ་མཛད་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གཞན་གྱི་དཔེ་དང་དེ་ལ་གནོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་འདིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་སྟེ་རྟོགས་ནུས་པས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་དོས་གཟུང་བ་དང་། གནོད་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འདིར་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་དཔེའི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་གནོད་པའི་དོན་བསྟན་ཅིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནོད་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི། ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྤྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འགོད་ཚུལ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དོན་སྔ་མ་ལྟར་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ལྷིད་དོན་གཞན་སོགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་[1]དུ་དམ་བཅས་པས་དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྫུལ་རིགས་མཐུན་ཐད་ཅིང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྕིད་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ལ། དེ་གཉིས་འཕྲོད་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠༠ བ ༢ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་དབང་དུ

པ་འདུ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའམ། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་རུང་ཡིན་ནས། དམ་བཅའ་བ་ཕྱི་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་རྟུལ་ཕྲན་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་སྒྲུབ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་སྔ་མ་ལ་རྟགས་སྔ་ཕྱི་སོ་སོར་འགོད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་བུམ་པ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་གཞན་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན། གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་བུམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྫས་གྲུབ་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག་པ། དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐལ། འདི་ལ་ལྕི་བའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཡོད་ན། འདི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཞན་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། འཇིམ་རིལ་ལྕིད་མཉམ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས་སྔ་མ་མ་བསྲེས་ཤིང་། ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྲེས་ནས་སྲང་གྲངས་མཉམ་པོ་ལ་བཅལ་ན། ཕྱི་མའི་སྲང་མགོ་ཐུར་དུ་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་ལྕིད་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱིས་ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མ་ལ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དགུའི་ལྕིད་གསར་དུ་བསྣན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མས་བསལ་བས་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་འགྲུབ་བོ། །ལྕིད་དེས་དྲངས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཐལ། ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་འཁྲིད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མིན་པར་ཐལ། ལྕིད་ལ་སོགས་པའི་

འབྲས་བུ་དང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ངོ་བོ་དག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་གང་མེད་ན་ཡན་ལག་ཅན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་ཐལ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཁྱད་པར་རྫས་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་མོ་གཉིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་དག་རིམ་གྱིས་བསྟན་ནས་སྣང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྫས་གཞན་སོ་སོར་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྗིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་སྣང་ཁར་བཞག་པ་ན། རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་ལྗིད་སོ་སོར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །འཇིམ་རིལ་ལྗིད་མཉམ་བཙུ་ཚན་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་བཙུ་ཚན་གཅིག་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པ་དང་། བཙུ་ཚན་གཅིག་སོ་སོར་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྣང་ཁར་ལྡན་པར་བྱས་པའི་རྫུལ་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་པོ་དག་སྣང་སོ་སོར་དུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཅལ་བ་ན་ལྗིད་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྟན་པ་དེ་ལ་འཇིམ་རིལ་དང་པོ་དེའི་ལྗིད་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྗིད་སོ་སོར་རྟོགས་པ་མེད། དུས་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཁར་བཞག་པ་ལ་འཇིམ་རིལ་བཙུའི་ལྗིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་དེ། དཔེ་དང་འགྲིག་པར་མི་སེམས་སོ།།

གཞན་ཡང་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྗིད་མཉམ་ལྔ་ཚན་གཉིས། ལྗིད་མཉམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་སྣང་སོ་སོ་ལ་བཅལ་བ་ན་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིས་གྲངས་མཚུངས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྲེས་པ་ལ་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་གི་ལྗིད་ལས་མི་རྟོགས་ཅིག་ཅར་བཅལ་བ་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྔའི་ལྗིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་སྔ་མ་འཇིག་པས་འཇིམ་རིལ་ལྗིད་མཉམ་བཙུ་ཚན་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྲེས་པ་དང་མ་བསྲེས་པ་ལ་

ཡན་ལག་ཅན་མང་ཙུང་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མ་ཤ་ཀ་ལྔ་ཚན་གཉིས་གཅིག་རིམ་གྱིས་བསྲེས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་མ་བསྲེས་པ་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྔའི་གྲངས་མཚུངས་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྔ་མ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མ་ཤ་ཀ་གཅིག་ལས་མེད། ཕྱི་མ་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཙམ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཐྲེང་བ་ཡི་ལྕི་བ་ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་རྫས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་སྲང་ལ་བཅལ་བས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟུལ་ཕྲན་གཉིས་ཕྲད་པ་ནས་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་དག་ཀྱང་ཆུང་ངུར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཚད་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྕིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྫོམ་པ་ཡི་རྒྱུ་རྡུལ་ཕྲན་ཉིད་ཀྱི་ལྕིད་སྲང་ལས་གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྲང་ལས་རྟོགས་པའི་ལྕིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུའི་རྫས་ཀྱི་ལྕིད་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་དང་རས་བལ་གྱི་ལྕིད་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད། རས་བལ་གྱི་ལྕིད་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ལྕིད་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལྕིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ལྕིད་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་གཞན་དེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྕིད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་གི་རྫས་ལས་ལྷག་པ་རྫས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འགོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་སྲང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྫས་ཀྱི་ལྕིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱི་ཉེ་བར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡན་ལག་གི་རྫས་ལས་

མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ལྷག་པོ་དང་། དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་འགོག་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེར་བརྗོད་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གང་ལ་ཁས་བླངས་སྤྱི་དང་། རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་དང་། མངོན་རྗེས་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དག་སྲིད་པས་དེ་དག་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་པས་རྫས་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ཕན་ཚུན་འཚོལ་[1]བར་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་གནོད་པ་བརྗོད་དེ། རྫས་ལ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བུམ་པ་སྔོན་པོའི་སྣམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་ལ། བུམ་པའི་སྔོན་པོ་མཛེས་སོ་སྣམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་པས་སྔོན་པོ་ལའང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་ཐལ་བ་དང་། འདོད་ན། ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་རྫས་སུ་ཐལ་བ་དང་། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དགག་ཞུས་པས་རྫས་རྫས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་ཐལ་བ་དངོས་སུ་འཕངས་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ།།

ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་ནི། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ཡན་ལག

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠༣ བ ༢ ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར་

ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བུམ་པ་ལ་ཤར་ནུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དུ་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྟུལ་ཕྲན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དུ་མི་རུང་བར་ཁས་བླངས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་ཆ་བཅས་འདི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལ། རྟུལ་ཕྲན་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་མི་རུང་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

གང་དག་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པ། བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཡ་གྱལ་ཁས་མ་བླངས་པར་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ན་ཁས་བླངས་འགལ་བ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁས་བླང་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། །དབང་ཤེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚིག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཚིག་ཡིན་ན། ཚིག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རྫུན་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅས་ན་ཚིག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་རྣལ་མ་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཞུགས་ལ་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཚིག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་དོན་རྣལ་མ་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཡང་ཞུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཚིག་གང་ལས་ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ནུས་པ་མེད་པ་ཞུགས་ལ་ཁས་བླངས་པས་བདེན་ཚིག་བཀག་ལ། དེ་བཀག་པ་ན་རྫུན་ཚིག་ཀྱང་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་བཀག་གོ །ཚིག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད་

པ་དེ་ཉིད་རྣལ་མར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ཡང་བཀག་གོ །འདི་ཡང་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་བློའི་སྤྱི་རིས་མ་འཆོལ་བར་བྱས་ནས་ཚིག་འདི་ཉིད་སྨྲས་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བཞི་ག་ལ་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པས། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ལ། མངོན་རྗེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པའི་གནོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། བསྒྲུབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། །གྲུབ་པ་མེད་ལ་དོན་བྱས་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་དང་དཔེ། །མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར།[1]།ཞེས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་བཞེད་ནས། རིགས་པ་ཅན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྨྲས་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། བློ་ལྡན་བུ་དཔེ་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མིན་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ། བཀོད་བཞིན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་ནའང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་དེ་དུས་ཕྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བྱ་བའི་སྒྲ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ལན་དགག །ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྐྱེན་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲས་བུམ་པ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མི་གོ་བ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ད་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཕེན་ཞིང་། ད་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་གོའོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའོ་ཞེས་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྒྲས་ད་

[1] བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༧ ཤོག ༥༠ བྱང་། ༡༩

ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་བཞིན་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དག་མ་གྲུབ་པ་སུན་འབྱིན་གྱི་དཔེར་བྱས་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྔ་མ་ཉིད་སྦྱར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་རྫ་བུམ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ལས་སུ་གྱུར་པའི་རྫ་བུམ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་ཕྱོགས་དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་གོ་བ་ལྟར། སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་པོའི་འདོད་ཕྱོགས་དམ་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། བྱེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ།

གཞན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔའི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དག་ལས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོའི་ལས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ལས་ལོགས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྣམ་པ་འགའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ། དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ངེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་འཕངས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལན་དུ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་སྐར་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །བསྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་སྐར་ཕྱི་རྒོལ་

གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་དུ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། རྒོལ་བ་གང་གིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲས་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དེས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འཕེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། ངེས་གཟུང་གི་སྦྱོར་ས་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས། ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད།[1]།ཅེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མི་སྲིད་ལ། རྩོད་གཞི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་ནས། འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། སྤྱིར་འཐད་མོད་ཀྱི། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲའམ། སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གང་རུང་གཅིག་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།

ཁས་བླངས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེའི་ཚེ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་སྟེང་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་དཔེ་བུམ་པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ཅན་དུ་ཆོས་མཚུངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཅན་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་ཚོགས་དོན

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༡༣ ཕྲེང་། ༡༨

ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་པའི་ཚེ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོ་ནའི་ངེས་གཟུང་སྦྱོར་བས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར་རམ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར། དང་པོ་ལྟར་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན། དང་པོའི་དོན་དུ་ངེས་གཟུང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྦྱར་ཡང་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་གཟུང་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྨོས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་དོགས་པའང་མེད་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚིག་གི་སྤྱར་ངེས་གཟུང་སྨོས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་གཟུང་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འཕེན་པའི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་གཟུང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དེར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ།།

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ། རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པ། རྟགས་ཆོས་རྟོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་སྟེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རྟག་ན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འགལ་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བའམ། རྟགས་ཆོས་རྟོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་དེ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟོས་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྐྱོན་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་བཀོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཙམ་ནས་སྐྱོན་དུ་གོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དང་། རྟོད་གཞི་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་རྟགས་རྟོད་གཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་པོ་དེའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་དང་ལྡན་པར་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་

ཕྱོགས་ཙམ་འཕངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེས་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་ངག་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེའི་སྦྱོར་བའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དེས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ལ་གཞན་རྟག་པ་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྤང་བརྗོད་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཚིག་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བརྗོད་པ་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲ་ལ་གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་འཕངས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་། སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་དེས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་མི་རྟག་པར་སྨྲས་ནས། སྒྲ་ལ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་དེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་ཁྱད་པར་སྒྲ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤིང་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྤྱིས་ཁྱད་པར་སྤངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་སྒྲ་ཁོ་ན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཚིག་དེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་སྒྲ་གཅིག་པུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཤིང་མིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲ་ཤ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག

འཕངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་གང་དག་བུམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ན། སྣམ་བུ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཀག་སྟེ། དེ་སྐད་སྨྲ་བ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བྱར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བུམ་པ་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ཙམ་མོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཡང་ཐམས་ཅད་དེར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ཡིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་དོན་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྤྱི་ལ་རྩོད་སྤོང་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་རྩོད་སྤོང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་[1]རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པས་རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀུན་ལ་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་མི་རྟག་གི་རྫས་རྟགས་ཆོས་སུ་སོང་བས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་པོ་སྟེ་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྫས་དེ་ཉིད་དང་རྫས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་རིགས་པར་འགྱུར་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༠༥ བ ༩ གཙང་། ཤོག ༣༦༩ བ ༩ ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་

ཏེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བྱས་མི་རྟག་དེ་ལྟ་བུར་གྲུར་བའི་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་། རྟགས་དང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གྱི་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་གསུམ་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ་སྙམ་ན་ཆེར་འབྲེལ་བའོ། །འོ་ན་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཞེས་སྨོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བས་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞི་རྗེས་གཅིག་ལ་དཔག་བྱ་དང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་སོ་སོར་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་མཚན་ལ་མི་སླུ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བའི་རང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་ལ་ལྡོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་སྒྲ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་སྣང་བའི་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་པ་

བཞིན་ནོ། །རྩོལ་བྱུང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་དེར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཅན་རྩོལ་སྒྲ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བུ་རྣ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྣ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་མིན་ཏེ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལས་ཡང་ན། ཁྱོད་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྗེས་དཔག་དེའི་ངོར་རྩོལ་བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་ཐལ། སྔར་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྩོལ་བྱུང་དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་མཚོན་ཅིང་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཕྱིས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གང་ན་བྱ་རོག་སྒྲ་སྒྲོགས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱ་རོག་གིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་མཚོན་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་བྱ་རོག་མེད་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཁྱིམ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བྱུང་གིས་སྔར་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དེ་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བར་མཚོན་པར་བྱས་ནས། ཕྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚེ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ལན་གཞན་ཡིན་ནོ།།

སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ནི་གོས་དཀར་ཅན་དེ་ཁྲིད་ཤོག་ཅེས་པ་ན། གོས་དཀར་གྱིས་ཁྲིད་བྱའི་སྐྱེས་བུ་མཚོན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁྲིད་འོང་བའི་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་དཀར་འོང་ངམ་མི་འོང་ཡང་རུང་། སྐྱེས་བུ་ཉིད་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་མཚོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་གིས་རྩོལ་བྱུང་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ཉིད་མཉན་བྱའི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་མཉན་བྱ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་

ལ། སྒྲ་ནི་གྲག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་ལོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཉན་བྱ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ལྡོག་མཚམས་བཞག་ལ། སྒྲ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ལྡོག་མཚམས་བཞག་པས་ཐ་དད་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མདོར་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་གཟུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆ་གཉིས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་སྒྲོར་དག་ཏུ་བརྗོད་བདེ་བར་གཟུང་བ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐབས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་དག་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།[1]།ཞེས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུར་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁོ་ནའི་ཚིག་ཟླད་སྦྱར་ས་ཐ་དད་པར་སྦྱར་བས་རྣམ

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༨ ཤོག ༢༡ ཕྲེང་། ༡༠

གཅོད་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྔ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བརྗོད་ན་མི་ལྡན་པ་གཅོད་དེ། ཁྱད་པར་ཡོད་ཚོས་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྔ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨོས་ན་གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་དེ། དེའི་ཚེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བ་ལས་བེའུ་འབྱུང་བ་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སྨོས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱ་བ་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ངེས་གཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་ལས་རྣམ་གཅོད་དེའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ངག་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་འགལ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནག་པ་འཐོར་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། སྲིད་སྒྲུབ་འཐོར་སྐྱེན་ཞེས་པའམ། སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་དང་། མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་དེ། ནག་པ་འཐོར་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་། སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་སྦྱར་རོ།།

དཔེ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི། ནག་པ་འཐོར་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་འཐོར་[1]སྐྱེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ནག་པ་འཐོར་སྐྱེན་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་མི་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས། འཐོར་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་མི་ནུས་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་ལྡན་པ་གཅོད་ནུས་པར་ཐལ། མི་ལྡན་པ་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་དེ་གོ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་འཐོར་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྒྲུབ་འཐོར་སྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་ཡང་འགལ་བའི་ཟླ་བོ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་ནག་པ་ལས་འཐོར་སྐྱེན་པར་ཐོང་ནས་གྲགས་ཟིན་པས་མི་ལྡན་པ་དང་མི་སྲིད་པ་བཅད་མི་དགོས། སྲིད་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་འཐོར་སྐྱེན་པ་གཞན་ཡོད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་བཅད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༧༣ བ ༥། གཅང་། ཤོག ༣༡༨ ན ༦ ཟླ་བོ་འཐོར་མི་སྐྱེན་པ་

ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་གཅོད་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་སྲིད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་དེས་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མཚོ་སྐྱེས་ལས་གཞན་ལ་སྔོན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་མི་ནུས། སྔོན་པོ་མཚོ་སྐྱེས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པས་མི་ལྡན་པ་གཅོད་མི་ནུས། མི་སྲིད་པ་བཅད་དགོས་ཤིང་བཅད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲའི་ནུས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གོ་བའི་ཕྱིར། ངེས་གཟུང་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་ངག་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གཅོད་སོ་སོར་གོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་སྒྲ་ལས་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བསྙེན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་དཔྱད་པ་དང་། ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུ་འབའ་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྟོན་པའི་གྲངས་ངེས་པ་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ན་འགལ་རྟགས་གཉིས་པོ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལ། དེ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་གཉིས་འདོད་པས་མི་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འགལ་རྟགས་གཉིས་སྨོས་ལ། དངོས་པོའི་དབང་གིས་ལྡོག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་སོ། །ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་

ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བར་བསྒྲུབས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཞི་ཉིད་ལ་བསྒྲུབས་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྨོས་སོ། །རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ཙམ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཙོ་བོར་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཆ་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་བཀག་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྟོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ལྷག་མ་གསུམ་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་། ལྡོག་པ་འགལ་བ་གཉིས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དངོས་སུ་མི་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་དག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བར་རྟོད་པ་བཀག་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་སུ་བཀོད་ནས་རྟོད་གཞི་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྨོས་པའི་དགོས་པ། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་རྟགས་ལ་རྟོལ་བྱུང་དཔེར་སྨོས་པའི་དགོས་པ། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་

འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལྟེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ། རྩོལ་བའི་སྔར་ནས་རྟག་པར་ཡོད་པ་ཡི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། རྐྱེན་རྩོལ་བ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་ཐོས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་འགལ་ཞིང་དུ་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་ངེས་འགའ་བའི་སྒྲ་དེ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱས་པ་དཔེར་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རྩོལ་བྱུང་སྨོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར། རྩོལ་བྱུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དཔེར་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱས་པ་དཔེར་བསྟན་པ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རང་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྨོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་

དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་སློས་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་མ་སློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དེས་འབྲས་བུའི་རྟགས་མཚོན་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བྱུང་དེས་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་པར་ཐལ། ཉན་ཤེས་དེ་རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བ་དང་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་རྩོལ་བྱུང་དུ་འདྲ་བར་གནས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འདི་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་ཐལ། རྒྱུ་གང་ཡོད་པ་ན། འབྲས་བུ་གང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུ་གང་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱབ་བྱ་གང་དེ་ཁྱབ་བྱེད་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་ལྡན་པ་ཅན་དང་འདུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གང་དག་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྡན་འདུ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན་నོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཐུང་སུམ་བཏགས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐ་དད་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད

མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྲོག་སོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག །བྱེ་བྲག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་འདོད་ན། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གནས་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་སྲོག་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མེད་ཅིང་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་གི་བདག་གམ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་པའང་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མ་བཤད་ཅེས་པའོ། །མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདག་ལྡོག་པ་ཡིས་སྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲོག་སོགས་མེད་པས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྲོག་མེད་པས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་སྲོག་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་བདག་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིས་གཞན་སྲོག་ལྡོག་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་མ་གྲུབ་སྟེ། སྲོག་དེ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དམ། ཡང་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་སྲོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་ཐོག་མར་བདག་དམིགས་པ་ན་དེ་རྗེས་སྲོག་དེ་དམིགས་དེ་རྗེས་བདག་མ་དམིགས། བདག་རྟོགས་པ་མེད་པར་དེར་རྗེས་ཡང་སྲོག་མ་རྟོགས་ན་བདག་སྲོག་འདི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དེ་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་ན་བདག་རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་བློ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མེད་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་བདག་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྲོག་རྫས་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྟག་ལ་སྲོག་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་ངེས་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྲོག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་དེ་གང་ཡང་བུམ་པའོ། །དེ་བདག་མེད་དུ་ཅིས་གྲུབ། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་སོགས་ལ་བདག་མེད་ཅེས་བདག་གིས་དག་པའི་དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་[1]གཞི་གཞན་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ལྡོག་པས་སྲོག་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པའང་ཅི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༡༨ བ ༢། གཅང་། ཤོག ༣༩༡ བ ༥ བདག་དེ་གཞི་གཞན་

ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་ལྟོག་པ་ལྷེས་པ་མེད་པ་ཡི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་ལ་སྲོག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། སྲོག་དང་བློ་ལ་སོགས་པ་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བུམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་སོགས་ལ་མ་མཐོང་གསོན་ལུས་སོགས་ལ་ལར་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཡིས་སོ། །བུམ་སོགས་ལ་བདག་སྲོག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་སྲོག་དེ་ལྟར་བདག་ཀྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ན་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བུམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་གཞི་འགར་ཡང་མཐོང་རྒྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་སྲོག་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲོག་གི་རྒྱུ་བློ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་མེད་པ་ཡིས་སྲོག་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གསོན་ལུས་ལ་ཡང་བློ་མེད་ན་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོན་པོའི་ལུས་ལའང་གལ་ཏེ་བློ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། བུམ་པ་དཔེར་བྱས་ནས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་པས་སྲོག་མེད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་སྲོག་གི་རྒྱུ་བློ་ལོག་པས་སྲོག་ལོག་པ་དེ་ལྟར། གསོན་ལུས་ལ་ཡང་སྲོག་གི་རྒྱུ་ལོག་ན་སྲོག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། བདག་མེད་ལ་སྲོག་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་དང་བུམ་པ་ཙུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལྟར་སྲོག་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་གསོན་ལུས་ཀྱང་སྲོག་མེད་པར་ཐལ་བ་དེར་རྟོག་གོ་ཞེ་ན། བུམ་སོགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྙེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། བདག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་གསོན་ལུས་དང་། གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། བུམ་སོགས་བདག་བཅས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། དེར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་དམ་བཅའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དོན་མཐུན་

གང་གིས་ཀྱང་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་བློ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བློ་སྲོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྲོག་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་དྲན་འདོད་དང་རྩོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཡུལ་དབང་དང་བློ་ཡིད་བྱེད་སྔ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདག་རྟག་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕན་ཚུན་གྱི་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ནང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་དངོས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡང་རྒྱུར་རྟོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། མཚུངས་པའི་ཚུལ། མི་མཚུངས་པ་དགག་པ། སྲོག་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྲོག་སོགས་ཀྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་སོགས་ལྡོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་འཁྲུལ་དྲིས་པས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དེ་ལྡོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པས་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པས་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྲོག་སོགས་ཀྱང་ལྡོག་པ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དེ་ནི་གཞན་སྲོག་སོགས་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ངེས་གཟུང་ལ་དཔྱད་ནས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་དགག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྩོད་པ

སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གནས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས། དོན་གྱིས་གོ་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྡོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་ངེས་གཟུང་གིས་རྗེས་འགྲོ་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས་འདི་འདྲ་བའི་མི་འཁྲུལ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒྲོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོག་སོགས་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སམ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་ཁྱེད་ལྟར་ན་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པས། དངོས་མེད་ལས་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་དེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒྲོག་དེ་བདག་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཅི་ལྟར་ཡང་བདག་ལ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུས་ན། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་རང་ཚིག་འགལ་བར་བསྟན་ཏེ། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བར་དངོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བ་དགག་པའི་གཞིར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་རིགས་པ་ཡིན་

པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་གླུན་པོ་ཡི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་ལྟོས་ཤིག་སྟེ་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་དུ་ཐལ། སྲོག་ལྡོག་པ་མེད་པ་སྲོག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་བདག་དངོས་མེད་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྲོག་ལྡོག་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའང་བདག་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྲོག་བདག་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་སྲོག་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །བདག་དེ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲོག་ཆོས་ཅན། ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འཇུག་པ་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། བདག་ལ་ལྡོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྡོག་པ་བཀག་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་གིས་དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ། རང་ཚིག་འགལ་བ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་གཉིས་ཀར་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་རྣམ་ངེས་སུ་རང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་པ་ནི། གང་དུ་བསྟན་ཡང་མི་འགལ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་ངེས་སུ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་ལ། འདིར་ལྟར་སྣང་གི་ལྡོག་ཚུལ་ལ་འཕྲོས་སོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རང་དོན་དུ་བསྟན་ཟིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་འདིར་ནི་གནས་ཚུལ་དྲིས་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྨྲ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་པར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཕུང་སུམ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་ཡང་གཞིར་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་འདི་ལ་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མེད་དགག་ཏུ་མི་རུང་བས་མེད་པར་དགག་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་ལ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བས་དངོས་མེད་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་བུམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་

སྲིད་དགག་པ་མི་འཐད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པས་བསྒྱུས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་རྟགས་སྒྲ་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དང་། དེ་རིང་གི་བུམ་པ་སང་ཉིན་བར་མེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ལ་བལྟོས་ནས་འགོག་པས་མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་ཡུལ་གཞན་ན་མེད་པ་དེ་ལ་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཅི་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ན་ཡུལ་འདིའི་བུམ་པ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་མི་འགོག་ཅིང་། ཅི་ལྟར་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་སྒྲ་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་ནས་ཡོད་ན། སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་དགག་མི་ནུས། སྣང་ནས་མེད་ན། དགག་མི་དགོས་ཤིང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་མ་ཕྱེད་པའི་རྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་གཞོམ་མི་དགོས་པ་དང་། བུམ་པ་བཟོས་ཟིན་ན། དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བཟོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་སྣང་མེད་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བཀག་པ་སྣང་ཡོད་མེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་བཀག་པའི་དོན་ཏོ། །འདི་མ་གོ་བར་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་འཛོག་པ་གཞི་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྒོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟེང་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་རྣམས་ཀྱང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དག་མ་གོ་བ་ལས་ཡིན་ལ། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་མཐོང་ནས། འཆད་པ་དང་ཉན་པ་འདོར་བའི་རྒྱུན་ཡང་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཚད་འདིས་བྱེད་

པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ།།

དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་མིན་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཉེས་པ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་རྟེན་དེ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ལ་དུ་མ་དབྱེར་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉིས་ཀར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྔར་གྱི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དངོས་རྟེན་དེ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་ན་སྒྲ་ཐོག་མར་གྲུབ་དུས་ན་བྱས་མི་རྟག་མ་གྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱས་པ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་དུས་སུ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་དེའི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་རིམ་ཅན་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ངོར་རིམ་ཅན་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་རྟེན་པར་འདོད་དེ། དོན་གང་གི་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་དོན་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བུམ་པའི་སྒྲ་དོན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་རང་མཚན་མིན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྤུར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་ལ་སྒྲ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྤུར་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དེས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དེས་སྒྲའི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྤུར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་གང་

ཞིག །སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་བདེ་ཐ་དད་མེད་པར་དུས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་སྒྲའི་བྱས་པ་དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེའི་ངོ་བོ་ཕུར་མེད་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་མི་རྟག་པའང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྣམ་ལྟ་བུ་གཞན་དང་གཞན་སྒྲུབ་པའི་དོན་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་བྱས་པས་སྟོང་བར་ངེས་པའི་བློ་དེས་སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཕུར་ཡོད་གསར་དུ་བཀག་པ་གང་ཞིག །སྒྲའི་སྟེང་གི་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་དེ་རྣམས་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་བཀག་པ་དང་རྟག་པ་བཀག་པ་ངོ་བོ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་རྫས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་རྟག་པ་དགག་པ་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྣམ་བུ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་དང་གཞན་བཀག་པ་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡང་བུམ་པ་བཟོ་བ་བཞིན་དུ་སོང་བས། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། བཀག་པ་ཡང་བུམ་པ་ རྡོ་བས་བཅོམ་པ་བཞིན་དུ་སོང་བས། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོག་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་ཐལ། དེའི་སྣང་ཡུལ་སྒྲ་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་དང་། སམ་ཀྱི་སྒྲས་སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བཀག་པ་ན། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག །སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་

རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གྲུབ་བདེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་སམ། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཅིག་བསྒྲུབས་ཤིང་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་བཀག་པ་ན་གཞན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དང་མ་བྱས་པས་དབེན་པ་དང་རྟག་པས་དབེན་པ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་བླངས་པས། ཐ་དད་ཡིན་ན། ཞེས་ལྷག་མ་སྔར་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པ་དང་། ཚད་མ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། ལྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲ་གྲུབ་རྗེས་སུ་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད་མེད་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་སྒྲ་གྲུབ་རྗེས་སུ་མ་བྱས་[1]དེ་ཡིས་གསར་དུ་དབེན་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་བལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཅིག་པུ་ལ་རྟགས་རྣམས་སོ་སོར་སྦྱར་ཡང་རུང་ངོ་། །འདི་ནི་གཞུང་གཞན་ནས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ།[2]།ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་རིགས་མཚུངས་པར་ཚད་མའི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་སྔར་ནས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་པས་གསར་དུ་དབེན་པ་དེར་ཡང་མེད་དེ། སྒྲ་སྔར་ནས་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ཡོད་མ་སྲིད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་བཞེད་ནས་ལྟ་བུར་ཞེས་སྨོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་དོན་ཅན་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་བློས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་རང་མཚན་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་རྗེས་དཔག་གིས་བསྟན་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༢༣ ན ༣ མ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༢ ཤོག ༧༥༨ ཕྲེང་། ༡

པ་ལ་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བཏགས་པར་ཞེན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་དེ་སྣང་བའི་རྗེས་དཔག་ལས་རང་མཚན་མི་ཐོབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར[1]བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་རང་རྒྱུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་སེམས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དེ་ཆུ་སྐྱོར་བའི་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད། སྣམ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆུ་སྐྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མཚན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཡང་དངོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཡིན་པས་ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་མཚན་སྒྲུབ་པའི་དངོས་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པས་ལུགས་རྟོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཞི་འགར་བུམ་པ་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཞིར་འགར་རང་མཚན་དངོས་སུ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པ་གསར་དུ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སོགས་བསླད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ནུས་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་བསླད་པ་ཡིན་པའང་དངོས་སུ་ཤེས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བཏགས་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པའི་ཚད་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༢༣ བ ༣ འབྱུང་བའི་

མ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ལ། སྒྲོག་བདག་མེད་པོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་སོགས་དེ་བདག་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། གསོན་ལུས་དང་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་བླངས་ལས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་ཁས་བླངས་ཚད་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་མི་ལྡོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྲུབ་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་བདག་ལ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྣང་རུང་གི་བདག་མེད་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཀྱི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་བདག་མེད་དེའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མཁྲིགས་པའི་རྫས་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་མཚོན་གྱིས་ཆོད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་། དེ་ལ་

ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་ན་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བདག་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་ཐབས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྲོག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། བདག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྲོག་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་མེད་ལ་མེད་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིགས་པ་གང་གིས་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་སྲོག་གཞི་དེ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ངེས་པར་དངོས་པོར་ཏེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྲོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན། གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གསོན་ལུས་བདག་མེད་མ་ཡིན་པས་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སྲོག་སོགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་དེའི་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། བདག་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡང་མིན་ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་མིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྟགས་སུ་སྦྱར་རོ།།

གསུམ་པ་སྲོག་བདག་གི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། གོ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་བདག་སྲོག་ལ་མ་གྲུབ་པ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་གོ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མེ་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ཤྲོད་ལྡོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མེ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ན་ཡང་ཤྲོད་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མེ་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཁྱད་པར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མེ་ཐབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལས་མེ་རྒྱུ་དང་དུ་བ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྲོག་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་བདག་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཡོད་པ་ན་དེའི་རྗེས་སུ་སྲོག་ཡོད་པའམ། བདག་ལོག་ཅིང་མེད་པ་ན་སྲོག་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བདག་དེ་རྟག་ཏུ་རྟག་པའི་རྣམ་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལོག་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཅི་ལྟར་བདག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བློ་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ནུས་པ་རྣམ་ཐ་དད་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་སུ་གྲུབ། རྣམ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་སྤང་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དུ་བ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལྡོག་ཀྱང་ཁྱོད་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཅན། མེ་ཡིན་པ་དང་མེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དང་མེས་དབེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེས་ན་གཞན་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ནི་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ། དུ་བ་དེ་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་ཡོད་མ་ཡིན་ན། དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་དེ་ལས་སྤྲར་མེད་གསར་དུ་ཅི་ལྟར་ཡང་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་མེ་ཡོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་མེ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དག་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འཁྲུལ་བ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་དེའི་རྟགས་ལས་མེ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚུ་དང་འོ་མས་འབྲས་བུ་འབྲས་ཅན་ཟུལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀ་འང་ཆོས་ཅན། རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤེར་བའི་ནུས་པ་གང་ལས་རང་འབྲས་འབྲས་ཅན་ཟུལ་བར་འགྱུར་བ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཚུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་ནུས་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ་སྙེ་ནུས་པ་གཅིག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ལ་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་གཤེར་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་གཤེར་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་རྫས་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། གཤེར་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གཤེར་བར་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་མེའི་གསལ་བ་དུ་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་ཤིང་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་དབང་མངོན་གྱི་རྟེན་ཏེ་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དེས་ནི་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་བཤད་ཟིན་དྲན་པར་

བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེ་དེ་ལས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། མེར་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མེ་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་ཡན་ལག་གཞན་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ད་[1]ལྟར་མེ་དུ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཉེར་ལེན་དང་བུད་ཤིང་འགྱུར་བ་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡི་ཡན་ལག་གི་རྟེན་དམར་འབར་བ་དེ་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་སྔོ་འཕྱུར་བ་དེ་དུ་བ་མིན་པར་ཐལ། མེ་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལས་བྱུང་བའི་སྔོ་འཕྱུར་བ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལྟར་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་པ་དང་བྱས་པ་ཉིད་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལས་སྡོག་ལྡན་ལྡོག་ཁྱབ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ཚུལ་འདིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཉན་བྱ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགག་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་རྩ་བར་མ་བཀོད་དོ།།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དབེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དབེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དབེ་མི་སྟོན་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༢༧ ན ༣ དེ་ལྟར་མེ་

རྒྱུ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀར་ཕྱེ་བ་ན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་ཆོས་ཅན། འབྲས་རང་གི་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བལྟར་རུང་གི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་དག་བལྟར་རུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལའང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་གི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་མེད་ངེས་དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བདག་གཞི་གང་དུ་ཡང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པ་ལས་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་སོགས་བུམ་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་བདག་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས། མ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གར་གྱིས་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་ལའང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། སྤྱི་མ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་དག་གིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤུགས་ལ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་དགག་དང་། དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་བསྟན་

པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི།[1]།ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་ལོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་ལྡོག་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བརྗོད་དང་། བུམ་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་འགོག་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་ཡོད་ན་སྣང་རུང་གི་ཡུལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེས་སྟོང་པའི་གཞིར་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་བུ་དེ་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ན་དམིགས་རུང་གི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མ་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་ངེས་ཤེས་འཇུག་རུང་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པའི་དོན་ལྡོག་ནི་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི་འགོད་པའི་ཚེ་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ་ཞེས་འགོད་ན་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་དེ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བུམ་པ་མེད་པའི་བློ་དང་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གནག་རྫིའི་བར་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བུམ་མེད་དེ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༧ ཤོག ༥༨༩ ཐིང་། ༩

ཡིན་ཡང་ཞེས་སྦྱར་ནས་ལྷག་མ་སྔ་མ་ལྟར་རོ།།

ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གནག་རྗེའི་བར་ལ་གྲུབ་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇིམ་གོང་འདིར་གྲངས་ཅན་པ་གཞན་དག་ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་དུ་ཡོད་ནའང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཁྱབ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་ཀྱང་འཇིམ་གོང་ལ་བུམ་པ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་འཇིམ་གོང་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྔོངས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་འཇིམ་གོང་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ཚོས་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ལས་བུམ་པ་མེད་པའི་བརྡ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། མེ་དེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མཐོང་བ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ། དེ་མ་མཐོང་ཞིང་ལོག་པ་ལས་དུ་བ་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྟགས་ལས་མེ་རྒྱུ་དང་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་སྦྱར་རོ། །དོན་གཞན་སྔ་མ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུའགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་ས་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུའི་དངོས་མིང་དང་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་ས་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུའི་དངོས་མིང་གི་སྒྲ་ཐ་སྙད་ཟེར་ཡང་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ན་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ལས་ཐ་དད་པར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་[1]གཏན་ཚིགས་དཔེར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་གོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་ཐལ། རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་ལས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣༥ བ ༤ མ་དམིགས་པའི་གཏན

རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ན་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ། དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ། དེ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཅི་ལྟར་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་མེད་པའི་སྒྲ་བློའི་ཐ་སྙད་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཤིང་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལྟོ་ལྡིར་བ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་གཉིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སློས་པས་ཆོག་མོད། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ལག་རྗེས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་འཛིན་པའི་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་བུམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་ལ། དགག་བྱས་དབེན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྟོག་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བས་དག་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་དེས་དག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབང་བློའི་དབྱེ་བ་རང་ཉིད་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་དག་གིས་དེའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བུམ་པ་དང་དེས་དག་པ་

ཐ་དད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བློ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་མངོན་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་དེས་དག་པ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དམིགས་པས་དགག་བྱ་དམིགས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དགག་སྒྲུབ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷོ་ལྡིར་བ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ལྷོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་ལྷོ་ལྡིར་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་བསལ་བ་ནི་གྲུབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་ཅིང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷོ་ལྡིར་བ་དེ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཡང་ལྷོ་ལྡིར་བ་དེ་ལས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དག་པ་བ་ལས་གྲུབ་བདེ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུས་ན། དག་འཛིན་མངོན་སུམ་དང་། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་དབེན་པ་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་ལྡིར་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་ལྡིར་བས་དག་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚད་མ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཉིད་དགག་བྱས་དབེན་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། ལྷོ་ལྡིར་བ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་བུམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དོན་ལྡོག་ཏུ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བུམ་པ་མེད་པའི་དངོས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་བུམ་པའི་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་གཞན་གྱིས་དམིགས་རུང་གི་མེད་པ་ཉིད་

སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་རང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་བཞག་ནུས་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་དོན་མེད་པར་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཡོད་ངེས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ངེས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མེད་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མེད་པར་ངེས་པ་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པ་རང་གི་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་། ཁྱབ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞི་འགར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགལ་དམིགས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་དེ་གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནོད་བྱ་གྲང་རེག་རྒྱུན་མ་གཏུགས་པར་ཡོད་པ་ན་གནོད་བྱེད་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་བྱའི་རྒྱུན་མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འམ་དང་རམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱེ་མ་སྟུད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོ་མ་ཡིན་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཅིང་ཕུང་སུམ་མེད་པའི་འགལ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོར་ཡོངས་སུ་

བཅད་པས་སྔོ་མ་ཡིན་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་སེལ་ལ། སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་སྔོན་པོར་ཡོངས་སུ་གཅོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་སེལ་ལོ། །འདི་ནི་ཚ་གྲང་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་ངོ་བོ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་ནུས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཁྱོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁྱོད་མེ་ཡིན་དང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་འགལ་བར་ངེས་མི་ནུས་ཀྱང་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ངེས་དགོས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་དམར་པོར་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དམར་པོར་འགྱུར་བ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཆོན་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་འགལ་བར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དག་ཚད་མས་གནོད་པའི་འགལ་བ་དང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་འགལ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རྫོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་སྟེ། ཚད་མས་གནོད་འགལ་ལ་རྒྱུད་འགལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པས་སྟོང་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་འཇིག་ངེས་དགག་པ། བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་གནོན་མི་ཟ་བར་ཁྱོད་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཉེ་བར་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་ཁྱོད་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་བུམ་པ་དང་། དེ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་པར་ཞེས[1]སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་བརྒྱུད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་རང་ཉིད་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་དང་[2]ཅན་དུ་བྱུང་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་རྒྱུ་དེས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེས་བུམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣༢ བ ༣། གཅང་། ཤོག ༤༠༥ ན ༦ འཇིག་པར་ངེས་སོ་ཞེ་ན།
2 ཞོལ། ཤོག ༤༣༢ བ ༤། གཅང་། ཤོག ༤༠༥ ན ༦ འཇིག་པའི་ངང་ཅན་

བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་ཡི་ངང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིས་ཀྱི་འཇིག་པ་དེ་བུམ་པ་དེ་ཡི་ལྟོས་པར་བྱ་བ་གང་ཅི་ཞིག་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བུམ་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གནོད་པ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གང་ཡང་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུས་ནམ་ཡང་འཇིག་ངེས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཡང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་ག་མར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དུས་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོ་གནས་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་གནས་པ་མེད་ན་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་དག་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པར་གནས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པ་བཞིན། བྱས་པ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་རང་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྟ་བ་དཀར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཇུག་བསྡུ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་རྟག་དངོས་ཁེགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པས། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྒྱུ་དྲན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཡང་སྔར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་སྨྲུན་འབྱིན་ལ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་རྣམ་ངེས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ངག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ཡང་། བར་བར་དུ་བསྟན་པས་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀ་ཚང་བར་མ་བསྟན་ནོ་སྙམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག །འདི་དག་གི་དོན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་དང་། རིགས་ཐིགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བས་འདིར་ནི་མ་བརྗོད་དོ།།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། གཞུང་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་འདི་ནི། ཐོག་མར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་ཞིང་། མཐར་ཡང་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཞིང་ནུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྲིན་གྱིས་ཆུ་ནི་མང་བླངས་ཀྱང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་མི་ཟད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་སྤྲིན་གྱིས་ཆུ་བླངས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆར་ཕབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཐར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །མཐར་རང་གི་བློ་གྲོས་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྩོམ་པ་པོ་རང་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་སྐར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྙེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བས་མི་རྟོགས་སུ་ཆུག་མོད། བློ་གྲོས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དེར་ཐལ། བློ་ཞན་པར་མ་ཟད་བློའི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐའ་དག་ཁོ་བོ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཞན་པར་མ་ཟད་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་མཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་

རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁོ་བོ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་དོན་བློ་གྲོས་དང་སྐལ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྤོང་བ་བཞིན་དུ། གཞུང་མཆོག་འདི་སྤོང་ཡང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་གསལ་བར་བྱས་ནས། སྙིང་ནས་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་འདི་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཇུག་ལྡོག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་བླང་དོར་གྱི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཚང་ཚིང་བསྲེགས་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་མ་ལུས་པར་བསྲེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མས་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གསལ་བ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་སྐྱོལ་པ་དང་འཁོར་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རང་ཉིད་དངོས་སུ་བྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་གདུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོའི་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མི་བཟོད་པར་སྤངས་པ་བཞིན་དུ། གཞུང་ལུགས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱུས་མཚོན་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བློ་ངན་རྣམས་ཉིན་མོ་དང་འདྲ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་འཇིགས་པས་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་པདྨོའི་ཚལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྣང་རྩིས་གཏམས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་

བཤད་ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

རིགས་པར་སྨྲ་བའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡི། །གཞུང་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །མཁས་མང་བརྒྱ་ཕྲག་བྱེ་བས་བགྲོད་པའི་ལམ། །གོ་སླའི་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་ཕྱེ། །སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་སོ་སོའི་ཚིག་དོན་རྣམས། །ལྷ་ཤཱཀྐ་རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་བྲམ་ཟེའི་འགྲེལ། །ལེགས་པར་བཤད་དང་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །མང་ཐོས་དོན་གཉེར་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་མི་བརྩོན། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ཆེ་ཡང་དག་རིགས་ལམ་འདོར། །དེ་དག་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པར་མ་མཐོང་ནས། །བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་འདི་བྱས་སོ། །བདག་གི་བསོད་ཉམས་བྱ་བྱུའི་བསམ་པ་ཡི། །རྙེད་དང་བཀུར་སྟི་གྲགས་སྙམ་བདག་ལ་མེད། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་ནས། །དེ་ཉིད་ཡུན་རིངས་གནས་ཆེད་ཁོ་ནར་བྱས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཟབ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ། །བདག་ནི་བློ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་སྦྱངས་པ་དམན། །གལ་ཏེ་མ་བཤད་ལོག་པར་བཤད་ལ་སོགས། །དམ་པ་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །བདག་ནི་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་མནོས་ཏེ། །མང་ཐོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་འབབ་ཞིག་ལས། །བདག་ལ་ལེགས་བཤད་དགེ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་ཡོད། །ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པའི་མ་རྣམས་ཀུན། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པ། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ར་འབྱུང་བ་རྣམས། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྤྲིན་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་

པོ་རེད་མདའ་བའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་པར་དྲངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་མཐའ་དག་བསྒྲུབས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་། བརྩེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། དེ་ཉིད་གསུང་ངག་དྲི་མ་མེད་པས་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདོམས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ། ཁྱད་པར་ཡང་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་མཐའ་དག་ལ་མིག་གི་འབྲས་བུ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་སྤྱི་བོས་བླངས་པའི་སྐྱ་དྲིན་ལས་དང་། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལས། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཐོས་ཤིང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ཐུགས་རྗེའི་རྣམ་འཕྲུལ་འགྲོ་བ་དུ་མའི་སྐྱབས་གནས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མཐོ་བ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་དང་། བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་མཛད་པའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མཁས་པའི་དབང་པོ་དུ་མས་ཡང་ཡང་དུ་བསྐུལ་ནས། ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པ་དུ་མ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། དཔལ་གནས་སྙིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཤིང་རིགས་པར་སྨྲ་བ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། ། སརྦ་མངྒལཾ། ། །

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་ཀླུང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འགྱུར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་བླ་སློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྟུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྲུ་གྲུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདེའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།